

SPIRAGO · FERENC

A BOLDOGSÁGOS SZÜZ

A · SZENT · ISTVAN · TÁRSULAT · KIADÁSA · BPEST, 1936.

Spirago Ferenc

*

A BOLDOGSÁGOS SZŰZ

SPIRAGO FERENC

A BOLDOGSÁGOS
SZŰZ

FORDITOTTA :
MOJZES FERENC és NÉMETH ANTAL

BUDAPEST
A SZENT ISTVÁN-TÁRSULAT KIADÁSA
1936

Mindazok a rendkívüli dolgok, amelyeket e könyv elbeszél és amelyek felett az apostoli Szentszék még nem mondott ítéletet, csupán a szokásos emberi hiten alapszanak s azokat csakis ebben az értelemben adjuk át az olvasóknak lelkiépülés végett.

Nihil obstat. *Dr. Nicolaus Tóttösy*, censor dioecesanus. Nr. 3786/1936. Imprimatur. Strigonii, die 12. Novembris 1936. *Dr. Julius Machovich*, vicarius generalis.

Stephaneum nyomda rt. Budapest, VIII., Szentkirályi-utca 28.

A nyomdáért felelős : ifj. Kohl Ferenc.

BEVEZETŐ.

Szentírás eleget mond arra vonatkozólag, hogy Isten örök terve szerint a boldogságos Szűz Máriának minő szerep jutott az emberi nem megváltásának történetében. Azonban vajmi keveset szól a Szt. Szűz egész földi életéről. A keresztény hívő lélek, amely gyermeki szeretettel csüng lelki Anyján, szeretne róla jóval többet tudni. Szeretné annak a rejtett életnek, de egyben a legszebb, a legistenibb földi életnek csodálatos szépségeit jobban megismerni.

A világhírű katecheta, a nagynevű egyházi író, a szentéletű pap, Spirago Ferenc gyöngéd fiúi szeretettel és mélységesen hívő lélekkel merült el a Szent Szűz élete tanulmányozásába, hogy az Üdvözítő Szent Anyjának életét a maga egészen különleges fenségében feltárja. Az elrejtett élet drága gyöngyeit kutatta. Annak még kevésbé ismert szépségeit kereste. Kutatásaiban soha nem tért le arról a csalhatatlan biztos útról, amelyet a Szentírás kevés adata jelölt meg számára. Erre a biztos útra nagy fényt lövel a Szent Hagyomány, az egyházatyák, a szent hittudósok tanítása, amelyet írónk csodálatos hűséggel követ. Ami egészen új könyvében s ami nagyon indokoltta tette annak magyaráztát, az a Szent Szűz életére vonatkozó privát revelációk leggondosabb tanulmányozása.

Szent Brigitta, Agreda Mária, Emmerich Katalin, Lataste Mária, Nativitas nővér, Pfister Borbála, Neumann Teréz látomásait mind figyelemmel kísérte és páratlanul ügyes kézzel, nagy írói készséggel és a jól képzett teológus biztonságával használta fel. Nem hitet merített belőlük, de a hitnek a boldogságos Szent Szűzre vonatkozó nagy igazságait és életének nagy vonásokban ismert eseményeit páratlan megvilágításba helyezte általuk.

Szűz Mária utóéletét az Egyházban ha nem is teljesen, de egyes részleteiben: az ő privát megjelenéseit, kegyhelyeit, kegyelemközvetítő szerepét, feltűnő segítségnyújtásait, elnevezéseit . . . eredeti, világos, szép stílusban fejtegeti a kiváló szerző.

A hitszónokok szent beszédekben nyugodtan használhatják e kiváló munkát, amelyet a szerző írói működése koronájának szánt. A keresztény hívő nép pedig igen nagy lelki hasznot merít majd olvasásából.

A Magyarok Nagyasszonyának áldása kísérje e szép művet, hogy Hozzá méltó fogadtatásra találjon szerte e hazában.

Dr. Kerner István
lelkiigazgató.

A SZERZŐ ELŐSZAVA.

Életem alkonyán szeretnék írói tollammal még a Megváltó Édesanyjának is csekély szolgálatot tenni azzal, hogy közrebocsátom ezt a szerény kis könyvet. Ezzel is terjeszteni akarom a Szűz Anya dicsőségét, a magam részére pedig szeretném biztosítani halálom órájára a Szent Szűz segítségét, megemlékezvén a Szentírás szaváról: «Akik fényt derítenek rám, örök életet nyernek».¹ Egyben le akarom róni köteles háládómat is az Isten Anyja iránt, meg örömet akarok szerezni az ő isteni Gyermekének is, mert az Úr Jézus forrón kívánja, hogy Édesanyját minél jobban tiszteljék.

Mivel nagyobb műveim világsikert arattak, reményelem, hogy majd ez a könyvem is számos fordításban járja körül a nagyvilágot.

Ha művemben egy könyvet többször is idézek, nem írom le mindig a könyv teljes címét, hanem csak rövidítve jelzem, milyen szerző művéről van szó. Ezek a könyvek a következők:

1. KLEMENS BRENTANO: *Leben der hl. Jungfrau Maria nach den Betrachtungen der gottseligen Anna Katharina Emmerich.*

¹ Sirák: 24, 31.

1852, München, Literarisch-artistische Anstalt. 462 Seiten. (Szűz Mária élete Emmerich Katalin látomásai alapján.)

2. KLEMENS BRENTANO: Das Leben unseres Herrn Jesu Christi nach den Gesichten der gottseligen Anna Katharina Emmerich. Drei Bände. 1858—1860, Regensburg, Friedrich Pustet. I. 550 Seiten; II. 480 S.; III. 656 S. (Az Úr Jézus élete Emmerich Katalin látomásai szerint. Három kötet.)

3. KLEMENS BRENTANO: Das bittere Leiden unseres Herrn Jesu Christi nach den Betrachtungen der gottseligen Katharina Emmerich. 1875, Stuttgart, Cotta'sche Buchhaddlung. 400 Seiten. (Az Úr Jézus keserves kínszenvedése Emmerich Katalin látomásai nyomán.)

Emmerich Katalin Westfália tartomány Dülmen nevű városában volt apáca. Élt 1774—1824-ig. Életéről és csodás kegyelemadományairól kimerítő ismertetést írt Spirago: Katharina Emmerich c. könyvében. (Verlag R. von Acken in Lingen-Ems. 151 Seiten.)

4. LLUDWIG KLARUS: Die geheimnisvolle Stadt Gottes von Maria von Agreda. Zwei Teile. 1853, Regensburg, Manz. I. 372 Seiten; II. 328 S. (Isten városa, Agredai Máriától.)

Agredai Mária Spanyolországban élt 1602—1665-ig. A ferences nővérek apátnője volt Agredában. Könyvének címe: Isten városa. Ebben a Szűz Anya életét írja le látomásai alapján. Művét lefordították 57 nyelvre. Sajnos, idő- és számadatai megbízhatatlanok.

5. LUDWIG KLARUS: Leben und Offenbarungen der hl. Brigitta. 1888, Regensburg, Manz. 4 Bände. I. 494 Seiten; II. 389 S.; III. 438 S.; IV. 332 S. (Szent Brigitta élete és kinyilatkoztatásai. Négy kötet.)

Szent Brigitta, svéd hercegnő, korán özvegységre jutott. 28 éves korában belépett a ciszterci apácák közé és mint szentéletű szerzetesnő halt meg Rómában, 1373-ban, 71 éves korában. Magánkinyilatkoztatásait az 1435-ben megtartott bazeli zsinat és több pápa is jóváhagyta.

6. PASCAL DARBINS: Leben und Schriften der Maria Lataste. Drei Bände. 1872, Regensburg, Friedrich Pustet. I. 368 Seiten; II. 404 S.; III. 428 S. (Lataste Mária élete és írásai. Három kötet.)

Lataste Mária segítő nővér volt Párisban a Szent Szívről nevezett apácánál (sacré coeur). Rövid élete 1822—1847-ig tartott. Már szerzetbelépése előtt is sok magánkinyilatkoztatásban részesült.

7. PH. HARTMANN: *Leben und Offenbarungen der Schwester von der Geburt*. 1865, Heiligenstadt, Verlag Dunkelberg. 932 Seiten, übersetzt aus dem Französischen. (Nativitas nővér élete és kinyilatkoztatásai.)

Nativitas ferences nővér volt Fougèresben, Franciaország Bretagne nevű tartományának egyik városában. A Nativitas nevet, vagyis a Szűz Anya születése ünnepének latin nevét ő maga választotta szerzetesnév gyanánt. Családi neve Royer Johanna. Élt 1731—1798-ig. Látomásainak könyvét 26 francia és angol püspök ajánlotta.

Ámbár az eddig felsorolt könyveket több püspök is ajánlotta és üdvösnek tartotta, mégis senkinek sem kötelessége, hogy elhiggye a látomásban részesülők állításait. Jó azt is tudnunk, hogy csaknem minden magánkinyilatkoztatásban előfordul egy-két tévedés. Mert vagy maga a látomásban részesülő téved, vagy a látomás lejegyzője írja le hibásan a látomást. XIV. Benedek pápa szerint ezt azért engedi meg az Isten, hogy a magánkinyilatkoztatásokat senki se becsülje nagyobbra, mint a Szentírást vagy a katolikus Egyház tanítóhivatalát. — De azért a látomások mégsem veszítik el egészen értéküket, ahogy egy kosár gyönyörű alma sem lesz azért egészen értéktelen, ha a kosárban akad egy-két rothadt alma is.

8. A későbbiek folyamán itt-ott hivatkozom majd Molz Frigyes speyeri preláthus könyvére is, amely az 1909-ben Speyerben meghalt, stigmatizált Pfister Borbála életéről szól. (Barbara Pfister. 1928, Pilgerdruckerei in Speyer. 339 Seiten.)

9. Gyakran megemlítem a «Tökéletes Mária-tisztelet aranykönyve» című munkát is, amelyet boldog monforti Grignon Lajos Mária írt. (Das Goldene Buch der vollkommenen Andacht zu Maria. 1926, Kanisiuswerk, Freiburg, Schweiz. 626 Seiten.)

Könyvemben a következő rövidítéseket használom:

Em. Leb. M. (Katharina Emmerich: *Leben Maria*.)

Em. Leb. J. (Katharina Emmerich: *Leben Jesu Christi*.)

Agreda. (Maria von Agreda: *Stadt Gottes*.)

A számok a rövidítések mellett oldalszámot jelentenek.

Boldog Grignion Lajos Mária írja: «Csodálatraméltó, hogy a katolikusok között, sőt még a katolicizmus tanítói között is milyen nagy a tudatlanság Krisztus Urunk Édesanyjára vonatkozólag. Sokan azt hiszik, hogy jogtalanságot, sérelmet követnek el Krisztuson, ha Édesanyját igen tisztelik». Ezen a bajon szeretne segíteni ez a szerény kis könyv is.

Prágában, 1934. július 15-én, pappászentelésem 50 éves fordulóján

Spirago Ferenc.

1. Mária szülei és rokonsága.

(A Szentírás, a szenthagyomány és a magánkinyilatkoztatások alapján.)

A) *Szent Anna első házassága.* Szent Anna először 19 éves korában ment férjhez a nála 20 évvel idősebb Szent Joákimhoz, akit Helinek vagy Heliákimnak is neveztek.

Házasságukból két leányuk született:

a) <i>Mária Heli,</i>	b) <i>Mária, az Úr Jézus Édes-</i>
aki 16 éves korában férjhez ment	<i>anyja.</i>
Kleofáshoz, Szent Joákim szám-	Szűz Mária 20 évvel később szüle-
adójához.	tett, mint Mária Heli.

Mária Helinek is született egy kis leánya: *Mária Kleofa*, aki 4 évvel volt idősebb, mint Jézus Édesanyja. Az Úr Jézus halálakor ő is ott állt a kereszt alatt.¹ Szent Máté apostol özvegy édesapjának, Alfeusnak volt a felesége.² Alfeus Szent Joakimnál szolgált mint pásztor és Kr. u. 19-ben halt meg.³

Mária Kleofának 4 gyermeke született, közülük 3 később apostol lett.⁴

¹ János: 19, 25.

² Márk: 2, 14.

³ Em. Leb. J.: III. 530, 532.

⁴ Em. Leb. J.: III. 533.

Ezek a gyermekek születési sorrendben a következők:

1. *Judás Tádé*, aki öccse miatt «Judás, Jakab testvére» néven is szerepel.¹
2. *Simon*, «ki Zelótának (buzgónak) hivatik»² (héberül: Kannaneusnak).
3. *Mária*, aki egy Dávid nevű jeruzsálemi templomszolgához ment férjhez.
4. *Ifjabb vagy kisebb Jakab*, Jeruzsálem első püspöke, akit 62-ben letaszítottak a templom párkányáról és szörnyet halt. Jakab 8 évvel fiatalabb volt, mint az Úr Jézus, és nagyon hasonlított a Mesterhez.

A Szentírás Mária Kleofa gyermekeit zsidó nyelv-járás szerint «az Úr testvérei»-nek nevezi.³ Pedig nem voltak testvérei, csak rokonai. De a zsidók a rokont is testvérnek hívták. Éppen ezért nevezi a Szentírás Mária Kleofát is a Szűz Anya nővérének.⁴ Pedig nem nővére, hanem csak közeli rokona volt Jézus Édesanyjának.

Mária Kleofa Alfeus halála után ismét férjhez ment egy Sabas nevű férfihez. Ebből a házasságából származott *József Barzabás*, a későbbi eleutheropolisi püspök, akit egy fára feszítettek föl. József Barzabást megemlíti: az Ap. Csel.: 1, 23.; és Máté 13, 55 is.⁵ Mária Kleofa Sabas halála után harmadszor is férjhez ment. Harmadik férjét Jónásnak hívták. Ebből a házasságából született *Simon*, Jeruzsálem második püspöke, akit Trajanus császár alatt, 106-ben, 120 éves korában keresztre feszítettek.⁶

¹ Lukács: 6, 16; Ap. csel. 1, 13.

² Lukács: 6, 15.

³ Máté: 13, 55; Márk: 6, 3; Gal. 1, 19.

⁴ János: 19, 25.

⁵ Em. Leb. J.: III. 534.

⁶ Em. Leb. J.: III. 534.

B) *Szent Anna második házassága.* Szent Anna Szent Joáchim halála után újra férjhez ment egy Eliud nevű jeruzsálemi templomszolgához. Ez a házassága rövidéletű volt, de azért született neki egy Mária nevű kislánya, aki később egy Dávid törzséből való pásztorhoz ment férjhez.¹

C) Eliud hamarosan meghalt s azért *Szent Anna harmadszor is házasságra* lépett Keofással, Szent József fivérével. Ez a házasság egy fiú és két leánygyermekkel ajándékozta meg Szent Annát. A leányok később Dávid törzséből származó pásztorokhoz mentek férjhez.²

*

Szent Annának volt egy nénje is: Sobe, aki Betlehemben Salomonál volt férjhez. Leánya: Mária Salome éppen olyan idős volt, mint a Szűz Anya édes nénje: Mária Héli. Salome Zebedeusnak volt a felesége és két jövődöbeli apostolnak adott életet: az idősebb Jakabnak és János evangélistának. Jakab Spanyolországban működött, de Jeruzsálemben fejezték le Kr. u. 41-ben, március 25-én, amikor visszatért apostoli útjáról. János körülbelül 100 évig élt és Kr. u. 100 táján halt meg mint Efezus püspöke. Salome volt az, aki gyermekei számára az Úr Jézustól megtisztelő helyet kért.³ Az Úr Jézus halálakor ő is ott állt a kereszt közelében.⁴

Emmerich Katalin azt mondja,⁵ hogy Szent Anna egyenesen Isten akaratára ment háromszor is férjhez. Isten azt akarta, hogy Szent Anna több szent nemzedéknek legyen közös szülőanyja. XIV. Benedek pápa említi «Az Isten szolgáinak boldoggáavatásáról» szóló munkájá-

¹ Em. Leb. M.: 330.

² Em. Leb. J.: II. 330; III. 531.

³ Máté: 20, 21.

⁴ Máté: 27, 56. — Lásd még: Em. Leb. M.: 24; Leb. J.: III. 551; Molz: Barbara Pfister: 151.

⁵ Em. Leb. J.: I. 45; II. 330.

ban,¹ hogy boldog Koléta megbotráncozott Szent Anna háromszoros házasságralépésén. Erre látomásban részesült. Megjelent neki Szent Anna fényes mennyei dicsőségben. Számos szent leánya, unokája vette körül. Közben így szólt boldog Kolétához: «Ámbár három férfival is házasságra léptem, utódaim közül mégis sokan váltak díszére a dicsőséges és küzdő Egyháznak».

¹ III. utolsó fejezet 16. nr.

2. Mária az Isten tervében.

1. A katolikus Egyház a Szentírásnak sokféle szavát alkalmazza a Szűz Anyára. Ezekből a szentírási mondásokból megtudjuk, hogy a mennyei Atya a Fiúisten megtestesülését egy nő közreműködésével már öröktől fogva elhatározta.

Álljon itt egy-néhány ilyen szentírási hely: «Az Ūr szerzett engem útjai elején, kezdetben, mielőtt bármit is alkotott; öröktől fogva rendelt engem, ősidők óta, még a föld előtt; nem voltak még tengerek, én már fogantattam; még nem törtek elő a vízben dús források, még nem álltak a hegyek súlyos tömegükben, a halmok előtt születtem. Még nem teremtette meg a földet és a folyókat és a földkerekség sarkait. Amikor az eget fölállította, már ott voltam. Amikor biztos törvénnyel kört vont a mélység színe fölé, amikor a felleget odafönn megerősítette és kimérte a vízforrásokat, amikor a tengert körülvette határaival és törvényt szabott a vizeknek, hogy át ne hágják határukat, amikor a föld alapjait megvetette: ott voltam mellette, mindent elrendeztem és gyönyörködtem nap-nap után; színe előtt játszadoztam mindenkor, játszadoztam földje kerekségén és gyönyörűséggel voltam az emberek fiai között».¹

¹ Péld.: 8, 22—31.

«A Magasságbeli szájából jöttem én elő, mint elsőszülött valamennyi teremtmény előtt; én el nem múltó fényt gyújtottam az égen és mint köd borítottam az egész földet. A magasságban van az én lakásom és trónom felhőoszlopon áll. Bejártam az ég körét egymagam, behatoltam a tenger hullámain és megálltam a földön mindenhol... Kezdetben teremtettem, még a világ előtt és nem szünöm meg soha sem».¹

Ezek a szavak elsősorban a Fiúistenre vonatkoznak. Ő az Elsőszülött. Ő az Atyától már a teremtés előtt öröktől fogva születik. De az Egyház ezeket a gondolatokat a Szűz Anyára is alkalmazza. Ezzel azt akarja hangsúlyozni, hogy Isten az ő örök végzésével a Fiú megtestesülését meg a Szent Szűz Isten-anyaságát öröktől fogva együtt határozta el.

Nativitas nővér a neki tett magánkinyilatkoztatás alapján ezeket mondja: Isten öröktől fogva eldöntötte, hogy a Fiú megtestesül. Azért mikor az embert megteremtette, már előtte lebegett az Istenember arca is. Ha összüleink nem is estek volna bűnbe, Krisztus Urunknak mégis meg kellett volna születnie. Nem azért, hogy szenvedjen és megváltsa a világot, hanem hogy kiegészítse, betetőzze a teremtést és az embert elvezesse rendeltetése céljához és *méltóvá* tegye Isten bírására. Mivel azonban az ember bűnbe esett, a Megváltónak föltétlenül szenvednie kellett, hogy eleget tegyen értünk Isten igazságosságának. De azért nem kellett volna annyit szenvednie, amennyit tényleg szenvedett.² (Krisztus a szenvedést önként vállalta magára.)

Lataste Máriához így szólt az édes Jézus: «Öröktől fogva tudtam, hogy emberré leszek. Azt is tudtam, hogy az ember bűnbe zuhan és abból a maga erejéből

¹ Sir.: 24, 5—9, 14.

² Hartmann: 284.

nem tud fölemelkedni, nem tud talpra állni. Nem akartam őt magára hagyni ebben az óriási szerencsétlenségben, azért már öröktől fogva kiválasztottam, ki legyen az Édesanyám».¹

Sziénai Szent Bernát ekképpen szólítja meg Máriát: «Isten téged választott ki minden teremtménye közül, hogy te szüld az Istenembert».²

Damjáni Szent Péter, a nagy egyháztanító pedig azt mondja: «Isten az ő örök bölcsességével a Szent Szűzet már a világ teremtése előtt kiszemelte és kiválasztotta».³ Boldog Flüe Miklós⁴ svájci remete ugyanezt a gondolatot a következő szavakkal írja le: «Mária, Isten tisztalelkű szolgálója, az ég és föld királynője, akit a mennyei Bölcsesség előre kiszemelt . . . Isten értelmében előbb megfogamzott, mint édesanyjának méhében».⁵

2. Isten azt is öröktől fogva elhatározta, hogy annak a nőnek, akitől az ő Szent Fia születik, különös kiváltságokat és tiszteletet adományoz.

IX. Pius pápa abban a dogmatikus bullájában, amelyben kihirdette a Szűz Anya szeplőtelen fogantatását, a következőket mondja: «Isten már kezdetben, mielőtt idő lett volna, kiválasztotta Fiának azt az Édesanyát, akitől Szent Fia, miután már megtestesült, az idők teljességében megszülessék. Ehhez az Édesanyához az Úr nagyobb szeretettel hajolt le, mint minden más teremtményéhez».⁶

XIII. Leó pápa írja: «Isten öröktől fogva elhatározta, hogy Mária lesz az édesanyja az örök Igének, akinek

¹ Darbius: II. 171.

² 15. beszéd, 4.

³ Serm. II. in Nativ. B. M. V.

⁴ † 1487.

⁵ P. Alban Stoeckli O. M. Cap.: Die Visionendes seligen Bruders Klarus Benziger u. Co., Einsiedeln.

⁶ Brev. dec. 9. II. Nocturn.

magára kell öltenie az emberi természetet. Éppen azért az Úr a legnagyobb szépségbe öltöztette a Szent Szűzet, olyan szépségbe, amilyen csak elképzelhető a természet és a kegyelem rendjében».¹

Agredai Mária említi, hogy Isten, miután megteremtette az angyalokat, közölte velük örök döntését: embereket is akar teremteni. Azok az emberek majd testből és lélekből állnak, tehát alacsonyabb rendűek lesznek, mint a tiszta szellemek. Idővel aztán az Isten Fia is testet ölt magára. Egyben azt is tudtára adta Isten az angyaloknak, hogy annak idején nemcsak a megtestesült Isten Fiát kell majd imádniok, hanem mély hódolattal tartoznak annak a nőnek is, akitől az ő Szent Fia születik. Ezzel azonban Lucifer, a kerubok egyik feje nem volt megelégedve. Lealacsonyítónak tartotta, hogy ő a magasabbrendű teremtmény, a tiszta szellem imádja a testté lett Igét, mikor az emberi természet olyan mélyen a lélek alatt áll és hevesen tiltakozott az efféle megaláztatás ellen. Így robbant ki az égben a harc a két angyaltábor között. Az egyik oldalon Szent Mihály küzdött a jó angyalokkal, a másikon pedig Lucifer meg az ő csatlósai. Szent Mihály győzött, Lucifer pedig kíséretével együtt a pokol fenekére zuhant.²

3. *Ha az első emberpár a paradicsomban nem vétkezett volna, valószínűleg már Éva lett volna az Isten Fiának boldog édesanyja.*

Dr. Rohling Ágoston³ az ő művében, amelyet Hötzl Péter⁴ augsburgi püspök jóváhagyott, s amely «Föl Sionba» címmel jelent meg Kempenben a Kösel cégnél, a következőket írja: «Ha őszülein elutasították volna

¹ Augustissimae Virginis Mariae, 1897 szept. 12.

² Agreda: I. 152.

³ † 1931.

⁴ † 1902.

a kísértőt, az első asszony a Szentlélek Úristen megárményékozása folytán elsőszülöttként minden bizonnyal az Isten Fiát hozta volna a világra. Testvérei azután természetes úton születtek volna. Azért kiáltott föl Éva Kain születésekor olyan bánatos magagúnyolással: «Embert nyertem az Istentől».¹

Az áteredő bűn miatt azonban minden másként történt. A Fiúisten később lett egy nőnek gyermeke, vagy amint az Úr Jézus nevezi magát: «embernek fia». Ez az ember, ez a nő a Dávid nemzetségéből származó Szűz Mária. Az Úr Jézus nem Szent József gyermeke, mivel a Szűz Anya a Szentlélek közreműködésével, tehát egészen csodálatos módon fogadta méhébe az Isten Fiát, még pedig abban a pillanatban, amikor elrebegte: «Legyen nekem a te igéd szerint!»

¹ Gen. 4, 1.

3. Mária származása.

1. Mária Dávid király családjából származott.

Már Jeremiás próféta megjövendölte, hogy a Messiás Dávid családjának törzséből sarjad ki. A próféta szavai így hangzanak: «Ime napok jönnek, úgymond az Úr, és igazságos sarjat támasztok Dávidnak; Királyként uralkodik majd bölcsen és jogot meg igazságot tesz a földön. Az ő napjaiban szabaddá lesz Juda és Izrael biztonságban lakik; ez lesz pedig az a név, amelyen szólítják: A mi igazságos Urunk».¹

Ozeás próféta, aki a zsidóknak a világ vége felé történő megtéréséről jövendölt, azt mondja: «Megtérnek Izrael fiai és keresik az Urat, Istenüket, és királyukat, Dávidot, és az *idők végén* félve keresik majd az Urat . . .»² A próféta tehát tudta, hogy a Dávid név a Messiás családi neve lesz.

Jézust többször maga a nép is Dávid nevével kapcsolatban említi. A jerichói vak például azt kiáltja: «Jézus, Dávid fia, könyörülj rajtam!»³ Jézusnak Jeruzsálembé való ünnepélyes bevonulásakor pedig így ujjongott a nép: «Hozsanna Dávid fiának!»⁴

Szent Máté evangélista mindjárt evangéliuma elején Dávid Fiának nevezi az Úr Jézust: «Jézus Krisztusnak

¹ Jer.: 23, 5.

³ Luk.: 18, 38.

² Oz.: 3, 5.

⁴ Máté: 21, 9.

nemzetségtáblája, ki Dávidnak, Ábrahám fiának fia».¹ Szent Pál apostol pedig azt mondja: «Gondolj az Úr Jézus Krisztusra, Dávid sarjára, ki föltámadott a halálból».²

Maga Gábor főangyal is azt jelenti Máriának, hogy Gyermeke atyjának, Dávidnak trónján uralkodik.³ Gábor angyal itt az Úr Jézus lelki országára, a katolikus Egyházra, illetve Krisztus Urunk örök mennyei uralmára céloz.

2. Mária szülei Szent Joakim és Szent Anna voltak.

Emmerich Katalin szerint⁴ Szent Anna Betlehemben született. Édesatyja levita volt és Eliudnak hívták. Anna alacsonytermetű, törekenytestű, komolytermészetű nő volt. Már öt éves korában a jeruzsálemi templom iskolájába kerül, mint később leánya, a Szent Szűz is. Tizenkét évet tölt a szentély közelében. Tizenhétéves korában a zsidók szokása szerint hazaküldik. Édesanyja, Ismeria egy évre rá súlyosan megbetegszik. De halála előtt még megmondja leányának, hogy az Isten különös kegyelemre szemelte ki és hogy férjhez kell mennie. Így hát 19 éves korában férjhez megy Joakimhoz, akit előbb Hélinek neveztek. Joakim alacsonytermetű, sovány, de vállas ember. Különös testalkata miatt az emberek nem egyszer ki is nevetik őt. Annánál körülbelül húsz évvel idősebb szent és istenfélő férfiú. Szent Anna szülei jómódúak és ezt a jobb módot öröklő Anna is férjével együtt. Az új házasok Betlehemből a Názárettől négy órányira fekvő Seforisba költöznek, ahol házuk és birtokuk is van. De van még birtokuk a szép Zabulon-völgyben is, mely Názárettől úgy három óra járásnyira esik. Amellett van számos nyájuk, nagy szolgaszemélyzetük, sok pásztoruk meg szolgálójuk. Ám a földi javakat nem a sajátjuknak, hanem Isten ajándékának nézik. Azért időről-időre jöve-

¹ Máté: 1, 1.

² 2. Tim.: 2, 8.

³ Luk.: 1, 32.

⁴ Em. Leb. M.: 24.

delmük egyharmadát a szegényeknek adják, a másik harmadát a jeruzsálemi templomba küldik és csak a megmaradt harmadik harmadot tartják meg maguknak. De nem sok idő telik bele, vagyonuk újra megszaporodik és még tetemesebb, mint azelőtt volt.

Boldog házasságukból egy kis leányka született: Mária Héli. De utána 19 éven át egyetlen gyermek sem követi a kis elsőszülöttet. Emiatt a zsidók eléggé megvetették Joakimot meg Annát, mert az ószövetség a gyermektelenséget Isten büntetésének és nagy szégyennek tekintette. Mindenféle súgtak-búgtak az emberek: Joakim és Anna biztosan rossz emberek, azért nem küld nekik az Isten gyermeket; bizonyára még Mária Héli sem az ő leányuk, hanem valami becsüspészett, «becsúsztatott gyerek». Az efféle igazságtalan pletyka nagyon fájt a házaspárnak. Különösen pedig az égette lelküket, hogy többé nem igen jelenhetnek meg a zsinagógában. Mindehhez még sok más megaláztatás járult. Ha Joakim áldozati ajándékokat vitt föl a jeruzsálemi templomba, adományait a papok félretolták vagy vissza is utasították, őt magát pedig terméketlensége miatt kigúnyolták. Még Názáretben a saját cselédjeik is azzal keserítették őket, hogy szemükre vetették gyermektelenségüket. Mit tehettek hát? Állandóan vezekeltek és igen sokat imádkoztak. Vagyonuk nagyobb részét a templomnak vagy a szegényeknek ajándékozták és egyre csak azon esengtek az Úrhoz, adjon nekik gyermeket. Isten végül is meghallgatta állhatatos imádságukat. Szent Anna éppen a kertben az egyik fa alatt imádkozott, amikor megjelent neki Gábor főangyal és így szólt: Isten meghallgatta imádat meg Joakim imáját. Ime egy kis leánynak leszel édesanyja, nevét Máriának hívod. Tőle születik majd a Messiás. De ezt a titkot a Messiás születéséről senkinek meg ne mondd, még Joakimnak se! Aztán még azt is meghagyta az angyal Szent Annának, hogy másnap utazzék Jeruzsá-

lembe és adjon hálát a jó Istennek a neki hírül adott kegyelemért; Joakimmal a templomban, majd az Aranykapunál találkozik. Az angyal a következő éjjel álom közben újra hírül adta Szent Annának a kegyelemajándékozta gyermek születését és nagy lángoló betűkkel ezt a nevet írta a falra: Mária. Az égő betűk napkeltekor kialudtak.

Joakim ebben az időben a templomi szolgálat miatt már hónapok óta Jeruzsálemben tartózkodott. Álmában neki is tudtára adta az angyal, hogy leánykája születik. Elárulta neki azt is, hogy leányának nagy hivatása lesz, és meghagyta, hogy Mária legyen a leány neve. Egyben tőle is azt kívánta, jelenjék meg a templomban és adjon hálát az Istennek ezért az örömhírért. A templomban az Aranykapunál aztán majd szembetalálkozik Annával, bizonyosságul eme szavak igazságának, mert Anna is ugyanebből az okból jön föl Jeruzsálembé. Az Aranykapu az oszlopcsarnokos templomudvar egyik kapuja volt, dús aranytól csillogó, nagy nehéz kapu; 15 lépcső vezetett föl hozzá.¹

Mindez húsz évvel Mária Héli születése után történt. Szent Anna akkor már túljárt a negyven éven.

Joakim és Szent Anna közreműködése a Szent Szűz fogantatásánál egészen tiszta és szent volt, és azt Isten különös kegyelme kísérte. Maga a Szent Szűz létének első pillanatától fogva szabad maradt a bűnnek még az árnyékától is. Az ő fogantatása inkább az isteni kegyelemnek, mint a természetnek műve volt.² Méltán nevezik a szentek meg a hittudósok Mária fogantatását csodálatosnak. Ennél a kérdésnél maga Aquinói Szent Tamás is csodáról beszél.³⁻⁴

¹ Agreda: 162... Em. Leb. M.: 37.

² Erre vonatkozólag szépen ír Brentano: *Das Leben und Leiden Christi nach den Gesichtern der Katharina Emmerich*, 1892; Regensburg, Pustet, S. LXII.—LXXIX.

³ De incarnatione: 2a, 2ae, 1.

⁴ De téved Szent Tamás, mikor a kérdéssel kapcsolatban azt

Szent Anna Joakim halála után még kétszer férjhez ment.¹ Emmerich Katalin azt mondja: «Valahányszor gyermeklelkű öreg parasztasszonyt látok, mindig Szent Anna jut eszembe».

3. Szűz Mária nem szegény, hanem vagyonos családból származott.

Épp az imént, a 2. pontban szóltunk Mária szüleinek vagyoni helyzetéről. Mivel Máriának fitestvérei nem voltak, az apai örökség rája meg néjére szállott. Mint örökösnek, a római császár által előírt népszámláláskor neki is jelentkeznie kellett az összeírásra, és minthogy Dávid királyi törzséhez tartozott, Dávid születése helyén: Betlehemben kellett jelentkeznie. (Az öröklő leánynak a mózesi törvény előírja,² hogy csak nemzetsége és családjábelihez szabad férjhez mennie. Szent Lukács evangélista szerint Mária Józsefhez ment férjhez, aki Dávid családjából származott.³ Tehát Máriának is Dávid nemzetségéhez és családjához kellett tartoznia.) Szent Jeromos is említi, hogy Joakim meg Anna vagyonosak voltak.⁴ Nikéforosz történetíró azt jegyzi föl Szűz Máriáról meg Szent Józsefről, hogy Betlehemben meg Názáretben birtokuk volt.⁵ Mária szülei éppen azért nyujthattak leányuknak a jeruzsálemi templomban egész különleges nevelést, mert jómódúak voltak.

De hát akkor honnét származhatik az a sokféle

írja: «Az, hogy egy magtalan öreg nő egy még öregebb férfi által édesanyává lesz, csoda nélkül nem történhetett volna meg». Anna 40 éves volt, tehát éppenséggel nem volt öreg. De Anna magtalan se volt, hiszen Joakim halála után még kétszer férjhez ment és mindegyik házasságából született gyermeke. — Agredai Mária szerint Szent Anna 44 éves, Joakim pedig 66 éves volt a Szent Szűz fogantatásakor. (Agreda: I. 165.)

¹ Lásd 1. fejezet végét.

² 4. Móz.: 36, 6.

³ Luk.: 2, 4.

⁴ Joakim Názáretből, Anna pedig Betlehemből származott.

⁵ Egyháztörténet: I, 13.

olvasható tévedés, hogy Szűz Mária szegénysorsú leány volt? Ennek a tévedésnek az az oka, hogy a Szűz Anya istállóban ajándékozta a világnak az Úr Jézust. De ne feledjük, hogy Mária meg József csak kényszerűségből tértek be a betlehemi barlangba. A város szállóit már elfoglalták a népszámlálásra érkezett vendégek.¹ A fiatal pár Betlehemben lakó ismerősei és rokonai pedig azért nem fogadták be a lakást kereső Józsefet, mert látták, hogy Mária várandós és nemsokára világra hozza magzatát. Így hát a két kelletlen vendég ott húzódott meg, ahol tudott; abban a barlangban keresett menedéket, amelyben az állatok bujtak össze zimankós időben. Meg is bűnhődtek később a betlehemiek szívük keménysége miatt. Heródes elsőszülött fiúgyermeküket mind megölette.² Neumann Teréz látomása szerint Heródes katonái magában Betlehemben 55, a város környékén pedig 19 fiúgyermeket öltek meg.

De a Szűz Anyát sokan azért is szegénynek tartják, mert a kis Jézus templomba való bemutatásakor csak két galambfiat áldozott.³ Ám a papok a Szűz Anyát meg Szent Józsefet azért nem számították a gazdagok közé, mert József csak egyszerű ácsmesterséget űzött, és a szentcsaládnak Názáretben csak kis házikója volt. Tehát nem kívánhattak tőlük bárányáldozatot, mint a gazdagoktól.

4. A Szűz Anyát már csak azért sem nevezhetjük szegénynek, mert isteni Gyermeke a mennynek és földnek Ura.

Szűz Máriánál senki sem gazdagabb a földön. Még ha nem is lett volna neki vagyona, ezerszer gazdagabb volna mindenkinél, mert annak az Édesanyja, aki teremtette és tenyerén hordja az egész mindenséget. Az ő Fia valóban elmondhatja: «Minden hatalom nekem adatott mennyben és a földön».⁴ Az ő Fia a legnagyobb Úr, a királyok

¹ Luk.: 2, 7.

² Máté: 2, 16.

³ Luk.: 2, 24; 3. Móz.: 12, 8.

⁴ Máté: 28, 18.

Királya, aki előtt örömmel rogytak térdre az egyszerű pásztorok, de boldogan, ajándékozó bőkezűséggel borultak imára a messze Keletről érkező bölcsek is.

Szűz Máriát gazdagnak kell tartanunk azért is, mert a mennyben angyalok hódolnak neki, szentek magasztalják benne királynőjüket, és a legnagyobb dicsőségben és boldogságban részesül. Hogyan nevezhetnénk szegénynek az egek Királynőjét?!

Gondoljunk csak egy kissé arra, ami Nagy Konstantin görög császár édesanyjával, Szent Ilonával történt. Szent Ilona Konstantius Clorusnak, a római hadsereg fővezérének volt a felesége. Házasságából egy fiúgyermek született, a későbbi Nagy Konstantin görög-római császár. Mikor Diocletianus császár Konstantius Clorust császári címmel kinevezte Gallia és Britannia (a mai Francia- és Angolország) kormányzójának, a szerencsétlen megszédült hadvezér eltaszította magától törvényes feleségét és újra megnősült. Beházasodott a császári házba. Ilona ekkor fiával együtt szülővárosába: Trierbe, a Rajna mellé vonult vissza. Magányában a keresztény valláshoz fordult vigasztalásért. Megkeresztelkedett. Mikor fia, Konstantin később római császár lett, édesanyját nagy tiszteletben részesítette. Maga mellé vette a császári udvarba és «császárné» címet adományozott neki. Szent Ilona föl is használta alkalmas helyzetét és sok dízesnél díszesebb keresztény templomot építtetett. Közel halála előtt: 328-ban, életének 80. évében Jeruzsálembé utazott és a Kálvária hegyén megtalálta és kiásatta az Űr Jézus szent keresztjét... Ime, mikor Nagy Konstantin császár lett, édesanyját is kinevezte császárnénak. Az Űr Jézus Krisztus az ég és föld Királya. Megértjük tehát, hogy Édesanyját is királynői méltósággal tiszteli meg. Éppen azért mi is joggal nevezhetjük Máriát az «egék Királynő-jének».

4. Szűz Mária szeplőtelen fogantatása.

Ismeretes, hogy a katolikus Egyház a templomokat előre fölszenteli, mert bennük az Oltáriszentség színeibe burkoltan szentmise közben, vagy szentmisén kívül a tabernákulumban az Isten Egyfia, az Úr Jézus Krisztus jelen lesz. Isten a Szűz Anya testét-lelkét is fölszentelte kegyelmének olajával, hogy az Úr Jézusnak kilenc hónapig méltó, díszes, tündöklő temploma legyen. Ez a fölszentelés azáltal történt, hogy Szűz Anyánk létének első pillanatától kezdve ment maradt az áteredő büntől, vagyis lelke csordultig megtelt isteni éltető erővel, tüzes kegyelemmel. Azért mondja Szent Ambrus: «Krisztus a Szűz Anya méhét templommá szentelte». Szeplőtelen fogantatás ünnepén az Egyház is azt említi imájában, hogy Isten a Szűz Anya szeplőtelen fogantatásával méltó lakást készített az Úr Jézusnak.

1. Szent Anna Szűz Máriát bűn nélkül foganta, azért a Szűz Anyát «szeplőtelennek» nevezzük.

Mindamellet a Szent Szűz fogantatása lényegesen különbözik az Úr Jézus fogantatásától. Mária szülei közreműködésének köszönheti a létét, viszont az Úr Jézus egyenesen és közvetlenül a Szentlélek Üristen erejével öltött magára testet. Éppen ezért a Szűz Anya úgy jött

a világra, mint a többi ember, az Úr Jézus ellenben egész különös módon született.¹

Szűz Mária szeplőtelen fogantatásának tanát IX. Pius pápa hirdette ki kötelező hittételnek 1854 december 8-án. A Szentatya a következő igazságokat szögezte le: Mária létének első pillanatától fogva ment volt az áteredő bűntől. Ezt a kiváltságot neki a mindenható Isten az ő Fiának, a világ Megváltójának érdemeire való tekintettel adta meg.

Föltűnő volt, hogy mialatt a pápa ezeket a szavakat a bíborosok és a világ minden tájáról egybegyűlt püspökök jelenlétében ünnepélyesen kihirdette, a szél az egyik ablak függönyét félrelebbentette és a napsugár épp a Szentatya arcára ömlött. Krisztus Urunk földi helytartója ebben a percben olyan fönséges fényárban fürdött, mintha csak megdicsőült volna. Úgy látszott: az ég is kedvét találja az új hittétel kihirdetésében. Az emberek akkor önkénytelenül is fölujjonghattak: «Az egész földkerekség hódol Máriának, mint Isten szeplőtelen tiszta mátkájának. Az áteredő bűn rajta nem fogott, mert lelkén a kegyelem bősége áradott».

Maga a jó Isten akarta, hogy az Egyház a szeplőtelen fogantatás tanát ünnepélyesen is kihirdesse. Figyelemreméltók azok a magánkinyilatkoztatások és az Úr Jézusnak azok a megjelenései, amelyekkel Lataste Mária egyszerű segítőnővér följegyzéseiben találkozunk. Ez az igénytelen nővér 1844-ben, 22 éves korában lépett be Párisban a sacré coeur apácák közé és három év múlva, 1847-ben már meg is halt. Kinyilatkoztatásait rendszerint szentmise közben, vagy szentséglátogatás alkalmával kapta. Az Úr Jézus csaknem mindig szikrázó fényben az oltáron trónolva jelent meg neki és így közölte vele kedves szavait. Lataste Mária már 1845-ben előre megjövendölte, hogy a legközelebb olyan pápa ül a trónon,

¹ Lásd: a Krisztus születése című fejezetet.

aki a Szűz Anya szeplőtelen fogantatását ünnepélyesen is kihirdeti. Akkor még nem IX. Pius volt a pápa. A nővér ezt az Úr Jézus szavaiból tudta, mert az Úr Jézus megmondta neki: «Eljön még az óra, mikor az ég és föld egyesül, hogy megadja Édesanyámnak azt a tiszteletet, amely legnagyobb kiváltsága miatt méltán megilleti őt. Az én szeplőtelen Édesanyám lelkét sosem fagyasztotta meg, sosem torzította el a bűn. Fogantatása is tiszta és szeplőtelen volt, akárcsak későbbi egész élete. Akarom, hogy ezt az igazságot nyilvánosan is kihirdessék; akarom, hogy minden keresztény elfogadja. Már ki is választottam azt a pápát, akinek lelkébe beleültettem ezt az elhatározást. Amíg ő pápa lesz, magával hordja lelke édes terhét: az általam keltett gondolatokat. Ő majd egybegyűjti a világ püspökeit és kihirdeti Édesanyám szeplőtelen fogantatását».¹

A katolikus Egyház tanítása szerint minden gyermek áteredő bűnben jön a világra. Tehát minden kis emberbimbó lelkileg tisztátalan, torzult és éppen azért nagyon is visszatetszik az Istennek. Azért mondja rólunk Szent Pál apostol, hogy «természetünknel fogva a harag fiai voltunk».² Az áteredő bűn mindjárt fogantatásunk pillanatában rátelepszik, ránehezedik a lelkünkre. Ezt nyögi panaszos sóhajjal Dávid király is: «Ime, gonoszságban fogantattam és bűnökben fogant engem anyám».³ Az áteredő bűn miatt hajlik rosszra a természetünk már kora ifjúságunktól fogva és ezért követünk el személyes, legalább is bocsánatos bűnöket. Ezért teheti Szent János apostol mindnyájunkra a kemény megjegyzést: «Ha azt mondjuk, hogy nincsen bűnünk, mi magunk csaljuk meg magunkat és nincsen bennünk igazság»;⁴ és ezért kiált hozzánk a Szentírás is: «Ki mondhatja: tiszta az én szívem,

¹ Darbius: II. 173.

² Ef.: 2, 3.

³ 50. Zs.: 7.

⁴ 1. Ján.: 1, 8.

tiszta vagyok a bűntől?»¹ Lelkünkben gyökerezik a rosszra görbedő hajlam és emiatt már Szent Pál apostol is panaszkodik: «Belső emberi voltom szerint gyönyörűséget találok az Isten törvényében, de más törvényt látok tagjaimban; ez küzd elmém törvénye ellen s a bűn törvényének foglyává tesz, amely tagjaimban van».²

A Szűz Anyát az áteredő bűnnek még a lehellete sem érte. Damjáni Szent Péter is hirdeti a Szűz Anyáról: «Mária Ádámtól örökölte testét, de nem öltötte magára Ádám bűnét». A Szent Szűznek ugyanis kilenc hónapon át a mennyei király lakásának, mintegy az első szentség-háznak, tabernákulumnak kellett lennie. Éppen azért már az Isten Fiának végtelen méltósága is megkövetelte, hogy Mária, az ő későbbi Édesanyja, tényleg szent és makulátlan legyen élete első pillanatától kezdve. Ha a király megjelenik valamely városban, nem a legrozantább vityillót, hanem a legdíszesebb palotát választja magának lakásul. Miért választott volna hát magának lakásul a királyok fonséges Királya dísztelen, dűledező... bűnös testet? Neki tiszta, tündöklő, hófehér Édesanya kellett. Valóban ráillenek a Szűz Anyára a zsoltáros szavai: «A Fonséges megszentelte hajlékát»;³ és mintha csak róla szólna a Királyok Könyvének néhány szava is: «Az Úr dicsósége betöltötte az Úr házát».⁴ Tehát nem alap nélkül szólítjuk a Szűz Anyát a lorettói litániában: «*Aranyház*»-nak.

Mivel Máriát az áteredő bűn nem érte, joggal dicsőítjük őt az Énekek Énekének szavaival: bájos vagy, «mint a hajnal pírija; szép, mint a hold; tiszta, mint a nap; félelmes, mint a rendben álló tábor!»⁵ De Mária még a napnál meg a holdnál is tisztább. Mert azokon van folt is, de az ő lelkén a foltnak még csak árnyéka sincs, az ő

¹ Péld.: 20, 9.

² Róm.: 7, 22—23.

³ 45. Zs.: 5.

⁴ 3. Kir.: 8, 11.

⁵ Én. Én.: 6, 9.

lelke egészen büntelen. Azért alkalmazza rá az Egyház az Énekek Énekének szavait: «Egészen szép vagy barát-nőm és makula nincsen benned».¹

Ám a Szűz Anya nemcsak az áteredő büntől volt érintetlen, hanem *ment maradt minden személyes büntől is*. Személyes bűnöktől való mentességét a trienti szent zsinat is erősen hangsúlyozza.² Mária egész életén át a legcsekélyebb bocsánatos bűnt sem követte el. Minthogy ugyanis ment volt az eredeti büntől, hiányzott belőle a bűnre kacsingató hajlandóság is a testiség minden legkisebb vágyával együtt. Lehelletfinom harmatos szűzességét kiérezzük a Gábor főangyalhoz intézett szavaiból is: «Miként leszen ez, mikor férfit nem ismerek?»³ Szent Cyprián olyan szépen hirdeti Máriáról: «Semmi érzéki, semmi testi vágy nem zavarta meg lelke édes csendjét».⁴ Tehát a zsengelelkű Szent Szűz szinte angyal volt emberi testben. Sőt Theodoretus azt állítja, hogy Mária tisztaság tekintetében még a kerubokat meg a szeráfokat is fölülmúlta.⁵ A szentatyák szinte versenyeznek a dicséretben, mikor a Szűz Anya tisztaságáról esik említés. Szent Ágoston⁶ magasztalólag hirdeti: «Ha a bűnről van szó, a Szűz Anya az Úrtól kapott magas megtiszteltetés miatt szóba sem kerülhet».⁷ Szent Efrém⁸ szír egyházatya lelkesedéssel szól az Úr Jézushoz: «Te és Anyád minden tekintetben egészen szépek vagytok! Mert rajtad, Uram, nincsen folt és Anyádon nincsen szeplő!» Már Origenes⁹ «szeplőtelen Gyermekek szeplőtelen Édesanyjának» nevezte Máriát.¹⁰ De talán Gábor angyal szavából csillan ki legfényesebben, hogy Mária büntelen volt és büntelen maradt. «Teljes vagy kegyelem-mel» — így üdvözölte Gábor a Szűz Anyát.

¹ Én. Én.: 4, 7.

² 6, 23.

³ Luk.: 1, 34.

⁴ De nativitate Christi.

⁵ in libr. cantici.

⁶ † 430.

⁷ Ar. de nat. Mariae.

⁸ † 378.

⁹ † 254.

¹⁰ Hom. in Matth. 1.

Mária bensőséges kapcsolata az Isten Egyfiával, akit kilenc egész hónapon át a szíve alatt hordott, valamint állandó érintkezése a megszületett és növekedő kis Jézussal szintén elősegítette, hogy édesanyás lelkét a Szentlélek ereje egészen átítassa, egészen tisztává tüzesítse, minden gondolatát egyedül Istenre irányítsa. Nem is tett a Szent Szűz életében egyebet, csak Istent szolgálta lelkes, buzgó odaadással. Ebből értjük meg az Isten üzenete előtt meghajló alázatos szavait is: «Ime, az Úrnak szolgáló leánya, legyen nekem a Te igéd szerint».¹

A Szűz Anyát teljes büntelensége miatt különféle kitüntető címmel tiszteljük meg. A lorettói litániában «tisztaságos Anyának», «szeplőtelen Szűz Anyának» szólítjuk őt. Ugyanott «hűséges Szűznek» is nevezzük, mivel minden apró kis cselekedetében Isten törvénye szerint járt el.

Romlatlan bájos tisztasága miatt cédrushoz hasonlítjuk őt, melynek fája sosem rothad meg, és ajkára adjuk a Szentírás szavát: «Magasra nőttem, mint a cédrus a Libanonon, mint a ciprusfa Sion hegyén».² Erényekben gazdag, kegyelemharmatos lelkére nagyon ráillik az ajkáról hangzó szentírási hely folytatása is: «Felnőttem, miként a pálma Kadesben, mint a rózsaliget Jerikóban, mint a díszes olajfa a síkságon; magasra nőttem, mint a platán a víz mellett a tereken. Illatozom, mint a fahéj és a fűszeres balzsam; mint a válogatott mirha, kellemes illatot árasztok . . . Mint a magától fakadt tömjén, illattal töltöm be lakóhelyemet, s illatom mint a színtiszta balzsamé. Kiterjesztem ágaimat, mint a terebintus, ágaim pompásak és szépségesek. Illatos virágot fakasztok én, mint a szőlőtő és virágomból pompás dús gyümölcs terem. Anyja vagyok én a szép szeretetnek, a félelemnek, beismerésnek és a szent reménynek. Nálam vagyok az

¹ Luk.: 1, 38.

² Sir.: 24, 17.

út és az igazság minden kegyelme, nálam az élet és az erény minden reménye. Jertek hozzám mind, kik megkívántok engem és teljetekek el gyümölcsseimmel, mert lelkem édesebb a méznél és birtoklásom jobb a lépesméznél! Emlékezetem él minden idők nemzedékeiben . . .»¹

A mózesi szent szövetség szekrényével is összehasonlítjuk a Szűz Anyát, azért könyörgünk hozzá a lorettói litániában: «Frigynek szent Szekrénye, könyörögi éretünk». A frigyszekrény sajátos szívós akácfából készült, amelyet nem fogott a rothadás.² Kívül-belül dúsan bearanyozták és benne őrizték az égből hullott mannát. A Szűz Anya azt a kenyeret hordozta kilenc hónapig szent méhébe zártan, «amely mennyből szállott alá és életet ad a világnak».³ Méltó volt tehát, hogy a bűn rothadásától ment legyen. Szépen ráillenek Máriára az Énekek Énekének szavai is: «Amilyen a lilium a tövisek között, olyan az én barátném a leányok között».⁴ Mert ő úgy áll Évának többi bűnöslelkű leánya között, mint a harmatban megfürdött érintetlen lilium a tövisek között.

Máriának az ószövetségben több előképe is volt. Ezek közül egyik Eszter, I. Xerxes⁵ perzsa király felesége. Xerxes Krisztus előtt 485—465-ig uralkodott. A Szentírás Aszvérusznak nevezi őt. De ismerjük őt már a világtörténelemből is. A görögök ellen vívott több kemény harcot. Ámán, Xerxes első minisztere gyűlölte a zsidókat s azért rábeszélte a királyt, hogy egy előre meghatározott napon ölesse le az összes Perzsiában lakó zsidókat. Eszter, a király felesége vérbeli zsidó volt. Mikor értesült Ámán véres tervéről, honfitársaival együtt három egész nap böjtölt és imádkozott, hogy kiesdje Isten segítségét. Aztán belépett a király fogadószobájába. Jól tudta, hogy a perzsa

¹ Sir.: 24, 18—28.

² 2. Móz.: 25, 10.

³ Ján.: 6, 33.

⁴ Én. Én.: 2, 2.

⁵ Ejtisd: Kszerkszesz.

törvények szerint mindenki halál fia, aki hivatlanul bemerészkedik a király szobájába. Mégis betoppant, oda-borult a király elé és bocsánatot kért a maga és népe javára. «Ne félj, nem halsz meg . . . A törvény mindenki mást érinthet, csak téged nem!» — válaszolt a király. Erre Eszter addig könyörgött, míg a király végre is visszavonta a zsidók ellen kiadott egész parancsot.¹ Eszter előképe Szűz Máriának, az egek Királynéjának. Az első emberpár engedetlensége miatt az egész emberi nem halálfia lett. Mindenki az áteredő bűnnel a lelkén jön a világra. Egyedül csak a Szent Szűz kivétel. Őt az ég Királyának kegyelme Jézus gazdag érdemeire való tekintettel, létezésének első mozzanatától fogva megőrizte az áteredő bűntől. Sőt eme nagy kiváltságának következményeképpen még sok más kiváltságban is részesült. Teste mindjárt halála után megdicsőült és amint Damaszkuszi Szent János tanítja: lelkével együtt az angyalok honába, az égbe szállt. Ezért ünnepli az Egyház augusztus 15-én Mária mennybevitelét.

2. A Szűz Anya szeplőtelen fogantatásába vetett hit az Egyházban valamennyi századon át, kezdettől fogva, megvolt.

Máriát a keresztény írók már az első századokban «Makulátlannak», «Szeplőtelennek» nevezik. Igen sok imádság maradt ránk, amellyel az őskeresztények a Szeplőtelenül fogantatott Szűzhöz folyamodtak. Számtalan szobor, kép és fölirat igazolja tételünket. Gyakran rá-rábukkanunk a következő Isten-anyaképre: Mária a kis Jézus nélkül vakítófehér ruhában áll, feje fölött a 12 csillagú korona, lába alatt a hold, meg a kígyó össze-tiport fejjel. Ez a kép Szent János evangélista látomását örökíti meg: «Es nagy jel tűnék föl az égen: egy asszony,

¹ Eszter: 15.

akinek öltözete volt a nap, és lába alatt a hold, és fején tizenkét csillagból álló korona».¹ De emlékeztet ez a kép az Úr Isten szavára is, amelyet a pokoli kígyónak mondott a paradicsomban: «Ellenkezést vetek közéd és az asszony közé, ivadékod és ivadéka közé: Az széttiporja fejedet, te pedig a sarka után leselkedel».² A nap, amelybe az Istenanya öltözködik, illetve, amely fénybe öltözteti őt, maga az Úr Jézus Krisztus, a «világ Világossága»,³ aki Édesanyjának lelkét egészen átítatja, egészen megtölti égi verőfényes tündöklő kegyelemmel. A hold az állhatatlanságnak, de egyúttal a bűnösségnek is a jele, mivel folyton változik: hol sarló, hol félhold, hol sápadt korong alakot ölt. A Szűz Anya mentes minden bűntől és állhatatlanságtól, azért megveti és lábbal tiporja a bűnös változékonyság jelét. A 12 csillag Mária erényeit jelképezi, de jele annak is, hogy a Szent Szűz égi királynője a 12 apostolnak is, akik valamikor úgy övezték az Úr Jézust, mint 12 fényes csillag. Az Istenanya rátipor a sátán fejére. Ezzel azt jelzi, hogy rajta megtörik a kísértő hatalma.

Hogy a kereszténység már a korábbi századokban hitt a Szűz Anya szeplőtelen fogantatásában, más tények is bizonyítják. Murillo, a híres spanyol festő³ már két évszázaddal a szeplőtelen fogantatás kihirdetése előtt 30 gyönyörűbbnél gyönyörűbb képet festett a szeplőtelenül fogantatott Szűzről. Egyik remekművét III. Napoleon 615.300 aranyfrankért vette meg. Ez a kép ma Párisban a Louvre képtárban látható.

Figyelemreméltó Bellarmin bíboros katekizmusa is, mely 1598-ban látott napvilágot és három évszázadon át szolgált tanítási könyv gyanánt. Benne a Szűz Anyáról a következő gyönyörű gondolatokat találjuk: «Ezek a szavak: 'teljes vagy kegyelemmel', azt jelentik, hogy

¹ Jel.: 12, 1.

² 1. Mózs.: 3, 15.

³ Ján.: 8, 12; 12, 46; 1, 9.

⁴ Élt 1617—1682-ig.

Mária lelkét sohasem érte sem az áteredő bűn, sem más személyes bűn».

A trienti szent zsinat is¹ kijelentette az 5. ülésén, hogy «a szent és szeplőtelen Szűz Anyát» érintetlennek tartja az áteredő bűntől.

Maga Luther Márton² is egész magától értetődőnek tartotta az Istenanya szeplőtelen fogantatását. Wittembergben Roth István kiadónál 1527-ben «a Doktor (Luther) beleegyezésével» a következő könyv jelent meg: «Az evangéliumok fejtegetése az év főbb ünnepein. Beszédék. Elmondta Luther Márton Wittembergben». Van ezek között a beszédék között egy, amelyet Luther az Istenanya fogantatásának napján mondott el. Ebben a beszédben Luther azt mondja: «Ma azért ünnepeljük Szűz Máriát, mert *már foganásában ment volt az áteredő bűntől!*»³ Majd rámutat Gábor főangyal szavára: «Áldott vagy te az asszonyok között»⁴ és így szövi tovább gondolatait: «Az ember nem mondhatná a Szűz Anyának «áldott vagy» ha ő is hordaná az ősszülők bukásának átkos következményeit. Nagyon is méltó és igazságos volt, hogy Mária bűn nélkül maradjon, mert Krisztus Urunk tőle vette magára azt a testet, amely legyőzött minden bűnt». Luther eme szavait a szeplőtelen fogantatásról könyvének későbbi kiadásaiából kihagyták, de az elsőben benne van.

Mindebből világosan látjuk, hogy amikor a pápa 1854-ben a szeplőtelen fogantatás hittételét kihirdette, egyáltalán nem új tanítást adott az Egyháznak, csak ünnepélyesen a hívek szeme elé állította, amit az Egyház már ősidőktől fogva tartott. Úgy járt ez a hitigazság, mint az a gyémánt, amelyet ma az angol királyi kincs-

¹ Tartották 1545—1563-ig.

² † 1546.

³ Németül így hangzanak szavai: «Man begeht heute das Fest der Jungfrau Maria, wie sie ohne Erbsünde empfangen sei».

⁴ Luk.: 1, 28.

tárban őriznek. «Kohinor»-nak hívják ezt a gyémántot. Kohinor annyit jelent: fény-hegy, fényből való hegy. Az értékes drágakövet Indiában találták és amint a hinduk mesélik, 5000 évvel ezelőtt egy Karna nevű hős viselte. Mikor az angolok 1849-ben Pendsábot elfoglalták, a gyémánt is birtokukba került. Viktória angol királynő a remek drágakövet 1880-ban újraköszörültette és azóta úgy csillog, olyan tüze van, hogy a föld legszebb gyémántjai közé tartozik. Ugyanez történt a szeplőtelen fogantatás hittételével is. Azt, hogy Mária létének első pillanatától ment volt az áteredő bűntől, a kereszténység már régen hitte, de IX. Pius pápa 1854-ben a hittétel ünnepélyes kihirdetésekor új, szinte vakító fényt vetett a régi igazságra. Azóta a szeplőtelen fogantatás tana fényes drágakő gyanánt csillog az Isten Anyjának koronáján.

Figyelemreméltó az is, hogy a szeplőtelen fogantatásról szóló hittételt a Szűz Anya is megerősítette, amikor 1858-ban, alig 4 évvel a tétel kihirdetése után Lourdesban megjelent. Bernadette sokszor és ismételten kérte az égi jelenést, mondja meg a nevét, míg az végre is így válaszolt: «Én vagyok a Szeplőtelen Fogantatás». A Szűz Anya nyilatkozatának egyes részleteit a toulousi Antal Maria kapucinus atya jegyezte föl, aki az Egyház hivatalos megbízására minden apró mozzanatról kikérdezte Bernadettet. Még azt is megkérdezte tőle: milyen mozdulatot tett Mária, mikor ezeket a nevezetes szavakat kimondotta. Bernadette ekképpen válaszolt: «Az Istenanya olyan elragadóan bájos arccal nézett rám, hogy arca örökké előttem lebeg. Amint így rámnézett, lassan kiterjesztette mindkét karját, aztán kezét a keblén összekulcsolta, föltekintett az égre és így szólt: «Én vagyok a Szeplőtelen Fogantatás». Ő milyen szép, milyen gyönyörű volt a Szűz Anya. A föld semilyen szobra, semilyen asszonya sem hasonlítható hozzá».

Azóta a Szeplőtelen Istenanyát ábrázolják úgy is, ahogy 1858-ban Lourdesban megjelent: hófehér ruhában szép hosszú fehér fátyollal a fején, derekán égszín szalag fut körül, jobb kezéből fehér gyöngyszemekből fűzött olvasó csüng alá, rajta aranykereszt, kezét összekulcsolja, szemét szelíden égre emeli. A melegszívű Mária tisztelők örömet imádkoznak az ilyen Mária-kép vagy Mária-szobor előtt.

Még csak azt említjük meg, amit Istennek egyik tiszteletreméltó leánya: Moes Klára¹ luxemburgi dominikánus főnöknő hirdetett. Gyakran mondogatta: eljön még az idő, amikor az Egyház belefűz még néhány szót az Üdvözlég Mária-ba és így imádkozik: «Asszonyunk, Szűz Mária, Istennek Szent Anyja, **Szeplőtelen Szent Szűz**, imádkozzál érettünk, bűnösökért most és halálunk óráján. Amen».

3. Több hittudósna az a véleménye, hogy Mária már életének első pillanatától fogva használta értelmét.

Szalézi Szent Ferenc egyik beszédében mondja: «Kétség nem fér hozzá, hogy Mária már abban a pillanatban teljes tudatossággal használta értelmét, amikor lelke édesanyjának, Szent Annának méhében egyesült testével».² Szent Alfonz püspök is állítja, hogy a Szent Szűz az ő kegyelemmel való teljességének megfelelőleg rögtön megteremtődése után kellő természetfölötti megvilágosításban részesült. Azért már létének első percétől kezdve ismerte Isten végtelenségét, az örök igazságokat, az erények fönségét és minden rendetlen hajlamtól mentesen állandóan növekedett Isten szeretetében, lelke állandó egyesülésben élt a jó Istennel.³ Mária lelke, mihelyt az Isten megteremtette, állandóan szemlélte az Istent.

¹ † 1895.

² Sermo 38.

³ Herrlichkeiten Mariens II. 2, 2.

(Dr. Disteldorf.) Ha keresztelő Szent János följuggathatott és örömtől repeshetett Szent Erzsébet méhében, tehát ha már születése előtt megérthette, ki van a közelében, mikor a Szent Szűz meglátogatta Erzsébetet, föltételezhetjük, hogy Mária is már születése előtt megkapta értelme használatát. Azonkívül Mária éppen nagy kiváltsága miatt szabad volt a szellemi erők minden gyengeségétől, tehát lelki képességei fejlettek lehettek már születése előtt is.

Agredai Mária is azt mondja, hogy Isten a Szűz Anya lelkébe már akkor beleöntött minden kegyelmet és ajándékot, amikor megteremtette őt. Megadta neki a három isteni erényt: a hitet, a reményt, meg a szeretetet, de egyben megajándékozta őt bizonyos természetfölöttileg megvilágított tudással is. Mária már létének első percében úgy ismerte a Szentháromságot, ahogy senki más, semmi más teremtmény nem ismeri. Érintkezett az őrzőangyalokkal is, akiket Isten melléje rendelt. Tehát lelkének állapota már akkor közel volt az örök boldogsághoz.¹ Emmerich Katalin azt mondja: «Láttam, hogy Isten megmutatta az angyaloknak a Szent Szűz szép lelkét, és azok kimondhatatlanul gyönyörködtek a Szűz Anya lelke szépségében. Szavakkal ezt szinte le sem írhatom».²⁻³

¹ Agreda: I. 169.

² Leb. M.: 91.

³ Aquinói Szent Tamás más nézetén van. (III. 27, 3.) De ő tévedt a szeplőtelen fogantatás tanában is, amelyről szintén semmit sem akart tudni.

5. Mária születése.

Mária születését Emmerich Katalin a következőkép mondja el: mikor Szent Anna érezte, hogy nemsokára világra hozza gyermekét, küldöttséget menesztett hűgához, Marahához Seforisba, unokahűgához, Mária Saloméhoz Betszaidába és az özvegyen maradt Enuehoz, Szent Erzsébet nővéréhez Zabulon völgyébe és magához hívatta őket. Mind a három nőrokon még aznap este megérkezett Szent Anna házába, ahol nagy örömmel fogadták őket. Rövid megvendégelés után Szent Annával együtt szent zsolnárokat imádkozgattak. Szent Anna ágyban feküdt. Az egyik rokon Szent Anna mögött, a másik kettő pedig két oldalán térdelt. Éjfél tájban a szobát hirtelen vakító fényár töltötte be és Szent Annát egészen elborította. A fényözön hasonlított a Hóreb hegyén Mózes előtt lángra lobbant égő csipkebokorhoz. Mikor a fény szétoszlott, a rokonok észreveszik, hogy Szent Anna már tartja is a kezében a gyermek Máriát. Hamar egymás után karjukra veszik a kedves kisedet és boldogságukban örömkönnyekeket hullatnak. Majd valamennyien dicsőítő énekbe kezdenek. Szent Anna az ének végén hálószobájába tér, a rokonok pedig nagy serényen megfürdetik a kis leánykát, aztán bölcsőbe fektetik és édesanyja mellé teszik. Most már behívják Szent Joákimot is.

A boldog édesapa örömmel kapja karjára a kis újszülöttet és dicsőítő éneket zeng az Úrnak, mint Zakariás Keresztelő Szent János születésekor. Még az a gondolat is kiszakad lelkéből, hogy most már örömmel halna meg. — Szent Anna elsőszülött leánya, Mária Héli, akinek már magának is volt egy Mária Kleofa nevű 4 éves leánykája, nem volt jelen a kis gyermek születésénél, mert nem is illett volna, hogy ott legyen. Egyébként azokban a napokban ő vezette a háztartást. Újszülött kis hűgocskáját csak később látta meg. Másnap a ház szolgálai és szolgálói sok szomszéddal együtt csoportonként megtekintették Szent Annát és a kis újszülöttet. Minden látogató egészen meghatódott és a kis leányka születését Szent Anna hosszú magtalansága után mindenki egyenesen Isten kegyelmének tulajdonította. Az a körülmény pedig, hogy Joákim háza fölött éjjel fénycsóva lobogott, az egész lakosságra mély hatást gyakorolt.¹

Emmerich Katalin eme látomása szerint tehát Szent Anna elragadtatás közben és egészen fájdalom nélkül hozta volna a világra Máriát, akárcsak később a betlehemi éjszakán maga a Szűz Anya a kis Jézust. Hogy Szent Annának Mária születése közben nem voltak fájdalmai, könnyen megérthetnők abból, hogy a Szent Szűz testi fogantatása szüleinek közreműködésével ugyan, de a Szentlélek Uristen egész különös közreműködésével teljesen tisztán történt. Azért hirdeti az Egyház, hogy Mária szeplőtelenül, vagyis áteredő bűn nélkül fogantatott. Ha tehát fogantatása közben Istennek különös kiváltsága lebegte körül és járta át Máriát, miért ne történhetett volna ez meg vele születésekor is?! Agredai Mária is egészen úgy mondja el Mária születését, mint Emmerich Katalin: «Éjjel 12 óra volt, mikor ez a Hajnalcsillag (Mária) fölkelt . . . Szent Annát meg sem érintette semmi olyan

¹ Em.: Leb. M.: 93.

nehézség, semmi olyan fájdalom, amilyen más nőt hasonló körülmények között nagyon is meggyötör.¹ Szent Anna Mária születésekor 44 éves volt.²

De azért Mária születése nem volt olyan csodálatos születés, mint az édes Üdvözítő születése. A Szűz Anya Szent Brigittához egyszer így szólt: «Mikor édesanyám engem világra hozott, azon az úton és ajtón láttam napvilágot, amelyen a többi ember is. Senki nem születik más módon, . . . csak az Isten Fia, a mindennek Ura és Teremtője akart egészen csodálatos és rendkívüli módon ebbe az életbe lépni».³

Figyelemreméltó, hogy Krisztus útjainak egyengetője, Keresztelő Szent János hasonló körülmények között született, mint a Szent Szűz. Mindkettejük szülei hosszú időn át gyermektelenek. Szüleik mindkettőjüket évekig tartó állhatatos buzgó imával esdették ki az égtől. Mindegyikük jövődő születését angyal vitte hírül szüleiknek. Mindketten megszentelődtek már születésük előtt: Mária fogantatásakor, Keresztelő Szent János pedig akkor, amikor a Szent Szűz belépett Zakariás házába, hogy meglátogassa Erzsébetet.⁴ Isten mind-egyiküket különös tisztségre rendelte: Keresztelő Szent Jánost, hogy előkészítse a lelkeket Krisztus jövetelére, Máriának pedig a legtiszteletreméltóbb istenanyai méltóságot ajándékozta, melynél nagyobb kitüntetés nőt nem is érhetett volna.

Szűz Mária születésén örülnie kell az egész emberiségnek, hiszen az ő világra érkezése egyben üdvösségünk, megváltásunk kezdete. Mária Jessze, azaz Dávid törzséből származott. Jessze Dávid király édesapja volt.⁵ Tehát Máriában sarjadt ki Jessze törzsökéből az az életerős, kegyelemtől duzzadó venyige, amelyről Izaiás

¹ Agreda: I. 178.

⁴ Luk.: 1, 15; 1, 41.

² Agreda: I. 240.

⁵ Ap. Csel.: 13, 22.

³ Klarus: 6. Buch, 56 Kap.

próféta szólott.¹ Ebből a vesszőből bomlott színpompás szirmokba a legszebb Virág: Máriától született az Emmánuel, a «velünk az Isten»,² akit nemzetek sóvárognak,³ akit minden nép vár,⁴ a fény, amely megvilágítja a pogányokat,⁵ az Isten Báránya, ki elveszi a világ bűneit.⁶ Szent Efrém így szólítja meg Máriát: «Te vagy az a hajtás, melyen a megjövendőlt Virág nyílik. A Virág a mindenható Isten, a legnagyobb Úr, akit te szültél, ó mindörökké Szent Szűz!» Szent Brigittának egyszer azt mondta a Szűz Anya: «Az én születésem által hajtott ki az a sarj, melynek Virága után királyok és próféták vágytak».⁷ Ezért ujjong föl az Egyház Mária születése napján: «A te születésed ó Mária az egész világnak örömet hirdetett».

Emmerich Katalin a pokol tornácában várakozó igazak lelkéről a következőket beszéli el: «Mária születése tudomására jutott a pokol tornácában váró ósatyáknak is. Mindannyiukat, de különösen Ádám meg Éva lelkét kimondhatatlan öröm járta át, hogy íme beteljesedett a paradicsomban elhangzott ígért».⁸ Isten ugyanis megígérte, hogy egy nő majd összetiporja az ördögi kígyó fejét, megtöri az ördög hatalmát, melyet az emberek fölött a bűnbeeséskor nyert.⁹ A boldog jövendölés a Megváltó születésével és keserves kínhalála által be is teljesült. — Agredai Mária is említi, hogy Isten Mária születésekor Gábor főangyalt leküldte a pokol előcsarnokába, vinné meg az örömhírt, hogy megszületett az ígért Messiás édesanyja. Az ő Fia szabadítja majd meg valamennyiüket a hosszú raboskodástól.¹⁰

A kis újszülöttnak néhány nap múlva megadták

¹ Iz.: 11, 1.

² Iz.: 7, 15.

³ Agg.: 2, 8.

⁴ 1. Móz.: 49, 10.

⁵ Luk.: 2, 32.

⁶ Ján.: 1, 29.

⁷ 6. Buch, 61. Kap.

⁸ Em. Leb. M.: 97.

⁹ 1. Móz. 3, 15.

¹⁰ Agreda: I. 179.

a Mária nevet. Emmerich Katalin az eseményt így beszéli el: «Szent Anna házában a névadás napján nagy ünnepséget rendeztek. Az ünnepre három pap is megjelent Názáretből; köztük az egyik főpap volt. Mindhármukon szép istentiszteleti ruha díszeleg. A szertartást azzal kezdik, hogy fönnhangon imádkoznak. Az ima végén Joákim a főpap kezébe adja a kis leánykát. A főpap imádságos szavak kíséretében magasba emeli a gyermeket és fölajánlja az Égnek. Azután ollóval a feje közepén és két oldalt levág Mária hajából és a haját elégeti egy kis parázssal telt edényben. Majd megkeni a gyermek öt érzékszervét. Szenteltolajos hüvelykujját végighúzza az apró kis csöppség fülén, szemén, orrán, ajkán és szíve fölött. Végül Mária nevét fölírja egy pergamentdarabra és azt a leányka mellére helyezi. A szertartásnak végén Joákim elviszi a gyermeket édesanyjának, aki a szertartáson nem vett részt. Az ünnepséget zsoltárénekléssel fejezik be, aztán kis lakomát tartanak».¹

Ez az elbeszélés teljesen egybehangzik Neumann Teréz egyik látomásával, amelyet Konnersreuthban Mária nevenapján látott. Teréz úgy látta, mintha a kis Máriácskát Názáretben egy nagy városi házban három papnak adták volna át. Az egyik pap jobb és díszesebb ruhát hordott, mint a másik kettő. A papok tekercsekről énekeltek és imákat mondtak. A tekercsek olyanok voltak, mint a lenvászon. A főpap a gyermek rövid hajából három helyen levágott és a haját egy háromlábú tégelyben elégette. Azután szentolajjal megkenste a leányka érzékszerveit, majd mindkét kezével magasba emelte a kis Máriát és szent énekeket zengett. Joákim tájszólásban Márjiámnak ejtette a leányka nevét, míg a főpap a név ismétlésekor Mirjiámnak nevezte a gyermeket.²

¹ Em.: Leb. M. 104.

² Lama, Konnersr. Jahrbuch, 1931. 167.

Agredai Mária a gyermek Máriáról a következőket mondja: A kis Mária születése közben elragadtatásban volt s így semmit sem érzett. Mária sohasem sírt, mint a többi csecsemő. Arca általában kedves, bár komoly volt. Szüleinek soha legkisebb bosszúságot sem okozott, mivel minden cselekedetét a Szentlélek kísérte. Tizennyolc hónapos korában már gügyögött, törte a szót, de csak keveset beszélt és akkor is rendszeren csak édesanyjával, Szent Annával. Édesanyja kezét gyakran megcsókolta nagy alázattal és tisztelettel. A szegények iránt már életének második évében nagy szeretet égett a szívében és kérte édesanyját, hogy nekik alamizsnát adhasson. Arra is megkérte édesanyját, hogy neki ne drága ruhát adjanak. hanem csak olyan hamuszürke viseltesfelét. Ebben azonban Szent Anna már nem hallgatott leányára. Semmikép sem akarta megengedni, hogy az ő drága leánykája rossz, vagy avult ruhát viseljen. Mária tehát engedelmeskedett és magára vette a jobb ruhát.¹ — Mikor Mária 3 éves volt, Szent Anna egy elragadtatása közben parancsot kapott, hogy gyermekét adja a jeruzsálemi templomba nevelésre.²

Figyelemreméltóak az egyik angyal szavai, amelyeket Szent Brigittához intézett: Nyelv azt el nem mondhatja, mennyire belemélyedt Istenbe Mária lelke már attól a perctől kezdve, amikor megismerte a jó Istent. Éppen emiatt már kora gyermekségében arra törekedett, hogy a jeruzsálemi templomba juthasson és ott egyedül Isten szolgálatára szentelje magát. Ezért adja az Egyház Mária ajkára a szót: «Már akkor tetszettem a Legfőlségesebb Úrnak, amikor még egészen kicsi voltam».³

¹ Agreda: I. 178, 1833. 189, 193, 194.

² Agreda: I. 195.

³ Officium B. M. V. I. Noct. II. Resp.

6. Mária följánlása és ifjúsága a jeruzsálemi templomban.

A Mária születésekor tartott ünnephez hasonló díszes ünnepség volt Szent Joákim házában akkor is, amikor Mária 3 éves lett. A szülők elhatározták, hogy leánykájukat a jeruzsálemi templomba adják nevelésre. Joákim házában ezzel az alkalommal ismét három pap jelent meg díszes istentiszteleti ruhában. Azonkívül megjelent sok rokon, köztük Mária Kleofa, a Szent Szűz nénjének 7 éves kis leánya is, akiről tudjuk, hogy később Krisztus keresztje alatt állott. A papok a 3 éves kis Máriára különféle ruhákat adtak és mindegyiknél megmagyarázták, melyik mit jelent. Majd így szóltak a gyermekhez: «Amikor téged szüleid a templommal eljegyeztek, megfogadták, hogy bort és ecetet nem iszol,¹ szőlőt és füget nem élvezel.² Akarsz ezekhez a fogadalmakhoz még valamit hozzátenni? Gondolkozzál rajta a lakoma alatt». Evés közben Mária két pap között ült, a harmadik pap vele szemben foglalt helyet. A papok minden fogásból megkínálták Máriát és biztattgatták: «Egyél csak, most még szabad mindenféle ételből enned». De Mária mindenből csak keveset vett. Azután különféle kérdést intéztek a gyermekhez. Okos feleletein mindnyájan mélyen elcsodálkoztak. Mária kis vártatva ki-

¹ A zsidó nők az ecetet nagyon szerették.

² Lásd: 4. Móz. 6, 3.

jelentette, hogy ezentúl húst és halat nem eszik, sőt tejet sem iszik, legföljebb csak nádvelővel¹ kevert vizet élvez.² Néha aztán majd egy kis terebintus szörpöt is kér az ivóvizébe. Fűszert meg gyümölcsöt sem akar ezután enni, legföljebb csak olyan fürtösen termő sárga bogyót, amelyet a szegény emberek esznek. Ezekből a szavakból láthatjuk, hogy Máriának erős hajlandósága volt a nagyobb önmegtagadásokra. Hasonló hajlamot találunk Keresztelő Szent Jánosban is, aki születése előtt megtisztult az áteredő bűntől és akiről tudjuk, hogy a pusztában csak sáskával és vadmézzel táplálkozott.³ Mária még azt is megfogadta, hogy a puszta földön alszik és éjjelente háromszor fölkel imádkozni. Szülei: Joákim és Anna mélyen megindultak leányuk eme szavain és kívánságain. Joákim sírva zárta karjaiba gyermekét és így szólt: «Ha te ilyen szigorúan akarsz élni, édesapád téged többet sose lát viszont». A papok is azt tanácsolták Máriának, hogy éjjelente csak egyszer keljen föl imádkozni és legalább nagyobb ünnepeken egyék egy kis halat is. Majd a papok közül az első kinyujtott kezekkel megáldotta a kis leányt és aztán a papság eltávozott. Egyiküknek egész véletlenül eszébe ötlött a gondolat: hátha éppen ez a gyermek lesz üdvösségünk eszköze.⁴

A boldog szülők ezután az ünnepség után nem-sokára föl is vitték Máriát Jeruzsálembe. Mária akkor 3 éves és 3 hónapos volt, de testileg már olyan fejlett volt, mint nálunk egy 5—6 éves kisleány. Joákim néhány szolgát előre küldött az áldozati állatokkal. Egész kis nyáját küldött Jeruzsálembe. Azután ő maga is fölpakkolta az útravalót a kis leány ruháival együtt egy

¹ Cukornádféle édes növény.

² Az ígéret földjén az volt a szegény emberek ünnepi itala.

³ Márk: 1, 6.

⁴ Em.: Leb. M. 112—115.

számára, egy másik fülesre fölültette Máriát és betakarta jó meleg kendőbe. Mindkét teherhordóra rakott még különféle ajándékokat a papoknak is, aztán megindultak. Ő maga Szent Annával együtt gyalog ballagott. Magával vitt még egy szolgát, aki kiszolgáltta őket, meg egy szolgát is, aki az egyik jól megterhelt csacsit vezette és mindkét állatot gondozta. Sok rokon és ismerős, sőt még egy pap is elkísérte őket jó darabon. A kísérők közt haladt a 7 éves Mária Kleofa is, aki fejlett, erős leány volt, rövid, göndör, szőke hajjal.¹

Jeruzsálemben a templomba való bevonulásnál Márián égszín ruha díszlik, égszín vállravetővel. Karját és nyakát csinos keskeny kis koszorú ékesíti, kezében virágkoszorús fáklya lobog. Homlokát is koszorú fonja körül. Mindkét oldalán három-három leányka lépeget. Az ő kezükben is virágkoszorús fáklyafény. Mögöttük vékony aranyhímzéssel áttört hófehér ruhában, köpeny-nyel a vállukon még számtalan leány. A menet végén asszonyok ballagnak. A szemlélők mind repesnek az örömtől a szép menet láttán. Különösen Mária ragadja meg mindenki lelkét szent, leírhatatlan, megkapó hatással. A kis csapat az Aranykapu felé halad. Az Aranykapu nagy, nehéz, aranyveretű bejáró, amelyet a templom-szolgák is csak nagy erőlködés árán tudnak kinyitni. Mária a kapuhoz vezető 15 lépcsőn szinte röpül fölfelé. A papok már ott állnak a kapuban és különféle kérdést intéznek a kis leányhoz, csodálkozva és ámulva a gyermek okos feleletein. Ezután különféle vallásos szertartások és imák következnek. Az egyik pap levág keveset Mária hajából és a levágott hajat elégeti annak jeléül, hogy Máriának most egészen föl kell áldoznia magát a jó Istennek és szent szeretettel egészen Istenbe kell merülnie. Ezek után átadják Máriát a nevelő és tanító-

¹ Em.: Leb. M. 124.

nőknek. A nevelőnők egyike Noémi, Lázár édesanyjának nővére volt, aki ebben az időben úgy 50 év körül járt. Mária lakásul a «Szentek-Szentjé»-vel szemben fekvő egyik kamrát kapta meg. Az áldozatok és az ünnepség végén Joákim meg Szent Anna ismét hazatértek. Joákim búcsúzaskor mély megindulással szólt drága leányához: «Isten közelében gondolj az én lelkemre is». Szent Anna kezét Mária fejére tette és megáldotta őt. Joákim 6 hónappal később, életének 69. évében meghalt. Egy angyal halála előtt még hírül vitte neki, hogy az ő leánya lesz a Megváltó édesanyja. Joákim ezt az örömhírt halála után megvitte a pokol tornácában várakozó lelkeknek is.¹

Mária a templomban állandóan foglalkozott valamivel. Tanítás, munka, ima váltakoztak csendes életében. Korához képest nagyon is ügyes volt: szőtt, font, különféle kendőket hímzett az oltár szolgái részére, aztán kimosta a kendőket, tisztogatta a véres áldozati edényeket. Éjjel, mikor már minden elpihent, Mária fölserkent fekvőhelyéről és gyakran könnyek között esengett az Úrhoz, hogy váltsa meg az emberi nemet és küldje már el a Messiást. Ima közben mindig fátyol fődte arcát. Lefátyolozottan járt akkor is, ha a templomban a papokkal beszélt, vagy ha a templom udvarán vezetett át az útja, hogy itt vagy ott segítsen valamit. Mária méltóságos magatartása néha a papokban is azt a gondolatot keltette: Isten ezt a gyermeket valami rendkívüli hívásra szánta.² — A Szentírás olvasása is hozzá tartozott a kis leányka napirendjéhez, napi kötelességéhez. Különösen nagy örömmel olvasta Izaiás meg Jeremiás próféta írásait, meg a Zsoltárokat.³

A templomban kellemetlenség is érte a Szent Szűzet. Társnői gyakran kicsúfolták őt, sőt bepletykázták előljáróinak is. Mária társnőinek gorombaságát szelídséggel

¹ Agreda: I. 231.

³ Agreda: I. 228.

² Em.: Leb. M. 137—147.

és szeretettel viszonozta. De ez mit sem használt. Társnői még csak jobban fölingerültek ellene. Mária előljárói előtt nem mosakodott, nem mentégetőzött. Nem csoda tehát, ha azok a rágalmazóknak hittek és Máriának nem egyszer keményen szemére lobbantották állítólagos hibáit. Az Úr Isten mindezt azért engedte meg, hogy Máriát hozzászoktassa a szenvedéshez.¹

Még csak azt figyeljük meg, mit mondott egyszer az Úr Jézus Lataste Máriának: A kis Mária hamarosan olyan nagy életszentségre jutott, hogy a világ nem volt rá méltó, hogy a kis Szűz Leány továbbra is az övé legyen. Azért Isten őt már egész fiatal korában templomába hívta, ahol Mária örökre az Úrnak szentelte magát. Isten örködött Mária fölé. Egész mindenhatóságát, minden hatalmát és erejét latba vetette, hogy Máriát megóvja, kegyelmével megerősítse és biztosítsa minden gonosz veszedelem ellen; hogy lelkét megvilágosítsa és szívét lánggra gyujtsa. Az Úr annyira foglalkozott Máriával, annyira működött benne, hogy szinte már nem is Mária élt, hanem Isten élt benne.²

A katolikus Egyház már évszázadok óta ünnepli Mária templomba való bemutatását, amely régen parancsolt ünnep is volt.

¹ Agreda: I. 236.

² Darbius: II. 177.

7. Mária eljegyzése és házassága.

1. Máriának 14 éves korában el kellett hagynia a templomot és férjhez kellett mennie.

Emmerich Katalin és más Istentől megáldott lelkek látomásaiból a következőkről értesülünk. A jeruzsálemi templomban nevelkedő leányok nem maradhattak végleg az Úr háza és a papok közelében, hanem amikor elérték a férjhezmenetel korát, távozniuk kellett. Mikor tehát Mária betöltötte életének 14. évét, vele is meg édesanyjával is közölték, hogy el kell hagynia a templomot és zsidó szokás szerint férjhez kell mennie egy saját törzsbeli férfihez. A zsidók eszményképe a házaselet volt. A legnagyobb szerencsének és boldogságnak, a legnagyobb Isten áldásának a sok gyermekes családi életet tartották. Gondolkodásukat gyönyörűen kifejezi a 126. zsoltár: «Ime a gyermek örökség az Úrtól, *jutalom* a méh gyümölcse».¹ A 127. zsoltár pedig azt mondja az istenfélőnek: «Feleséged olyan lesz, mint a bőven termő szőlőtő házad oldalán; fiaid mint az olajfacsemeték veszik majd körül asztalodat».² Ugyanezt a gondolatot fejezi ki Mózes könyve is: «Áldottabb leszesz minden népnél, nem lesz közötted meddő lény az egyik nemen sem, sem az emberek, sem a nyájaid között».³

¹ 126. Zs. 3.

² 127. Zs. 2.

³ 5. Móz. 7, 14.

Mária azonban kijelentette a papoknak, hogy ő már eljegyezte magát a jó Istennel és egyedül csak neki akar élni; semmi kedve, semmi vágya a házasesetre. Legjobb szeretne örökre az Úr házának árnyékában élni. A papok azt válaszolták, hogy kívánsága semmikép sem teljesülhet. A Szent Szűz erre lelke mélyéig megrendült és keserves könnyeket ontott. Különösen az fájt neki, hogy nem maradhat szűzen, ahogy ő szeretett volna. Amint ilyen nyomott lelki hangulatban a kúthoz megy, hogy szomja oltására vizet merítsen, hirtelen szokatlan hang csendül meg mellette és biztatja őt: csak bátran menjen férjhez. Mária körülnéz, miféle hang ez, ki szólhat őhozzá és akkor veszi észre, hogy angyal áll mellette és így bátorítja őt: «Ne félj Mária!»

A főpap, aki maga is fölötte elcsodálkozott a Szent Szűz elhatározásán, álmában a következő utasítást kapta: A Dávid családjából származó Mária olyan nőtlen férfiúhoz menjen férjhez, aki szintén Dávid törzsének a sarja. Tegyen tehát az oltárra minden Dávid törzséből származó nőtlen férfi egy kis száraz faágacskát és az legyen a Szűznek férje, akinek az ága kizöldellik. Ezáltal teljeseedik majd be Izaiás próféta jóvondölése: «Vessző kél majd Jessze törzsökéből, és virág nő ki gyökeréből». Az ág, a vessző a Megváltó Édesanyja, a virág maga a Megváltó.

2. A jeruzsálemi templomban csodás esemény folytán József, az ács, Dávid egyik utódja lett a Szent Szűz férje.

A főpap rendeletet adott ki: hívjanak Jeruzsálembe minden Dávid törzséhez tartozó nőtlen fiatalembert. Mikor azok mind megérkeztek, a főpap megmutatta nekik Máriát és meghagyta: tegyen mindegyikük a templom oltárára egy száraz gallyat. De lám, egyik ág sem fakaszt lombot. Erre a főpap a fiatalembereket

mind hazabocsátja. Mária szépsége valamennyiüket megbűvölte.

A papok újra előveszik a családfák jegyzékeit és keresik, kutatják, nincs-e Dávid nemzetségében még egy nőtlen férfiú. A végén rábukkannak, hogy van még egy József nevű nőtlen Dávid-utód, aki ácsmesterséget folytat és 33 éves. Hamar kikeresik a tartózkodása helyét és azonnal Jeruzsálembé hívatják.¹

József hat testvér között a harmadik volt. Szülei Betlehemben laktak egy régi öreg házban, amely valamikor Jesszének, Dávid király apjának a tulajdona volt. József egész jelleme lényegesen elütött testvéreinek lelkületétől. Roppant komoly, szokatlanul vallásos és rendkívül tanulékony volt. A nőket kerülte. Emiatt testvérei mind ellene voltak, bosszantották, ide-oda taszigálták. Ha valamely csendes, magányos sarokban imádkozott, testvérei hátba verték és belé is rugdostak, úgyhogy nem egyszer el is vágódott a köves talajon. De József nem haragudott, nem állt bosszút, hanem fölkelt; áment egy másik helyre és tovább imádkozott. Néhanéha el is hagyta édesatyja házáat, ha imádkozni akart és másutt keresett imára alkalmas helyet. Gyakran éppen abban a barlangban húzódott meg, amelyben később a kis Jézus született. Imája közben buzgón kérte az Istent, küldje már el minél előbb az ígért Messiást. Életének 12. évében szüzességet fogadott. Fiatal korában gyakorta ellátogatott egy ácsmesterhez és lassan-lassan meg is tanulta tőle a mesterséget. Testvérei annyira ellenséges érzülettel bántak vele, hogy goromba magatartásukkal végül is tarthatatlanná tették számára az otthonmaradást. Tizennyolc éves korában el is hagyta az atyai házat. Szamária tartományában Lebonachban² (a Garizim-hegytől délre) beszegődött egy szegény ácsmesterhez és keze

¹ Em.: Leb. M. 162.

² Lebonach városát a Bírak Könyve is megemlíti: 21, 19.

munkájával kereste meg a kenyerét.¹ De testvérei kikutatták hol tartózkodik, fölkeresték és alacsonyrendű foglalkozása meg nőtlensége miatt alaposan lehordták. Erre József ezt a helyet is elhagyta és több-kevesebb vándorlás után Thánáthban Meggidó mellett egy jó módú mesternél kapott munkát. Mikor 33 éves lett, átköltözött Tibériásba és egy magános házikóban egyedül lakott. Új lakóhelyén imája közben egyszer angyal jelent meg neki és tudomására adta, hogy Isten nemsokára rábízza *«az üdvösség gabonacsűrét»*, mint ahogy hajdanában a fáraó is rábízta egyiptomi Józsefre a gabonával telt csűröket. De József akkor még nem értette meg, mit jelentenek ezek a szavak. Alig egy-két napra rá megkapta a parancsot Jeruzsálemből, hogy azonnal menjen föl a templomba.²

Fölutazott tehát Jeruzsálembe és az ott kapott parancs szerint lombtalan gallyat helyezett a templom oltárára. És ime, másnap reggel az ágon levelek zöldellenek és egy liliomféle hófehér virág díszleg.³ Világos volt tehát, hogy Isten Józsefet választotta ki Mária jegyesének. A Szent Szűz Isten akaratán megnyugodva édesanyja, Szent Anna jelenlétében Józsefet alázatosan vőlegényének fogadta. De hamarosan tudtára adta, hogy ő egészen Istennek szentelte magát és örök szüzességi fogadalmat tett; kéri tehát, hogy olyasmit ne is kívánjon tőle, ami ezzel ellenkeznék. József örömmel hallotta menyasszonya kérését és mindjárt hozzáfűzte, hogy neki is ugyanaz a kívánsága, ő is hasonló fogadal-

¹ A későbbi években József egyszer a Szent Szűzzel átutazott ezen a vidéken és akkor meglátogatta fiatalkori munkássága helyét.

² Em.: Leb. M. 150—154.

³ Agredai Mária ezt másként beszéli el. Szerinte: József a Jeruzsálembe hívott fiatal emberek között volt. Mindannyiuk kezébe száraz ágat adtak. József kezében az ág levelezni és virágozni kezdett, közben az égből hófehér galamb ereszkedett alá József fejére. Ebből a főpap világosan látta, hogy József a Szent Szűz jegyese. (Agreda: I. 243.)

mat tett.¹ Erre közösen elhatározták, hogy úgy élnek, mintha édestestvérek volnának.²

József vesszejének kivirágzásához hasonló eset előfordult már az ószövetségben is. Isten Mózes idejében azt a parancsot adta a zsidóknak, hogy a szent sátorban a szövetség szekrénye elé mind a 12 törzs vezetője helyezzen el egy-egy vesszőt, amelyen rajta van az illető törzs neve. Lévi törzsének vesszejére vessék rá Áron nevét is. A vezetők közül az kapja meg a főpapi tisztséget, akinek a vesszeje kizöldül. Másnap reggel nagy ámulattal látták, hogy Áron vesszeje kilevelesedett, sőt virágot és mandulát is termett. Áron tehát ilyen csodálatos körülmények között kapta meg a főpapságot.³ Hasonló csoda által nyerte el József is magasztos hivatását.

A főpap el is jegyezte Máriát Józseffel mindjárt, mihelyt meglátta a csodálatosan kivirágzott ágat.⁴ Emmerich Katalin a következőket beszéli el nekünk az eljegyzésről.⁵ A szentcsalád a lakodalmat Jeruzsálemben, a Sion hegyén tartotta az egyik házban, amelyet hasonló ünnepségekre mások is ki szoktak bérelni. Szent Anna, aki közben már másodszor is férjhez ment, díszes ruhát hozott magával Máriának, de a Szent Szűz nagy szerénységében és alázatosságában csak nagynehezen öltötte magára a drága ruhát. A lakomán Józsefnek és Máriának több rokona is megjelent. Hasonlóképpen jelen voltak Mária tanítónői és többen társnői közül is. A Szent Szűz ruhája olyan gyönyörű és ünnepélyes volt, hogy a jelenlevő nők még évek multán is beszéltek róla. Mária jegygyűrűje nem fémből készült, hanem valami sötét csillogó anyagból és meglehetősen vastag és ujjnyi széles

¹ Lásd még: Schmöger: Katharina Emmerich. 1897. Freiburg, Herder. S. 404.

² Em.: Leb. M. 164.

³ 4. Móz. 17.

⁴ Agreda: I. 243.

⁵ Em.: Leb. M. 162—169.

volt. (Jelenleg Olaszországban, Perugiában, Szent Lőrinc templomában őrzik.) Szent Anna a lakodalom után visszatért a Názárettől egy órányira fekvő birtokára. Magával vitte Máriát is. A Szent Szűz az egész utat gyalog tette meg. Szent József közben Betlehembe utazott, hogy családi örökségét rendezze, és csak később tért Názáretbe. Szent Anna az új házaspárnak Názáretben rendezett be egy kis lakást. Szent József a kis házikóban Máriától különválasztott szobában lakott.

Kétségtelen, hogy az isteni Gondviselés ujjá nyomát fölleljük mind Mária, mind Szent József életében. Nem is csoda, hiszen Isten egész különös hívással áldotta meg mindkettőjüket. Már az is föltűnő, hogy mindegyikük jó korán szüzességet fogadott, pedig a zsidók az ilyen fogadalmat lenézték és megvetették. Bizonyára mindkettejük lelkét maga a Szentlélek Úristen ihlette szent elhatározásra. Nem is vágyódott egyikük sem a házas élet után. Különösen a Szűz Anyát a testi vágy korbácsütéseinek még a fuallata sem érte, mert ő ment az áteredő büntől meg minden következményétől is. Azért mondja Szent Bernát: «Az Úr Jézus előbb volt a Szent Szűznek tanítója, mint gyermeke és már akkor fölékesítette és alakította Édesanyja lelkét, amikor az ő teste a Szűz Anya testéből még meg sem alakult».¹ Agredai Mária pedig azt mondja Szent Józsefről: «A bűn taplója kiégett, kiveszett belőle már születése előtt. Szívében semmiféle tisztátalan vágy, rendetlen vonzalom sem háborgott egész életében. Lelkének kegyelmi gazdagsága és ajándékai a Szűz Anya könyörgetésére még csak növekedtek. Tisztasága magasztosabb volt, mint a szeráfoké, mert azt a tisztaságot, amely a szeráfokon mint test nélkül való lényeken ragyog, József törekeny, esékeny földi testben hordozta. Méltó is lett rá,

¹ De nuptiis I, 11.

hogy a teremtmények közül a legtisztábbak mellett élhette le életét. Isten különös lelki erővel ruházta őt föl, amellyel le tudta győzni az érzéki vágyak minden veszedelmét.¹

Isten bölcs előrelátásból rendelte el, hogy a Szent Szűz örök szüzességi fogadalma mellett is férjhez menjen Szent Józsefhez, mert ha Mária magános szűzi állapotban ajándékozza meg a világot a kis Jézussal, a zsidó törvények szerint föltétlenül megkövezik őt.² De meg aztán kellett valaki kenyérkeresőnek, oltalmazónak is a Szűz Anya meg a kis Jézus mellé.

3. Szent József házassága a Szűz Anyával 30 évig tartott.

Szent József Emmerich Katalin látomása szerint Krisztus Urunk nyilvános föllépése előtt halt meg. Az Úr Jézus akkor mintegy 30 éves lehetett. A mennyei Atya azért szólította magához Szent Józsefet, mert meg akarta őt kímélni attól a sok nehéz szenvedéstől, amely az Úr Jézus üldöztetése és kereszthalála láttán tépte volna a lelkét. Azt a sok gyötrelmet alig bírta volna elviselni, mert a szenvedésben nem volt olyan erős, mint a Szűz Anya.

Figyeljük csak meg, mit mondott Szent József a Szűz Anyának közvetlenül halála előtt. Agredai Mária beszéli el: miután a Szűz Anya áldást kért Szent Józseftől és megcsókolta az ősz aggastyán munkás, gondviselő kezét, Szent József ekkép nyitotta utolsó szóra ajkát: «Áldott vagy te az asszonyok között. Az Úr téged jobban megáldott, mint minden más teremtményt. Angyalok és emberek dicsérjenek téged és magasztalja méltóságodat minden nép és nemzet. Általad ismerik meg, általad imádják és dicsőítik a legfönségesebb Urat a messze

¹ Agreda: II. 30.

² Lásd: 5. Móz. 22, 23—27.

nagy idők. Minden boldog lélek ezerszer áldja majd az Istent, hogy megteremtett téged, akin olyan nagy szeretettel pihen az ő szeme. Hiszem és reménylem, hogy a mennyei hazában élvezhetem tekintetedet».¹

Hogy a Szűz Anya Krisztus Urunk halálakor már özvegy volt, kiviláglik abból, hogy az Úr Jézus a keresztfán Édesanyját Szent János evangélista gondjaira bízta: «Ime, a te anyád»,² szólt az Úr kedves tanítványához. Semmi szükség nem lett volna erre a gondoskodásra, ha a Szűz Anyának lett volna férje, vagy másik gyermeke.

¹ Agreda: II. 28.

² Ján.: 19, 27.

8. Az Isten Fia megtestesül.

(Az angyal híradása.)

Isten Fia azért jött a világra, hogy elvegye a világ bűneit; azért jött, hogy megváltsa az emberiséget. Méltó volt tehát, hogy ő, aki a bűnök eltörlése végett jött, maga bűn nélkül szülessék; méltó volt, hogy ne úgy öltöndtestet, mint a többi bűnös ember, ne férfi és nő közreműködésével lépjen a földre. «Ki tudja elbeszélni az ő keletkezését?»¹

1. A második isteni Személy férfi közreműködése nélkül, egyenesen a Szentlélek Úristen erejével lett emberré.

Krisztus Urunk megtestesülése abban a pillanatban következett be, amikor Mária Gábor főangyalnak azt válaszolta: «Ime az Úr szolgáló leánya, legyen nekem a te igéd szerint».²

Néhány szent életében előfordult már, hogy a Szentostya különös csodás módon jutott az illető szent testébe. Ez történt Falconieri Juliannával³ is, aki Firenzében volt apáca. Hetvenéves korában súlyosan megbetegedett. Gyógyíthatatlan gyomorbajban szenvedett és semmiféle étel nem maradt meg benne. Lelkiatyja még halálos ágyán sem merte őt ellátni a Szent

¹ Iz. 53, 8.

³ † 1341.

² Luk.: 1, 38.

Útravalóval. Szegény nővér keservesen sírt és esedezve rimázkodott, hogy legalább a korporálét¹ terítsék a keblére és arra helyezték a Szentostyát a szíve közelébe. Gyóntatója, Jakab atya,² teljesítette kívánságát. És íme: alig ért a Szentostya a nővér szíve közelébe, hirtelen eltűnt. Mindjárt utána Julianna mennyei elragadtatásba esett és örökre elszenderült. Mikor a nővérek Julianna holttestét megmosták, nagy elcsodálkozással vették észre, hogy az elköltözött apáca szíve táján kerek folt látható, rajta a Megfeszített képe. Olyan volt az a folt, mintha pecsétnyomóval ütötték volna oda és nagysága meg alakja éppen olyan volt, mint az eltűnt ostyáé. Az eseményt szemtanuk is igazolják.³

Nagyon sokszor történik hasonló a bajorországi Konnersreuthban Neumann Terézzel is. Teréz igen gyakran elragadtatásba esik, amikor a pap szentáldozáskor a Szentostyával feléje közeledik. Arca ilyenkor sugárzik, szeme sajátos fénnel csillog. A pap alig teszi az Ostyát a nyelvére, az Úr Teste máris eltűnik, pedig Teréz ajka még nyugodtan nyitva áll és a legcsekélyebb nyelési mozgást sem lehet észrevenni sem a nyelvén, sem a torkán. Ezt a tényt megerősíti dr. Kaspar Károly prágai bíboros-érsek is, a Neumann Terézzel írt munkájában.⁴ A nagy bíboros elmondja, hogy ő is megáldoztatta Neumann Terézt és a Szentostya mindjárt eltűnt, mihelyt a leány nyelvére tette. Pedig Teréz még csak meg sem próbálta, hogy nyeljen.⁵

Amint az Úr Jézus az elmondott esetekben a Szentostya színeibe burkoltan egész csodálatos módon jut be az ember testébe, éppen olyan csodálatos módon fog-

¹ A korporálé fehér kendő. A pap erre fekteti a Szentostyát.

² *Jacobus a campo regio.*

³ *Spirago: Beispiel-Sammlung 6. Auflage. S. 618.*

⁴ *Eindrücke von Konnersreuth, 1932. Karlsruhe, Bodenia.*

⁵ 86. old.

lalt helyet Szűz Mária szíve alatt is a Szentlélek Úristen közreműködésével. Föltámadása után a Mester zárt ajtókon át jutott be tanítványaihoz,¹ fogantatásakor pedig a Szent Szűz zárt testén át hatolt be annak tiszta méhébe.

De testét egészen Édesanyjától vette. Aranyszájú Szent János tanítja: «A Szentlélek az Úr Jézus testét nem a semmiből teremtette, hanem a Szent Szűz testéből formálta. Természetesen csodálatos kimondhatatlan módon». Isten a Fiúisten testébe mindjárt beleteremtette a lelket is, ugyanekkor a második isteni Személy örökre egyesült Krisztus egész emberségével. Mindez röpke pillanat műve volt.² Szent Athanáz mondja: «Amint Éva Ádám húsból és csontjából lett, éppúgy az Isten Fiának teste is Mária húsból és csontjából keletkezett». A Szűz Anya is elmondhatta az Úr Jézus születésekor, amit Ádám mondott, amikor először meglátta Évát: «Ez most csont az én csontomból és hús az én húsemből».³ Az Isten Fia Szent Pál apostol szava szerint «asszonyból lett».⁴ Szent Erzsébet pedig így üdvözölte Máriát: «Áldott vagy te az asszonyok között és áldott a te méhednek gyümölcse».⁵

Tehát az Úr Jézus fogantatása férfi közreműködése nélkül egyedül csak Isten mindenható erejével történt. Mária a Szentlélektől és nem Szent Józseftől fogant. Éppen azért szűz marad a Fiúisten megtestesülése után is. Damaszkuszi Szent János gondolatai szerint: «Krisztus mint Isten egyedül csak az örök Atyától születik, tehát nem két személy közreműködésének köszöni a létét; épp úgy mint ember is egyedül csak a Szűz Anyától származik, férfi hozzájárulása nélkül». Antiókiiai Szent Ignác püspök azt mondja: «Az Ige valóban a Szűztől való, az ő méhéből, az ő véreből, de férfi nélkül».

¹ Ján. 20, 19.

² Agreda: I. 267—269.

³ 1. Mózs. 2, 23.

⁴ Gal. 4, 4.

⁵ Luk.: 1, 42.

Origenes pedig így szól: «Mária *annak* az Édesanyja, *aki* az égben anya nélkül, a földön pedig atya nélkül született». Agredai Mária is vallja: «Illett, hogy az Isten Fiának legyen a földön Anyja, de atya ne legyen, amint az égben is van Atya, de anyja nincsen».¹ Az Űr Jézus tehát joggal nevezte magát «*Emberfiá*»²-nak és nem *emberek* fiának, mivel csak egyetlen egy emberi lénytől született. Szent József az Űrnak csak nevelőatyja volt.

A Szűz Anyának az Űr Jézus fogantatásától a születéséig eltelt 9 hónap alatt semmi testi baja-fájdalma nem akadt. Agredai Mária szerint «a Szűz Anyát, amíg áldott állapotban volt, semmi kellemetlenség vagy fájdalom nem érte, pedig Éva többi leányai hasonló helyzetben sokszor nagyon is megszenvednek».³ Emmerich Katalin szerint maga a Szűz Anya is ugyanezt vallotta.⁴

*2. Gábor főangyal az Űr Jézus születését a Szűz Anyának Názáretben adta hírül.*⁵

Amint Agredai Mária elbeszéli, az Isten a Szűz Anyát már néhány nappal az Isten Fia megtestesülése előtt előkészítette a nagy eseményre. Isten Gábor főangyalt bízta meg, hogy készítse rá elő a Szent Szűzet. Mária imaközben gyakran esengett az Űrhoz: küldené el mihamarabb a Messiást. Egyik ilyen forró imája közben megjelent neki Gábor angyal és tudomására adta, hogy a Megváltó, mihelyt csak lehet, testet ölt magára és megjelenik a földön. Mária a hírnek rendkívül megörült, de még nem tudta, hogy az Űr az istenanyai méltóságra őt szemelte ki.⁶

Hogy aztán Gábor főangyal hogyan adta hírül a Szűz Anyának, hogy ő lesz a Megváltó Édesanyja, arról

¹ Agreda: I. 165.

² Máté: 26, 64.

³ Agreda: I. 268.

⁴ Em.: Leb. M. 77.

⁵ Luk.: 1, 26.

⁶ Agreda: I. 262.

Szent Lukács evangéliumában értesülünk.¹ A részleteket egyes Istentől megáldott lelkek látomásaiából merítjük.

Neumann Teréz Konnersreuthban a következőkép látta az angyali híradást. Szűz Mária csupaszfalú, egyablakos kis kamrában imádkozik. A falon még csak kép sincsen. Mária kis párnán térdel, kezét mellén keresztbe fekteti, előtte Szentírástekercs áll. Nagy áhítattal merül bele az Írás értelmébe. Egyszer csak hirtelen tündöklő angyal libben eléje és beszélni kezd. Mária kurtán felel. Nem szaporítja a szót. Beszéd közben mindkét kezét kitarja. Testét kékszinű, de nem égkék ruha takarja, derekán keskeny öv szalad körül.²

Lataste Máriának a következő látomása volt: a 15 éves Mária kisebbfajta szobában térdel. Kezét a mellén keresztbe teszi, szemét égre emeli és az emberi nem megváltásáért könyörög. Imája közben egy ifjú alakjába öltözött angyal lép be hozzá, előtte földig hajol és így szól: «Üdvözöllek, Isten kegyelemmel telt leánya, áldott vagy te az asszonyok között». Az alázatos Szűz meghökken ezekre a szavakra és gondolkozni kezd, miféle köszöntés lehet ez? Az ifjú tovább beszél. Mária kimondja a végső szót: «Legyen nekem a te ígéd szerint». Ebben a pillanatban megtörténik a megtestesülés és az Isten Fia ettől kezdve Máriában lakozik.

Agredai Mária viszont így értesít bennünket az eseményről: Mária szüzességi fogadalmat tett éppen úgy, mint Szent József, akivel ekkor már jegyességben élt. Egyik este angyal lép be Máriához, nagy tisztelettel mélyen meghajol a Szűz előtt és üdvözli őt. Az angyal üdvözlőlete zavarba hozza az alázatos Szület. Az angyal észreveszi a nagy ijedelmet, amelyet szavai okoztak, s azért így szól: «Ne félj, Mária! mert kedvet találtál az Istennél. Ime méhedben fogansz és fiat fogsz szülni és nevét

¹ Luk.: 1, 28.

² Lama: Therese Neumann. 1928. S. 63.

Jézusnak hívod. Nagy leszen ő és a Magasságbeli Fiának fog hívatni; és néki adja az Úr Isten Dávidnak, az ő atyjának királyi székét és országlani fog Jákob házában mindörökké és királyságának nem leszen vége.»¹ Mária megkérdi: «Miképpen leszen ez, mikor férfit nem ismerek?»² Tehát Mária fölhívja az angyal figyelmét szüzességi fogadalmára, amelyet a Józseffel való házasságkötés után is megtartott. Az angyal ekképpen válaszol: «Ő Szent Leánya az Úrnak, ne aggódj; könnyen édesanyává tesz téged az Úr anélkül is, hogy meg kellene ismerned a férfit. És íme Erzsébet, a te rokonod is fogant öregségében, és ez hatodik hónapja neki, aki magtalannak hívatik, mert Istennél semmi sem lehetetlen.»³ Az, aki megtette, hogy a magtalan gyermeket szüljön, megteheti azt is, hogy te anya légy és mégis szűz maradj, . . . sőt még szentebb és tisztább szűz légy, mint azelőtt voltál. Ismered te is Izaiás próféta jóvendölését, hogy egy szűz fiat szül és nevét Emmánuelnek, azaz «velünk az Isten»-nek hívja.⁴ Ez a jóvendölés rajtad teljeseedik be. Mária, úgy-e ismered az égő csipkebokor csodáját? Égett, lobogott a bokor és mégsem égett el. Sértetlen maradt. Így szülsz meg te is a Messiást: anya léssz és szüzi tisztaságodon mégsem esik csorba. Az Úr Isten a te közvetítéseddel szabadítja meg az emberiséget a pokol szolgaságától . . .» Ezekkel a szavakkal igyekezett az angyal eloszlatni Mária aggodalmait. Mária kissé vár a felelettel. Megfontolja: miről is van szó, mit is válaszoljon? Tökéletesen megérti, milyen mérhetetlen nagy méltóság az istenanyaság. Meg is adja tehát beleegyezését: «Íme, az Úr szolgálóleánya, legyen nekem a te ígéd szerint.»⁵ Mária ezen válaszára Isten megteremti Krisztus lelkét, egyesíti testével és ugyanabban a pillanatban az Isten Fia is megtestesül.⁶

¹ Luk.: 1, 10—33.

² Luk.: 1, 34.

³ Luk. 1, 36—37.

⁴ Iz. 7, 14.

⁵ Luk. 1, 38.

⁶ Agreda: I. 261—269.

Az elmondottakból kitűnik, hogy Isten az Ige megtestesülését a Szent Szűz beleegyezése nélkül nem akarta végbevenni. Mikor az angyal eltávozott, Mária arcra borult és megköszönte Istennek a reábizott szent édesanyaságot. Egyúttal arra is kérte Istent, hadd vehessen részt ő is Fiának jövőendő szenvedéseiben. Mert már előre tudta, hogy Fia majd sokat szenved.¹

Emmerich Katalin látomása a következő volt. A 15 esztendő Szent Szűz a názáreti házban tartózkodott. József az angyali üdvözlés idején nem volt otthon. Egy este a ház szolgája éppen a mennyezetről alácsüngő lámpát gyújtja meg, Mária pedig esti imára készülődik. Gyapjúruhát vesz magára, derekát övvel fogja körül, fejére pedig sárgásfehér fátyolt borít. Aztán letérdel a szoba közepén álló kis asztalka mellé. Az asztalon imatekercs fekszik. Térde alá kis összehajtott szőnyeget helyez, kezét mellén keresztbe fekteti és égre-emelt szemmel imádkozni kezd. Az emberiség megváltásáért könyörög, meg azért, hogy küldje már el Isten a megígért Királyt. Közben kifejezi óhaját: bár csak az ő szerény imája is siettetné a Messiás érkezését és bár csak szolgálóleánya lehetne annak a nőnek, aki a Messiás édesanyja lesz. Éppen önmagának emez alázatos lebecsülése miatt roppantul meglepődik, amikor nem-sokára maga előtt látja az angyalt, aki híriül adja neki fönséges hivatását. Az angyal akkor jelenik meg, amikor Mária már jóideig imádkozott. A megjelenés váratlanul és szokatlanul történik. A mennyezetről hirtelen erős fényzőn zuhog alá és a fénysugár közepén tündöklő ifjú áll hosszan aláhullámzó aranszőke hajjal: Gábor angyal. A váratlan égi követ meg is szólal és méltóságos taglejtéssel kíséri minden szavát. Mária odafordítja fátyolos fejét az angyal felé, föllebbenti fátyolát és válaszol . . . Bele-

¹ Agreda: I. 271.

egyezésére három erős fénysugár vetődik rája. A fény egészen átjárja, átvilágítja őt. Mária teljes tudatában van, hogy a Messiást, a fönséges Isten Egyfiát fogadta méhébe. Csak azt nem tudta, hogy Dávid trónja, melyet a Messiás az angyal szava szerint elfoglal, Krisztusnak az Egyházban elterjedő és élő hatalmát jelenti; valamint azt sem tudta, hogy Jákob háza, melyben a Messiás örökké uralkodik, a megváltásban ujjászületett emberek társaságát jelenti. Ő akkor még úgy vélte, hogy a Megváltó valóságos, bár szent Király lesz.¹

Amint Mária méhébe fogadta az Isten Fiát, teljesült Dávid király jövendőli szava: «A Fönséges megszentelte hajlékát. Benne van az Isten.»² A Szűz Anya akkor valóban elmondhatta magáról: «Aki teremtettem engem, sátramban pihen.»³

Figyelemreméltó Damjáni Szent Péter szava: «Isten a második isteni Személy megtestesülése előtt megkívánta Mária beleegyezését. Ebből kiviláglik, hogy ebben a pillanatban az egész emberiség üdve nyugodott Mária kezén.» Damaszkuszi Szent János pedig így kiált föl: «Ő, áldott Szűz! Te azért születted, hogy közreműködj az egész világ üdvén!» Jusztniáni Szent Lőrinc pedig egyenesen «*a világ helyreállítója*»-nak nevezi a Szűz Anyát.⁴

A megtestesült Isten Fiának első áldozata az ő 9 hónapos tartózkodása volt Mária szíve alatt. Az Úr Jézus már ezt az áldozatot is a bűnös emberiségért ajánlotta föl. A Fiúisten megtestesülhetett volna édesanya nélkül is, ha már megtette, hogy földi apa nélkül öltött magára testet. Sőt megtehetette volna azt is, hogy egyenesen felnőtt emberi alakban jelent volna meg a földön. Megtehetette volna, hiszen mindenható. De nem tette meg, mert váltságunkért meg akart alázódni, vezekelni akart értünk már abban a percben, amikor földre lépett. Elég-

¹ Em.: Leb. M. 174—180.

² 45. Zs. 5—6.

³ Sir. 24, 12.

⁴ Latinul: *reparatrix saeculi*.

tételt akart szolgáltatni bűneinkért az isteni igazságosság-
nak. Ezért zárkózott be 9 hónapig a Szűz Anya méhébe,
mint valami fogoly.¹ Mindenben hasonló lett testvérei-
hez, mondja Szent Pál apostol.² Mindenben hasonlított
hozzánk, kivéve a bűnt.³ Méltán írja tehát Lortzing János
protestáns prédikátor: «Ki gondolhatta volna el azt a meg-
alázkodást, hogy a Teremtő alávesse magát a születés
törvényének, magára is kötelezővé tegye a természet-
törvényt?!» Aztán még hozzáteszi Lortzing: «Ma nem
egy reménykedő édesanya kérdi szorongva: Mi lesz eb-
ből a gyermekből? Mária már tudja, mi lesz a Fiából:
Király lesz belőle, aki mindörökké uralkodik Jákob háza-
népén.»⁴

Szóljunk most még néhány szót Gábor angyalról is.
Neki nemcsak véletlenül Gábor a neve. Az Úr Jézus
Lataste Máriának így magyarázza meg Gábor nevét:
Gábor, zsidóul: Gábriél, annyit jelent: «Isten ereje», vagy
«Isten és ember» (Geber-él). Gábor az «Isten ereje»
nevet azért kapta, mert Isten mindig őt szemelte ki hír-
hordónak, valahányszor mindenható erejének valami
nagyobb kinyilatkoztatását akarta közölni az emberek-
kel. De nevezzük Gábort Istenemberének is, mert ő
viszi meg Máriának a hírt a megtestesülésről.⁵ Ismeretes,
hogy a babiloni fogság idején Krisztus előtt 538-ban
Dániel prófétának is Gábor angyal vitte hírül, hogy
70 évhét múlva eljön a Messiás.⁶ Zakariásnak, Szent
Erzsébet férjének is Gábriel adta tudtára a templomban,
hogy fia születik, aki majd előkészíti a Megváltó útját⁷

¹ Lataste: II. 189.

² Zsid. 2. 17.

³ Zsid. 4. 15.

⁴ Geistliche Lesungen. 1927, Schöning, Paderborn. 159. Lotzingről
később még majd szólunk a «Mária és a protestánsok» c. fejezetben.

⁵ Darbius: II. 181. Lásd még: Breviárium, márc. 24. III. noct.
Szent Bernát homiliája.

⁶ Dániel 9. 21.

⁷ Luk. 1. 17.

és meghirdeti a zsidóknak, hogy közel van már a meny-
nyek országa.¹

Figyeljük csak meg, mit mond a főangyal Máriának:
«Ime, méhedben fogansz és fiat fogsz szülni és nevét
Jézusnak hívod».² Gábor ezekkel a szavakkal Izaiás pró-
féta hasonló hangzású jövendölésére céloz: «Ime a szűz
méhében fogan és fiút szül és nevét Emmánuélnak hívja».³

Figyeljük meg azt is, milyen okosan jár el Gábor
angyal, hogy megnyerje Mária beleegyezését. Először
bizalmat kelt a Szűzben: meghajol előtte, üdvözli őt,
kifejezi jókívánatait és mindenképpen arra igyekszik,
hogy eloszlassa aggodalmait. Magatartásának minden
esetre más rúgója is van: tudja, hogy milyen magas
méltóság vár egykor a Szent Szűzre a mennyben. Aztán,
hogy igazolja, hogy őt valóban Isten küldte, egy titkot
árul el Máriának. Elmondja, hogy Erzsébet is már 6 hó-
nap óta áldott állapotban van. Gábor angyal a Szűz
Anyát jobban megtisztelte, többre becsülte, mint Szent
Józsefet. Máriának mindig éber állapotában jelent meg,
Szent Józseffel viszont mindig álom közben közölte az Isten
akaratát . . .

Az időre vonatkozólag, hogy mikor jelent meg Gábor
angyal Máriának, Emmerich Katalin a következőképp
értésít bennünket: az eljegyzés után Szent József azon-
nal Betlehembe utazott, hogy rendezze örökségét. Mária
viszont szüleivel együtt Názáretbe ment. Az angyal
akkor járt a Szent Szűznél, amikor Szent József még
nem tért vissza Betlehemből.⁴ Éppen *február 25-e volt*.⁵

¹ Máté 3, 2.

² Luk. 1, 31.

³ Iz. 7, 14.

⁴ Ezt az állítást a Szentírás elbeszélése is igazolja. Szent Máté írja le,
hogy Mária már akkor úgy találtaték, hogy méhében fogant a Szentlélek-
től, amikor még egybe se kelt Józseffel. (Mt. 1, 18.)

⁵ Feltűnő, hogy a Szent Szűz a lourdesi jelenések alkalmával
február 25-ét, különösen kitüntette, mert aznap fakasztotta a csodaforrást.

Mária Krisztus Urunk megtestesüléséről senkinek sem szólt. Szemérmes alázatossága nem engedte meg neki, hogy elhíresztelje a reá bízott nagy titkot. Minden gondját, aggodalmát rábízta a jó Istenre. Mikor közeledett a húsvét ünnepe, József készülődött, hogy fölmegy Jeruzsálembe. Mária megkérte őt, hadd mehessen ő is vele. Legalább ezzel az alkalommal meglátogatja nagynénjét, Szent Erzsébetet is, aki Jeruzsálemtől délre, a Hebron mellett fekvő Jutában lakik.¹ Gábor angyaltól ugyanis megtudta, hogy Erzsébet idős kora mellett is édesanya lett és gyermeke az angyal szavaiból következtetve, három hónap múlva napvilágot lát. Azért most nagyon szeretné meglátogatni nagynénjét. Ki akarja fejezni jókívánatait, együtt akar örülni kedves rokonával. Szent József örömmel vitte magával Máriát. Mikor Jeruzsálembe értek, a Szent Szűz átment Jutába. Szent Erzsébet kívánságára közel három hónapig maradt Zakariás házában. Megvárta Erzsébet gyermekének születését. József azonban már harmadnap visszatért Názáretbe. Mikor később értesült róla, hogy megszületett a kis Keresztelő János, ő is Jutába sietett, hogy kifejezze jókívánatait és hazavigye Máriát. Úgy június eleje lehetett, amikor közösen visszatértek Názáretbe. Az út négy napig tartott. József útközben észreveszi Mária termetén, hogy jegyese áldott állapotban van. Viharos kétségek dúlnak a lelkében. Az angyal üdvözlétéről természetesen semmit sem tud. Bánatában elhatározza, hogy elhagyja Máriát és titokban megszökik tőle. De álmában angyal jelenik meg neki és közli vele a szent titkot. Erre József felkel, s bocsánatot kér Máriától. A Szent Szűz megbocsájt Józsefnek, elmondja a történeteket, s hozzáteszi, félt mindezt elmondani, mindent a jó Istenre bízott; irányítsa Ő a jövőt úgy, ahogy akarja.²

¹ Luk. 1, 39.

² Em.: Leb. M. 182—207.; Agreda: I. 285, 290, 310.

Ettől kezdve Szent Szent József különösen nagyra becsülte Máriát és leírhatatlanul boldog volt, hogy a főnséges Isten őhozá olyan közel van. A Szentlélektől megvilágosítva így szólt Máriához: «Áldott vagy, Mária, az asszonyok között és boldog, százszorta is boldog vagy a nemzetek között; örök hála és dicséret a menny és föld Urának, hogy reád tekintett trónja magasából és saját lakásául választott ki téged. Benned beteljesült minden jóvendülés, melyet Isten hajdan atyáinknak adott. Dicsérje hát az Urat Minden nemzedék, mert az Úr még semmi által nem magasztosult úgy föl, mint a te alázatod által; és végtelen jóságában engem, a minden élők legkisebbjét választott ki, hogy neked szolgáljak». — Mária lelkéből ezekre a fennkölt szavakra a Magnificathoz hasonló dicsőítő ének fakad, s mialatt lelkét beleönti a dalba, elragadtatásba esik és fénykoszorúval övezetten a föld felett lebeg.¹ József így még sohasem látta őt.²

3. Az ördög semmit sem tudott a Fiúisten megtestesüléséről.

Agredai Mária mondja, hogy Isten az ördög előtt

¹ Agreda: I. 311.

² Szent Erzsébet is látta, hogy Mária fényzőnbe burkoltan a föld felett lebeg. (Agreda: I. 280.) A levegőben való lebegés előfordult több szent életében is. Xavéri Szent Ferenc néha misézés közben emelkedett föl; hasonlóképen Alcantarai Szent Péter is. Vele történt meg, hogy amikor Avilában Szent Bernát leányainál misézett, mise közben a levegőbe emelkedett és három óra hosszat lebegett ég és föld között. Lebegés közben úgy tűzelt az arca, mintha lángba borult volna. — Agredai Mária spanyol apátnő szentáldozás után emelkedett a levegőbe. Szent Domonkost imaközben a templomban találták úgy, hogy lebegett. A cseh származású boldog Ágnes szintén imaközben emelkedett gyakran a föld fölé. Szent Bernát is fölemelkedett, mikor egyszer a szerzeteseknek prédikált. (Lásd: Görres: Christliche Mystik. 1837, Regensburg, Manz. II. 521.) Mise vagy szentbeszéd idején néha Szent Alfonz püspök is levegőbe emelkedett. Valamennyiük közül leggyakrabban kopertino József kapucinus atya († 1663.) szállt föl a földről. Bármilyen emlékeztette őt Istenre, mindjárt elragadtatásba esett és a levegőbe emelkedett. Így például, ha egyházi éneket hallott, ha harangszó ütötte meg a fülét, ha szentképet látott, ha Isten nevét említették előtte stb.

eltakarta az Igének a Szűz Anya által történt megtestesülését. Az ördög nem volt rá méltó, hogy erről tudjon. Tehát nem is sejtette, hogy Mária milyen magasztos hivatásban részesült és a Szűz Anya Fiát közönséges gyermeknek tartotta. Ha biztosan tudta volna, kicsoda Krisztus, föltétlenül megakadályozta volna halálát.¹ Azt hitte, hogy a Messiás majd nagy fénnel, dicsőséggel és hatalommal jön el.²

¹ Szent Pál apostol azt írja: «Istennek titokzatos, *elrejtett* bölcsességét hirdetjük, melyet . . . *senki sem ismert* ezen világ fejedelmei közül, mert ha ismerték volna, sohasem feszítették volna keresztre a dicsőség Urát». (1. Kor. 2, 7—8.) Ha *senki sem* ismerte Krisztust, valószínű az ördög sem ismerte, mert ha ismerte volna, megakadályozta volna halálát, hogy meg ne válthasson bennünket.

² Agreda: I. 264, 299, 330.

9. A Szeplőtelen Szent Szűz.

1. Mária a házasságra lépés után is szűz maradt, mert Józseffel együtt örök szüzességi fogadalmat tett. Tehát mindketten önmegtartóztató életet éltek.

József meg Mária — bizonyára a Szentlélek Üristen ösztönzésére — már kora ifjúságukban elhatározták, hogy szűzen élnek. Tehát házasságralépésük után sem akarták gyakorolni a házasság jogait. Házasságra is éppen csak azért léptek, mert Isten kívánta tőlük, amint az kitűnt a jeruzsálemi templomban kivirágzott vessző csodájából. Tehát nem szerelem vezette őket a közös életre, sőt szüzességi fogadalmuk és erényes életük folytán annyira megerősödtek a tisztaságban, hogy az Istentől nekik juttatott bőséges kegyelem segítségével később se soha nem kívánták meg egymást. Mindketten csak arra ügyeltek, hogy teljesítsék Isten szent akaratát. Sőt az áteredő bűntől érintetlen, angyaltiszta lelkület annyira áthatotta a Szent Szűzet, hogy Szent Józsefet, hacsak rápillantott is Máriára, nemcsak hogy érzéki vágy nem fogta el sohasem, hanem inkább szent gondolatok és érzelmek töltötték el. Agredai Mária mondja: «Szent József már kezdetől fogva olyan mély tisztelettel tekintett a Szűz Anyára, hogy szívében semmiféle rendetlen vonzalom sem kelt a Szent Szűz iránt. Mária arcáról állandóan

különös isteni fény sugárzott le Józsefre és ez a fény a Szent Szűz vonásait kimondhatatlan fönségbe öltöztette. Olyan volt az arca, mint Mózesé, mikor lejött a Sínai hegyről; csakhogy Mária arca még erősebben tündöklött, mert ő sokkal bensőbben is érintkezett Istennel, mint Mózes». ¹ Szent Jeromos azt állítja, hogy József egyenesen Máriának köszönheti, hogy szűzi tisztaságát megőrizte.

Amióta Szent József megtudta az angyaltól, hogy Isten Máriát a Messiás Édesanyjának választotta, még nagyobb tisztelettel övezte körül a Szent Szűzet. Kétségtelen, hogy a Szentlélek Úristen is közreműködött, hogy az Isten Fiának gondozására kiválasztott két személy szűz maradjon egész a halálig. Amikor pedig a kis Jézus megszületett és a két tiszta lélek Istent szakadatlanul maga előtt látta, mindkettejük figyelme és gondolata egészen Istenre és az ő Egyfiára irányult. Ennek következtében angyaltiszta életüket még könnyebben megőrizhették.

A történelem folyamán több házastárs is megkívánta a szentcsalád tisztaságát és szűzi életét, így például: Szent Cecília ² és jegyese Valerianus; II. Szent Henrik német császár ³ és felesége, Szent Kunigunda; ⁴ Szent Eduárd ⁵ angol király és neje, Editha és sokan mások. Ezek mind úgy éltek, mintha édestestvérek lettek volna. Az ilyen házasságot József-házasságnak nevezzük, mert Szent József volt az első, aki a Szűz Anyával ilyen házasságra lépett.

Mivel Mária egész életében szűz maradt, a katolikus Egyház «örök szűznek» ⁶ nevezi őt; a «légy üdvözölt Mária, tenger szép csillaga» ⁷ kezdetű egyházi énekben «egyetlen, egyedülálló Szűznek» szólítjuk Máriát; a «mennysország-

¹ Agreda: I. 245.

² † 230.

³ † 1024.

⁴ † 1040.

⁵ † 1066.

⁶ Virgo perpetua.

⁷ Ave Maris Stella.

nak Királynéja» kezdetű ének pedig «dicsőséges Szent Szűznek, fönségben mindenkit fölülmúlónak»¹ mondja a Szűz Anyát. A lorettói litániában viszont így szólítjuk őt meg: «Szűzeknek Szent Szűze;» mert szentségben és méltóságban túlszárnyalta az összes szűzeket.

2. *Mária egész haláláig szűz maradt.*

Mária a Józseffel kötött házasság előtt szűz volt. Mikor életének 14. évében a papok sürgetik őt, hogy hagyja el a templomot és menjen férjhez, közli velük, hogy ő már eljegyezte magát a jó Istennel és jobb szeretne szűzen maradni.

Még akkor is híven kitart elhatározása mellett: hogy szűz marad, amikor Józseffel házasságra lép. Ez kitetszik az angyalhoz intézett szavaiból is: «Miként leszen ez, mikor férfit nem ismerek?»² Mintha csak azt mondaná: mi közöm nekem a férfivel? Nem akarok férfit ismerni azért, hogy utódom legyen. Mivel Mária akkor már házasságban élt Szent Józseffel, szavaiból azt kell következtetnünk, hogy megegyeztek, hogy a házasságban is megtartóztató életet élnek. Ezzel Mária az ő szűzességét a házasság fátyla alá rejtette.

Ha meggondoljuk, hogy a zsidók abban az időben a gyermektelen házasokat megvetették és a földön a legnagyobb szerencsének a sokgyermekes családi életet tartották, belátjuk, hogy Mária valóságos hőstettre vállalkozott, amikor a házasságban is szűzességet fogadott. Először Krisztus Urunk szentelte meg a szűzi életet szent példaadásával és tanításával is. Ő ajánlotta először a szűzi szent magánosságot. Ha tehát Mária már Krisztus Urunk születése előtt fogadalmat tett, hogy teljesen Istennek szenteli magát és szűzen él, azt csak a Szentlélek Uristen indítására tehette.

¹ Virgo gloriosa, super omnes speciosa.

² Luk. 1, 34.

Hogy Mária az Úr Jézus születésekor is szűz maradt, abból következik, hogy szülés közben semmi testi sérelem nem érte őt.¹

A szentatyák és egyháztanítók is mind vallják, hogy Mária egész életén át szűz maradt. Szent Ágoston írja: «Mária szűz volt még halálakor is.»² Szent Epifaniusz,³ salamisí⁴ püspök, Máriát «mindörökké Szűz»-nek nevezi.⁵ Az 1123-ban megtartott I. lateráni zsinat is «mindenkoron szent és szeplőtelen Szűznek» hirdeti az Isten-anyát.⁶

Szent Ambrus püspök azt mondja, hogy Mária lelke legmélyén is örökre szűz maradt, mert soha semmiféle tisztátalan gondolat nem szennyezte be lelkét. Ez az igazság egyébként már abból is következik, hogy Mária egész életén át még a legkisebb bűnöktől is ment maradt, amint ezt a trienti zsinat is meghatározta és eldöntötte.⁷ Mária tehát szinte angyal volt emberi testben. Az Úr Jézus egyszer így szólt Lataste Máriához: «Édesanyám tisztasága túlszárnyalja az összes égi lelkek tisztaságát.»⁸ Szent Anzelm pedig megjegyzi: «Illett, hogy Mária tisztasága olyan nagy legyen, hogy annál nagyobb Isten tisztasága után el se képzelhessünk; hiszen Isten neki szánta, gyermekéül adta saját egyszülött Fiát.»

A keresztény vallás ellenségei örömmel mutatnak rá, hogy az evangéliumban Jézus testvéreiről is esik szó. Csakhogy ezek: Jakab, József, Júdas és Simon nem édestestvérei ám az Úr Jézusnak, hanem a Szűz Anya unokanénjének, Mária Kleofának a gyermekei.⁹ A zsidók vérrokonaikat mind «testvér»-nek, «nővér»-nek szólították. Nem volt rá más szavuk. Ábrahám is «testvérenek» szólította unokaöccsét, Lótót.¹⁰ Szent János evangelista

¹ Lásd: II. fejezet 1.

² De cat. rud. 22.

³ † 403.

⁴ Salamis városa Kréta szigetén van.

⁵ Haes. 78, 5.

⁶ 3. c.

⁷ 6, 23.

⁸ II. 183.

⁹ Lásd az első fejezetet.

¹⁰ 1. Móz. 13, 8.

pedig Mária Kleofát, a Szűz Anya unokanénjét nevezi a Szent Szűz «*nővéré*»-nek.¹ Amikor pedig a Szentírás az Űr Jézust «*elsőszülött*»-nek² nevezi, csak azt akarja mondani, hogy Jézus is az Űr szolgálatára szenteltek közé tartozik, mint más elsőszülött.³

Szent Pál apostol azt mondja a galatákhoz írt levélben, hogy Jeruzsálemben senki mást nem talált az apostolok közül, «csak *Jakabot, az Űr testvérét*».⁴ Szent Pál itt a fiatalabb Jakabot, Jeruzsálem első püspökét említi, akit a zsidók később letaszítottak a templom párkányáról. Márpedig ez a Jakab semmiképp sem lehet az Űr Jézus vértestvére, mert maga az evangélium Alfeus fiának nevezi őt.⁵ Az idősebb Jakabról, Spanyolország nagy apostoláról, a galatákhoz írt levélben szó sem lehet, mert őt már 41-ben lefejezték Jeruzsálemben. De még ha róla írna is Szent Pál, akkor sem lehetne az Űr Jézus vértestvére, mert az evangélium őt meg testvérét, János evangelistát, Zebedeus fiainak mondja.⁶ Tehát sem egyik, sem a másik Jakab nem lehetett az Űr Jézusnak édestestvére.

Egy orosz festő: Verescsagin 1880-ban kiállított Bécsben egy képet, amelyben a Szentcsalád több gyermek között foglal helyet. A festő ezzel a képpel ki akarta gúnyolni a Szűz Anyát és úgy állította őt oda a szemlélő elé, mint valami közönséges nőt. Ki is tört a botrány. Bécs katolikus lakossága a fölháborodás egész viharát zúdította a festőre, meg az egész kiállításra. Félre is tették hamarosan a képet. Verescsagin 1904-ben részt vett a japán-orosz háborúban. A Petropawlowski nevű tengeri hajót, amelyen ő is küzdött, egy akna a levegőbe röpítette. Ott is hagyta a fogafehérét a gúnyoló festő.

A szentatyák azt tartották, hogy magát Istent káromolja az, aki Mária szűzességét tagadja.

¹ Ján. 19, 25.

² Máté 1, 25.

³ 2. Móz. 13, 2.

⁴ Gal. 1, 19.

⁵ Máté 10, 3.

⁶ Máté 4, 21; 10, 3.

10. Mária Erzsébetnél. A Magnificat.

Szűz Mária Krisztus Urunk megtestesülése alkalmával az angyaltól megtudta, hogy nagynénje, Erzsébet áldott állapotban van. Még azt is kivette az angyal szavából, hogy Erzsébet gyermeke 3 hónap múlva napvilágot lát. Mindezt az evangelisták beszélik el nekünk. De van még más forrásunk is a Szűz Anya látogatására vonatkozólag. Agredai Mária meg Emmerich Katalin még a következőket mondják el: Mária egyik elragadtatásában megtudta, hogy Erzsébet gyermeke nagy próféta lesz. Ő készíti majd elő a Messiás útját. Azért Isten azt akarja, hogy látogassa meg nagynénjét, hadd tisztítsa meg a szíve alatt pihenő Megváltó jelenléte, az ő híre hordozójának, Keresztelő Jánosnak a lelkét már születése előtt.¹

József éppen abban az időben Jeruzsálemben, a húsvéti ünnepekre készülődött. Mária megkérte hitvesét, vigye el őt is, legalább ezzel az alkalommal meglátogatja Erzsébetet is. József beleegyezett; így hát negyednapra Krisztus Urunk fogantatása után útnak indultak a Jeruzsálemtől délre fekvő Juta felé. Juta Jeruzsálemtől két mérföldnyire, Názárettől pedig mintegy 30 óra járásnyira fekszik. József meg Mária négy nap alatt tették meg

¹ Agreda: II. 278. — Em.: Leb. M. 174—189.

ezt az utat. Mária hol gyalog ballagott, hol meg fölült a számárra, melyet József magával vitt. Márián szürke ruha volt, fejét pedig fejkendő takarta. Útközben egyik éjjel József édesatyjának egyik barátjánál háltak meg, a másikon pajtában aludtak, a harmadikon pedig az erdőben, az utasok részére összetákolt fabódében szálltak meg.

Még mielőtt Jutába érkeztek volna, Erzsébet elmondja férjének, a korban hajlott Zakariásnak, hogy érdekes álma volt. Azt álmodta, hogy unokahúga, Mária, az ígért Messiás édesanyja meg fogja látogatni őket. Erzsébet eddig még nem ismerte Máriát, mert még nem is látta. — Zakariás szólni szeretne, de nem tud, mert az angyalnak a templomban történt megjelenése óta még mindig néma. Íróeszközt kér tehát és egy kis táblácskára fölírja: teljesen valószínűtlen, hogy az új házasságokban a kedvezőtlen évszakban olyan hosszú útra vállalkozzanak. Zakariás háza kis dombon fekszik, mellette kis hegyipatak csörgedez.

Erzsébet épp a ház előtt áll, amikor meglátja, hogy két utas közeledik: Mária meg József. Mária azonnal megismeri nagynénjét, pedig még sosem látta. Odasiet tehát a kedves, de már idős Erzsébethez, kezét fog vele és barátságosan üdvözlí. József szerényen hátra marad. Üdvözlés közben Máriáról fénysugarak lövellnek át Erzsébetre. Majd karonfűzve az udvaron keresztül betérnek a házba, hogy elvonuljanak a kíváncsiskodók szeme elől. Ezalatt Zakariás Józsefhez siet, szeretettel átkarolja és hosszan eltársalog vele. Ő természetesen csak úgy tud beszélni, hogy gondolatait kis táblára írja. A háttas számarat átadják egy szolgának, aki az állatot az istállóba vezeti.

Máriának és a születésre váró Isten Fiának jelenléte Zakariásra meg Erzsébetre csodás hatást gyakorolt. Erzsébetet a Szentlélek Úristen már a Szűz Anya üdvözlésekor megvilágította, s azért Erzsébet a Gábor fő-

angyal üdvözlő szavaihoz még hozzátette: «Áldott vagy te az asszonyok között és áldott a te méhednek gyümölcse».¹ Ezekből a szavakból világosan látszik, hogy a Fiúisten megtestesüléséről kinyilatkoztatást kapott. Ugyanakkor a magzat — Keresztelő János is — megtisztult édesanyja méhében az áteredő bűntől és megtelt Szentlélekkel. Mindezt Gábor angyal már előre megmondta Zakariásnak, amikor Zakariás a templomban illatáldozatot mutatott be.² Erzsébet magzata a megtisztulás miatt örömtől repesett édesanyja méhében, amint az evangélium is említi.³

Erzsébet még azt is mondta Máriának: «Boldog vagy te, ki hittél».⁴ Ezekkel a szavakkal világosan férje Zakariás hitetlenkedésére célzott, mert Zakariás kételkedett az angyal szavában. Nem akarta elhinni, hogy az ő felesége még édesanya lehet. Hitetlenségéért büntetésből megnémult. Csak később, gyermeke születésekor, a Szent Szűz jelenlétében kapta vissza újra a hangját.

Erzsébet köszöntésére Mária a Magnificattal felelt. Mialatt a gyönyörű dicsőítő éneket zengte, kezét a mellén keresztbe fektette. Az ajkáról elröppenő himnusznak azért Magnificat a neve, mert latinul a következő szavakkal kezdődik a himnusz: «Magnificat anima mea Dominum . . .»; «Magasztalja az én lelkem az Urat . . .»⁵ A Szent Szűz az egész versben dicsőíti az Isten jóságát és irgalmát, amelyben őt meg az egész emberi nemet részesítette.

A Magnificat a következő- A szavak értelme a követ-
kép hangzik :
kező :

«Magasztalja az én lel- Mária dicsőíti Istent,
kem az Urat, és örvend hogy minden embernek

¹ Luk. 1, 42.

² Luk. 1, 16.

³ Luk. 1, 44.

⁴ Luk. 1, 45.

⁵ Luk. 1, 46—55.

az én szívem az én üdvö-
zítő Istenemben.

Mert ránézett szolgálója kicsinységére;

íme mostantól fogva
boldognak hirdet engem
minden nemzedék.

Mert nagy dolgot cse-
lekedett nekem a Hatal-
mas, kinek szent az ő neve.

És irgalma nemzedék-
ről nemzedékre azokon
van, akik őt félik.

Hatalmas dolgokat mű-
velt karja erejével, szét-
szórta a szívük terveiben
kevélykedőket. Hatalma-
sokat levetett a trónról¹

és kicsinyeket fölemelt.
Éhezőket betöltött jókkal
és üresen bocsátott el gaz-
dagokat.

meg akarja szerezni az üd-
vösséget.

A Szűz Anya ezekkel a
szavakkal hálát ad Isten-
nek, hogy tetszését találta
az ő alázatosságában és őt
saját isteni Fiának édes-
anyjául választotta. (Egy-
ben célzás ez Éva büszke-
ségére is.)

A Szent Szűz megjö-
vendöli, hogy minden nép
boldognak hirdeti majd őt
amiatt a nagy kegyelem
miatt, amelyben részesült.

Mária dicsóíti Isten ha-
talmát és szentségét.

Szűz Anyánk magasz-
talja az Urat, hogy irgal-
mas azok iránt, akik őt
félik.

Ezek a szavak a gőgös
angyalokra céloznak, akik
trónjukról a pokolba zu-
hantak.

Itt Mária a megtérő
pogányokra gondol, akik
nyomorúságuk tudatában
végtelenül vágyódnak a

¹ Egy ördögűzés alkalmával, amelyet Csehországban Příbramban
a Szent-hegyen végeztek, az ördög különösen ezeknél a szavaknál dühön-
gött. Tudta, hogy Mária ezen mondatai reá vonatkoznak.

Lásd: Der Satan auf dem Heiligen Berge in Příbram. Verlag R. v.
Achen in Lingen-Ems. S. 94.

megváltás után. Közben a választott nép, mely büszke kiválasztottságára és gazdagnak tartja magát... alig részesül a Megváltó kegyelmeiben.

Felkarolta Izraelt, az ő szolgáját, megemlékezvén irgalmasságáról, amint szólott vala atyáinknak, Ábrahámnak és ivadéknak mindörökre.»

Ezek a mondatok rámutatnak, hogy Isten ígérete, amelyet Ábrahámnak és utódainak tett, az Ige megtestesülése által beteljesedett.

Szent Ambrus megjegyzi, hogy Mária ezt a dicsőítő himnuszt elragadtatásban mondta. A Magnificatot föltétlenül a Szentlélek adta a Szűz Anya ajkára. Erre már abból a tényből is következtethetünk, hogy Mária ezt az imát hosszú ideig szóról-szóra tudta. A későbbi években Szent Lukács evangélistának is egész pontosan elmondta, aki azt be is vette az evangéliumába.¹ A Szűz Anya azért emlékezett olyan jól a Magnificatra, mert elragadtatás közben mondta el. Ami ugyanis elragadtatás közben történik az emberrel, arra a lélek pontosan, jól és sokáig emlékszik. Agredai Mária szerint a Szűz Anya ezt a himnuszt később is sokszor elimádkozta.

A Magnificat szavaiból az is kitűnik, hogy a 15 éves Mária egyáltalán nem volt közönséges leány. Mély vallásosság és magas képzettség árad minden szavából, minden gondolatából.

Agredai Mária szerint a Szent Szűz számtalan dicsőítő éneket zengett az Úrnak. Ha azokat mind fölírták, volna, az Egyháznak több éneke volna a Szűz Anyától,

¹ Luk. 1, 46—55.

mint az összes prófétáktól és szentektől.¹ Mária később a kis Jézussal is sokszor énekelt Istennek dicsérő dalokat. Ha azokat mind följegyezték volna, számuk túlhaladná az összes zsoltárokat és egyházi énekeket.² A Szent Szűz gyakran angyalok és szeráfok társaságában zengett az Úrnak dicsérő és dicsőítő dalokat. Ilyenkor mindig olyan bensőségesen énekelt, hogy a boldog, tiszta lelkek mind megcsodálták.³

Agredai Mária a Szűz Anya Erzsébetnél való tartózkodásáról még a következőket mondja: Erzsébet gyakran látta, hogy Mária imaközben a föld fölött lebeg és fényárban úszik.⁴ A Szent Szűz a munkában készségesen segédkezett a szolgálóknak, különösen főzés, mosás alkalmával.⁵ Mária Erzsébet kérésére egészen János születéséig, tehát körülbelül 3 hónapig maradt Zakariás házában.⁶ A gyermek születésénél Mária nem volt jelen. Csak később ment be és üdvözölte Erzsébetet.⁷ Az újszülött körülmetélése után a Szűz Anya Józseffel együtt, aki közben eljött érte, visszatért Názáretbe. Az utazás négy napig tartott.⁸

Erzsébet nemsokára János születése után kinyilatkoztatásból megtudta, hogy Heródes a Betlehem-környéki fiúgyermekeket mind megöli, azért Zakariással együtt átköltözött Hebronba. Ez a város már jó távol esik Jeruzsálemtől.⁹ Juta városkája nemsokára Krisztus Urunk halála után elpusztult.¹⁰

¹ Agreda: I. 229.

² Agreda: I. 358.

³ Agreda: I. 226.

⁴ Agreda: I. 280.

⁵ Agreda: II. 288.

⁶ Luk. I, 56.

⁷ Agreda: I. 291.

⁸ Agreda: I. 296.

⁹ Agreda: I. 280.

¹⁰ Agreda: I. 280.

11. Krisztus Urunk születése.

Az uralkodók gyakran osztogatnak parancsot és nem is tudják, mire használja Isten az ő parancsukat. Így volt ez Augusztus római császár népszámlálásról szóló rendeletével is. Ez a rendelet arra szolgált alkalmul, hogy a Szűz Anyának meg Szent Józsefnek Betlehembe kellett mennie. Ott azután megszületett a Megváltó és így beteljesült Mikeás próféta jóvendőlése: «Te Efrata Betlehemje kicsiny vagy ugyan Júda ezrei között, mégis belőled származik majd nekem Izraelnek jóvendő uralkodója, aki kezdettől fogva, az örökkévalóság napjaitól fogva származott.»¹

Mikor József értesült róla, hogy mindenkinek jelentkeznie kell és föl kell iratkoznia származása helyén, a hírt nagy szomorúan közölte Máriával is. A Szent Szűz azonban már tudta, hogy a próféták jóvendőlése szerint a Messiásnak Betlehemben kell születnie, azért tehát rámutatott az isteni Gondviselésre és vigasztalta Józsefet. Nem sokkal utóbb József a mezőn járt. Egyszerre csak hirtelen angyal jelent meg neki és sürgette, hogy csak keljen útra Máriával Betlehem felé, mert az isteni gyermeknek Betlehemben kell megszületnie. Az angyal azt

¹ Mikeás 5, 2.

is meghagyta Józsefnek, hogy vigyen az útra egy szamarat hátnak, egy másik esztendősféle szamártsikót pedig azért, hogy szabadon szaladgáljon mellettük és ők mindig csak azon az úton haladjanak, amelyen a tsikó vezet i őket. A szamártsikót Szent Anna ajándékozta nekik.¹

Az út a Szűz Anyának nagyon nehezére esett, bár nagyobbbrészt szamáron ült. Már küszöbön állt a tél és a zimankós hideg idő fölötte megnehezítette az utat. Amellett Mária meg József nem oszthattak búsás borralót, vagy gazdag ajándékot, mint a többi vagyonos utasok s azért bizony útközben nem egy vendégfogadóból kiutasították őket. Legtöbb helyen csak a kapu aljában vagy az istálló szögletében kaptak éjjeli szállást. Öt napi vándorlás után végre megérkeztek Betlehembe. Éppen szombati nap volt és úgy délután 4 óra felé járhatott az idő, amikor megérkeztek. Józsefnek sok rokona és ismerőse lakott Betlehemben; vigasztalta tehát Máriát, mert azt hitte, könnyen kap szállást. Benéz, beszél több házba is, de mindenütt elutasítják. Néha még gúnyolják is. Mária házról-házra, utcáról-utára engedelmesen, alázatosan követi hitvesét. József már vagy 50 ajtón is bekopogott. De hiába. Közben az idő is előre járt. Már este 9 körül lehetett. Öreg este volt. Mivel még mindig sehol sem találnek lakást, József nem tarthatja tovább gyanúját s alázatosan odaszól Máriának: talán valami titkos szándéka van velünk az Űrnak, hogy egyetlen emberi szív sem nyílik meg előttünk. Aztán elmondja, hogy emlékszik ő még rá: van a városon kívül egy sziklabarlang. A pásztorok oda terelik rossz időben a nyájukat. Ajánlja, húzódjanak ott meg. El is indulnak a barlang felé. Amikor odaérnek, hát ott találják a szamártsikót, amely közben megugrott tőlük. A barlang egészen üres. Amint József megpillantja a szamártsikót, így szól Máriához:

¹ Em.: Leb. M. 210.

«Ügylátszik, az Úr is azt akarja, hogy ide szálljunk.» A velük hozott szamárhoz később hozzásegődött egy ökör is, amely előbb még a mezőn letelepedett.¹ Így teljesült be Izaiás próféta jóvendőlése: «Az ökör megismeri gazdáját s a szamár urának jászolát.»² Az állatok Mária parancsára lepihentek.³ Mária meg József kitisztogatták a barlangot és világot gyújtottak. Mikor kicsit vacsoráztak, Mária nyugalomra dőlt az egyik jászol közelében. A magával hozott kis takaróra feküdt. József viszont egy másik sarokba húzódott. Szombatról vasárnapra virradó éjtszaka volt. Mária éppen éjfél tájban hirtelen elragadtatásba esik, tündöklő fény önti el és . . . megszületik a kis Jézus. Az egész barlang vakító fénybe borul. József, úgy látja, mintha Mária tűzben égne. Imádkozva borul tehát arcra és imádja a megtestesült Igét.

Betlehem édesanyái később keservesen megbűnhődtek a Szentcsaládon elkövetett szívtelen gorombaságukért. Heródes király megöletett Betlehembben és környékén minden figyermeket, aki még nem érte el a második évet.⁴

A Szűz Anya senkinek sem adta kezébe a kis Jézust. Csak Józsefekre bízta rá néha, de őrá is csak addig, amíg evett. Így tehát teljesült a Zsoltáros szava is: «Kezükön hordoznak téged.»⁵ Mikor Mária először helyezte a kis Jézust József karjaira, így szólt szentéletű hitveséhez: «Vedd kezedbe az ég és föld Urát; örülj, hogy ilyen édesközelben van hozzánk az Úr; örülj, hogy a te Urad, aki az én Istenem is, szintén örömét találja szolgálatodban.»⁶ Amikor Szent Anna később el-eljött látogatóba, Mária neki is átadta az isteni Kisdedet.⁷ A kis Jézus némelyik látogatóra barátságosan rámosolygott, másoktól viszont megijedt, elfordult és sírt. Ez azért volt, mert az

¹ Agreda: I. 319—322, 327.

² Iz. 1, 3.

³ Agreda: I. 254.

⁴ Máté 2, 16.

⁵ 90. Zs. 12.

⁶ Agreda: I. 331.

⁷ Em.: Leb. M. 331.

előbbiek jók, az utóbbiak pedig gonosz emberek voltak.

1. A k̄is Jézus nem a természet rendes folyása szerint született.

Ezt a trienti katekizmus is vallja.¹ Nagyon is illett, hogy az Isten Fia csodálatos módon szülessék és ne úgy, mint a többi bűnös ember. A Boldogságos Szűz nem fájdalomak közt szülte Szent Fiát, mint a többi anya, hanem rendkívüli módon, fájdalom nélkül. Krisztus Urunk olyanképpen jött a világra, ahogy Éva lépett a földre Ádám oldalából. Ősanyánk az alvó Ádám *oldalából* lett és nem a bordájából.² Ádám álma a szentatyák véleménye szerint elragadtatás volt. Az Űr Jézus születésénél a Szűz Anya is elragadtatásba esett. Mikor az elragadtatásból felocsúdott, már karján feküdt az isteni gyermek.

Kaniziusz Szent Péter is azt tanítja: «Mária méhe Krisztus születésekor nem nyílt meg, mint ahogy megnyílik a többi édesanya méhe, amikor szül». A trienti katekizmus Krisztus Urunk születését a következő hasonlatokkal világítja meg: amint a napsugár áthatol az üvegen anélkül, hogy azt megsértené, épp úgy Krisztus, a «világ Világossága», «az igazság Napja» is úgy hatolt be a Szűz Anya testébe és úgy lépett ki onnan, hogy Édesanyja testét és szüzességét a legkevésbé sem sértette meg. Az Űr Jézus föltámadásakor húsvét hajnalán a lepecsételt sírból a sírkövön keresztül hagyta el az üreget.³ Föltámadása után az apostoloknak is zárt ajtókon keresztül jelent meg. Épp úgy születésekor is Édesanyja zárt méhén keresztül lépett közénk.⁴ Szépen ráillenek a Szűz

¹ I. 4, 8.

² A héber *sela* szó oldalt és nem bordát jelent.

³ Krisztus Urunk sírjáról a követ az angyal csak később hengerítette el, hogy bemehessenek a jámbor asszonyok.

⁴ Kat. Frid.: I. 4, 8.

Anyára Ezekiel próféta szavai: «Ez a kapu zárva legyen; ne nyissátok ki és senki se menjen rajta be, mert az Úr, Izrael Istene vonult be rajta».¹

Mária az Isten Fiát a Szentlélek Isten közreműködésével csodálatos módon foganta és a Szentlélek segítségével csodálatos módon szülte is. Amint Krisztus Urunk fogantatása nem sértette meg a Szent Szűz tisztaságát, épp úgy nem ejtett rajta csorbát Jézus születése sem. Isten mindenhatósága eszközölte Krisztus foganását, Isten mindenhatósága művelte Krisztus csodálatos születését is.

A Boldogságos Szűz nagy tisztelője, Szent Bernát mondja: «Mária élvezte az anyaság édes örömét, de ugyanakkor a szüzesség koszorúja övezte homlokát».² Szűz Mária prefációjában azt éneкли az Egyház: «Mária világra hozta az örök Világosságot és mégis megőrizte dicső szüzességét».³ Tehát Mária nemcsak hogy szűzen foganta, hanem szűzen is szülte Krisztust, vagyis a kis Jézus születésekor semmiféle testi sérelem nem érte őt. Azért imádkozzuk a Hiszekegyben: «Született Szűz Máriától». Izaiás próféta is azt jövendölte meg Akáz királynak: «Ime, a Szűz méhében fogan és fiút szül; neve Emmánuel lesz».⁴ Ezekkel a szavakkal a próféta azt is hirdeti, hogy Mária Krisztus születésekor is szűzen marad.

Éppen azért a Szűz Anya Krisztus Urunk születésekor semmiféle fájdalmat nem érzett és a szülés után semmiféle gyengeség nem erőlténítette őt. A lorettói litániában emiatt szólítjuk őt «sérelem nélkül való Anyá»-nak. A Boldogságos Szűzet nem érték Isten büntető szavai: «Megsokasítom gyötrelmeidet és terhecséged kínjait: fájdalommal szüljed gyermekeidet».⁵ Szent Bernát azt

¹ Ez. 44, 1.

² Sermo 4 vigil. natal. Dom.

³ Virginitatis gloria permanente lumen aeternum mundo effudit.

⁴ Iz. 7, 14.

⁵ 1. Móz. 3, 16.

mondja: «Mária ment volt minden fájdalomtól, mert testi vágy nélkül foganta az Igét». Nagy Szent Gergely pedig azt írja: «Fájdalom mindig ott van, ahol érzéki élvezet van. Ahol nincs földi vágy, nincsen fájdalom se. Mária Krisztus fogantatásakor semmi testi vágyat nem érzett, hiszen férfi nélkül fogant: azért fájdalmai sem voltak Krisztus születésekor». Igaz, Mária Krisztus Urunk születésekor nem érzett fájdalmakat, de annál mélyebben hasogatott szívébe a lelki fájdalom később, amikor a kereszt tövében a bűnösök Édesanyja lett. Ezért adja nekünk szent Alfonz ezt a nevet: «Mária fájdalmainak gyermekei».¹

Szent Mihály főangyal a pokol tornácába az ös-
atyáknak is megvitte a hírt, hogy megszületett a
Megváltó és alázatosságában oktan barmok között,
jászolban pihen. Mihály angyal Joákimnak különösen
is kifejezi jókívánatait, hogy szentéletű leánya már a
karjai közt hordozza azt, akiről a pátriárkák és próféták
jövendöltek, és akire a nemzetek vártak. Ez a nap volt
a legörvendetesebb és vigasztalással legteljesebb nap,
amely az igazak lelkét a pokol tornácában valaha is érte.

2. Máriát joggal nevezzük Istenanyának, vagy Isten- szülőnek.

A keresztény vallástól távol eső fülnek az «Isten-
anya» név kissé idegenül és furcsán hangzik. Nem tudja
megérteni, hogy lehet az Istennek édesanyja. De nekünk
nem idegen, nem érthetetlen az «Istenanya» elnevezés,
mert mi ismerjük a Szentháromság titkát és ismerjük a
Fiúisten megtestesülésének csodás valóságát. Hogy job-
ban megértsük, miről is van szó, figyeljük meg a követ-
kező hasonlatot: ha egy fejedelmet királlyá választanak,
édesanyjáról nem mondhatjuk többé, hogy a fejedelem

¹ Salve reg. I. §. 2.

édesanyja, hanem, mert a fia király, már róla is azt mondjuk: a király édesanyja. Ugyanígy vagyunk Máriával is. Az ő Fia nemcsak ember, hanem egyúttal az istenség második Személye, tehát Isten is! Azért Máriáról is elmondhatjuk: hogy az Isten Anyja.

Igaz, hogy Mária Krisztusban nem az istenséget szülte, hanem az emberi természetet. De a második isteni Személy az Úr Jézus emberségével elválaszthatatlanul egyesült, azért Mária valóban az Istennek édesanyja. A közönséges gyermek édesanyja is magzatának csak a testét adja, a lelket az Isten teremti, és mégis azt mondjuk az édesanyjáról, hogy azt a gyermeket ő szülte, tehát ő az édesanyja. Éppen így a Szűz Anyát is Istenanyának vagy Istenszülőnek nevezzük, bár Krisztusnak az isteni lényeket nem ő adta. Már Erzsébet is «az én Uram Anyja»-nak, tehát Isten Anyjának szólította Máriát. Így szólt ugyanis Máriához, mikor az hozzá látogatába megérkezett: «Hogyan jutok én ahhoz, hogy az én Uramnak anyja jön hozzám?»¹ Figyelemreméltó Gábor angyal néhány szava is, amelyeket Krisztus Urunk születésének meghirdetésekor intéz Máriához: «A Szentlélek száll tereád és a Magasságbelinek ereje megárnnyékoz téged; azért a Szent is, mi tőled születik, Isten Fiának fog hivatni».²

Krisztus Urunk születése után 400 körül Nestorius konstantinápolyi pátriárka azt a téves tanítást terjesztette, hogy az Isten Fia Krisztusba, a Máriától született emberbe csak a Jordánban történt keresztelekor szállott bele és úgy lakott benne, mint valami templomban. Tehát Nestorius Máriát nem Istenszülőnek, hanem csak Krisztusszülőnek nevezte. Papjainak egyenesen meg is tiltotta, hogy Máriát «Istenanyának» hirdessék. Erre a katolikus Egyház püspökei 431-ben összegyűltek a kisázsiai Efezusba és egyetemes zsinat keretében tévesnek

¹ Luk. 1, 43.

² Luk. 1, 35.

nyilvánították Nestorius tanát. Egyúttal ünnepélyesen kihirdették, hogy Krisztusban két természet van: isteni és emberi, de csak egy benne a személy még pedig isteni; azért Anyja, Mária valóban «Istenanya, Isten-szülő». Nestorius azonban nem hajtotta meg nyakát az atyák ítélete előtt, azért a császár számkivetésbe küldte és ott is halt meg 440-ben Krisztus után. Nyelvébe még életében férgek estek és teljesen szétroncsolták. Ezt mindenki Isten ujjának és büntetésének tekintette.

Adjuk meg tehát a Szűz Anyának az őt megillető tiszteletet. Imádkozzuk buzgón az Üdvözlégy Máriában: «Asszonyunk Szűz Mária, *Istennek Szent Anyja*, imádkozzál érettünk, bűnösökért most és halálunk óráján. Amen».

12. Jézust bemutatják a jeruzsálemi templomban.

A zsidó törvény minden anyát, aki gyermeket hozott a világra, tisztátalannak tekintett. Azért, ha fiúgyermek született, a gyermek születése után 40 nap múlva meg kellett neki jelennie a jeruzsálemi templomban és el kellett végeznie a tisztulási szertartásokat. A tisztulás abban állott, hogy az édesanya áldozatot mutatott be, illetve az áldozati ajándékot átadta a papoknak, akik aztán az áldozatot bemutatták és imádkoztak az édesanyáért is meg a gyermekért is.¹

De volt egy másik törvény is. Ha a fiú elsőszülött volt, meg kellett őt váltani a templomszolgálatról. Mert a zsidók Isten parancsára kötelesek voltak minden elsőszülött fiúgyermeket az Úr szolgálatára szentelni. Ez annak emlékeztére történt, hogy az Úr az egyiptomi csapások idején a zsidók elsőszülötteit mind életben hagyta.² Később Isten a templom szolgálatára Lévi törzsét választotta ki, a többi 11 törzs elsőszülötteit pedig be kellett mutatni a jeruzsálemi templomban és áldozat bemutatása által meg kellett váltani a templomszolgálat kötelezettségétől. A gazdagoknak bárányt, a szegényeknek egy pár galambot kellett áldozniuk.³

¹ 3. Móz. 12.

³ 4. Móz. 8, 17.

² 2. Móz. 13, 2; 34, 19.

A szeplőtelen Szűz, akit a lorettói litániában is «tisztaságos Anyá»-nak szólítunk, nem szorult tisztulásra. Ő az Isten Fia születésével sem lett tisztátalan, hanem amint Szent Bernát mondja, még csak jobban megszentült és megszépült a lelke. Mégis alávetette magát a törvényes előírásnak. Hogy miért, azt ő maga a következőképpen okolja meg Szent Brigittának: «Én nem szorultam tisztulásra; de be kellett teljesednie a törvénynek meg a prófétáknak. Aztán semmi rendkívüliség által nem akartam föltűnni. Mindent szerettem, ami alázatosságot kívánt». ¹

1. A szentcsalád fölutazik a jeruzsálemi templomba, hogy bemutassa a 40 napos kis Jézust és áldozatot adjon az Úrnak.

Betlehemben először senki sem törődött a szentcsaláddal, mert a sok idegen miatt bizony nagy volt a kis városban a sürgés-forgás. Mikor azonban később híre futott, mit jelentett az angyal a pásztoroknak, hamarosan szájról-szájra járt, hogy a városon kívül egy barlangban Dávid törzséből csodás gyermek született, valódi királyi gyermek. Ő lesz a Messiás, aki egykor majd valamennyi király fölött uralkodik. A hír Jeruzsálembé, Heródes füléig is eljutott. Küldött is mindjárt kémeket, fűrkésszék ki, mi igaz a mende-mondából. A kémek először a pásztoroknál érdeklődnek. A pásztorok természetesen hamar hírül adják a szentcsaládnak, hogy Heródes kutatja a Gyermekeket. Erre a Szűz Anya azonnal karjára veszi a kis Jézust és rövid időre elhagyja a barlangot. A kutatás idejére egy távolabb eső sírűregben húzódik meg. Mikor Heródes küldöttei odaérkeznek a barlanghoz és meglátják a szegényes külsejű Józsefet, gúnyosan kacagnak és eltávoznak. Később sok kíváncsiskodó is

¹ Klarus: VI. Kap. 57.

körülkapta a barlangot, de a Szűz Anya a kis Jézussal a barlang egyik rejtettebb zugába vonult előlük.¹ Szent József ettől kezdve sose ment be a városba, hogy bevásárolja a szükségesekeket. Amijük hiányzott, meghozták nekik a pásztorok.² Szent József azon volt, hogy mennél előbb Jeruzsálembe utazzanak. Kívánságába Mária is beleegyezett.

Még mielőtt Jeruzsálembe utaztak volna, Mária József karjára fektette a kis Jézust, letérdelt és kérte József áldását. József azt válaszolta: áldjon meg a mindenható Isten egyszülött Fia, aki karjaimon nyugszik. Erre Mária ismét kezébe vette a Gyermeket, betakarta köpenyébe, számárra ült és megindultak Jeruzsálem felé. A téli időjárás annyira hideg és zimankós volt, hogy a kis Jézus belereszketett és bizony sírni kezdett, ami Mária édesanyai szívének keserű fájdalmat okozott. Távozáskor nem a városon keresztül, hanem a város keleti oldalát megkerülve tértek rá az útra. A pásztorok mégis észrevették őket és érzékeny búcsút vettek tőlük. Utjuk nem sokáig tartott. Estére már meg is érkeztek Jeruzsálembe és egy város mellett fekvő vendégfogadóban szálltak meg. A templomban éppen akkor ünnepségek folytak, azért a szentcsaládnak több napig kellett várnia, míg sorra kerül. Így tehát az Úr Jézust születése után csak a 43. napon mutatták be a templomban.³

2. Amikor Mária karján az isteni Gyermekkel belép a templomba, két idős személy: Simeon és Anna isteni megvilágításra a jelenlevőknek fönnhangon hirdeti, hogy ez a Gyermek a régvárt Messiás.

Simeon ősz, sovány, rövidszakállú aggastyán volt. Szentéletű papként szolgált az Úrnak és a templom mellett lakott. Egy angyal által azt az égi üzenetet kapta,

¹ Em.: Leb. M. 261, 333.

² Em.: Leb. M. 348, 351.

³ Em.: Leb. M. 331.

hogy figyeljen arra a gyermekre, akit másnap reggel először visznek be a templomba, mert az a Messiás, akire ő olyan sóvárogva vár. Miután meglátta a Messiást, nem-sokára meghal.¹

Különös kinyilatkoztatás útján értesült a Messiás jöveteléről Anna prófétaasszony is. Ez a 84 esztendő derék özvegyasszony az egyik templomfülkében lakott, mint valamikor gyermekkorában a Szűz Anya is. Egyedül csak a jó Istennek élt; böjtölt, imádkozott. Egy alkalommal kis lakásán látomása volt, és abból tudta meg, mikor mutatják be a Messiást a templomban.

Mária a kis Jézussal a karján Szent József kíséretében a papoktól kitűzött napon már kora hajnalban fölsiet a templomba. A kis Jézus égszín pólyában szendereg. Magát Máriát is égkék ruha takarja; fején hófehér fátyol, vállán sárgaszínű, vékony köpenyfele. Simeon már ott áll a templomban. Örömtől feszülő lélekkel vár a szent szülőkre.² Ime, Mária közeledik. Karján a pici Jézus. Simeon az Édesanyán is meg a gyermekén is fénysugarat lát. Erről biztosan tudja, ki az, aki közeledik feléje.³ Hamarosan karjára veszi a Gyermeket és átadja egy mellette álló papnak, aki magasba emeli a kis Jézust és hosszú fölajánló imát mond. Aztán ismét átadja a Kisdedet Simeonnak, Simeon pedig visszaadja Máriának meg Józsefnek és mindkettőjüket megáldja. Majd ismét kezébe veszi a kis Jézust és hosszú imát mond. Eszébe ötlük az isteni Gyermeken az imént látott fény s azért imájában a mennyei Kisdedet «a pogányok megvilágítására kigyulladt fénynek» nevezi, közben célóz a saját közeli halálára is. Remek, imádságos, kegyelemtől átitatott szavai a következők: «Most bocsátod el, Uram, szolgádat a te igéd szerint békességben; mert látták szemeim a te megváltá-

¹ Em.: Leb. M. 349.

³ Agreda: I. 348.

² Em.: Leb. M. 351.

sodat, melyet készítettél minden népek színe előtt, világosságot a pogányok megvilágítására, és dicsőségére népednek, Izraelnek».¹

Közben akaratlanul is hegyes tört ver a Szűz Anya szívébe, mert megjövendőli az Úr Jézus keserű szenvedéseit. «És megáldá őket Simeon és mondá Máriának, az ő anyjának: «Ime tétetett ez sokak romlására és föltámadására Izraelben és jelül, melynek ellene mondanak; neked magadnak is tör fogja átjárni lelkedet».² Mikor Simeon a Messiás szenvedéseiről beszélt, a kis Jézus igenlőleg rábólintott a prófétaszókra.³

Amint hallottuk, Simeon azt is megjövendölte, hogy a Messiásnak majd sokan ellene mondanak. Ha az üdvözítő azt tanította volna, hogy mindenki élhet a maga vágyai szerint, bizonyára senki sem mondott volna neki ellent. Mivel azonban önuralmat, lemondást és erényes életet követelt, tanítása nem tetszett az érzékies, földízü embernek. De hát így van ez ma is; az élvezethajhászoknak ma sem igen ízlik Krisztus tanítása.

Anna prófétaasszony is megjelent a helyszínen, megszaltatta a Szent Szűzet és a templomlátogatóknak fönnen hirdette, hogy közel a megváltás . . ez a kis Gyermekek lesz a Szabadító.⁴ Az őszbecsavarodott özvegy ezt a nagy szerencsét, hogy még halála előtt megláthatta a Megváltót, jutalomképpen kapta a jó Istentől buzgó imáiért meg a böjtökért, amelyeket végzett . . . Akik a templomban voltak és hallották Simeon meg Anna próféta szavait, mind mély tisztelettel néztek a Szűz Anyára meg a kis Jézusra.⁵

A kis Jézust most már másodízben hirdették Messiásnak. Először az angyal hirdette a pásztoroknak, hogy Mária Gyermeke az ígért Messiás, most pedig egy szent-

¹ Luk. 2, 29—32.

² Luk. 2, 34—35.

³ Agreda: I. 349.

⁴ Luk. 2, 36.

⁵ Em.: Leb. M. 353.

életű pap meg egy buzgólelkű prófétanő vallja Messiásnak a Kisdedet.

A Boldogságos Szűz a törvény előírásának megfelelőleg két galambfiat áldozott. Az ünnepélyes szertartásnak csak délelőtt 9 óra körül lett vége.¹ Mária búcsúzáskor megcsókolta Simeonnak meg Annának a kezét és áldásokat kérte. Simeon meg is áldotta Máriát a kis Jézussal meg Szent Józseffel együtt. A szentcsalád még néhány napig Jeruzsálemben maradt. Mária 9 napon át minden délután bement a templomba és 3 órától egész napnyugtáig imádkozott.² Az ünnepélyes napok elmúltával visszautaztak Názáretbe.³⁻⁴ Amikor Názáretbe értek, Szent Anna kedves kis családi ünnepséget rendezett. Szent Joakim akkor már nem élt... Szent Anna Názárettől félóra járásnyira lakott.⁵

3. A katolikus Egyház az Úr Jézus templomba való bemutatását karácsony után a 40. napon, Gyertyaszentelő Boldogasszony napján ünnepli meg.

Simeon az Úr Jézust a pogányok megvilágítására kigyulladt fénynek nevezte. Az Egyház Simeon eme szavaira gondol, amikor Jézus templomba való bemutatásának ünnepén gyertyákat szentel és az égő szentelt gyermekkel körmenetet tart. Magyarul ezt az ünnepet ép-

¹ Em.: Leb. M. 354.

² Agreda: I. 348, 349.

³ Luk. 2, 39.

⁴ Kaspar Károly prágai bíboros-érsek könyve szerint Neumann Teréz úgy látta, hogy a szentcsalád Jézus bemutatása után ismét a betlehemi barlangba tért vissza és ott lakott még háromnegyed évig. De ez az állítás ellentétben áll a Szentírással. (Luk. 2, 39.) Szent Lukács azt írja, hogy a szentcsalád Názáretbe tért vissza. Egyébként is teljesen valószínűtlen, hogy az okos és a kis Jézus életéért remegő Szent Szűz arra a helyre tért volna vissza, melyet a gyermekgyilkos Heródes annyira szemmel tartott. A barlangban való tartózkodás kellemetlenné és veszélyessé vált számukra mindjárt a kis Jézus megszületése után. A Szűz Anyának többször el is kellett rejtőznie; és Szent József is azon volt, hogy mennél előbb Jeruzsálembé utazzanak.

⁵ Em.: Leb. M. 356.

pen a gyertyaszentelés miatt Gyertyaszentelő Boldogasszony ünnepének nevezzük. Gyertyaszentelő ma már egyházilag nem kötelező ünnep. Gyertyaszentelő napját más néven Mária tisztulása ünnepének is szoktuk nevezni. De ez az elnevezés nem valami szerencsés, mert hiszen Mária egészen tiszta volt mind az áteredő, mind pedig a személyes bűntől, tehát semmiféle tisztulásra nem szorult rá.

Az Egyház a gyertyák szentelésénél Istenhez megvilágosításért és oltalomért könyörög mindazok részére, akik a megszentelt gyertyákat áhítattal használják. Tehát egyáltalán nem babona, hanem egyenesen dicséretre méltó szép és szent szokás, hogy a katolikusok veszedelmes vihar idején, vagy a haldoklók ágya mellett meggyújtják a szentelt gyertyát és imádkoznak.

A keresztény édesanyák a Szűz Anya példáját követik, amikor újszülött gyermekükkel Isten házába sietnek, hogy a pap gyermekükkel együtt megáldja őket. Ilyenkor az édesanyák rendszeren egy-két gyertyát is ajándékoznak Isten tiszteletére.

13. A pásztorok és a három szent király.¹

Rendkívül nagy örömet szerzett a Szűz Anyának a pásztorok látogatása, de talán még nagyobbat a hatalmas kísérettel érkező három keleti bölcs hódolata. Mikor a három ritka vendég imára borult a kis Jézus előtt, Mária örömkönnyekeket hullatott.² Emmerich Katalin is úgy látta, hogy az Istenanyának meg Szent Józsefnek örömkönnyekek gördültek le arcán.³

Elsőnek a pásztorok érkeztek a kis Jézus imadására. Éjjel, miközben nyájuk mellett virrasztottak, megjelent nekik Gábor főangyal és tudomásukra adta, hogy megszületett a Messiás.⁴ A főangyal mellett megjelent sok más tündöklő angyal is. Kezükből hosszú szalagszerű tekercset tartottak. A tekercsen karomnyi nagy betűkkel írás lángolt. Közben így énekeltek: «Dicsőség a magas-

¹ Az ide vonatkozó részleteket a Szentíráson kívül a következő forrásokból merítettük: a három keleti bölcsre vonatkozólag sok mindent találunk Emmerich Katalin látomásaiban. (Mária Élete 296, 308, 314. old.). Igen gazdag anyagot szolgáltatnak Agrédai Mária látomásai (Agreda: I. 329, 339. old.) és Neumann Teréz víziói (Dr. Kaspar Károly prágai bíboros-érsek: Konnersreuth c. könyvének főleg a 98. oldala). A pásztorok imadásáról főleg Emmerich Katalin útján (Mária Élete 255—261. old.) és Agredai Mária látomásaiból értesülünk (Agreda: I. 329—330.).

² Molz 320.

³ Mária Élete 322.

⁴ Agreda: I. 329.

ságban Istennek és békeség a földön a jóakarátú embereknek». A pásztorok mintegy másfél órányira voltak Krisztus születése helyétől.

Az angyali jelenés több helyen is megismétlődött; így a távolabb tanyázó pásztorok őrtornyánál és egy Betlehemtől három órányira fekvő kútnál. Ott is pásztorok éjszakáztak. Tehát Gábor főangyal megjelent a pásztorok három csoportjának is.¹

A pásztorok nem indulnak azonnal Betlehembe. Előbb meghányják-vetik, mit is vigyenek ajándéknak a most született Megváltónak. A hajnali szürkületben azután megindul három főjuhász Krisztus születési helye felé! Fénytünemény vezeti őket. Ballagnak. Csak úgy görnyedeznek a sok kedves ajándék súlyától. Már jó reggel van, mire odaérnek. Az ajtón nagy szégyenlősen kopogtatnak. Szent József barátságosan lép ki hozzájuk. Mindjárt el is beszélnek, mit jelentett nekik az éjjel az angyal, és elmondják, hogy eljöttek imádni a Kisdedet, és hoztak neki egy kis ajándékot is. Hoztak is: vágott baromfit, sajtot, mézet, tojást; ami szegénységüktől tellett. Szent József a Szűz Anyához vezeti őket. Mária a jászol mellett ül földre terített kis takarón. A pásztorok botjukat kezükben tartva, térdre hullanak a kis Jézus előtt és örömeükben sírnak. Majd elzengedezik azt a dicsőítő éneket, amelyet éjjel az angyaloktól hallottak.² Nem sokkal utóbb új pásztorok érkeznek... aztán kis vártatva megint újak. Azok is ajándékot hoznak.

Amíg a szentcsalád a barlangban lakott, a pásztorok oda-odalátogattak, és amennyire szegénységük megengedte, ajándékot is vittek mindig. A kisdedek között, akiket Heródes később megöletett, ott voltak a pásztorok kisfiái is.³

¹ Emm. Mária Élete 243—245.

² Emmerich: Mária Élete 257—258; Agreda: I. 329.

³ Agreda: I. 329—330.

Szent Annától is érkeztek küldöttek, akik mindenféle hasznos ajándékot hoztak. Szent Anna közel lakott Názárethez, azért amíg a szentcsalád távol járt, Szent Anna be-beküldött Názáretbe egy szolgálót, hogy szedje rendbe Mária meg Szent József házatáját.

De halljunk már valamit a három keleti királyról is. Már Dávid megénekelte a 71. zsoltárban, hogy a távol keleti országokból királyok jönnek imádni a Messiást és ajándékot hoznak majd neki.¹ A királyok imádják majd a Messiást. Ezzel azt fejezik ki, hogy a Megváltó a királyok királya. De megvan a maga jelentése a háromkirályok ajándékának: az aranynak, tömjénnek meg a mirhának is. Az arany az állandóság, az állhatatos kitartás, a hűség jele. Az egyik király aranyat ajándékozott a Messiásnak. Ezzel elismerte, hogy király a Megváltó, ő pedig alattvalója neki. A tömjén az égbeszálló ima jelképe. A másik napkeleti fejedelem tömjént ajándékozott a kis Jézusnak. Ezáltal Istenének vallotta őt. A keserű mirha az önmegtagadás meg a szenvedés jelképe. A harmadik uralkodó mirhát vitt ajándékba az isteni Gyermekeknek, mintha már előre jelezni akarta volna: ez a Gyermekek sokat szenved, de szenvedésével megváltja a világot.

Mielőtt a pásztorok Krisztus születése helyére mentek volna, égi kinyilatkoztatást kaptak. Megjelent nekik Gábor főangyal és tudtukra adta, hogy megszületett a Messiás. Ugyanígy a három keleti uralkodó is külön kinyilatkoztatásban részesült. Egy angyal álmukban mindegyiküknek hírül adta, hogy megszületett az Isten Fia. Erre szívüket végtelen vágy töltötte el és valami belső hang minduntalan arra ösztökelte őket, hogy keressék fel az újszülött Királyt, az Isten Fiát és imádják őt.²

Egyidejűleg megjelent előttük egy csillag, amely-

¹ 71. Zs. 10.

² Agreda: 329, 339.

ben karján gyermekével egy nőt lehetett látni. A csillag mozogni kezdett, mintha biztatni akarná őket: csak lépjete a nyomomba. Ez volt az a csillag, amely később az utat mutatta nekik és elvezette őket arra a helyre, ahol a szentcsalád tartózkodott. Erről a csillagról már évszázadokkal előbb jövendölt Bálaám próféta.¹ Ez a csillag azt hirdette világgá, hogy a Messiás az egeknek is Királya. Amint a csillag magasan fölöttünk áll, épp úgy az egek Királya is szédítő magasságban áll alattvalói fölött.

Sok csillagász azon fáradozik, hogy kifürkésze, milyen csillagok állhattak egymás mellett Krisztus születésekor. Ezzel akarják megmagyarázni a Szentírás által emlegetett csodás csillagot. De hiába fáradoznak. Tévedett Keppler János² híres csillagász is, amikor a háromkirályok csillagát azzal magyarázta, hogy Krisztus Urunk születésekor két bolygó: Saturnus és Juppiter, meg még egy üstökös állott egymás mellett úgy, mint az ő korában: 1604-ben. Kár minden agyafúrt magyarázkodásért! Jákob csillaga nem rendes és nem is igazi csillag. Csak csodás fénytűnemény. Hiszen minden irányban szabadon mozgott, úgy vezette a három szent királyt a kis Jézushoz. Előttük ide-oda járt, Jeruzsálemben eltűnt, Betlehemben pedig megállt a fölött a házikó fölött, amelyben az isteni Gyermekek nyugodott.³ Aranyszájú szent János azt mondja, hogy Jákob csillaga csak fénytűnemény volt, amelyet egy angyal mozgatott. Emmerich Katalin is azt állítja, hogy az a csillag tüzes fénygömb volt, amelyet egy angyal irányított. Szerinte a csillagon különféle képeket is lehetett látni: majd egy gyermeket kis kereszttel, majd meg egy édesanyát karján gyermekével;⁴ egyszer kelyhet,

¹ 4. Móz. 24, 17.

² Meghalt 1630-ban, Kr. u.

³ Máté 2, 9.

⁴ Olyanféle lehetett az a kép, amilyen most a segítő Szűz Anya képe.

mellette szőlőfürtöt meg búzakaralást,¹ máskor egy templomot, harmadszor ezeket a betűket: «Judea». Innét érthető, miért keltett a csillag olyan nagy föltűnést és miért tudták a bölcsek még messze Keleten is, hová akarnak utazni. A csillag éjjel tüzes golyóként világított, de nappal is látható volt, csak nappal halványabban fénylett. Sápadt volt, mint a hold. Néha el-eltűnt a felhők mögött, aztán újra előbukkant. Minél közelebb ért a három bölcset Betlehemhez, a csillag annál nagyobbabbnak látszott. Időnkint fénycsóva csapott ki belőle, mely egész a földig ért.² Magától értődik, hogy ez a csillag nem volt üstökös, mint egyesek vélik. Mert ha valamely üstökös érintette volna a földet, rengeteg kárt okozott volna emberben, állatban egyaránt.

Emmerich Katalin meg is nevezi a három keleti uralkodót: Theokeno, Menzor és Szair volt a nevük. A Gáspár, Menyhért, Boldizsár elnevezést csak később adták a három bölcshöz. Theokeno már hajlottkorú aggastyán volt, arca bőre sárgásfehérbe hajlott. A Káspi-tótól délre Médiában lakott. Ő utazott legtovább. Útja elvezetett az Eufrát folyó mellett és érintette Babilon városát is. Menzor kald származású volt és Médiától nyugatra, az Eufrát folyó közelében lakott. Az ő arca bőre már barnás volt. Tőle nem messze lakott Szair, a harmadik király. Az ő arca már egész sötétszínben barnállott. Szair magastermetű, vállas, erős férfi volt. Ajka élénken piroslott, fejét gyapjas göndör haj, állát pedig dús szakáll díszítette. Mindhárman két-púpú tevéen utaztak. Elkísérte őket több rokonuk és barátjuk is, de különösen nagy volt mellettük a szolgálószemélyzet: szolgák, tevehajtók, katonák. A hármuk kísérete együtt kitett háromszáz személyt is. A három jeles uralkodó már jó régen levelezésben állott egymással.

¹ A szentmiseáldozat jelképei.

² Em.: Mária Élete 288—315.

Útjukat már előre megbeszélték. A három karaván útközben találkozott és nagy barátságosan együtt folytatta az útját. Jeruzsálemig még napi 12 órás átlagos meneteléssel is 60 egész nap kellett volna utazniok. De mivel tevéik elég gyorsan lépkedtek, meg aztán gyakran éjjel is utaztak, az egész utat megtették 33 nap alatt. Útközben imádkoztak és vallásos énekeket zengedeztek.

Mikor Judeába érkeztek, rendkívül csalódtak. Azt hitték, hogy ott mindenki újjong és lelkesedik az égi Király születésén, és ime: sehol senkiben az örömmnek a legparányibb sziporkáját sem találják. Ha az emberek-től az újszülött Király, a világ Megváltója iránt érdeklődnek, legtöbbször kinevetik őket. Emiatt fölötte elszomorodnak és azt hiszik, talán el is tévedtek és hiába rótták végig azt a tömérdek utat. De azért mégsem vették el a reményüket, mert újra fölbukkant előttük a csillag és elvezette őket egész Jeruzsálemig. Ott újra eltűnt.

Heródes ekkor már elküldte a kémjeit Betlehembe, hogy kutassák ki: valóban megszületett-e a Messiás. A kémek azt jelentették, hogy amiatt a szegény názareti ács-család miatt ugyan nem nagy veszély fenyegeti a hatalmas királyt. Ez a hír megnyugtatta Heródest. De most, hogy a három király roppant kísérettel Jeruzsálembe érkezett és az újszülött Messiás után érdeklődik, Heródest újra megszállja a félelem, meg a féltékenykedés. Hamar palotája tetejére hivatja a zsidó írástudókat és meghagyja nekik: nézzenek utána annak a csodás új csillagnak. De bizony a csillagnak se híre, se hamva. Erre a próféták írásaiból keresteti elő: hol, milyen helyen kell megszületnie a Messiásnak. Ezt már megtalálják. Így hát Heródes megtudja, hogy a Messiásnak Betlehemben kell születnie. Meg is mondja a három keleti méltóságnak és azzal bocsátja el őket, hogy csak menjenek Betlehembe, keressék meg a Gyermekeket, de aztán térjenek majd vissza és értesítsék őt is.

Erre a három király észak felé veszi az útirányt és a Zabulon törzsének birtokán fekvő Betlehem felé tart. De ezen az úton már nem tűnik eléjük a csillag. Ez szöveget üt a fejükbe és gyanítják, hogy téves úton járnak. Megfordulnak tehát és újra visszatérnek Jeruzsálembe. Ott megtudják, hogy Juda törzsének területén is van egy Betlehem. Az Jeruzsálemtől éppen délre esik. Alig hogy nekivágnak az új útiránynak, újra megjelenik előttük a csillag. Van is nagy öröm a karavánban.

A szentcsalád ekkor már nem abban a barlangban lakott, ahol a kis Jézus megszületett. Szűz Mária meg Szent József közben már letelepedtek Názáretben és csak újabb pópénpszámlálásra utaztak vissza Betlehembe. De nem a barlangba szálltak, mert Heródes kutatási rendelete óta veszélyes lett volna ott tartózkodniok. Betlehemtől délre kissé távolabb, Judea határszélén telepedtek meg. Ide már nem érhetett el Heródes keze, mert ez a terület már nem az ő fönnhatósága alá tartozott. Az egyik pásztor hívta föl rá a szentcsalád figyelmét, hogy van ott egy kis házikó, amelyben a pásztorok szénát tartogatnak.

De hát miért is tartózkodik itt a szentcsalád, ahelyett, hogy visszamenne Názáretbe? Mert a Szűz Anya ki nyilatkoztatás útján értesült róla, hogy a közel jövőben megérkezik a három keleti király.¹ Látomásában végigszemlélte a magas vendégek vonulását, kihallgatta beszélgetésüket és elmondta Szent Józsefnek is.² A háromkirályok a csillag útmutatására ahhoz a házikóhoz mentek, amelyben a szentcsalád tartózkodott. A csillag ott megállt.³ A királyok csaknem három óra hosszat voltak bent a kis Jézusnál. Jézus akkor már kilenc hónapos volt és már járni is tudott. A Szentlélek Uristen a három előkelő keleti utast Mária meg Jézus jelenlétében külön megvilágosította. Föl is ismerték a gyermek Jézusban

¹ Agreda: I. 340.

³ Máté: 2, 9.

² Em.: Mária Élete: 296.

az Istent és mély meghatódottsággal hódoltak neki.¹ A Szűz Anya egymás után kezükbe adta a kis Jézust. A három király rendkívül örült ennek a nagy kitüntetésnek.² Hogy a három napkeleti uralkodó az isteni Gyermeket nem a barlangistállóban imádták, már következik Szent Máté evangélista elbeszéléséből is: «És bemenvén a házba, megtalálák a Gyermeket anyjával, Máriával és leborulva imádnak őt. És megnyitván kincsesládáikat, ajándékokat adának neki, aranyat, tömjént és mirhát».³ Mikor a három király eltávozott, Mária elkísérte őket egy darabig és kézenfogva magával vezette a kis Jézust is.⁴

Heródes elhatározta, hogy a három királyt rögtön bebörtönözteti, mihelyt visszaérnek Jeruzsálembe. Babonás rajongóknak és lázítóknak nevezte őket. De a királyoknak éjjel ifjú alakjában fényes angyal jelent meg és figyelmeztette őket, hogy ne térjenek vissza Heródeshez, hanem a Holt tenger mellett a pusztán át vegyék útjukat hazájukba.⁵

Heródes nem sokkal utóbb fölkerestetett és föliratott Betlehem környékén minden gyermeket, aki még nem volt két éves. De két gyermeket sehogy sem találtak meg: az egyik a kis Jézus volt, a másik a kis keresztelő János, akit édesanyja isteni figyelmeztetésre már előre a pusztába vitt. János akkor úgy másfél éves lehetett, de már ugrándozott, futkosott. Báránybőrben járt és kezében kis fehér botot hordozott. Az egyik sziklaüregben lakott. A pusztában, ahol tartózkodott, nem homokosivatag volt, hanem sziklás, köves, kopár vidék sok barlanggal és szakadékkal. De volt ott néhány fa meg

¹ Agreda: I. 341.

² Maria Lataste: II. 201.

³ Máté: 2, 11.

⁴ Emmerich Katalin és Agrédai Mária tévesen említik, hogy a három király a kis Jézust a betlehemi barlangban imádták. Állításuk szembe kerül a Szentírással, mely határozottan házról és nem istállóról beszél.

⁵ Em.: Mária Élete. 327, 328.

bokor is, amely gyümölcsöt meg bogyót termett.¹ Heródes hallott a sok csodás eseményről, amely János születésekor történt, azért követeket küldött Zakariás házába és megkérdezte, hol a gyermek. Zakariás azt felelte, hogy ő bizony nem tudja, merre tartózkodik a fia. Igaza is volt. Ő nem tudta, hol van János. Ezért aztán Heródes bosszút állt Zakariáson. Mikor a tisztos ősz pap ismét Jeruzsálembe utazott, hogy teljesítse a reáeső áldozati szolgálatot, Jeruzsálem közelében rajtaütöttek Heródes katonái, megkötözték és börtönbe hurcolták. Itt aztán agyonkínózták, hogy kicsikarhassák tőle a vallomást, hol van a fia. Mikor sok kínzásra sem vallotta meg a gyermek tartózkodása helyét, megölték őt.² Amint Erzsébet értesült férje, Zakariás haláláról, hamar a pusztába sietett és János közelében élt. Ott is halt meg nem sok időre rá.

Közben Heródes Názáretbe is küldött kémekeket a gyermek Jézus után, de azok már nem találták ott a szentcsaládot.³ Amikor a három keleti király elutazott, az angyal álomközben meghagyta Szent Józsefnek, hogy meneküljenek Egyiptomba. A szentcsalád útra is kelt még azon az éjjelen.⁴ A kis Jézus akkor már kilenc hónapos volt. Heródes az ártatlan gyermekeket akkor ölette meg, amikor Jézus már életének második évében járt.⁵ Isten ezeknek a szegény ártatlan csöppségeknek mindjárt haláluk után megadta eszük használatát. Ők is a pokol tornácába jutottak és hírül vitték az igazak lelkeinek, hogy már közel az üdvösség. Ez a hír nagy örömmel és vigasztalással töltötte el az igaz lelkeket.⁶⁻⁷

¹ Em.: Mária Élete. 373.

² Em.: Mária Élete. 404.

³ Em.: Mária Élete. 314.

⁴ Máté: 2, 13.

⁵ Em.: Mária Élete. 255.

⁶ Agreda: I. 362.

⁷ Agredai Mária azon állítása, hogy a betlehemi gyermekeket Krisztus Urunk születése után hat hónappal ölték volna meg, téves!

14. A Szentcsalád Egyiptomba menekül.

A szentcsalád útja átvezetett Jaffán (Joppe), meg Gázán is. Itt két napot időztek, aztán a Berzabe homok-sivatagon át folytatták útjukat. A homokos talaj nagyon akadályozta haladásukat. A sivatagon több héten át is meneteltek. Az éjszakát rendszerint a szabad ég alatt töltötték.¹ Két szamaruk közül az egyik még egészen fiatal volt és jobbra-balra szaladgált körülöttük. Néha úgylátszott, mintha azt akarná mutatni, merre menjenek. Ezt a szamárcsikót Szent Annától kapták ajándékba.²

Az egyiptomi úton érdekes esemény történt. Egyszer a szentcsalád barátságtalan útra téved. Az úton itt is, ott is fonalak futnak keresztül-kasul. Ha az arra vetődő utasok megérintik valamelyik szálát, a fonál azonnal jelt ad a közel fekvő rablókunyhóban. Erre egy-kettőre ott teremnek a rablók és kifosztják a szerencsétlen utast... A szentcsaládra is rárohan egy rablóvezér öt társával. De mikor a vezér megpillantja a kis Jézust, megijed. A Gyermekből fénysugár lövell elő és a fény éppen őrá, a rablók fejére esik. Azonnal int társainak, hogy ezeknek az embereknek semmi bántódásuk. Aztán a szentcsaládot saját kunyhójába vezeti, ahol felesége meg gyermekei tartóz-

¹ Agreda: I. 353—355.

² Em.: Mária Élete: 212.

kodnak. Feleségének mindjárt el is mondja, mi történt vele az úton és kifejezi gyanúját, hogy ezek alighanem szent emberek. Az asszony mindjárt kenyeret, mézet meg gyümölcsöt szolgál a szentcsaládnak. A Szűz Anya kívánságára egy teknőben vizet is hoz, amelyben Mária megfürdeti a kis Jézust. Utána a ruhákat is kimossa a vízben és a tűz körül meg is szárítgatja. Van a rablószüllőknek egy bélpoklos kis gyermekük. A Szent Szűz azt tanácsolja a gyermek édesanyjának, fürdesse meg kis fiát abban a vízben, amelyben a kis Jézus fürdött. Az asszony alig teszi bele gyermekét a vízbe, már is hámlanak a kis bélpoklosról a rút betegség foltjai, gyűrűi és a gyermek egészen megújul, egészen tiszta. A rablóné magán kívül van örömében és nyomban át akarja karolni a Szűz Anyát, de Mária visszatartja őt. Nem engedi meg neki, hogy akár őt magát, akár a kis Jézust érintse. A jelenlevők mind nagy tágra nyílt csodálkozással néznek a szentcsaládra. Mikor Mária meg József útra kelnek, a rablócsalád jó darabon velük megy és ráirányítja őket a helyes útra. Búcsúzáskor pedig így szól a rablóvezér a titokzatos idegenekhez: «Emlékezzetek meg rólunk, bárhová juttok». A meggyógyult gyermek később Jézus kereszttje mellett mint jobblator halt meg. Ő szólt így 32 év múlva az Úrhoz: «Emlékezzél meg rólam Uram, midőn országodba jutsz».¹

Az Egyiptomba való menekülés téli időre esett, azért a szentcsalád igen sokat szenvedett a hideg miatt. Néha éhség is gyötörte őket, mert elfogyott az ennivalójuk. Az egyik napon még este kilenckor sem ettek semmit. Hozzá még heves vihar szakadt rájuk, esett, fújt. A kis Jézus reszketett és sírt a fagytól. De a szentcsalád mégis minden nélkülözést zúgolódás nélkül viselt. Egy másik napon éhesen és tikkadtan haladnak át egy erdőn. Az erdő szélén datolyafára bukkannak, de a gyümölcs a fa tetején van.

¹ Em.: Mária Élete: 381—383.

A Szűz Anya fölemeli a kis Jézust és a pálmafa annyira lehajlik, hogy egész könnyen le lehet róla szedni a datolyát. A fa olyan hajlottan is maradt . . . Egy más alkalommal majd elepednek már a szomjúságtól. A Szűz Anya buzgó imával fordul az Úrhoz és íme: lábánál a puszt homokjából forrás buggyan elő. A kristálytisza víz egészen fölüdíti őket. Megtöltik tömlőiket, megitatják a két szamarat és tovább mennek.

Végre hosszú pusztai vándorlás után megérkeznek Egyiptomba. Amerre csak elmennek, a bálványszobrok mind nagy robajjal porba omlanak előttük, illetve a kis Jézus előtt. A kőistenek mind összetörnek és még darabjaik is arccal a földnek fordulnak. Így teljesedett be Izaiás próféta szava: «Íme az Úr könnyű felhőre száll, és bevonul Egyiptomba; Színe előtt megremegnek Egyiptom bálványai, és Egyiptom szíve elcsügged az ő keblében».¹ A bálványoknak emberi testük, de bikafejük volt és fejükön több szarv is éktelenkedett. Testükön nyílás tátongott, abba dobták be a különféle áldozati tárgyakat, amelyek a bálvány belsejében elégték.

A szentcsalád először Peluziumban telepedett le, de később átköltözött Héliopoliszba. Héliopolisz görög szó. Annyit jelent: a Nap városa. Azért hívták így ezt a várost, mert benne templom állott a napisten tiszteletére. De nevezték *On*-nak is. *On* annyit jelent: oszlop. Talán azért adták a városnak ezt a másik nevet, mert igen sok obelisz² volt benne. Obeliszkjeiből később igen sokat átszállítottak Rómába. Az egyik ma ott áll a Szent Péter-téren. Magában Héliopoliszban ma már csak egyetlen egy 20 méter magas és 4700 éves obelisz² áll az egyik fasor végén. A város különben ma már romokban hever. Pedig valamikor a tudomány középpontja volt. Egyiptomi József is

¹ Iz.: 19, 1.

² Az obelisz²: hosszú, egy kőből faragott, fölfelé csúcsosodó szögletes oszlop. Sokszor tele van egyiptomi képpírással.

ott lakott és ott vette feleségül a helybeli főpap leányát.¹ Krisztus Urunk idejében Héliopolisz már a bálványimádás főfészke. A szentcsalád a városon kívül egy üres falomladékban húzta meg magát. Szent József be is kerítette deszkával a kis helyiséget. Az első napokban József úgy koldulta össze a szükséges ennivalót. De később kapott már egy kis munkát és a magával hozott néhány szerszámmal egy darabig úgy-ahogy megkereste az életük fönntartásához szükséges pénzt. Igaz, hogy szűkös munkabért kapott, de hát azért meg voltak valahogy. Sajnos azonban az egyiptomiak néha fukarul fizettek, sőt itt-ott megesett, hogy Józsefnek semmit sem adtak. Így a szentcsalád lassacskán olyan nagy szükségbe jutott, hogy Szent József kénytelen volt eladni egyik szamarát. Maga Mária is vállalt különféle kézimunkát. Szótt, varrt, hímzett, szőnyeget készített a vagyonosabb zsidó családoknak. Munkájáért kenyeret meg más élelmiszert kapott.

Az angyal itt hozta hírül a Szűz Anyának, hogy Heródes megölette a betlehemi kisdedeket. A másfél éves kis Jézus akkor egész nap sírt.

A környék asszonyai gyakran betértek Máriához és elbeszéltek, hogy itt is összedőlt egy bálvány meg amott is. A Szűz Anya fölvilágosította őket és megmagyarázta nekik, milyen nagy balgaság: bálványt imádni. Valóságos tanítója lett a hozzá fordulóknak. Szavainak igazolására betegeiket is meggyógyította. Az emberek a gyógyítást sok ajándékot vittek a Szűz Anyának, de ő nem fogadott el semmit. Ha néha mégis rázorult, hogy valamit elfogadjon, azt sem tartotta meg egészen magának, hanem megosztotta a szegényekkel meg a betegekkel.

Az egyik napon a szentcsalád közelében álló templom bálványai szintén összeomlottak. Ezért aztán sokan üldözték a szentcsaládot. Azt hajtogatták, hogy azért harag-

¹ I. Móz.: 41, 45.

szanak a bálványistenek, mert ideköltözött ez a zsidó család. Tehát Mária meg József kénytelenek voltak elhagyni Héliopoliszt. Átköltöztek a 600 méterrel délebbre fekvő Mátaréába. Ott egy sötét kis zugban húzták meg magukat. A kis Jézus ekkor már két éves volt. Kezdetben sokat nyomorogtak. Csak gyümölcsfélével éltek. Mivel ott csak zavaros Nílus-vizet lehetett találni, József elhátározta, hogy számárra ül és bebarangolja a pusztát, hátha talál jó vizet és megtöltheti a tömlőket is. De Szűz Mária a jó Istenhez fordult segítségért. Meg is jelent nekik egy angyal és fölhívta rá a figyelmüket, hogy közvetlenül a lakásuk közelében, az egyik vastag, öreg fa tövében vízforrás van. Mária hamar lesiet a kissé mélyebbre fekvő helyre, úti botjával beleszúr a földbe és a talajból szép tiszta vízszugár szökik elő. Szent József is oda érkezik. Ásni kezd azon a helyen és nem is olyan nagyon mélyen kikövezett kútra talál, amely valamikor, hogy-hogy nem, bedült. Szent József újból helyreállítja és ettől kezdve a szentcsaládnak bőven van ivó meg mosásra alkalmas vize. A forrást sokáig senki sem vette észre és így csak egyedül a szentcsaládnak szolgáltatott vizet.¹ A sivatag szélén a mai Matarieh nevű kis falucskában egy öreg szikomorfa (vadfügefa) közelében található ma is egy forrás, amely talán egész Egyiptom területén a legüdítőbb vizet adja, még hozzá nagy bőségben. A forrást az arabok «napforrás»-nak, a fát pedig «Istenanya fájá»-nak nevezik. A fa egyébként már nagyon öreg. Belül egészen üres és már össze is rogyott. A törzse hét méter kerületű, de már abból is alig van, annyira elfaragcsálták a zarándokok.²

A szentcsalád Egyiptomban körülbelül hét évig tartózkodott. Ekkor egy angyal meghagyta Szent Józsefnek,

¹ Agreda: I. 354—361; Em.: Mária Élete: 384—408.

² Erről a fáról könyvet is írt P. Julien S. J.: «Az Istenanya fája Matariehben» címmel. A könyvet 16 kép díszíti. Németre C. fordította le 1906-ban Regensburgban. A fordítás 105 oldal.

hogy Máriával meg a kis Jézussal együtt térjen vissza hazájába. Így teljesedett be Ozeás próféta jóvendölése: «Mikor még gyermek volt Izrael, akkor szerettem meg őt, és Egyiptomból hívtam ki az én fiamat».¹ Mikor a szentcsalád elutazott, sokan sírtak, mert nagyon megkedvelték Máriát meg a kis Jézust. Az egyik gazdag nő, akinek Mária Istentől különös kegyelmet eszközölt ki, a kis Jézusnak arany meg ezüstpénzt ajándékozott. De a kis Jézus az ajándékot csak akkor fogadta el, amikor arra édesanyjától engedélyt kapott. Sokan áldás helyett átkot szórtak a távozókra, mert azt tartották róluk, hogy varázslók és összeköttetésben állnak a gonosz szellemekkel.

Visszafelé nagyobbára a Földközi-tenger partján utaztak. A kis Jézus akkor már nyolc éves volt.² Szent Anna még élt és még most is Názaret mellett lakott.³ Mikor Szent Anna meghalt, az Űr Jézus már felnőtt férfi volt és már rövidke szakállt viselt. Halála előtt Szent Anna még megáldotta a Szűz Anyát, kisebb leányait, a cselédséget, Jézustól pedig ő maga kért áldást.⁴ Tehát Szent Anna megérte a 70 évet is.⁵

¹ Szent Máté evangélista is idézi ezt a jóvendölést: 2, 15.

² Agreda: I. 368.

³ Em.: Mária Élete: 419.

⁴ Em.: Jézus Élete: I. 45.

⁵ Agrédai Mária azt állítja, hogy Szent Anna már akkor meghalt, amikor a Szent Szűz még csak 12 éves volt. Temetésén a jeruzsálemi templomban nevelkedő Mária bilokációval jelent meg, vagyis egyszerre két helyen is jelen volt: Jeruzsálemben is, meg édesanyja temetésén is. De ez tévedés. Hiszen Szent Anna Joákim halála után még kétszer férjhez ment.

15. A fájdalmas Anya.

Minden tisztség teherrel jár. Így esett meg, hogy az Isten Anyja is fájdalmas Anya lett. Szent Brigittához így szólt egyszer egy angyal: «Amint a rózsza tövisek közt nő, épp úgy a Szűz Anya is állandó fájdalmak közt növekedett».¹ Már az ősz Simeon is megjövendölte a Szent Szűznek: «Neked magadnak is tör fogja átjárni lelkedet».² Akkor jövendölte ezt Simeon, mikor Mária bemutatta a jeruzsálemi templomban a 40 napos kis Jézust. Ezért látjuk némelyik Mária-képen, hogy az Istenanya szívét egy vagy hét tör *veri* át. A fájdalmas Anya egyik előképe a hét makkabeus testvér édesanyja volt. A kegyetlen szíriai Antiochusz Epifánesz király először a hét gyermeket, azután az édesanyjukat a legborzasztóbb kínzások közepette végeztette ki, mert nem akarták áthágni Isten törvényét. A hősl elkü édesanya végignézte mindhét gyermekének kínjait és a hétszeresen nehéz fájdalmat fonséges lelkieróvel viselte el.³

1. Ha utána nézünk Mária életében, hét alkalmat találunk, amikor a Szűz Anya lelkére különösen nehéz fájdalom szakadt.

¹ Az Angyal beszéde: 16. c.

² 2. Makk.: 7.

³ Lukács: 2, 35.

Az első keserű fájdalom akkor érte őt, amikor 14 éves lett. Hallottuk már, hogy Joakim meg Szent Anna Máriát négy éves korában a jeruzsálemi templomba adták nevelésre, ahol a Szent Szűz teljes 14 évet töltött a legbensőségesebb Isten-közelségben. Mikor azonban életének 15. évébe lépett, az előírás szerint nem maradhatott tovább a papok közelében. Azért tudomására adták, hogy el kell hagynia a templomot és férjhez kell mennie egy saját törzsbeli férfihez. Ez volt a Szent Szűz lelkére az első fájdalmas csapás. Hogyne, mikor ő magát Istennek szentelte, és amint az angyalhoz intézett későbbi szavaiból tudjuk, örök szüzességet fogadott. Ő, milyen szívesen maradt volna továbbra is a templomban. Hiszen semmi más vágya nem volt, csak az, hogy Istennek szolgáljon.

A második még keserűbb csapás akkor zúdult a lelkére, amikor az angyal üdvözlése után a Szentlélek Úristen közreműködésével édesanyja lett az Isten Egyfiának és József el akarta őt bocsátani. Ebből a kétségbeejtő helyzetből maga az Úr mentette ki Máriát. Angyalt küldött Józsefhez a következő üzenettel: «József, Dávid fia, ne félj magadhoz venni feleségedet, Máriát; mert ami ő benne fogantatott, a Szentlélektől vagyon. És fiat fog szülni, kit Jézusnak fogsz nevezni, mert ő szabadítja meg népét bűneitől».¹

A harmadik fájdalom Betlehemben nyilallott bele Mária szívébe, amikor Krisztus születésének előestéjén sehol sem kapott szállást, mindenünnen elutasították és a végén is barlangban, istállóban kellett meghúzódnia.

A negyedik fájdalom akkor verte át szívét, amikor a 40 napos kis Jézust bemutatta a jeruzsálemi templomban és az agg Simeon következő prófétáló szavait hallotta: «Ime tétetett ez sokak romlására és feltámadására Izraelben, és jelül, melynek ellene mondanak; neked magad-

¹ Máté: 1, 20

nak is tör fogja átjárni lelkedet». ¹ Ezek a jövődőlő szavak mély szomorúsággal töltötték el a Szent Szűz lelkét, mert már előre a szeme elé vetítették az Úr Jézus jövődőlőbeli keserű szenvedését.

Az ötödik fájdalom akkor sebezte meg a szívét, amikor értesült Heródes gyilkos szándékáról és az angyal parancsára Egyiptomba kellett menekülnie.

A hatodik fájdalom akkor hasított beléje, mikor elvesztette a 12 éves Jézust és három napig bánkódva kereste.

A hetedik és egyben a legélesebb tör pedig akkor metszett a szívébe, amikor a kereszt alatt állott.

Amint látjuk, a fájdalom a Szűz Anyát már korán fölkereste. A Gondviselés nem sajnálta tőle az égő, fanyar csapásokat. De ugyanígy volt ez Jézus életében is. Az ő szenvedése sem a keresztnél kezdődött. A kálváriát megkezdte már a betlehemi bölcsőben, ahol mindjárt születése után nagy nélkülözést kellett elszenvednie.

Mária egész biztosan tudta, mi lesz az ő Fia életének vége. Ha az Úr Jézus már az apostoloknak is elmondta jövődőlő szenvedését, csak Édesanyjának nem szólt volna semmit gyötrelmes kereszthaláláról? Ez teljesen elképzelhetetlen. Hogy Mária már jó korán egészen pontosan tudta, mi vár Szent Fiára, azt ő maga mondta el Szent Brigittának. Elmondta, hogy valahányszor az Úr Jézus kezére, vagy lábára nézett, mindig azokra a szögekre gondolt, amelyek majd olyan kíméletlenül fúrják át a szent vétagokat; amikor a kis Jézust öltöztette, az jutott eszébe, hogy a hóhérok egykor majd mezítelenre vetkőztetik és a keresztre fektetik Szent Fiát; ha táplálékot adott isteni Gyermekeinek, mindjárt az ecet meg az epe jutott eszébe, amelyet majd a kereszten nyujtanak neki. Mária tehát olyan volt egész életében, mint valami nemes őz,

¹ Lukács: 2, 34.

amelyet halálos golyó talált. Bárhova futott, vérzett a sebe, sajgott a szíve, égette a gyilkos vasdarab. Akárhol járt, mindenütt Krisztus szenvedéseire meg a maga jövőendő gyötrelmeire gondolt. Valóban elmondhatta magáról a Szentírás szavait: «Fájdalomban enyészik el életem, és éveim sírátkozásban».¹

2. Máriát a legnagyobb fájdalom kétségtelenül nagy-pénteken, a kereszt tövében érte.

A kereszt alatt tényleg megvalósultak Izaiás próféta szavai: «Nyomorúsággal koronáz meg téged».² Máriát Szent Fia kínos keresztfája mellett valóban nyomorúsággal és szomorúsággal koronázta meg az Úr. Emmerich Katalin erre vonatkozólag a következőkről értesít bennünket: Mikor az halálos ítélet kihirdetése után az Úr Jézust a Kálvária hegyére vitték, a Szűz Anya megkérte Szent János evangélistát, vezetné őt olyan helyre, ahonnét láthatná a kereszttel megterhelt Üdvözítőt. Szent János el is vezeti a Szent Szület egy boltíves kapu alá. Mária sápadt, szemei már veresek a sok sírástól és egész teste reszket. Mikor a hóhérok látják a kezét tördelő nőt és megtudják róla, hogy Jézus Édesanyja, ujjukkal mutogatnak rá, hahotáznak és kigúnyolják őt. Sőt egyikük odaugrik a Szűz Anyához, előkapja a keresztrefeszítéshez előkészített szögeket és gúnyolódva mutogatja a szegény, szenvedő Édesanyának. Mária fájdalomtól összezúzottan dől neki a kapuoszlopnak. Sápadt, mint a halott és ajkai kékek. Nemsokára megpillantja Szent Fiát. Az Úr Jézus arca halovány, véres és törődött. Szakálla csomókba ragadt a vértől, feje sebes és töviskoszorús. Vértörő, szomorú, beesett szemekkel tekint a Szűz Anyára, nézése csordultig tele van édes, fájó részvétellel. Ebben a pillanatban metsző kín hasít végig rajta, meginog, összeroskad.

¹ 30. Zs. 11.

² Iz. 22, 18.

Nehéz a kereszt. Most már másodszor esik össze. Mária heves fájdalmában nem néz sem katonát, sem hóhért, ő most csak Szent Fiát látja, akivel olyan méltatlanul bánnak . . . áttör a poroszlókon, odasiet Szent Fiához, térdre roskad és átkarolja egyetlen Magzatát. A poroszlók szidják, kiabálnak rája: «Ha jobban neveltet volna, most nem lenne a kezünk között». A végén el is kergetik, de senki nem nyúl hozzá. Szent János visszavezeti őt a kapu alá. Mária a kapu egyik szögletkövének háttal az elvonulóknak térdre rogyik. Olyan a fájdalomtól, mintha meghalt volna . . .

A kapunak azt a sarokkövét ahol Mária összeesett, később átvitték az első keresztény templomba. A kövön ott, ahol a Szűz Anya térdével és kezével érintette, síma mélyedések maradtak. Innét öröklődött ránk az a manapság is mindenütt ismeretes szólásmondás: «Még a kő is megkönyörül rajta».

Az a vágy, hogy Szent Fiát lássa és vele együtt szenvedjen, Máriának természetfölötti lelki erőt kölcsönzött. Nem törődött a nép gúnyával, csak ment, ment, követte a szomorú gyászos menetet, amely Jézust a Kálvária hegyére vezette. Szent Jánoson kívül a Szűz Anyát elkísérte még néhány együttérző, Isten-félő asszony is. Ez volt az első keresztút, ez a néhány könnyes, meleg lélek végezte először a kedves keresztúti ájtatosságot, amelyet még ma is nagy áhítattal végez az egész kereszténység. Ezt a megindító áhítatgyakorlatot minden biztonnyal a Szűz Anya hozta szokásba.

Amikor a Golgotára érnek, Mária kíséretével együtt távolabb állapodik meg, mert a megfeszítés helyét katonák zárják körül. Nemsokára kalapácsütések hallatszanak. Jézust szegezik keresztre. A Mester lelkéből fájdalmas sóhajok szakadnak föl. Mária mindezt hallja. Nem csoda hát, hogy halotthalovánnyá válik és a heves fájdalomtól és résztvétől összetörten kísérő társnőinek karjába esik. Mikor meghallja isteni Gyermekeinek szavát, amelyet

már a kereszten sóhajt az ég felé: «Atyám, bocsáss meg nekik», nem nyughat tovább, nem engedi, hogy visszatartsák, odamegy a kereszt tövébe. Szent János, Szalome és Mária Kleofa követik őt. A százados odaengedi őket. A Szűz Anya Jézus és a jobblator keresztje közé áll. Mária Kleofa meg Szalome, Szent János evangélista édesanyja, támogatják őt. A Szent Szűz föltekint haldokló Fiára. Mikor Krisztus kileheli lelkét, Mária összeesik. Az aszszonyok úgy emelik őt föl.

Figyelemre méltó a Szent Szűz magatartása fájdalmi közben. Szenvedései égők és nagyok, mégis nyugodtan, méltóságosan áll. Nem kapkod, nem jajveszékél. Csendes fájdalmában azonban néha összeesik. A ruhája is egészen rendes, tiszta. A szoknyája hosszú és égszínű. Vállát hosszú fehér gyapjúköpeny borítja, arcán sárgászínű fátyol. A Szűz Anya éppen ellentéte Mária Magdolnának. Magdolna szépségét a heves lelki fájdalom egészen elrabolja és olyan, mint valami őrjöngő. Még a ruhája is elhanyagolt.

Jézus holttestét Nikodémus meg Arimateai József veszik le a keresztről és a Szent Szűz karjára fektetik. Mária mély fájdalommal, de egyben nagy szeretettel tárja kezét Szent Fiának holtteste után. Majd leül egy köre és Szent Fiát ölébe fekteti. Mély tisztelettel csókolja meg Jézusnak véres arcát és sebhelyes kezét. Aztán nagy óvatosan leveszi Gyermeke fejéről a tövisszörűt, arcát gyengéden végigtörülgeti nedves szivaccsal, haját megtisztítja, testét, sebeit megmossa és bekeni olajjal. Végül betekeri a szent főt a temetésre használatos gyolcskendőkkel, a szent testet pedig nagy lepedőbe takarja. Mivel már este van és közeledik a szombat, a férfiak kiveszik a Szent Szűz öléből Jézus testét és elviszik, hogy bebalzsamozzák. Balzsamozás után az egész testet hosszú nagy gyolcsba takarják, körülcsavarják szalagokkal és beteszik a sírba. A Szűz Anya temetés után az utolsó vacsora termébe

indul. A lakása is abban a házban van, ahol Jézus elköltötte az utolsó lakomát.¹ Könnyen elképzelhetjük, milyen óriási fájdalmakat állott ki a Szűz Anya a következő szombat napon. Szent Fia sírban feküdt, ő meg szenvedett. Mivel a Szűz Anya Jézus halálát és sírbanfekvését éppen szombat napon fájlalta, az Egyház a szombatot az ő tiszteletére szenteli. Minden szombat az Isten Anyjának napja.

3. *Az egyház joggal nevezi Máriát a «vértanuk királynője»-nek.*

Szent Bernát azt mondja, hogy Mária nagyobb, mint bármelyik vértanú, mert ő Jézus szenvedésében vett részt és az ő részvéte fölülmúl minden testi szenvedést. Szent Vazul is hirdeti: «Amint a nap túlragyog minden csillagot, éppúgy a Szűz Anya fájdalma is meghalad minden emberi kint». Szent Anzelm pedig azt állítja: «Ha Isten különös csoda folytán nem tartja fönn Mária életét, a Szent Szület biztosan megöli a fájdalom». Az egyik fájdalmas Szűz szobra alatt ezek a szavak állnak: «Nincs oly nagy fájdalom, mint a Jézus testét ölében tartó Szűz Anya fájdalma».

Hogy a Szent Szűznek Jézus szenvedése miatt érzett fájdalma rendkívül nagy lehetett, abból is következik, hogy a Szűz Anya szíve még Jézus mennybemenetele után is sajgott a fájdalomtól, ha Gyermekeének szenvedésére gondolt. A hagyományból és a szentek látomásaiból tudjuk, hogy a Szűz Anya gyakran fölkereste Jézus szenvedéseinek és keresztjének útját; meg-megállt minden olyan helyen, ahol Jézussal valami különösebb esemény történt és hosszan imádkozott, vagy pedig Jézus szenvedéseiről elmélkedett. Ilyenkor néha annyira elfogta a fájdalom, hogy eszméletlenül esett össze és egészen belebetegedett

¹ Em.: Jézus Szenvedése: 193—322.

a szenvedésbe. Jeruzsálemben már el is készítették számára a sírt. Mikor később Szent János evangélistához Efezusba költözött, az egyik hegy lankájára keresztutat állíttatott. Egész pontosan emlékezett rá, hogy Jeruzsálemben hány lépésnyire van egyik állomás (stáció) a másiktól.

Vessük föl a kérdést: miért voltak Mária lelki gyötrelmei olyan nagyok az Úr Jézus szenvedésekor? Azért, mert a Szűz Anya lélekben ugyanazokat a kínokat állotta ki, amelyeket az Úr Jézus valóságban is végigszenvedett. Márpedig az Úr Jézus szenvedései valóban mérhetetlen nagyok voltak. Fájdalmainak nagyságát talán a kereszten elhangzott szavai fejezik ki legjobban: «Istenem, Istenem, mért hagytál el engem?»¹ Krisztus Urunk a keresztfán valóban fölkiálthatott: «Ő ti mindnyájan, kik jártok-keltek az úton, nézzetek ide és lássátok: van-e fájdalom, mint az én fájdalom?»¹ De ugyanezeket a szavakat elsőhajthatta volna a Kálvárián a Szűz Anya is. Őrá is vonatkoznak a próféta szavai: «Nagy a te fájdalmad, mint a tenger».² Ki méri meg a tengerek mélységét, szélességét, hosszúságát? Senki, mert az óceánok mérhetetlenek! Épp úgy nem mérheti, nem értheti meg senki Mária fájdalmainak mérhetetlen nagyságát sem. Isten a megmondhatója, milyen kínok háborogtak és örvénylettek a Golgotán a Szűz Anya lelkében. Ha akóval merítenénk is az óceánból, mi az a kis kimerített víz a tenger tömördek vizéhez? És mi az én gyöngé szavam a Szent Szűz szenvedéseire képest? Beszélhetek akár örökké Mária szenvedéseiről, csak csöppet merítettem a fájdalmaknak abból a mérhetetlen tengeréből, amely Szűz Anyánk szívét töltötte el a kereszt tövén.

Arról is csak a jó Isten tud, mi ment végbe Mária Szívében, amikor az Úr Jézust levették a keresztfáról és

¹ Jeremiás Gyászánekei: 1, 12.

² Jeremiás Gyászánekei: 2, 13.

ölébe fektették. Most egész közlelről láthatta a sebeket, amelyeket Szent Fia testén az ostorcsapások, a töviskorona, a szögek, meg a lándzsa okoztak. Ekkor tényleg teljesült, amit Szent Jeromos mond: «Ahány seb volt Jézus szent testén, annyi seb vérzett Mária szívéen». Szent Brigittához egyszer így szólt az Isten Anyja: «Úgy fektettem az öleembe Fiamat, ahogy a kereszten meghalt. Hogy milyen szomorúság gyötört akkor, ember el se mondhatja».

Mária fájdalma azért volt oly nagy, mert leírhatatlanul szerette isteni Gyermekét. Édesanyjai szív úgy még nem lobog a földön gyermekéért, ahogy Mária szerette az Űr Jézust. Az ő szeretete isteni Gyermeké iránt nemcsak, hogy nagyobb volt, mint minden más édesanya szeretete, hanem ő nemesebben és szentebbül is szeretett.

Az édesanya azért szereti gyermekét, mert ő adta neki az életet. Ha valamelyik édesanyjának csak egy gyermeke van, annál jobban szereti azt az egyet. Ugyanígy volt Mária is.

De a Szűz Anya még másért is szerette Szent Fiát. Tudta, hogy Jézus Isten, . . . hogy a világ Teremtője, . . . hogy ő ad létet és életet minden embernek. Tehát úgy szerette isteni Gyermekét, mint saját Urát és Teremtőjét. Édesanyja, de leánya is volt az Isten Fiának s azért édesanyás gyermeki szeretettel rajongott érte.

A Szent Szűz azért is szerette Gyermekét, mert Jézus volt az ő egyetlen és teljes boldogsága. A földön hibái miatt előbb-utóbb minden gyermek kellemetlenséget okoz kedves szüleinek, sőt viselkedésével néha még komoly aggodalomba és gondba is dönti szüleiket. Nem így az édes Jézus. Ő maga a megtestesült szentség volt. Édesanyjának csak nemesnél nemesebb örömekeket szerzett. Hozzája hasonló gyermeket még nem hordott a föld a hátán.

Mindezt betetézte, hogy gyermek úgy még sohasem

szerette édesanyját, ahogy Márián csüngött az ő isteni Magzata. Jézus, az Isten Fia, jobban szerette Máriát, mint az összes emberek együtt véve, sőt jobban, mint maguk az angyalok az égben.

Nem csoda tehát, hogy olyan végtelen fájdalom töltötte el a Szűz Anyát, amikor a Kálvária hegyén meg kellett válnia isteni Fiától. Nem csoda, hogy annyira együtt szenvedett a megfeszített Üdvözítővel, hogy gyötrelmeinek nagyságát a próféta tengerhez hasonlítja: «Nagy a te fájdalomad, mint a tenger».¹

Ha már a pogány Poncius Pilátus sem nézhetett megindulás nélkül a megostorozott, töviskoszorús Üdvözítőre, és még a zsidók szívét is részvétre akarta hajlítani ezekkel a szavakkal: «Ecce homo; íme, az ember!», mennyivel inkább telt meg részvéttel a Szent Szűz édesanyjai szíve, amikor meglátta Szent Fia testén a sok sebet és véres foltot. Szépen mondja Szent Bernát: «Jézus a kereszten a legnagyobb fájdalmat érezte át, Mária pedig a kereszt tövében a legbensőségesebb részvétet».

A mi szívünket is eltölti a részvét, ha a sebektől vérző Úr Jézusra gondolunk. Sőt néha még a könnyünk is kicsordul bánatos együttérzésünkben. Hát akkor mit állhatott ki a Szűz Anya a keresztfá mellett?! Őt nem az emlékezés indította részvétre, ő saját szemeivel látta Krisztus sebeit és szenvedéseit.

Hallotta a kalapácsütéseket, amelyekkel a hóhérok Szent Fiát keresztre szegezték; hallotta isteni gyermekének fájdalmas nyöszörgését... és nem tudott segíteni, bár jelen volt. Minden egyes kalapácsütés ugyanazt a fájdalmat okozta édesanyás szerető szívének, amelyet az Úr Jézus testileg is érzett.

Mária az ő Fiát nem ágyban látta meghalni, ahol a betegnek rendesen megvan minden kényelme; az ő Fia ke-

¹ Jeremiás Gyászénekei: 2, 13.

resztfán halt meg, mint valami utolsó gonosztevő. A Szent Szűz tudta, hogy Jézus ártatlan. Éppen azért leírhatatlanul fáj neki, hogy Fiának mégis, ártatlanul is meg kell halnia, még hozzá a gyalázat fáján. Az is bántotta őt, hogy az emberek olyan vakok és hálátlanok; pedig az Úr Jézus nyilvános működése idején csak jót tett velük: segítette, gyógyította őket. Mária már előre sejtette, milyen kemény büntetés zúdul majd Jeruzsálemre ezért a gonosztettért.

Mindez olyan gyötrelmes kínokat szerzett Mária szívének, hogy őt az Egyház a «vértanuk királynője»-nek nevezi. Lelkének páratlan tisztasága miatt «szüzek királynője»-nek hívjuk őt, a Krisztus halálánál kiállott szenvedései miatt pedig méltán megérdemli a «vértanuk királynője» nevet. Szent Bernát mondja: «Máriát nem kard avatta vértanuvá, hanem szívének borzalmas fájdalmai». Szent Jeromos pedig azt írja: «Mások azért lettek vértanuvá, mert Jézusért haltak meg, a Szent Szűz azonban magának az Úr Jézusnak szenvedéseiben részesült».

4. Máriának is, mint minden más embernek, szenvedéseivel kellett megérdemelnie az eget.

Rajta is megvalósultak Stolz Albán szavai: «Isten az ő választottainak itt a földön kardot, az égben pedig koronát szánt. A kard szívüket járja át, a korona pedig homlokukat ékesíti». Igaza van a latin közmondásnak: «Per crucem ad lucem; kereszt által jutunk a dicsőség fényébe». Igen, kereszt által jutunk az örök dicsőségbe. A Szűz Anya így szólt egyszer árpádházi Szent Erzsébethez: «Azt hiszed, hogy fáradság és szenvedés nélkül megszereztem volna azt a sok kegyelmet és erényt, amelyet tényleg megszereztem? A legkisebb kegyelmet sem kaptam Istentől egészen ingyen. Mindegyiknek kemény fáradság, állhatatos ima, sok könny és vezeklés volt az ára».

A Szűz Anya szenvedése számunkra nagy tanúságot rejteget. Ha Isten nem kímélte az ő egyszülött Fiának

Édesanyját, hanem a legkeserűbb fájdalmakat zúdította lelkére, minket sem kímél. A mi lelkünkre is bocsát szenvedést; mi is a fájdalmak türelmes elviselésével érdemeljük meg az eget.

Csodálkozunk azokon az embereken, akik minden kis csapásra morognak és zúgolódnak Isten ellen. Berzenkedésükkel csak a maguk helyzetét rontják, mert a szenvedésben semmi vigasztalásuk nincsen és türelmetlenségükkel elveszítenek minden Istentől nekik szánt jutalmat. Ha valamelyik hegytetőn fakesztek volnának és valaki azt mondaná: ezek a keresztek belül tele vannak vertarannyal és mindenki fölfoghat és elvihet egyet, azt hiszem, minden ember sietne, futna, hogy neki is jusson kereszt. Senki sem törődne azzal, hogy talán nehéz is az a kereszt. Ilyen arannyal telt kereszt minden megpróbáltatás. Mert minden szenvedés, illetve, minden türelmesen elviselt szenvedés örökké változatlan aranyat: örök jutalmat, örök boldogságot, végtelen örömöket rejteget számunkra. Az Úr Jézus is megígérte: «Szomorúságtok örömmre fordul».¹ Nagyra is becsülték a szentek a megpróbáltatást, akárcsak a világ fiai a gazdagságot, aranyat, drágakövet. Éppen azért hősi lélekkel a szenvedést is megköszönték a jó Istennek, a fájdalmak tüzeiben is dicsérték az Urat, akárcsak Jób, aki a csapások súlyától görnyedezve így sóhajtozott: «Ha a jót elveszjük Isten kezéből, a rosszat miért ne vennők? Az Úr adta, az Úr elvette; amint az Úr akarta, úgy lett; legyen áldott az Úr neve!»² Nagy Szent Teréznek az volt a jelszava: «Uram, vagy szenvedni, vagy meghalni»; Pazzi Szent Magdolna pedig azt mondogatta: «Nem meghalni, hanem szenvedni!» Nem pirulnak ezek előtt a szentek előtt mindazok, akik a legkisebb kellemetlenségre is jajveszékelnak és zúgolód-

¹ János: 16, 20.

² Jób: 2, 10; 1, 21.

nak Isten ellen?! Nézzenek Máriára és lássák, hogyan szenved az igazán nagy, a hősi lélek.

5. A Szűz Anya minden nehéz szomorúságot hősi lélekkel viselt.

Mária nem hagyta el az Ūr Jézust, mint az apostolok, akik közül csak Szent János kísérte el a Mestert a Golgotára is. Mária nem morgott, nem kiabált, nem bosszankodott a hóhérokra, hanem nyugodtan, nemesen, előkelően viselkedett.¹ Lataste Máriának egyszer azt mondta a Szent Szűz: «Sosem törtem le. Mindig tudtam, hogy ami történik, Isten akarata; tudtam, hogy ugyanazt akarja Szent Fiam is. Akaratomat egyesítettem az ő akaratával és erős maradtam. Még édesanyai szeretetem vértanúsága közepette is tele volt a lelkem szent bátorsággal».²

Ha szenvedésünkben és csapás idején a fájdalmas Anyára tekintünk, nagy vigasztalást és türelmet merítünk. Stolz Albán beszéli el, hogy egy nap összetalálkozott az omnibuszon egy földmívessel. A szegény falusi ember elpanaszolta, hogy néhány napja borzalmas szerencsétlenség érte őt. Tizenkétéves kis fia közel állt a mezőn a tűzhöz és lángot fogott a ruhája. Szegény gyerekekkel úgy elbánt a tűz, hogy a bőre cafatokban lógott. A halál még aznap este megszabadította őt borzasztó szenvedéseitől. Az egyszerű földmíves édesapa elmondta, hogy nagy lelki szenvedésében egyedül csak az nyújtott neki vigaszt, hogy föltekintett a kereszt alatt szenvedő fájdalmas Szűz Anyára. Azt is elmondta, hogy már évek óta az Ūr Jézus szenvedéseiről elmélkedik és ugyanakkor végigszemléli a Szűz Anya gyötrelmeit is. Ebben a fáj-

¹ Origenes tévedett, amikor azt tanította, hogy Mária az Ūr Jézus szenvedésekor kételkedett Szent Fia istenségében (Homilia 17. in Luc.). Origenes egyébként sok másban is tévedett.

² Darbius: II. 216.

dalmas megpróbáltatásban is az a gondolat vigasztalta őt meg, hogy Mária még sokkal nagyobb nyomorban, sokkal égetőbb kínokban látta Szent Fiát. A Kálvária, amelyen együtt szenved az Úr Jézus meg a Szűz Anya, valóban mindannyiunk számára a türelem iskolája. De Jézus meg Mária az ő szenvedésükben nemcsak példaképünk, hanem nagy vigaszunk is az élet viszontagságaiban.

6. Mária a kereszt tövén résztvesz a mi megváltásunkban.

Szent Bernát hirdeti: «Mindkét emberi nemnek részt kellett vennie megváltásunkban, mint ahogy a paradicsomban is mindkét nem közreműködött a bukásunkon».

Az Úr Jézus a kereszten Ádámot képviselte, Mária pedig a keresztfá tövében Évát. Éva a paradicsomban fa mellett állott, amikor elősegítette, hogy ránk zúduljon az áteredő bűn. Mária is fa tövében, a keresztfá tövében állott, amikor Szent Fia eleget tett a paradicsomban elkövetett bűnért. Ádámot az ő gőgjében és bűnében társnő segítette. Az Úr Jézus mellett is társnő állott a nagy megaláztatás és szenvedés idején. Mária volt az a melegszívű társnő. Mégis nagy a különbség a két társnő között: Éva gyenge volt a tiltott fa előtt, Mária azonban erős lélekkel állott a keresztfá tövén.

Azért Nagy Szent Albert «megváltásunk részesének, segítőjének»¹ nevezi Máriát. Mivel a Szűz Anya a kereszt alatt résztvett megváltásunkban, a szentek gyakran olyan megtisztelő címet adnak neki, amilyen tulajdonképpen csak az Üdvözítőt illeti meg. Juszтиниáni Szent Lőrinc például «a világ helyreállítója»-nak nevezi Máriát (reparatrix saeculi).

¹ Adiutrix redemptionis.

16. Mária a mi Édesanyánk.

1. Mária a kereszt tövében, a Kálvárián, nagy fájdalmak között édesanyánk lett.

Az Úr Jézus a keresztfáról a következő emlékezetes szavakat intézte Szent János evangélistához: «Ime, a te Anyád!»¹ Szent Ágoston és más szentek azt állítják, hogy Krisztus Urunk ezekkel a szavakkal Máriát valamenynyünk édesanyjává rendelte, mivel Szent János a kereszt tövében minket képviselt. A dicső emlékű XIII. Leó pápa írja: «Lángoló szeretetének titkát nyilatkoztatta ki nekünk az édes Üdvözítő, amikor a kereszten haldokolva Édesanyját felejthetetlen végrendeletként átadta tanítványának, Jánosnak. Az Egyháznak állandó meggyőződése, hogy az Úr Jézus Szent Jánosban az egész emberiséget tartotta szem előtt, különösen pedig azokat, akik a hit által őhozzá csatlakoznak».²

A Szűz Anya az Úr Jézus születésekor nem érzett fájdalmat, de annál jobban szenvedett, amikor a keresztfán a bűnösök édesanyja lett. A keresztfán árnyékában rajta is megvalósultak a szavak, amelyeket az Úr Isten a paradicsomban Évához intézett: «Még sokasítom gyöt-

¹ János: 19, 27.

² *Adiutorium populi christiani*, 1895 szept. 5.

relmeidet . . . fájdalommal szüljed gyermekeidet».¹ Azért Szent Alfonz így hív bennünket: «Mária szenvedéseinek gyermekei».

Hogy Krisztus Urunk kereszten elhangzott szavai: «Asszony, íme a te fiad», és «íme a te Anyád», mélyen titokzatos értelmet rejtegetnek, két körülményből következettük: 1. Az Úr Jézus Máriát nem édesanyjának, hanem asszonynak szólította. Ezzel azt akarta kifejezni, hogy most nem mint Mária gyermeke, hanem mint a világ Megváltója beszél. Az «asszony» szó az Üdvözítőnek az emberiséghez való viszonyát, nem pedig Édesanyjához való személyes viszonyát jelezte. Krisztus Urunk ugyanazt a szót használta, amellyel évezredekkel azelőtt az Úr Isten célzott Máriára, amikor a pokoli kígyónak azt mondta: «Az *asszony*» széttiporja fejedet». — 2. Szent János evangélista édesanyja Krisztus Urunk halálakor még élt.² Amellett az Úr Jézus Szent Jánost nem a nevén szólította. Tehát kedves tanítványára akkor nem úgy nézett, mint valami magánszemélyre, hanem mint az emberiség képviselőjére. Szent János az összes keresztények helyett állt a megváltás fája tövében, amikor Máriát Édesanyáinkul kaptuk. Éppen azért Szent Ambrus joggal állítja, hogy Mária a Golgotán minden hívőnek Édesanyja lett (*mater omnium credentium*).

Krisztus Urunk az utolsó vacsorán megígérte apostolainak: «Nem hagylak árván benneteket».³ Igéretét nemcsak azáltal váltotta be, hogy segítségül küldte nekik a Szentlelket, hanem azáltal is, hogy halála előtt Édesanyjuk gyanánt nekik adta Máriát. Ezért nevezi Máriát Szent Efrém «az árvák menedéke»-nek.

Az Úr Jézus azzal, hogy Máriát utolsó lehellete előtt

¹ 1. Mózes: 3, 16.

² Szent Máté elbeszélése szerint Szent János édesanyja ott állt az Úr Jézus keresztnél. (Máté: 27, 56.)

³ János: 14, 18.

néhány pillanattal Édesanyánkul rendelte, szeretetének utolsó tanujelét adta. Azóta még nagyobb bizalommal közeledhetünk drága Üdvözítőnk felé, hiszen az ő Édesanyja a mi Édesanyánk is. Szent Anzelm mondja: «Az Isten Anyja az én Anyám is. Most még nagyobb biztonsággal remélhetek, mert üdvösségem nagyon jó testvér (Krisztus) és nagyon szeretetreméltó Édesanya kezében nyugszik».

Az Úr Jézus azért, hogy a Szent Szűzet Édesanyánkul adta, kárpótolt bennünket Éváért, aki kárhozatba és szerencsétlenségbe döntött bennünket s így nem mutatkozott igazi édesanyánknak.

2. Mária a második Éva; de vele szerencsésebb az emberiség, mint az első Évával.

Mária meg Éva között óriási a különbség. Éva halált hozott a világra, Mária ellenben életet, mivel ő ajándékozta nekünk az élet Osztogatóját. Éva beszédbe elegyedt a kígyóba bujt gonosz angyallal és kárhozatot zúdított az emberiségre. Mária évezredek multán szintén szóba állt egy angyallal, de az jó angyal volt, és beszélgetése üdvösséget hozott az emberiségre.

Nem egészen alap nélkül kezdte Gábor főangyal a Máriához intézett üdvözlést ezzel a szóval: «Ave», ami annyit jelent: légy üdvözölt. Ha az ave szó betűit megfordítjuk, Éva nevét kapjuk. Ügylátszik, mintha az angyal is jelezni akarta volna, hogy a Szent Szűz második Éva, de Évának éppen ellentétje.

3. Már az Isten Fia megtestesülésének pillanatában Mária gyermekei lettünk.

A Fiúisten megtestesülésekor testvérei lettünk Krisztusnak. Azért mondja Assisi Szent Ferenc: «Mária testvérünkkel tette Krisztust». Maga az Úr Jézus hirdeti, hogy egymás között testvérek vagyunk: «Mindnyájan

testvérek vagytok».¹ Az apostol is «testvérek»-nek nevezi a keresztényeket.² Márpedig, ha testvérei vagyunk Krisztusnak, Máriának is gyermekei vagyunk.

Szent Pál apostol azt tanítja, hogy Krisztus testének tagjai vagyunk.³ «Sokan vagyunk egy test Krisztusban.»⁴

A keresztségben kapcsolódtunk hozzá Krisztus testéhez, ott léptünk bele ebbe a titokzatos élő közösségbe, amint ugyancsak Szent Pál apostol hirdeti: «Mi mindnyájan egy Lélekkel egy testté keresztelődtünk».⁵ Krisztus Urunknak ez a titokzatos teste nem más, mint a katolikus Egyházhoz tartozó hívek közössége. Azért mondja Szent Pál apostol a keresztényeknek: «Ti pedig Krisztus teste vagytok».⁶ Ámde, ha tagjai vagyunk Krisztus testének, Máriának is gyermekei vagyunk, ő pedig Édesanyánk nekünk.

4. Éppen azért Mária úgy szeret bennünket, mint édes gyermekeit.

Akinek Isten megbízatást, hivatást ad, ad hozzá erőt és képességet is, hogy azt a hivatást méltóan betöltse. Ezt igazolja Mózesnek meg a prófétáknak meghívása is. A meghívott személynek sokszor már meg is vannak a hivatáshoz szükséges tulajdonságai. Szűz Máriának a Golgotán az Úr Jézus is új hivatást adott: a keresztények Édesanyjává tette őt. De ehhez az új hivatáshoz adott neki megfelelő lelkületet, képességet, kegyelmet, erőt is. P. Ventura Joákim, a teátínusok egyik volt generálisa írja «Isten Anyja az emberek Édesanyja»⁷ című könyvé-

¹ Máté: 23, 8.

² Jakab: 3, 1.

³ Ef.: 5, 30.

⁴ Róm.: 12, 5.

⁵ 1. Kor.: 12, 13.

⁶ 1. Kor.: 12, 27.

⁷ Die Mutter Gottes die Mutter der Menschen, 1852. Regensburg, Mainz.

ben: «Az Úr Jézus még ki sem mondta a keresztfán azokat a titkos értelmű szavakat: «Asszony, íme a te fiad, . . . gyermek, íme a te Anyád», amikor a Szűz Anya már érezte, hogy lelkét valami megrázza, bensejét pedig édesanyás gyöngéd szeretet önti el a jövőendő Egyház iránt.¹ — «Abban a percben Mária látta és érezte, hogy Édesanyánk. Igen, Anyánk, nemcsak azért, mert Fia annak szánta, hanem azért is, mert különös vonzalom és szeretet ébredt benne irántunk. Úgy szeretett akkor mindnyájunkat, mintha csak abban a percben szült volna bennünket.»² — «Mikor az Úr Jézus haldoklása közben kimondta azokat a gyöngéd szavakat, amelyekkel Máriát Édesanyánkul rendelte, lángoló isteni Szívéből kitört az emberek iránt érzett önzetlen mennyei szeretet és ez az isteni láng lecsapott a keresztfáról és körüllobogta, megragadta, eltöltötte a Szűz Anya lelkét is. Mária úgy érezte, hogy az ő szívében is ugyanazok az érzelmek, ugyanazok a nemes lángok lobognak az emberek iránt, amelyek Fia életét fölemésztik.»³ — «Tehát maga Isten gyújtotta föl Mária szívében az irántunk lángoló szeretetet.»⁴

5. Mária különösen a katolikusok Édesanyja, mert azok az igazhívők.

Krisztus Urunk a következő szavakat: «Íme, a te Anyád», ahhoz az apostolhoz intézte, «akit szeretett».⁵ Ezzel azt akarta jelezni, hogy Máriának csak az lehet gyermeke, aki neki is kedves tanítványa és viszont. Krisztus Urunknak pedig csak igaz hívő lehet kedves tanítványa. Aki az igaz hittől elszakadt, vagy aki szándékosan kívül marad az egyedül igaz és üdvözítő katolikus Egyházon, az Máriától is távol esik.

A Szűz Mária iránt való szeretet, amint Ventura

¹ 140. old.

² 145. old.

³ 147. old.

⁴ 216. old.

⁵ János: 19, 26.

nagyon helyesen állapítja meg, többé-kevésbé ott ég minden katolikus szívében. Magunk sem tudunk számot adni róla, honnan van bennünk ez a szeretet. Az bizonyos, hogy nem mi szítottuk föl szívünkben ezt az érzelmet. Az a kegyelem öntötte belénk a Szűz Anyához vonzódo gyermeki ragaszkodást, amely az Egyház gyermekeivé tett bennünket.

Azokban, akik az Egyháztól elszakadtak, nincs meg ez a Máriához ragaszkodó gyermeki lelkület.¹ Szívük hideg és közömbös a Szűz Anyával szemben. Mária az ő számukra tiszteletreméltó nő, de nem tartják őt Édesanyjuknak. Mária-tiszteletéről hallani sem akarnak. A mi Mária-tiszteletünkben is csak babonát látnak. Magukat fölvilágosultaknak tartják és kinevetik, gáncsolják a katolikusok vakságát. Dicsekednek azzal, hogy ők közömbösek Mária iránt; pedig éppen szomorkodniok kellene emiatt, mert elesnek attól a forrástól, amelyből a katolikusok az élet szomorúságában vigaszt és bátorítást merítenek, megszabadulnak a kétségbeeséstől, meg az öngyilkosságtól. Arról a sok imameghallgatásról, arról a tömérdék csodás segítségéről, amelyben a katolikusok nyomor és betegség idején Mária közbenjárására részesültek, nem is beszélünk. Nézzük csak meg a búcsújáró helyeken a sok emléktáblát, mankót, ajándékot.

Ha tehát valaki tiszteli a Szűz Anyát: végzi a szentolvasót, lakásán Mária-képet tart stb. . . ., mindjárt tudjuk, hogy katolikus. Ventura írja: amint a Mária-tisztelet a katolicizmus ismertetőjele, éppen úgy a Máriától való elfordulás és a Mária-tisztelet támadása a téves hit fémjelzője. Szent Germánus konstantinápolyi pátriárka² pedig így szól: «Amint a lélekzés azt jelzi, hogy valaki életben van, éppúgy a Mária-tisztelet is annak a jele, hogy valaki természetfölötti életet él».

¹ Ventura: 171.

² † 733.

6. Mivel Mária a kereszténység Édesanyja, a katolikus Egyház úgy tiszteli őt, mint saját Édesanyját.

Azok a szavak, amelyeket Krisztus Urunk közvetlenül halála előtt mondott: «Ime, a te Anyád», isteni Mesterünkől végrendeletképen maradtak ránk. Nagyra is becsüli a katolikus Egyház ezt a végrendeletet. Az Úr Jézus szavai az Egyházban a leggyöngédebb gyermeki szeretetet ébresztették föl a Szűz Anya iránt. Azért a katolikus Anyaszentegyház az Isten Anyját a legközvetlenebb szavakkal szólítja meg. Így szól hozzá: «Ó, jóságos, ó kegyes, ó édes Szűz Mária» . . . «Életünk, édességünk, reménységünk, üdvözlég». Ebből érthetjük meg azt is, miért szentel a katolikus Egyház annyi ünnepet, miért végez annyi ájtatosságot, miért szentel annyi templomot a Szent Szűz tiszteletére.

A gyermek veszedelem idején édesanyjához bújik. A katolikus Egyház is mint a kereszténység képviselője és Mária gyermekeinek gyámja, nagy veszély és szorongatás idején mindig Máriához menekült. A török veszedelem idején a szentolvasó ájtatos végzésével keresett menedéket a mennyei Édesanyánál. Helyesen mondja Ventura: Krisztus Urunk az Egyháznak ugyanazt a Máriáért lelkesedő szívet adta, amely az ő keblében dobogott.¹

Nagy vigasztalás az számunkra, hogy az ég Királynőjét mondhatjuk Édesanyánknak. Egy nap az egyik édesanya imádkozni tanította kis gyermekét. Amikor elmondta a kis csöppségnek, hogy a mennyből jóságos Édesanya tekint le ránk, a pici csodálkozva kérdezte: «Csak Édesatyánk van a mennyben, Édesanyánk nincsen?» «Ó, dehogy nincsen» — válaszolt az anya —, «van Édesanyánk is az égben; még hozzá milyen szerető,

¹ 164. old.

segíteni kész Édesanyánk van nekünk. Mária ez az Édesanya.» Éppen azért az élet minden nehéz megpróbáltatásában először Máriához kellene fordulnunk, hogy járjon közbe értünk a mennyei Atyánál. Nem hiába nevezzük őt a lorettói litániában: betegek gyógyítójának, bűnösök menedékének, szomorúak vigasztalójának, keresztények segítségének.

Mivel pedig Mária az Üdvözítő halálakor ott állott a keresztfánál, Isten megadta neki a kegyelmet, hogy mellettünk is ott álljon, ha majd eljön értünk a halál. A stigmatizált speyeri Pfister Borbála mondja: «Mivel az Isten Anyja a Kálvárián kitartott az Üdvözítő mellett, Istentől azt a hatalmat kapta, hogy az embereknek haláluk óráján segítségükre legyen».¹ Szent Brigittának pedig maga a Szűz Anya mondta: «Tisztelőimhez haláluk óráján elmegyek és segítséget meg könnyebbülést viszek nekik».² Azért akarja az Egyház, hogy az Üdvözlégy Máriában halálunk órájára kérjük a Szűz Anya segítségét. Imádkozzuk tehát gyakran és buzgón az Üdvözlégy Máriát.

¹ Molz: 228.

² Rev.: 1, 29.

17. Mária örömei.

1. Igaz, hogy Mária sokat szenvedett, de azért élete nem volt öröm nélkül.

A jó Isten megengedi, hogy az ő szolgáinak életében kín és vígság, szenvedés meg öröm váltakozzék. Így volt ez Mária életében is.

Milyen nagy csapás sújtotta a Szent Szűzet, amikor életének betöltött 14. évében a papok közölték vele, hogy a templom előírásai szerint nem maradhat tovább az Isten házában. Mária egyedül csak a jó Istenre gondolt, egyedül csak vele törődött s azért legjobban szeretett volna egész életén át a templomban Istennek szolgálni. Az is nagyon nehezére esett, hogy a papok tudtára adták: férjhez kell mennie egy saját törzsbeli férfihez. Hogyne esett volna nehezére, amikor ment volt az áteredő bűntől és minden következményétől, tehát ment volt a testi kívánságtól is. Semmi kedve nem volt a házassághoz és amint az angyalhoz intézett szavaiból később megtudjuk, férfiről és házaseletről hallani sem akart. És mégis nem-sokára micsoda öröm tölti el a lelkét, amikor megjelenik neki Gábor főangyal és közli vele, hogy Isten kiszemelte őt Szent Fia Édesanyjának.

Milyen sötét, súlyos aggodalom borongott a Szent Szűz lelkén, amikor az Ige megtestesülése után Szent

József el akarta őt bocsátani. De aztán megint hogy fölragyogott szemében az öröm, amikor Isten angyalt küldött Szent Józsefhez és ezáltal őt kétségbeejtő helyzetétől megmentette.

Milyen nagy lehetett a Szűz Anya fájdalma, mikor a kis Jézus születése előtt Betlehemben sehol sem kapott szállást és mindenütt elutasították. De aztán milyen nagy lett az öröme, mikor a pásztorok a kis Jézus születése után eljöttek imádni az isteni kisedet és elbeszélték, hogyan jelentek meg, hogyan énekeltek az angyalok Betlehem pusztája fölött.

Micsoda boldogság töltötte el a Szűz Anya szívét, amikor a három napkeleti király térdre borult a kis Jézus előtt; aranyat, tömjént, mirhát ajándékozott az isteni Kisednek és a csodás csillagról olyan sok szépet beszélt. Aztán újra megint milyen fájdalom éri a Szent Szűzet, amikor értesül Heródes gyilkos szándékáról és Szent Józseffel meg a kis Jézussal együtt Egyiptomba kell menekülnie.

Micsoda kínok gyötörték a lelkét, amikor a 12 éves kis Jézust kereste és sehol sem találta. De aztán megint mennyire örül, amikor a templomban rábukkan isteni Gyermekeire, amint ott áll az írástudók között, kérdezzéti őket, azok pedig csodálkoznak isteni bölcsességén.

A legnagyobb fájdalom nagypénteken járta át a Szűz Anya szívét, amikor szemtanuja volt Szent Fia kereszthalálának. De a legnagyobb fájdalomra még nagyobb öröm következett. Az Üdvözítő húsvét hajnalán megjelenik Édesanyjának és megviszi neki a föltámadás örömét.

Joggal mondja Aranyszájú Szent János: «Isten az igazak életébe csodás változatossággal szövi bele a szomorúságot meg az örömet».

Milyen leírhatatlan boldogságot, milyen mennyei örömet szerezhettek a Szűz Anyának az Isten Fiának

állandó közelsége! Maga az Úr Jézus mondta egyszer apostolainak: «Boldogok a szemek, amelyek látják, amiket ti láttok».¹ Milyen boldog is lehetett a Szent Szűz! Mellette állandóan ott volt az Isten Fia.

2. Mária nemcsak fájdalomkönyveket hullatott, hanem örömkönyveket is, sőt néha egyenesen szeretetből sírt.

Amint Agrédai Mária elbeszéli,² az Istenanya néha véres könnyeket hullatott, amikor Jézus szenvedéseiről elmélkedett. Így tehát nem Neumann Teréz az első, aki az Úr Jézus szenvedésének szemléletekor véres könnyeket hullatott.³

Az Istentől megáldott lelkek látomásaikban úgy veték észre, hogy a Szűz Anya a pásztorok és később a háromkirályok imádása közben örömkönyveket ontott.⁴

Amikor pedig Mária a kis Jézussal érintkezett, sokszor szeretetből csordultak ki a könnyei. Szent Mechtildisz kinyilatkoztatásából tudjuk, hogy a Szűz Anya gyakran a kis Jézushoz símult, fejét a kis Jézus fejéhez hajtotta és így szólt: «Ő, üdvössége és öröme lelkemnek!» Közben szeretetkönyvek gördültek ki szeméből és rácsorogtak a kis Jézus arcára. Agredai Mária azt mondja, hogy az isteni Gyermekek Édesanyja enyelgését nemcsak hogy szerető tekintettel és sugárzó arccal viszonzta, hanem még oda is borult Édesanyja szívére vagy vállára és apró kis kezecskéivel átkarolta Mária nyakát.⁵

¹ Lukács: 10, 23.

² Agreda: II, 291.

³ Neumann Teréz látomásban minden pénteken végig szemléli az Úr Jézus szenvedését és közben véres könnyek peregnek le arcán. Erről bővebben lásd: Spirago: Klarheit über Konnersreuth, 3. Aufl. S.: 25.

⁴ Molz: Pfister Borbála, 320.

⁵ Agreda: I. 337.

3. *(Agredai Mária szerint) Mária különös örömei közé tartozott, hogy lelke Krisztus Urunk mennybemenetele után többször a mennyben tartózkodhatott.*

Agredai Mária szerint a Szűz Anya Krisztus Urunk mennybemenetelekor az Olajfák hegyén ott állott Szent Fia mellett. Mielőtt az Úr Jézus eltávozott volna, Mária térdreborult előtte és áldását kérte. A Szent Szűz példáját követte a többi 120 jelenlévő: apostol, tanítvány és hívő is. Mikor a Mester fölemelkedett az égbe, Mária is a mennybe ragadtatott. Eszerint tehát a Szűz Anya két helyen is jelen volt: elragadtatás folytán az égben is, meg a földön is. A tanítványokkal visszatért abba a házba, a hol az Úr Jézus az utolsó vacsorát tartotta, de ugyanakkor az égben Szent Fia jobbán is jelen volt, mintegy három napig.¹ Agredai Mária is nagy, csodás titoknak tartja, hogyan lehetett a Szűz Anya egyszerre az égben is Szent Fia mellett meg a földön, az apostolok között is. Azt írja: «Először előttem is megfoghatatlan volt és kétkedtem rajta, hogyan lehetett jelen a Szűz Anya az égben. De aztán eszembe jutott, hogy Szent Pál apostol sem tudta, hogy elragadtatása közben a harmadik égben testtel vagy test nélkül volt-e jelen. Mind a két eset lehetséges. Tehát ha Szent Pál mindjárt megtérése elején testtől az égbe emelkedhetett, pedig akkor még semmi érdeme nem volt, csak bűnei voltak, minek kétkednénk azon, hogy az Úr Jézus is fölemelte az égbe szeplőtelen Édesanyját. Ez annál hihetőbb, minthogy a Szűz Anya sok érdemet szerzett és egészen szent volt. Ha a Szent Szűz úgy együtt szenvedett az Úr Jézussal, ahogy senki más halandó, miért ne izlelhette volna meg már előre Szent Fiának dicsőségét is? Az apostolok és a tanítványok a Szűz Anya mennyben tartózkodásáról

¹ Több szent életében is előfordult, hogy a szent egyszerre két helyen is jelen volt.

nem tudtak semmit.»¹ Csak Szent János evangélista tudta, hogy a Szent Szűz az égben is jelen van. De a Szűz Anya szerénysége a szerető tanítványt is visszatartotta attól, hogy elhíresztelje Mária édes titkát. Azonkívül azt is előre meg kellett akadályozni, hogy a bálványozásra hajló nép netalán imádja és istennőnek tartsa Máriát. Ez a keresztény tanítás tisztaságának nagy ártalmára lett volna.² Szent János evangélista a Titkos Jelenések könyvének 21. fejezetében céloz rá, hogy Mária, akit ő ezen a helyen mennyei Jeruzsálemnek nevez, az Úr Jézus mennybemenetelére rákövetkező vasárnapon újra leszállt az égből.³

Mikor Mária a Szentlélek eljövétele előtt az apostolokkal együtt az Utolsó vacsora termében tartózkodott, megjelent neki az Úr Jézus és öt óra hosszat vele volt. Az apostolok közül senki sem vette észre, hogy jelen van az Úr. Csak a Szűz Anya tekintetéből és mozdulataiból következtették, hogy Édesanyjukkal valami különös esemény történik. De nem merték őt megkérdezni. Amikor az Úr Jézus megjelent és eltávozott, a Szűz Anya eléje térdelt és áldását kérte.⁴

Életének utolsó éveiben, amint Agredai Mária mondja, «az epedő vágyódás isteni Gyermeke után egészen beteggé tette Máriát. Valóságos vértanuságot szenvedett, hogy a halandó élet vasrácsai még mindig távol tartják őt isteni Gyermekétől». Azért az Úr Jézus gyakran megjelent neki és az angyalok segítségével égbe emelte őt. Sőt még azt is megígérte neki az édes Üdvözítő, hogy amíg él, minden vasárnap fölemeli őt a mennyei hazába. Azért a Szent Szűz vasárnaponként a nap első óráit mindig az égben töltötte. Szemlélte és élvezte Szent Fiát.⁵ Ha Szent János evangélista véletlenül ilyen

¹ Agreda: II. 184.

² Agreda: II. 190.

³ Agreda: II. 191.

⁴ Agreda: II. 193.

⁵ Agreda: II. 304—305.

vasárnapreggeli elragadtatás közben látogatta meg Máriát, nem bírt a Szent Szűzre nézni, annyira fénylett az arca.¹

Ha az Úr Jézus megjelent Máriának, megkérdezte tőle. mit kíván. A Szent Szűz rendesen azt kérte, hogy mennél többen dicsőítsék az Úr Jézus szent nevét, vagy pedig azért a kegyelemért könyörgött az emberek számára, hogy ismerjék el Szent Fia istenségét.²

¹ Agreda: II. 305.

² Agreda: II. 305.

18. Szűz Mária halála.

Ügylátszik, maga a jó Isten akarta, hogy Mária Krisztus Urunk mennybemenetele után még éveken át a földön maradjon. Az apostolok és tanítványok között helyettesítenie kellett az Őr Jézust. Amellett az apostoloknak még sok mindent el kellett mondania az Őr Jézus életéről, különösen pedig gyermekkoráról. Az édes Üdvözítő vele, mint Édesanyjával annakidején sok mindent közölt. A Szűz Anyának ezeket a gondolatokat, beszédeket mind át kellett adnia az apostoloknak, hogy ezáltal is erősítse hitüket. Azonkívül Mária a Szentlélek különös megvilágítása folytán és azáltal, hogy az Őr Krisztussal 33 éven át érintkezett és tőle sok mindent hallott, a vallás titkait és igazságait is jól meg tudta magyarázni az apostoloknak. Tehát e tekintetben mintegy az Őr Jézust pótolta. Agredai Mária is említi, hogy Krisztus Urunk, mielőtt fölment a mennybe, az apostoloknak azt is megígérte, hogy Édesanyját köztük hagyja segítőnek és vigasztalónak.¹ Éppen azért Mária igen gyakran tartózkodott az apostolok körében. Erről a Szentírás is megemlékezik.² Isten csak akkor vette magához a Szűz Anyát, amikor az apostolok már nem szorultak rá a segítségére.

¹ Agreda: II. 181.

² Ap. csel.: 1, 14.

1. Szűz Mária Jeruzsálemben a Sion hegyén abban a házban halt meg, ahol az Úr Jézus az utolsó vacsorát elköltötte.¹

Emmerich Katalin szerint Mária 15 éves korában lett az Isten Fiának az Édesanyja, 33 évet együtt töltött az Úr Jézussal, az Üdvözítő mennybemenetele után pedig még 15 évig egyedül élt. Tehát összesen 64 éves volt, amikor Krisztus Urunk születése után 48-ban meghalt.²

Mária az Úr Jézus mennybemenetele után 3 évig Jeruzsálemben a Sion hegyén, az utolsó vacsora termének közvetlen közelében egy kis szobában élt.³ Azután 3 évet Jeruzsálemtől keletre Betániában, Lázár családjánál töltött. Amikor a zsidók Lázár családját számkivetésbe küldték,⁴ a Szent Szűz sem volt biztonságban a folytonos zaklatás miatt. Azért Szent János evangélista, aki akkor már Efezus püspöke volt, magához vette a Szűz Anyát. Mária akkor úgy 55 éves lehetett.⁵ Szent János Efezustól délre, a tenger közelében, a várostól mintegy 3 órányira egy magános, csöndes, nehezen megközelíthető hegyen külön kőházikót építtetett a Szűz Anyának. Emmerich Katalin egész pontosan leírja, hol feküdt és milyen volt az a ház. Timoni, Smyrna városának érseke 1892 december 1-én ásatást rendezett azon a helyen és kiderült, hogy a romokban heverő ház fekvése és méretei egészen megegyeznek Emmerich Katalin

¹ Ez a ház Szent Márk evangélista édesanyjái volt. Márkot néha Jánosnak is nevezi a Szentírás (Ap. csel.: 12, 12.). Krisztus Urunk ebben a házban tartotta az utolsó vacsorát és később a Szentlélek is ebben a házban szállt az apostolokra.

² Agredai Mária azt mondja, hogy a Szent Szűz az Úr Jézus halála után még 21 és fél évet élt, tehát 70 éves volt, amikor meghalt. De Agredai Mária számadatai megbízhatatlanok.

³ A Szűz Anya később ebben a szobában is halt meg.

⁴ Kr. u. 40 ben.

⁵ Lásd: János: 19, 27, ahol maga a Szentírás említi, hogy Szent János az Úr Jézus halála után gondját viselte a Szűz Anyának.

adataival.¹ Mária korában azon a vidéken az úgynevezett Csalogány hegyen (Bulbul-Dagh) már több jámbor asszony is letelepedett. A Szűz Anyát már mindnyájan ismerték. A szikár, nyulánktermetű Szent János evangélista gyakran meglátogatta a Szent Szűzet. Ilyenkor mindig hosszú, redős ruhát viselt, amelyet öv szorított a derekához. Keblén kis fémszelencében az Oltáriszentséget is magával vitte és a Szent Szűzet megáldoztatta. Előbb azonban mindketten imádkoztak és Szent János néhány ünnepélyes szót is mondott. Az Úr Jézus szent teste rendesen kis négyszögletes kenyérfalat színei alatt volt jelen.²

Miután Mária már 3 évig Efezusban lakott, újra elfogta a vágy, hogy láthassa a szent helyeket. Az apostolok éppen akkor készülődtek Jeruzsálembe, az első apostoli zsinatra.³ Mária tehát hozzájuk csatlakozott és Szent Péterrel meg Szent Jánossal útra kelt a szent város felé. Jeruzsálemben a zsinaton is részt vett és az apostoloknak több kérdésben tanácsot adott. Alkonyat felé aztán fölkereste az Olajfák-hegyét, a Kálváriát, a szent sírt és mindazokat a helyeket, amelyeket az Úr Jézus szenvedésével megszentelt. A lelke nagyon szomorú volt és a szívét mély fájdalom járta át. A levertségtől alig tudott járni s azért mindkét apostol támogatta őt. Mikor arra a helyre értek, ahol az Úr Jézus a kereszt súlyától összeesett, a Szűz Anya a fájdalmas emlékektől eszméletlenül rogyott a földre. De hamarosan újra fölállt és azután Szent Jánossal visszatért Efezusba.⁴ A tengerig, amint már előbb is, számárháton utazott, majd Szent Jánossal együtt hajóra szállt és Efezusba vitorlázott.⁵

¹ Spirago: Katharina Emmerich: 136—139. Ebben a könyvben megvan Timoni érsek jegyzőkönyve is.

² Emm.: Mária Élete: 420—426.

³ Ap. csel.: 15, 6.

⁴ Emm.: Mária Élete: 427.

⁵ Agreda: II. 257.

Életének utolsó évében Mária jóformán semmi táplálékot sem vett magához. Éppen azért nagyon lesoványodott és igen elgyengült. Arca csaknem hófehér volt. De azért vonásain semmi ránc, a hervadásnak semmi jele sem mutatkozott. Majdnem olyan volt, mint egy szellem. Látszott rajta, hogy inkább a másvilágon jár, mint ezen a földön. Arcáról szinte lesugárzott a vágy, hogy csak már mennél előbb viszontlathassa Szent Fiát.¹

Gábor főangyal három évvel halála előtt egy augusztusi napon tudtára adta, mikor hal meg. Mária nagy örömmel fogadta a hírt és kérte az angyalt, hogy vele együtt dicsérje és magasztalja ezért az Urat. A Szűz Anya a hírt közölte Szent János evangélistával is. Az apostolt nagy fájdalom töltötte el, hogy meg kell válnia Máriától.²

A Szent Szűz Efezusban egyszer már annyira elgyengült, hogy házacskája mellett a sírt is megásták neki. Azt hitték, hogy már halott. De aztán újra magához tért és nemsokára Szent Jánossal együtt hajón ismét Jeruzsálembe utazott. Még egyszer utoljára végigjárta a szent helyeket és aztán meghalt.³

2. Szűz Máriát Jeruzsálemben a Getsemani-kerthez közel a Jozafát völgyében temették el.

A Jozafát völgye a város és az Olajfák hegye között húzódik végig. Emmerich Katalin mondja: mikor az Úr Jézus még a földön járt, Édesanyja megkérte, hogy mennybemenetele után ne sokáig felejtse őt itt ebben a siralomvölgyében. Az Úr Jézus akkor megígérte neki, hogy halála előtt imájára az összes apostolokat összegyűjti és több tanítvánnyal együtt elküldi őket hozzá,

¹ Emm.: Mária Élete: 431.

² Agreda: II. 307.; Szent Brigitta: 6. könyv, 62. fejezet.

³ Molz: Pfister Borbála: 175.

hogy halála óráján legyenek mellette. Ő aztán majd szóljon hozzájuk néhány szót és áldja meg őket.

Szent Brigittától tudjuk, hogy Isten Gábor főangyal útján hirül adta Máriának halála óráját.¹ A Szent Szűz azonnal forró imával kérte az Urat, hogy küldje hozzá az apostolokat, hadd áldja meg őket halála előtt. Erre Isten látomásban minden apostolt, még a legtávolabb járókat is a Szent Szűzhöz küldte. Szent Péternek, aki Antiochia környékén tarózkodott és éjjel az egyik falra dőlve aludt, fényes ifjú jelent meg és fölkelte őt. Megmondta neki, hogy siessen Máriához Jeruzsálembe, útközben majd találkozik testvérével, András apostollal. Mikor a jelenés eltűnik, Péter azonnal fölkel, vállára vetette köpenyét és útnak indult. Nemsokára összetalálkozott Andrással, aki szintén azon a vidéken tartózkodott. Őt is éppen olyan ifjú keltette föl, mint Pétert. A többi apostolt is hasonló jelenés indította útnak. Tamás apostol járt a legmesszebb földön; Indiában hirdette az Isten országát. Nem csoda, hogy a hosszú út miatt csak a Szent Szűz halála után érkezett meg Jeruzsálembe. Mikor az apostolok már mind együtt voltak a Szent Szűz körül, Mária az Úr Jézus kívánságának megfelelőleg elbúcsúzott tőlük és külön-külön mindegyiküket megáldotta. Az áldás úgy történt, hogy a Szent Szűz fölemelkedett fekvőhelyéről és keresztfelfektetett kézzel megérintette minden apostol homlokát. Közben áldó imát mondott. Utána ugyanilyen módon az apostolok is megáldották a Szűz Anyát. Az áldás végén Mária néhány szót intézett az apostolokhoz úgy, ahogy az Úr Jézus meghagyta neki Betániában. Az apostolok mind letérdeltek Mária betegágya körül. Mindannyiukon hosszú fehér ruha volt, amelyet széles betűkkel kivarrott öv szorított a derekukhoz. Péter apostol szentmiseáldozatot mutatott be és miután ő maga megáldozott

¹ Klarus VI., 62.

és az apostolokat meg a tanítványokat is megáldoztatta, odavitte az Úr Jézus szent testét a Szűz Anyának is. Utána megkente, megerősítette a Szent Szület a betegek olajával majdnem ugyanolyan módon, ahogy azt ma végzi a pap. Mária teste áttetsző volt és fehér, mint az alabástrom. Arcát rózsás pír és mosoly öntötte el, akár fiatal korában. Szemeit égre emelte és boldog elragadtatásba esett. Így szenderült a Szűz Anya örök nyugalomra. Úgy feküdt ott rózsálló arccal, szelíden lecsukott szemekkel, mellén keresztbefektetett kézzel, mint aki édes álomba merült. Délután 3 órakor, tehát ugyanabban az órában halt meg, mint az édes Üdvözítő. Az apostolok, a tanítványok és a többi jelenlevők mind térdre estek és forró imát mondtak.¹

Az asszonyok aztán előkészítették Mária testét a temetésre. Bokától egész a mellig begöngyölték kendőkkel, majd a kendőket gyolcsszalagokkal kötötték körül. Feje, melle, keze, lába szabadon maradt. Arcára áttetsző kendőt borítottak. Keblére a szüzesség jelvényeképpen fehér, piros meg égszínké k virágból font koszorút helyeztek. Fűszeres, illatos lombot és gallyakat is helyeztek a ravatalra, amely olyan volt, mint egy hosszúkás kosár. A Szűz Anya szép hajfűrtjeit levágták és eltették emlékke. A Szent Szűz holttestétől mindnyájan könnyek közt vettek búcsút. Majd rátették a koporsóra a födelet, elől, hátul és középen lekötötték szürke szalaggal és a Szent Mihály-lovára tették. Mikor már alkonyodott, Szent Péter meg Szent János vállukra vették a Szent Mihály-lovát és a jelenlevőkkel együtt megindultak Jozafát völgye felé. Amíg odaértek, az apostolok fölváltva vitték a holttestet. A koporsó mellett fáklyákat vittek, mert már öreg este volt.

Amikor a temetésről hazafelé mentek és visszavisszafordultak, látták, hogy Mária sírja fölött csodás fény

¹ Emm.: Mária Élete: 441—450.

lebeg. Olyan volt az egész tünemény, mintha az égből hosszú, széles fényszalag csüngött volna le Mária sírjára. Ezen a fénysávon emelkedett föl az égbe a Szűz Anya megdicsőült és lelkével újra egyesült teste.¹

3. Szűz Mária halála az elragadtatásnak egyik fajtája volt.

Mária halála nem betegség folytán következett be. Az ő halála nem volt fájdalmas és az ő kimulását inkább a Szent Fia után való vágy meg a mérhetetlen tüzes Isten-szeretet okozta. Szent Alfonz is azt mondja: «Mária élet-erejét a lobogó Isten-szeretet lángja emésztette föl». Tehát Máriának sem halálküzdelse nem volt, sem fájdalmat nem érzett halála óráján. És ezt könnyen meg is értjük. Hiszen Mária ment volt az áteredő büntől és minden következményétől. Tehát nála a halál sem az áteredő bűn következménye volt. Éppen azért holtteste is megmenekült a rothadástól és Isten a testét halála után hamarosan egyesítette a lelkével és fölemelte az égbe.

Mivel Mária halála az elragadtatásnak volt egyik faja, a Szűz Anya teste nem is torzult el. Arca üde és szép volt, mint egy fiatal leányé. Az apostolok meg is csodálták arcának szűzi szépségét. Agredai Mária azt mondja, hogy az Úr Jézus megjelent Édesanyja halálos ágyánál és így a Szűz Anya isteni Gyermeke jelenlétében halt meg egyik péntek délután 3 órakor. Mária lelke nem került az Isten ítélőszéke elé, mint a többi meghalt ember lelke. Sőt a Szűz Anya az utolsó ítéleten sem esik ítélet alá.²

Mária holttestéből kezdetben olyan erős fény áradt ki, hogy szabad szemmel nem is lehetett észrevenni, hol fekszik a teste. Amellett igen kellemes illat is áradt ki belőle és ezt az illatot még temetése után is lehetett érezni a sírja körül. Sőt ez az illat a temetés után hosszú ideig

¹ Emm.: Mária Élete: 453—455.

² Agreda: II. 316.

észlelhető volt abban a szobában is, ahol a Szent Szűz meghalt.¹

Megjegyzés: Mária Jeruzsálemben halt meg és nem Efezusban. Brentano arról értesít bennünket, hogy Mária Efezusban halt meg és ott is temették el. De meg kell jegyeznünk, hogy Brentano Emmerich Katalin látomásai-ból sok mindent másként ír le, mint ahogy azt neki Emmerich Katalin elmondta. Amellett Brentano emez állítása azért sem helytálló, mert ellenkezik az Istentől megáldott, látomásban részesülő lelkek egybehangzó nyilatkozataival is. A stigmatizált Pfister Borbála² szerint Mária Szent Jánossal Efezusból Jeruzsálembe utazott és ott halt meg. A Jozafát völgyében temették el.³ Koners-reuthi Neumann Teréz vízióiban ismételten úgy látja, hogy Mária Jeruzsálemben egy, az utolsó vacsora termé-hez közel fekvő szobában halt meg. Tehát Jeruzsálemben és nem Efezusban temették el. Szent Brigittával azt közölte az Istenanya, hogy Jozafát völgyében temették őt el.⁴ Ugyanezt állítja Agredai Mária is.⁵ Damaszkuszi Szent János⁶ is ezen a véleményen van. Ugyanő beszéli el azt is, hogy Juvenális, Jeruzsálem püspöke a 451-ben meg-tartott calcedoni zsinaton Mariánus császárnak és fele-ségének Pulcheriának azt mondta, hogy régi és szava-hihető hagyomány szerint Mária Jeruzsálemben halt meg és ott is temették el. Juvenális a császári pár kívánságára el is küldötte Konstantinápolyba Mária koporsóját a benne hagyott kendőkkel. Mégis Epiphánios⁷ a Cyprus szigetén lévő Salamis városka püspöke, aki 320 körül Jeruzsálem környékén született, így nyilatkozik: «Nem tudjuk, vajjon Mária meghalt-e, avagy sem». Tehát már az első századokban sem tudták biztosan, hol halt meg

¹ Agreda: II. 316.

² † 1909.

³ Molz: 175.

⁴ Klarus VI. Buch, Kap. 12.

⁵ Agreda: II. 316.

⁶ Sermo de dorm. Virg.

⁷ † 403.

Mária és hol van a sírja. Jól rendezte el ezt így a mennyei Gondviselés, nehogy a pogány gondolatvilágtól még nem egészen megtisztult első keresztények Máriát istennőnek tartsák és imádják. Jeruzsálemben a Szentsír-templom közelében, amely az Úr Jézus sírja fölé épült, van a Szent Szűznek is egy sírtemploma, amely a fölé a hely fölé épült, amelyet a jámbor hagyomány Szűz Anyánk sírjának jelöl meg.

19. Mária mennybemenetele.

Szűz Anyánk mindjárt halála után újra életre kelt, és lelkével egyesült testét az angyalok égbe vitték.

Ezért ünnepli katolikus Egyházunk augusztus 15-én Nagyboldogasszony napján Mária mennybevitelének ünnepét.

Isten Szűz Anyánkat a szeplőtelen fogantatás nagy kegyelme által földi életének már első pillanatában nagy kiváltsággal tüntette ki. Így volt ez akkor is, mikor elhagyta a földet. Nem győzhette le teljesen a halál, szeplőtelen testén nem vett erőt a romlás, hanem halála után nemsokára égbe vitették.

A stigmatizált Neumann Teréz Konnerstreuthban elragadtatásaiban ismételtén látta Szűz Anyánk halálát és mennybevitelét. Jeruzsálemben, az utolsó vacsora terméhez közeli szobában haldoklik a Szűz Anya. Mellette a szomorkodó apostolok. Halála után testét nagyobb és fejét kisebb kendőbe takarták, s egy sziklasír kőpadjára tették. A sírt félretolható ajtó zárta el. Nemsokára leszállt két angyal és kinyitotta a sír ajtaját. (A jelenést látták az apostolok is. Ők később is fel-felkeresték a sírt, melyben Szűz Anyánk teste volt.) Az angyalok bementek a sírba, karjukra vették az újra életrekelt Istenanyát, kijöttek vele, közrefogták, és egy fényes felhőre állva fellebegtek az égbe. Messze a magasban szembejött velük Krisztus

ujjongó angyalsereggel. Az egész eget virágillat árasztotta el. Krisztus testét hosszú ruha fődte, mely fénylett, mint a napsugár a téli havon. Nemsokára fénylő felhő burkolta be mindnyájukat. Az apostolok a sírt üresen találták, csak a két gylcskendő maradt a sírban. Tamás apostolnak, aki elkésve érkezett, már csak az üres sírt mutathatták meg.¹

Emmerich Katalin pedig a következőképpen írja le Mária mennybevitelét. Tamás két kísézőjével a Szűz Anya halála után érkezett meg Jeruzsálembe. Egyik kísézője Jonathán, a szentcsalád rokona volt. Másik a három király földjéről való szolga volt. Midőn Tamásnak az apostolok hírüladták, hogy a Szűz Anya már meghalt és el is temették, Tamás sírt mint a gyermek. Majd a sírhoz vezettette magát. Midőn bevilágítottak a sírba, mindnyájan mélyen megrendültek. A kendők, melybe a Szűz Anyát burkolták, még ott voltak — de Mária teste nem volt sehol. A többi apostol is bement a sírba, de ők is csak a gylcskendőket látták. Mindnyájan visszaemlékeztek arra a fényes sugárra, melyet távolból Mária sírja fölött láttak, s megértették, hogy az Űr a halottak közül életre-keltette Anyját. Szent János evangélista vette a kendőket, összegöngyölte, és magával vitte őket.²

Agredai Mária³ látomásában látja a sír mellett álló apostolokat. Megjelenik nekik egy angyal, és így szól hozzájuk: «Galileai férfiak, mit csodálkoztok? A ti és a mi Királynőnk most már testével és lelkével az égben van, és uralkodik Krisztussal. Az ő üzenetét hozom: «Térítsétek meg a lelkeket és hirdessétek az evangéliumot. Égi dicsőségében is gondotokat viseli».⁴

¹ Witt, Konnerstreuth II. S. 41. ff. Verlag Angerer in Waldsassen, Bayern.

² Em.: Leb. M.: 458

³ Agredai Mária szerint Mária testét péntek este tették sírba és vasárnap reggel abban az órában éledt föl, amelyen Krisztus is föltámadt. De Agredai Mária az időpontot illetőleg rendszerint téved; ez az adata is kétségbevonható.

⁴ Agreda: II. 322.

A Boldogságos Szűznél nem beszélhetünk szorosan vett mennybemenetelről (ascensio), hanem csak *mennybevitelről* (assumptio): Krisztus Urunk saját erejével kelt föl sírjából és szállt a mennybe — Mária angyali segítséggel. Mennybevitelénél teljesedtek be Szent János szavai: «És megnyílék az Isten temploma az égben, és láthatóvá lőn szövetségének szekrénye az ő templomában».¹ Mária is a szövetségnek szekrénye, hisz ő is magába zárta «Isten kenyerét, mely az égből szállott alá, és életet ad a világnak,² — az édes Üdvözítőt.

Katolikus Egyházunknak általános hite, hogy Szűz Anyánk megdicsőült teste már az égben van. Ép ezért 1870-ben a vatikáni zsinaton több mint 200 püspök abbeli kívánságát fejezte ki, hogy a zsinat hirdesse ki ünnepélyesen hittétel gyanánt Szűz Anyánknak testszerinti mennybevitelét is.

¹ Jel.: 11, 19.

² János: 6, 33.

20. Mária égi megkoronázása.

1. Szűzanyánk az égben nagy ünnepség közepette az ég koronás királynője lett.

A szentolvasó utolsó tizedjénél imádkozzuk: «Ki téged Szent Szűz a mennyben megkoronázott». Valószínű, hogy Szűz Anyánk égi koronája nem arany és drágakő, hanem különféle nagy kitüntetések, melyek kiválóságával és erényeivel vannak összefüggésben. A mennyei dicsőségnek több foka van. Ezek a fokok a teremtmények érdemeihez igazodnak. Szent Pál szerint a kitüntetések foka hasonló az égitestek fényességéhez: már pedig más a fényessége a napnak, más a fényessége a holdnak és más a fényessége a csillagoknak.¹ Szűz Anyánk a legnagyobb égi dicsőséget nyerte el, melyben teremtmény eddig nem részesült, és nem is fog részesülni. Szent Ildefonz szerint, amint az arany nemesebb minden fémnél — úgy múlt felül Mária is dicsőségében minden más teremtményt.

Agredai Máriának a Boldogságos Szűz mennybeviteléről a következő látomása volt: Dicsőítő ének fogadta az égbe megérkező Szűz Anyát, ki sugárzó szépséggel lépett az ég lakói közé. Midőn a Szentháromság

¹ 1. Kor.: 15, 41.

elé érkezett, így szólt hozzá az Atyaisten: «Kiválasztott leányom vagy te, emelkedj minden teremtménynél magasabbra». Krisztus pedig így üdvözölte: «Szeretett Anyám, tőled vettem emberi testemet. Fogadd most az én kezemből megérdemelt jutalmadat». A Szentlélek pedig így fogadta: «Drága mátkám, élvezd az örökkétartó örömet, melyet hűséges szereteted szerzett neked. Éljezd bánat és gond nélkül. A szenvedések fagyos tele már elmúlt. Isteni gazdagságunk birodalmában vagy».

A három isteni személy ezután a Szűz Anya fejére fényes koronát tesz, és a mennyei trónról a következő szavak hallatszanak: «Minden teremtmény közül kiválasztott barátnőnk, tied a mi országunk! Királynő vagy, parancsolsz a szeráfoknak, a többi angyalnak és minden teremtménynek. Uralkodj rajtuk boldogan. Elhatároztuk, hogy hatalmat, fenséget és dicsőséget adunk neked. Te, ki teljes vagy kegyelemmel és a földön olyan alázatos voltál, fogadd el a téged megillető legmagasabb helyet. Királyi trónod parancsszavát meghallja az egész földkerekség, és a hatalom, melyet neked adunk, a poklot és lakóit is alattvalóiddá teszi. Remegnek és félnek tőled az istenellenes sötétség lakói is . . . Királynője és úrnője vagy minden embernek. Oltalmazója a küzdő Egyháznak, védőasszonya a katolikus országoknak. Ádám gyermekeinek szívből jövő jajszavát meghallod, s megsegíted őket nyomorúságukban. Rád bízunk kegyelmünket, te leszel ennek kiosztója. A kegyelem patakja általad duzzad vagy apad ki. Rajta, uralkodj velünk örökké!»

Ekkor az ég lakói engedelmességet fogadtak neki, az angyalok és szentek hódoltak előtte. Boldog öröm és vidámság töltötte be az eget.¹

¹ Agreda: II. 319—322.

2. Mária az égben isteni Fia jobbján ül.

X. Piusz (Ad diem illum) így ír: «Krisztus a mennyei Atya dicsőséges jobbján ül, Mária pedig mint királynő, Krisztus jobbján áll». XIII. Leó (Fidentem): «Mária Isteni Fia által csillagkoszorúval földíszítve Fiának jobbján ül, mint az egész világ királynője és úrnője». Agredai Mária szerint¹ Szűz Anyánk helye az égben Fia jobbján van, mert szent emberségét saját véréből Ő adta, ő táplálta, és Ő szolgált neki. Beteljesedtek rajta a zsoltáros szavai: «Jobbján a királyné aranyos öltözetben, ékes ruhában».² Az aranyos öltözet jelenti Szűz Anyánk istenszere-tetét, az ékes ruha pedig sokféle erényeit. A Szentírásnak Salamon király anyjáról szóló szavai alkalmazhatók Máriára is: «A király anyjának trónt állítottak és ő a király jobbján ült»,³ hisz most a Szent Szűz a legnagyobb dicső-ség boldog birtokosaként trónol isteni Fia jobbján.

A szentek is hasonlóan nyilatkoznak. Szent Bernát szerint: «Mária lelke minden teremtmény fölé magasztatott. Trónja Isten trónjának közelében van». Szent Athanáz pedig így magasztatja Szűz Anyánkat: «Mária most halhatatlan és romolhatatlan testével Szent Fiának, az ég örök Királyának jobbján ül».

3. Mária mint az ég Királynője az összes angyalok fölött áll.

Ezért nevezzük őt a lorettói litániában angyalok királynőjének. Az Egyház pedig augusztus 15-én Nagyaszonnyunk ünnepén ezt imádkoztatja papjaival: «Exaltata est sancta Dei Genitrix super choro angelorum ad coelestia regna. Felmagasztaltatott Istennek Szűz Anyja az angyalok minden kara fölé». Majd tovább: «Assumpta est Maria in caelum, gaudent angeli. Felvitetett Mária

¹ Agreda: II. 185.

³ 3. Kir. 2 19.

² Zsolt.: 44, 10.

az égbe, örülnek neki az angyalok». De nem csak az angyalok örültek, örült Szent József is, örültek Szűz Anyánk szülei, az ószövetség pátriárkái és prófétái és az ég összes szentjei is.

Ha Isten Máriát, aki természeténél fogva alsóbb-rangú teremtmény mint az angyal, az összes angyalok fölé emelte, ezzel meghatározott célja volt. Ügylátszik, hogy ezzel az angyalokat akarta alázatosságukban megerősíteni. De az angyalok ezzel még sem érezhették magukat megalázva. Maga az Isten Fia is emberré lett, embernek engedelmeskedett a názáreti házban, végül pedig a kereszthalált is elszenvedte: «Megalázta magát, engedelmes lett a halálig és pedig a halálig a keresztfán».¹ Joggal jegyzi meg Szent Pál: «Mekkora a mélysége az Isten gazdagságának, bölcseségének és tudásának! Mennyire megfoghatatlanok az ő ítéletei és felkutathatatlanok az ő útjai!»²

Szűz Anyánknak, égi Királynőnknek országának is kell lennie, ahol uralkodhassék. Az angyalok és az emberek az ő országa. Minden teremtmény alattvalója királynői hatalmának. A hétfájdalmú Szűz ünnepén imádkozza az Egyház: «Fájdalommal eltelve állott az Úr Jézus kereszttje alatt a Szűzanya, az ég Királynője, a világ úrnője». Damaszkuszi Szent János szerint: «Mária, a Teremtőnek Anyja, úrnője lett minden teremtménynek».³ Máshol pedig így ír: «Szűz Mária az égben és a földön minden hatalmat elnyert, hogy mint közbenjárónk mindent elérhessen».⁴ Magától értetődő, hogy Szűz Anyánk nem kér olyat, amit Isten nem akar. Montforti Grignon szerint: Krisztus sohasem áll ellen szeretett Anyja könyörgésének, mert ez megegyezik az Isten akaratával. Mária semmi olyant nem kér, ami ellenkeznék az örök és megváltozhatatlan isteni akarral.⁵

¹ Fil.: 2, 8.

² Róm.: 11, 33.

³ Lib. de fide orthod. 14.

⁴ Hom. de nat. 11. o.

⁵ Aranykönyv: 16. old.

Máriának, az ég Királynőjének arra is joga van, hogy a szenteknek kijelölje helyüket az égben. Montforti Grignon szerint «a boldogságos Szűz Anya alázatossága jutalmául azt a teljes hatalmú megbízást kapta, hogy a gőgjük miatt letaszított angyalok megüresült trónját szentekkel töltsse be».¹

4. Mária égi felmagasztalása nagy alázatossága jutalma volt.

Szűz Anyánknak sokféle olyan kiválósága volt, amelyre mások nagyon büszkék lettek volna. Királyi sarj volt, jómódú szülőktől származott. A jeruzsálemi templomban elsőrangú nevelést kapott. Gyönyörű külseje volt, azután örökösleány is, azaz szülei vagyonának egyedüli örököse. És végül legnagyobb méltósága: Istenanyasága. De Máriát mindez nem tette büszkévé, maradt az Úrnak egyszerű «szolgálóleánya», mint ez az angyalnak adott feleletéből és a Magnificat dicsérő dallamaiból is kitűnik. «Ime az Úrnak szolgálóleánya», mondta az angyalnak, és így énekel a Magnificatban: «Az Isten figyelembe vette szolgálójának alázatosságát».

Szent Brigittának azt mondta Mária, hogy az Istenanyaság nagy kegyelmét azért nyerte el, mert semmit sem tulajdonított önmagának.² Szent Antonin szerint pedig «Szűzanyánk alázatossága a legtökéletesebb előkészület volt az Istenanyaságra». És a Szent Szűznek igaza volt, ha magát semminek sem tartotta. Senki sem alapíthat földi javaira, vagy címeire, hisz ezek az adományok mind a jóságos Isten ajándékai, és a halállal mind el is enyésznek. A halál és a sír bizonyítja a legékeesszólóbban, hogy az ember bizony csak semmi. Éppen ezért így szólt a Szűz Anya Lataste Mária nővérhez: «Én ily nagy kegyelmet nem érdemeltem meg. Tisztán a jóságos Isten ajándéka

¹ Aranykönyv: 16. old.

² Rev.: 2, 23.

minden. Ezért földi életemben folytonosan semmiségem tudata járt az eszemben».¹

Szűz Anyánk alázatosságát mutatta külső megjelenése is. Ez tükröződött Szent Józseffel és az apostolokkal szemben mutatott viselkedésén. Ha valamelyik apostol meglátogatta őt, kezet csókolt az apostolnak, letérdelt előtte és áldását kérte. Szent Péternek, az Üdvözítő földi helyettesének még a lábát is megcsókolta. Mielőtt elutazott volna nagynénjéhez, Erzsébethez, letérdelt Szent József előtt és úgy kérte áldását. Szent József megijedt ily nagy alázatosság láttára, és csak nagy vonakodás után áldotta meg Máriát.² Midőn Szent Józseffel együtt a betlehemi népszámlálásra ment, ugyanezt tette.³ Zakariás papnak, Erzsébet férjének is kezet csókolt, letérdelt előtte, és áldását kérte.⁴

Agredai Mária az «Isten városa» című könyvében a következő esetet beszéli el Szűz Anyánk életéből. Egy nap, még Krisztus születésének hírüladása előtt, Mária elragadtatásában Isten trónja elé jutott. Isten «sok ezer teremtmény közül kiválasztottnak» nevezte őt. Mária alázatosságában így felelt: «Én csak por és hamu és nyomorult féreg vagyok. Szegényen állok itt előtted, Uram, szolgálód vagyok; tégy velem, amint jónak látod. Gyengeségemet isteni akarattal bízom, kormányozza hatalmas kezed, ahogy jónak látja». Az égi lelkek meglepődtek és csodálkoztak a Boldogságos Szűz ily nagy alázatossága láttára. Agredai Mária szerint «minél magasabbra emelte őt Isten keze, annál csekélyebbnek érezte magát».⁵

Az alázatos Szűz Anya ellentéte a büszke Évának. Szent Béda szerint: «Éva büszkesége által jött e világra a halál. Illő tehát, hogy a Szűz Anya alázatossága nyissa meg az ég kapuit». Rajta teljesedtek be Krisztus szavai: «Aki magát megalázza, fölmagasztaltatik».⁶

¹ Darbius: II. 214.

² Agreda: I. 320.

³ Agreda: I. 260.

⁴ Agreda: I. 278.

⁵ Agreda: I. 295.

⁶ Luk.: 14, 11.

21. Mária nagy méltósága.

Nem is sejtjük, mily nagy Isten Anyjának méltósága. Nincs öhozzá hasonló sem az angyalok, sem pedig az emberek között. Már maga az «Istenanya» cím is oly nagy méltóságot jelez, amelynél nagyobb teremtmények között nem lehetséges. «Istenanya» — mily fölséges szó ez! Biztos, hogy maga a Szűz Anya sem fogta föl teljes mértékben e megtiszteltetés nagyságát. De sejtette. Hisz így kiált föl a Magnificatban: «Mert nagy dolgot cselekedett velem a hatalmas, kinek szent az ő neve . . . íme mostantól fogva boldognak hirdet engem minden nemzedék.»¹ A Krisztus születését hírüladó angyal Mária nagy méltóságának tudatában volt. Ezt bizonyítják üdvözlő szavai. Gábiel már tudta, hogy Mária egykor égi trónján az angyalok összes kara felett fog uralkodni.

Katolikus Egyházunk azáltal is jelzi Szűz Anyánk nagy méltóságát, hogy rá alkalmazza a Jelenések könyve 12. fejezetének 1. versét és Máriát 12 csillagból álló koronával a fején ábrázolja. Ugyancsak rá alkalmazza a Bölcsesség könyvének szavait is:² «Ő az örök világosság fény-sugara, szeplőtelen tükre Isten fönségének és jóságának képe».³ És ezért nem is csodálatos, hogy a századok folya-

¹ Luk.: 1, 48—49.

² Bölcs.: 7, 26.

³ Pünkösöd utáni harmadik vasárnap.

mán az építő-, képző- és festőművészet egymással versengett Szűz Anyánk dicsőítésében. Az Egyház imája «minden dicséretre legméltóbbnak,»¹ a lorettói litánia pedig «dicséretreméltó Szűznek» nevezi Máriát.

Min alapul tehát Szűzanyánk nagy méltósága? E kérdésre a felelet:

1. Mária nem közönséges anya, hanem Anyja a fel-séges Istennek és így rokonsági kapcsolatban van Istennel.

Oly szépen énekeljük régi szép énekünkben, a Boldogasszony Anyánkban: «Ő Atyaistennek kedvelt, szép leánya, Krisztus Jézus anyja, Szentlélek mátkája».

Nativitas nővér szerint: Az Atyaisten elismeri Máriát leányának, a Fiúisten Anyjának, a Szentlélekisten pedig mátkájának. Mily nagy méltóság! Emelkedhetik-e teremtmény magasabbra, juthat-e közelebb az istenséghez.²

Aquinói Szent Tamás írja: «Isten Anyjának nagy méltósága a végtelen Istennel való egyesülésében gyökerzik és ezért méltósága némileg végtelen.»³

Szent Alfonz szerint: «Mária mint Istenanya a legközelebb áll Istenhez. Isten őt Anyjául választotta, ennél nagyobb felmagasztalás már nem lehetséges».

Szenai Szent Bernardin szavaival: «Az istenanyaság a legnagyobb méltóság, melyet Isten teremtménynek adhat. Magasabb méltósággal már nem lehetett Máriát felruházni, ő a teremtmények koronája».

Meg kell gondolnunk azt is, hogy Mária gyermeke, az Úr Jézus, férfitől nem származott. A Szentlélek ereje szállott rá a Boldogságos Szűzre és ő egyedül foganta a Szentlélektől Szent Fiát. Így tehát csak egyedül őt illeti meg az a kiváltság, hogy Fiának nevezheti az Istent.

Krisztus a mennyei Atya Fia is (Krisztus az Atyától öröktől fogva születik) és Mária fia is. Tehát az Atyaisten

¹ Omni laude dignissima.

² Hartmann: 300 old.

³ I. 256. c, d 4.

is (Genitor) meg Mária is szülője Jézus Krisztusnak. Ebből a tényből is következtethetünk Mária nagy méltóságára.

2. *Mária nagy méltósága egyéni kiválóságában is gyökerezik.*

Agredai Mária azt mondja: «Minden más szentben volt valamilyen bűnfolt, *csak az Istenanyában nem volt szeplő* . . . Harminc évig dolgozott Krisztus, hogy Máriában kialakítsa a tökéletes szentséget és nyilvános működése alatt is dolgozott ezen»,¹

Isten Fiának méltósága nem engedte meg, hogy szent emberségét olyan anyától vegye, ki ne lenne szeplőtelen. Szent Anzelm szerint: «Annak a Szűznek, kinek Isten odaajándékozta Fiát, angyalokat és embereket túlszárnyaló tisztaságban kellett tündökölnie, oly tisztaságban, amelyet csak Isten gondolhat ki». Szent Alfonz pedig így nyilatkozik: «Isten Fiának méltósága teljesen tiszta és *a legnagyobb szentségben tündöklő* anyát kívánt. Mária nem csak anya, hanem az Üdvözítőnek méltó anyja». Nagy szentsége miatt a lorettói litánia «igazság tükörének», Szent Ambrus pedig «minden erény tükörének» nevezi Máriát.

Máriában *minden lehetséges kegyelmi ajándék* megvolt. Villanovai Szent Tamás azt tanítja: «Még egy szent sem kapott olyan kegyelmet, amely Máriában élete kezdetétől fogva a legteljesebb mértékben ne lett volna meg». És Chrysologus Szent Péter így ír: «Mások csak részben kapják a kegyelmet, a Szent Szűzbe pedig a kegyelem egész teljessége beleáradt». ² Szent Bonaventura szerint «Máriában mindaz megvolt a maga teljességében, ami a szentekben csak részben volt meg». Szent Bernát pedig a Szent Szűzet olyan «remekműnek» nevezi, «melyet csak mestere tud felülmúlni».

¹ II. 15.

² Serm.: 143.

Szent Cyprián szerint: «Azt, aki a legnagyobb méltóságot szülte, nem lehet a többi emberekkel összehasonlítani». Aquinói Szent Tamás gondolatmenetének a váza pedig a következő: Minél magasabbrangú és előkelőbb valamely gyermek, annál nagyobb anyjának méltósága. Máriának gyermeke pedig az Isten Fia, kinek méltósága és fönsége végtelen. A Fiúnak eme méltósága átmegy Anyjára s végtelen méltóságot tiszteletet kölcsönöz neki is. Maga az Istenanya sem tudja saját méltóságának nagyságát világosan fölfogni, mert Isten nagyságát és lényegét teremtmény tökéletesen megérteni sohasem fogja.

Krisztus Urunk a «királyok Királya.» Anyjának tehát *királynői méltósága* van. És ámbár a Szent Szűz emberi természete szerint mélyen az angyalok alatt áll, mégis istenanyai méltóságával messze felülmúlja őket.

Szent Bernát még a következőre is felhívja figyelmünket. *Mária minden anya fölött áll*, mert ezek nem szűzek mint ő. *De felülmúl minden szűzet is*, mert ezek nem anyák, mint ő. Máriának ez teljesen egyéni dísze, melyet a női nem egy tagja sem vallhat magáénak. Egyikük sem nevezheti magát anyának anélkül, hogy szüzessége koronáját el ne vesztené.¹

3. *Mária nagy méltósága abból is látható, hogy az összes angyalok és szentek égi királynője lesz.*

Nagy Szent Gergely pápa szerint: «Mária trónja az égben közvetlenül Istennek trónja mellett van. A Boldogságos Szűz nagysága meghaladja az összes szentekét». Nem sokkal utóbb pedig Máriát az Izaiás próféta által látott összes hegyek csúcsának nevezi, mert méltósága túlszárnyalja minden más teremtmény méltóságát. Szent Antonin azt mondja: «Az úrnő méltósága mindig nagyobb, mint a szolgálóé. Ezért Mária dicsősége is nagyobb, mint az angyaloké».

¹ Sermo 4. de assumpt.

Nativitas nővér a következőket mondja: «Mária felülmúlja az összes szenteket, bár ezek is sok hősies és érdemszerző cselekedetet vittek végbe. Azonkívül fönséges hivatásával is fölöttük áll. Szűz Anyánkat teremtmény sohasem érheti utól, úgyhogy a legtökéletesebb angyalok és a legnagyobb szentek is királynőjüknek és úrnőjüknek tisztelik.¹

Damjáni Szent Péter egyháztanító írja: «Ezzel az áldott Szűzzel senki sem hasonlítható össze, sem a próféták, sem a pátriárkák, sem az apostolok, sem a vértanuk; sem a korábbi, sem a későbbi kor szentatyái. A kegyelemnek minden ajándéka csordultig volt benne».

Éppen ezért az Egyház Máriát angyalok királynőjének, pátriárkák királynőjének, próféták királynőjének, apostolok királynőjének, vértanuk királynőjének, hitvallók királynőjének, szüzek királynőjének és minden-szentek királynőjének nevezi a lorettói litániában.

4. Máriát rendkívüli nagy méltósága miatt szenteket felülmúló tisztelet (hyperdulia) illeti meg.

Ezért van annyi ünnep a Szűz Anya tiszteletére. Ezért épült az ő tiszteletére annyi templom és búcsújáróhely. Ezért dicséri őt az a sok máriaének és ezért halmozza őt el annyi díszítő jelzővel a lorettói litánia.

És még sincs igazuk Egyházunk ellenségeinek. *Mi nem imádjuk Máriát.* Mert Mária mégis csak teremtmény, bár a legszentebb és ezért nem adhatjuk meg neki azt a tiszteletet, amely csak Istent illeti meg: az imádást. «Uram irgalmaz nekünk» — imádkozzuk a litániában, midőn az Istent szólítjuk meg. — Máriához azonban így folyamodunk: «könyörögi érettünk». Segítségét kérjük, hogy járjon közbe értünk Istennél. Ez pedig még nem imádás.²

¹ Hartmann: 303. old.

² Nem helyeselhetjük Szent Alfonz kifejezését, amellyel Máriát «isteni anyának» (diva madre) nevezi. Mária csak teremtmény. Valóban

Tévednek a Mária-tisztelet ellenségei, midőn azt állítják, hogy ez a tisztelet gyengíti az Isten Fiának kijáró tiszteletet és imádást. Isten anyjának tisztelete tulajdonképpen Szent Fiának tisztelete. Mária tisztelése ünnepélyes megvallása Krisztus istenségének. Csak azért tiszteljük Máriát oly nagyon, mert Fia a Szentháromság második személye, valóságos Isten. Minden tisztelet, mellyel a szenteket és Isten Anyját is tiszteljük, visszaháramlik Istenre, amint a tisztelet is, mellyel az alattvalók a király helytartóját körülveszik, a királyra háramlik vissza. És ezért éneklé a zsoltáros is: «Dicsőítsétek az Urat szentjeiben».¹

Azt is szemünkre hányják, hogy az evangéliumok hallgatnak Mária nagy méltóságáról. Erre pedig a következő a feleletünk: Ha a négy evangélista a Szentlélek irányítása folytán a maga teljességében nem emeli ki Szűzanyánk nagy méltóságát — erre nekik megvolt az okuk. Emmerich Katalin arra utal, hogy akkor a pogányságból megtért és bálványimádásra hajlamos keresztények könnyen istennőnek nézhették volna és imádhatták volna Máriát. Ezt akarta a Szentlélek megakadályozni. Csak, midőn már nem kellett félni az efajta pogány hatásoktól, oszlott el a fátyol Mária nagy méltóságáról. 431-ben az efezusi zsinaton az egyesült keresztény püspökök hittételként állították fel Mária istenanyai méltóságát. IX. Pius pápa 1854-ben ünnepélyesen kihirdette a szepőlötelen fogantatás dogmáját. A legközelebbi zsinat pedig előreláthatólag hittételként tanítja Mária testszerinti égbe felvételét is.

5. A szentek nem győzik Mária nagy méltóságát eléggé magasztalni.

Istennek anyja, de nem isteni anya. Valószínű, hogy Szent Alfonz ezzel csak «fölséges Isten Anyát» akar mondani.

¹ 150. Zsolt.

Aranyszájú Szent János így kiált föl: «Valóban méltó és igazságos, hogy magasztaljunk téged, Istennek Szülőjét, téged a mi Istenünknek boldogságos és szeplőtelen anyját».

Justiniáni Szent Lőrinc így ír: «Minden tisztelet, méltóság, érdem, kegyelem és dicsőség meg van Máriában».

Szent Ágoston pedig így köszönti Szűz Anyánkat: Minden dicséret, mellyel csak el tudlak halmozni, kevés arra, hogy téged méltóképp dicsérjelek.¹

Szent Bonaventura egyháztanító szerint: «Mindaz a dicséret, mellyel elhalmozzuk a Boldogságos Szűz Máriát, sohasem lesz túlzás, hanem messze elmarad a valóság mögött».

IX. Pius pápa így ír az Ineffabilis bullában:² «Isten az összes angyaloknál és szenteknél dúsabban oly csodálatosan elhalmozta őt mennyei kincseinek teljességével, hogy ártatlansága és szentsége minden bűnfolttól mentesen tökéletes tisztaságban ragyog, úgyhogy Istenen kívül nem lehet nála nagyobbbat gondolni.»

Végezetül pedig felhozzuk Aranyszájú Szent Jánosnak Máriához intézett szavait: «Legnagyobb boldogságunk lesz, ha egykor az égben Isten után téged is megláthatunk, hozzád csatlakozhatunk, és anyai palástod alatt lehetünk».

¹ Sermo 35. de sanctis.

² 8, 12. 1854.

22. Mária testi külseje.

Szűz Anyánk teste szeplőtelen fogantatása következtében megőrizte Éva testének paradicsomi frissességét és ártatlanságát. Különös szépségben ragyogott és ment volt minden betegségtől. Isteni Fia termetére és külsejére nézve hasonló volt hozzá.

Emmerich Katalin¹ és Agredai Mária² látomásaik alapján a következőkép írják le Szűzanyánk külsejét:

Magasabb volt, mint a korabeli asszonyok. Termete sem kövér, sem sovány nem volt.

Régi adatok³ és Istentől megáldott lelkek látomásai alapján következőkép írhatjuk le Krisztus Urunk külsejét:

Krisztus Urunk magas-termetű férfiú volt. Magasabb apostolainál. Sem vézna, sem kövér nem volt.

¹ Leb. M. 110, 168. Leb. J. I. 255. II. 118. 191.

² Agreda: I. 262.

³ Krisztus Urunk testi alakjáról tájékoztat bennünk Damaszkuszi Szent János († 740.). Lentulus, aki állítólag Jeruzsálem római parancsnoka volt, szintén megőrzött számunkra egy leírást. De ezt sokak véleménye szerint csak később állították össze hitelt érdemlő forrásokból. Edessza városában őriztek egy Krisztus-képet, amelyet maga az Üdvözítő küldött Abgárnak, Edessza királyának. Abgár ugyanis követeket küldött Krisztushoz, hogy küldje el neki arcképét. Ezután a kép után készültek keleten az összes Krisztus-képek, melyek egyeznek a következő leírásokkal.

Arca nem kerek, hanem
hosszúkás és ovális volt.

Arcszíne világosbarna,
piroshalvány orcával.

Homloka magas volt.

Dús, vöröses aranszőke
haját simára szokta fésülni
és a vége fürtökbe omlott
alá.

Nagy, szelíden lesütött
szemeit hosszú, fekete
szempillák takarták. Szem-
öldöke nemes ívelésű. Sze-
mének színe a fekete és
sötétzöld között foglalt
helyet.

Orra egyenes és hosz-
szúkás volt, szája kicsi és
bíborpiros, álla hegyes és
ujjai nyulának.

Arca ovális volt.

Búzaszínű arcán hal-
vány pír honolt.

Magas homlokával az
apostolok fölé emelkedett.

Haja vöröses borsárgába
hajolt és válláig ért. Ugyan-
ilyen színű szakálla rövid
volt és középen ketté vált.¹

Szemei kifejezők, vilá-
gosak voltak és sűrű szem-
öldök ívelt fölöttük.

Arckifejezése nemes és
megnyerő volt. Hangja erő-
teljes, ujjai hosszúkásak. A
legszebb ember volt.

Emmerich Katalin így ír Szűz Anyáról: A Szent Szűz arca mindenkiét felülmúlta kimondhatatlan szépségével, tisztaságával és ártatlanságával. Lelkének szépsége kiült arcára, és átszellemültté tette egész külsejét. Szűz Anyánk egyszerű, komoly és hallgató volt. Csak a betegekkel és segítségre szorulókkal beszélgetett. Fönséges méltósága ellenére is ártatlan gyermek benyomását keltette. Szakadt ruhát sohasem viselt, mindig tiszta volt mindene. Gyakran szomorkodott és ilyenkor a könnyek is kiültek szemébe. Igazi remekműve volt Istennek; egyedül csak isteni Fiára hasonlított. Krisztus ellenségei is csak tisztelettel tudtak hozzá közeledni.

¹ Már az újszülött Jézuska haja is aransárga volt. Em. Leb. M. 331

Mint hároméves gyermekről írja róla Emmerich Katalin: Nagyon gyenge gyermek volt. Aranyszőke, símán fésült haja volt. Már hároméves korában tudott olvasni. Mindenki csodálkozott bölcseségén és okos feleletein.¹

A stigmatizált speyeri Pfister Borbála szerint:² Máriának aranyszőke haja volt: hasonlított az Üdvözítőéhez és ösatyjáéhoz, Dávidéhoz.³ Keleten a vörös, arany-
szőke haj a szépség jele.

Montforti Grignon «Aranykönyvében»⁴ írja: Midőn Areopagita Dénes a Szűz Anyát meglátta, azt hitte volna, hogy istennő, hacsak erős hite meg nem győzte volna őt az ellenkezőről.

Agredai Mária szerint: «Máriára ránézni is gyönyörűség volt. Csak magasztalni tudta az, aki egyszer is látta. Közelében mindenki lelkét Istenhez emelő indításokat érzett magában».⁵ Korát senki sem tudta megállapítani. Más asszonyoknál ráncok és a haj eredeti színének elvesztése szokták jelezni az idő múlását, Szűz Anyánk szépsége azonban nem változott meg, bár magas kort ért el. Krisztus volt a legtökéletesebb férfi, Mária a legtökéletesebb nő.⁶

Krisztus Urunk kinyilatkoztatta Szent Brigittának, hogy Anyja szépsége túlszárnyalta az összes angyalok és szentek szépségét.⁷ Azonban szépsége még sem keltette fel a férfi érzékies vonzalmát. Szépsége égi volt, és a szív-tisztaság szeretetére serkentett. Ez Szent Ambrus⁸ és Aquinói Szent Tamás⁹ véleménye is.

Isten Anyjának csodálatos égi szépségét megerősíti a lourdesi Soubirous Bernadette is. Bernadette Antal Mária toulousei kapucinus atyának (aki az egyházi felsőbb-ség megbízásából a jelenésekről kérdezősködött) a követ-

¹ Em. Leb. M.: 110.

² † 1909.

³ l. Kir. 16, 12.

⁴ Aranykönyv: 33. old.

⁵ Agreda: I. 262.

⁶ Agreda: II. 25.

⁷ Rev.: I, 51.

⁸ Just. virg. 7.

⁹ Agreda: III. 3, 1. 2.

kezőket mondotta: «Ő mily gyönyörű volt a Boldogságos Szűz! A világ szobrait, vagy asszonyait hozzá sem lehet hasonlítani».

A trieri Mátyás-templom kegyképe eléggé megközelelti Szűz Anyánk valóságos külsejét. Talán arról a festményről készült, amelyet még Szent Lukács evangélista festett Máriáról. A kép felírása is görög eredetre vall. Valószínűleg Szent Ilona császárné, Nagy Konstantin édesanyja ajándékozta a trieri templomnak. A császárné Trierben született és élete nagyrészét ott is élte le.

23. Mária otthoni élete.

1. Míg Szent József élt, addig az ő keze kereste meg a szentcsaládnak a kenyeret. Jézus is segített munkájában. A názáreti zsinagógában fel is rótták neki honfitársai: «Nemde ez az ács?»¹ Szent József 50 éves korában — Jézus ekkor 17 éves volt — el kezdett betegeskedni. Gondjai, munkája, utazásai felőrölték erejét, és ágynak dőlt. Állandóan fejfájás, oldalszúrás és heves láz gyötörte. Dolgozni nem tudott. A Szűz Anya kereste most a kenyeret szövással, varrással. Ha pedig szükség állt be, akkor Jézus megszaporította az élelmiszert.²

2. *A szentcsalád názáreti házikója három szobából állott.* Egyikben Szent József lakott és aludt. A mellette lévő szoba műhely volt. A harmadikban Szűz Mária lakott és aludt. Szent József nagy ritkán ment be a Szűz Anya szobájába, csak akkor, ha valami fontos beszélni valója volt vele. Gyakran megkérdezte a Szűz Anyát, van-e valami kívánsága. Szent József és a Szent Szűz mindig együtt étkeztek.³ Nappal a Szűz Anya a középső teremben tartózkodott, itt végezte házi teendőit. Itt szokott játszani a gyermek Jézus is.⁴

¹ Márk: 6, 3.

² Agreda: II. 25.

³ Agreda: I. 313, 314.

⁴ Neumann T. Konn. Jahrb. 1928. S. 45.

Szent József halála után négy évig volt együtt Jézus és Mária.¹ Szent József Názáretben halt meg; az Üdvözítő ekkor 29 éves volt.² Az Úr Jézus nyilvános működésének kezdetén a boldogságos Szűzzel együtt a Genezáret tó melletti *Kafarnaumban* telepedett le.³ Ezért nevezi a Szentírás Kafarnaumot az «ő városá»-nak.⁴

3. Otthon a Szűz Anya isteni Fiához hasonlóan sohasem evett húst, hanem csak *kenyeret, gyümölcsöt, főzeléket és halat*. Naponta rendszeren csak egyszer evett, este hat óra felé. Ha Szent Józsefnek húst készített, maga sohasem evett belőle.⁵

Otthonán kívül azt evett Mária, amit eléje tettek. Megtartotta Krisztus előírását, amelyet a tanítványoknak adott: «Egyetek, amit elétek tesznek».⁶ Az Úr Jézus is így tett, ha vendégségben volt,⁷ azért, hogy az emberek ne gondolják róla, hogy nem igazán ember.⁸

Mária élete utolsó éveiben igen keveset evett és aludt. Étele egy szelet kenyér és egy darabka hal volt. Szent János evangélista Efezusban vele evett. Maga a Szűz készítette és tálalta föl az ételt, mint az anya szokta fiának. Mária étel és alvás nélkül is megélt volna, de mégis evett és aludt, hogy engedelmeskedjék az apostolnak, és hogy az emberi természetnek is lerója ezt a terhes adóját.⁹ Testi fájdalmak nem gyötörték.¹⁰

Szűz Anyánk teljes életében szerette a *szegénységet*. Szent Brigittának ezt ki is nyilatkoztatta: «Amim volt, a szegényeknek adtam. Csak azt tartottam meg magamnak, ami a táplálkozáshoz és ruházkodáshoz szükséges volt». Egy angyal pedig így szólt Szent Brigittához: «A Boldog-

¹ Agreda: II. 33.

² Em. Leb. J.: I. 8.

³ Máté: 4, 13.

⁴ Máté: 9, 1.

⁵ Agreda: I. 314; II. 26, 32.

⁶ Luk.: 10, 8.

⁷ Máté: 10, 9. Luk.: 5, 29; 7,

36. Ján.: 12, 2.

⁸ Agreda: II. 66.

⁹ Agreda: II. 26, 293.

¹⁰ Agreda: I. 314.

ságos Szűz előtt a földi gazdagság csak annyit ért, mint a szemét).¹ Ezért a három király ajándékait is a szegényeknek és a templomnak adta. Atyai örökségéből is sokat elosztogatott a szegényeknek és a templomnak.² Halála után csak két ruha maradt hátra. Ezt arra a két asszonyra hagyta, kik őt szolgálták.

5. Az Üdvözítő Édesanyjával *arám nyelven beszélt*. Ez a nyelv hasonlít az igazi zsidó, az úgynevezett héber nyelvhez. A Szentírás legrégebbi könyvei héber nyelven vannak megírva. A héber nyelv Krisztus idejében már holt nyelv volt, és csak az istentiszteletnél használták, akár csak mi a latin nyelvet. A zsidók a babiloni fogság után³ a Babilonban is használt arám nyelven beszéltek. Megjegyezzük, hogy Krisztus Urunk idejében az egész Kelet az arám nyelvet használta, így a Szűz Anya jól megértethette magát a három szent királlyal.⁴

6. Mária saját kezével készítette a szentmise bemutatásához szükséges *papi ruhákat*, mégpedig vászonból és selyemből. Ezzel megvetette a még ma is fennálló egyházi szokás alapját. Ezek a ruhák nem voltak ugyan hasonlóak a manapság használt egyházi ruhákhoz, de nem is voltak teljesen eltérőek.⁵ Mária maga hamuszürke ruhát hordott, amely mindig rendes és tiszta volt.⁶

Egyiptomban Mária a *kis Jézusnak varrás nélküli gyapjúinget* készített. Ezt hordta a Megváltó gyermekkorában. Ez az ing Nagy Károly ideje óta a Páris melletti

¹ Rev. 1, 10—13.

² Rev. 1, 10—13.

³ Kr. e. 536.

⁴ Az arám nyelvet, az Üdvözítő és a Szent Szűz anyanyelvét, a szír katolikus Egyház még ma is használja az istentiszteletnél. 1934-ben Theophilus a délindiai Tiruvalla püspöke meglátogatta Londont és itt Üdvöztőnk anyanyelvén mutatta be szentmiséjét.

⁵ Agreda: II. 292.

⁶ Agreda: I. 262, 314.

Argenteuilben van. Egy darabig Konstantinápolyban volt; 800 körül Nagy Károly kapta meg ajándékol. Ő pedig nővérének, Theodratenek küldötte, ki Argenteuilben volt apáca. 1934-ben ezt az inget nyilvánosan kiállították. Krisztusnak 1 $\frac{1}{2}$ méter hosszú felsőruhája most Trierben van.¹

7. Máriát Jézus mennybemenetele után jeruzsálemi tartózkodása alatt *sok előkelő személy látogatta meg*. Ezek között négy király is volt. Az újonnan megtértekben mindig nagy vágy égett, hogy megismerhessék az Üdvözítő Édesanyját. Értékes ajándékokat is hoztak magukkal, de a Szűz Anya csak keveset fogadott el belőlük. Ezt is az oltár díszítésére fordította és a kórházaknak adta. Szívesen látogatta meg és szolgálta ki a betegeket. Előkelő látogatóinak Mária üdvös tanácsokat szokott adni. A királyoknak azt ajánlotta, hogy országukban terjesszék a kereszténységet. A királyok levelek és küldötteik útján továbbra is fenn tartották a Szent Szűzzel az összeköttetést.² A világjáró apostolok is gyakran fölkeresték az Istenanyát, aki nekik mindig kezetsókolt, és térdenállva kérte áldásukat. Így tisztelte meg Szent Pál apostolt és Szent Barnabást is.³ Szent Péternek a lábát is megcsókolta.⁴

8. Mária az angyali követőtől megtudta, hogy gyermeke az Isten Fia, és azért *Istent megillető tiszteletben* is részesítette. Gyakran letérdelt a kis Jézuska előtt és imádta. A kis Jézusnak, mint az ég és föld legfőbb papjának és királyának gyakran megcsókolta kezét és lábát.⁵ Szent József is gyakran megcsókolta a kised Jézus lábát

¹ Neumann Teréz szerint erre vetettek a katonák sorsot. A katonától Nikodémus vette meg ezt a köntöst, amely hosszas hányódás után Szent Ilona tulajdona lett.

² Agreda: II. 293.

³ Agreda: II. 277.

⁴ Agreda: II. 313.

⁵ Agreda: I. 337, 367; II. 32.

és kérte áldását.¹ Midőn Mária a növekedő Gyermekek enni adott, mindig térdenállva nyújtotta oda neki az ételt.² Ha Krisztus Urunk pár napig hazulról távol volt, visszatértekor Mária térdenállva fogadta és imádkozta.³ Midőn az Úr Jézus egy nap öt első tanítványával hazament, Mária a ház kapujában várta őt. S midőn az Úr a küszöbre lépett, a Szűz leborult előtte, imádkozta, kezét és lábát megcsókolta, és áldását kérte. Így adta a tanítványoknak is tudtára, hogy milyen tisztelettel kell nekik is az isteni Mesterrel szemben viselkedniök.⁴

9. Midőn a 30 éves Üdvözítő a pusztába ment, hogy ott negyven napi böjtjével előkészüljön messiási hivatására és megengesztelje a mennyei Atyát, — közölte ezt az elhatározását Anyjával. Hozzátette azt is, hogy ez a mennyei Atya akarata. Maga gyengéden megölelte Máriát, megáldotta és elbúcsúzott tőle. Mária is részt akart venni az Úr Jézusnak ebben a nagy önmegtagadásában. Míg Jézus 40 napig a sziklás sivatagban böjtölt, Mária is teljesen visszavonultan élt. Nem evett semmit. Állandóan a bűnös emberiség üdvösségéért imádkozott. Alázatoságában gyakran leborult a földre és sokszor *véres könnyek is hulltak szeméből.*⁵ Isteni Fiára gondolva így szólt: «Hova hajtod le most fejedet? Hol pihen meg elbágyadt szent emberséged? Ki lesz most szolgálatodra szemem fénye?»⁶ Ó, hogyan is lehet rád gondolva, nélküled élnem?»⁷

¹ Agreda: I. 353.

² Agreda: II. 32.

³ Agreda: II. 35.

⁴ Agreda: II. 58.

⁵ Véres könnyeket sírt Mária akkor is, amikor Krisztusnak jövődó szenvedésére gondolt. (Agreda: II. 33.). Midőn Krisztus Pilátus előtt állott, Mária a palota előtt volt. S mialatt az Üdvözítőt Pilátus házából Heródes házáig vezették, ezalatt az idő alatt is véres könnyeket sírt (II. 131. Lásd Nr. 17, 2.).

⁶ A szemem fénye bibliai kifejezés. V. ö. Zsolt. 37, 11. Tób. 10, 4.

⁷ Agreda: II. 43, 44.

Nem lehet szavakkal leírni, mennyire szerette Mária isteni Fiát. Ezt senki el sem tudja képzelni. Szerette Őt, az Atyának egyszülött Fiát, de szerette Őt, mint saját gyermekét is, ki külsejében annyira hasonlított is hozzá.¹

10. Midőn Jézus megkezdte nyilvános működését, kérte Édesanyját, hogy az emberek megtérítésében legyen szövetségese. Kérje ő is a mennyi Atyát, hogy világosítsa meg az embereket. Ahol Jézus és Mária megjelentek, ordítva menekültek az ördögök.² Az édes Üdvözítő, mint ember, Anyjának jelenlétében megvigasztalódott és felüdült. Mária tiszta szép lelkével örömmel töltötte el Szent Fiát és megédesítette minden fáradságát és fájalmát.³ *Mária ezért az Üdvözítőt utain mindig követte, mégpedig gyalog.* Ez a Szűz Anyára nézve nagyon fáradságos volt; gyakran teljesen kimerült. Fönséges volt látni, amint térdelve Fia beszédeit hallgatta. És sokat imádkozott, hogy az isteni Magvetőtől elhintett mag kikeljen és bőséges termést hozzon. Ha látta, hogy a hallgatók Isten kegyelmét visszautasítják, nagyon szomorú lett és csakúgy hullottak a könnyei. Gyakran kísérte az Istenanyát egy-két jámbor asszony is, hogy ne legyen társaság nélkül. Ezeknek az asszonyoknak elismételgette és megmagyarázta Krisztus tanításait. Útközben vigasztalta a szerencsétleneket, *gyógyította a beteget,* különösen a vakokat. Az evangélisták semmit sem írnak erről. Maga Mária kívánta, hogy ne írjanak róla. Azt akarta, hogy tettei elrejtve maradjanak és minden tisztelet csak a Megváltóra szálljon.⁴

Az Úr Jézus tanítása és működése alatt *háromszor volt Jeruzsálemben a húsvét ünnepén.*⁵ Anyja ide is követte. Akkor is jelen volt, mikor Krisztus az árusokat és a pénzváltókat kiűzte a templomból. Midőn Jézus szenvedni

¹ Agreda: II. 41.

² Agreda: II. 35—37.

³ Agreda: II. 82.

⁴ Agreda: II. 64.

⁵ Lásd Ján. 2, 23; 6, 4; 19, 14.

ment Jeruzsálembe, Mária szintén ott volt. (Ez már a harmadik húsvét volt.)¹ A szenvedést megelőző napokban virágvasárnaptól nagycsütörtökig², mind a ketten Betániában, Lázár házában tartózkodtak.

Nagycsütörtökön reggel Jézus közölte anyjával bekövetkező szenvedését és halálát. Kérte, hogy adja beleegyezését halálához, amint hogy emberrélevéséhez is beleegyezését adta és ezzel a beleegyezéssel viszonyozza azt a nagy kegyelmet, hogy Isten őt szemelte ki a Megváltó Anyjául. Ez a beszéd Mária szívét oly nagy fájdalommal töltötte el, amilyent eddig még nem érzett. De azért erős lélekkel borult Fia lábához és így szólt: «Forrón szeretett Uram és Istenem! Te az egész világ Teremtője, bár az én fiam is és méhemnek gyümölcse is vagy — én mégis csak szolgálód vagyok. A te kimondhatatlan jóságod emelt fel a porból arra a nagy méltóságra, hogy a te anyád legyek. Méltó tehát, hogy ily nagy jóságért hálás legyek és magamat alávessem örök Atyád és a Te akaratodnak . . . Legnagyobb áldozatom az, hogy nem halhatok meg veled, vagy helyetted . . . Fiam, lelkem végtelen boldogsága, erősítsd meg bánkodó anyádat, végy engem társadul, hogy résztvehessek szenvedéseidben». Az Úr Jézus kérte Édesanyját, hogy kísérje őt el a jámbor asszonyokkal a Jeruzsálem felé vezető úton egy darabig és erősítse majd meg asszonyokat, hogy fájdalmas halálánál csüggetegnek ne legyenek és kétségbe ne essenek. Majd megáldotta a Szűz Anyát. Leírhatatlan az a fájdalom, amelyet az Anya és Fia éreztek a búcsúzáskor».³

Már ezt megelőzőleg hallotta Mária elragadtatásában a mennyei Atyától: «Leányom, Mária áldozd fel nekem Fiadat!» Tehát az Atyaisten is Mária beleegyezését

¹ Agreda: II. 69, 80.

² Kivéve a virágvasárnapi ünnepélyes bevonulást és amikor Jézus hétfőn és kedden a templomban tanított.

³ Agreda: II. 91—93.

kérte Krisztus megváltói halálához. Mária így felelt: «Bár én adtam emberi alakot Isten Fiának és én is neveltem föl — mégis az Istené Ő. Nem marad más számomra, mint hogy odaadjam Istennek azt, ami úgyis az övé és fölálldozzam a szeretett Izsákot».¹ A Szűzanya lelkében a szenvedéseket a Fiától távoltartó anyai szeretet és az örök Atya akaratával való megegyezés küzdött egymással. Természetes, hogy ez utóbbi lett a győztes.

Az utolsó vacsora estéjén Mária is Jeruzsálemben volt és az utolsó vacsora terme mellett fekvő szobában tartózkodott. Egy gazdag ember, aki Krisztus Urunknak és tanítványainak sok mindent adott, az Üdvözítő rendelkezésére bocsátotta az egész házat. Az Üdvözítő a lábmossánál kérte először Szent János apostolt, hogy halála után viselje gondját Édesanyjának. Ezt a kérését megegyezően megismételte a keresztfán. Mialatt Krisztus az Olajfák hegyén szenvedett, Mária kérte Istent, hadd vehessen részt az Úr Jézus összes szenvedésében. Kívánsága teljesült is. Majdnem belehalt a lelki kínokba, olyannyira érezte ő is Krisztus fájdalmait. Talán győzött volna is fölötte a halál, ha a mindenható Isten csodálatosan meg nem tartja őt az életnek. Mialatt Krisztus az Olajfák hegyén vért izzadott, Mária így szólt a mellette lévő asszonyokhoz, kik között Lázár nővére, Mária Magdolna és a Szűz Anyának még más három nőrokona is ott volt : «Szomorú az én lelkem, mert az én szeretett Fiam szenved és meg fog halni és én nem halhatok meg vele. Imádkozzatok barátnőim, hogy a kísértés meg ne ejtsen benneteket». Ezután a Szűzanya visszavonult és ájtatos imában töltötte el az éjjelt.²

11. A Szűz Anya Krisztus mennybemenetele után minden évben megünnepelte Szent Fia életének főbb eseményeit : Krisztus Urunk fogantatását, születését, a gyer-

¹ Agreda: II. 41.

² II. 95, 97, 111.

mek Jézus felajánlását a templomban, a háromkirályok imádását, a negyvennapos böjtöt, az Oltáriszentség alapítását, Krisztus feltámadását, mennybemenetelét, a Szentlélek elküldését. Megünnepelte a saját szeplőtelen fogantatásának és születésének napját is. Az őrzőangyalok és a szentek tiszteletére is szentelt egy-egy napot.¹ Példájára az apostolok is megünnepezték Jézus életének fontosabb eseményeit.² Ez volt a mi egyházi évünknek kezdete.

Leginkább megünnepelte *Isten Fiának emberré-
levését*. A hó 25-e előtt 9 nappal kezdte meg az ünneplést; a kilences szám neki különösen szent volt; 9 napig bezárkózott, és nem vett magához sem ételt, sem italt. Csak Szent János evangélista léphetett be hozzá, hogy a szentáldozásban részesítse. Ebben az időben gyakran megjelent neki Krisztus, és az angyalok is gyakran az égberagadták. Minden emberi mértéket és képzeletet felülmúlnak azok a kegyelmek és isteni ajándékok, melyeket Mária ezen a kilenc napon kapott.³ Az ünnep megülése rendszerint abból állt, hogy Mária hála-
imádságokat mondott Istennek, és irgalmát kérte az emberek számára.⁴

A negyvennapos böjt emlékét úgy ünnepelte meg, hogy sem nem evett, sem nem aludt és fontosabb ok nélkül nem ment ki lakásából. Csak Szent János evangélistával beszélt. Vele is csak az Oltáriszentségről, és az Egyház kormányzását illető kérdésekről beszélt.⁵

12. Bizonyos napokon, és bizonyos órákban mély-
séges hálával köszönte meg Mária Istennek iránta tanu-
sított jószágát. Nem felejtett egyetlen jótétéményt, egyet-
len természeti, vagy kegyelmi ajándékot sem. Kérte a jó

¹ Agreda: II. 305.

⁴ II. 301.

² Agreda: II. 296.

⁵ II. 301.

³ II. 300.

Istennek további segítségét is. Hálát adott nemcsak a maga ajándékaiért, hanem a pátriárkáknak és prófétáknak adott kegyelmekért is. Az angyalok, akik figyelték, ámultak és csodálkoztak ezen. Gyakran az egész éjjel hálaimádságban telt el. Imádságai közben áhítata gyakran az égbe ragadta. Szüleinek, Joákimnak és Annának, és Szent Józsefnek emléknapiját is hálaimádsággal ülte meg. Ez alkalmakkor szülei, illetőleg Szent József is megjelentek neki.¹ Isten Anyjához viszonyítva Ádám többi gyermekei hanyag és hálátlan emberek.

13. Míg Mária Jeruzsálemben élt, sokszor *fölkereste a keresztutat*, azaz bejárta ugyanazt az utat, melyet a kereszttel megterhelt Üdvözítő vérverejtékével megszentelt. Egyes helyeken fájdalom és könnyek között hosszabb ideig elmélkedett. Mikor pedig Szent Jánossal Efezusba költözött, keresztutat állított fel a háza mögött lévő egyik magaslaton. Az egyes állomásokat, amelyeknek távolságát Jeruzsálemből ismerte, és itt lépéseivel mérte ki, kövel jelölte meg. Erre palavesszővel följelölte az illető állomás jelentőségét. Itt-ott egy-egy fa is emlékeztető jelül szolgált neki. A keresztút vége erdőbe torkollott, amelyben egy magaslaton lévő barlang is volt. Ez jelezte Krisztus sírját. Ez a keresztút tizenkét állomást számlált. Később a nyers kövek helyére símára csiszolt, föliratos kövek kerültek. Ezt a keresztutat Mária könnyek és fájdalom között gyakran megjárta a szolgálója kíséretében. A Szent Szűz halála után gyakran látogatták ezt a keresztutat a későbbi keresztények is.²

14. Az Istenanyának rendkívül *sok látomása volt*. Ezt a kegyelmet Isten néha más földi embernek is megszokta adni, de nem olyan gyakran és nem olyan tiszta

¹ Agreda: II. 293, 298.

² Em. Leb. M.: 426. ff.

látással, mint ez a Szent Szűznél volt. Ez a kegyelem nagyfokú szívtisztaságot, és nagy lelkiismereti tisztaságot tételez föl. Nem fér meg földies hajlamokkal és az akarat tökéletlenségeivel, legkevésbé pedig a bűnnel. Mert a léleknek, hogy az angyalok rendjébe léphessen, inkább angyali, mint emberi életet kell élni.¹

15. Ugyancsak Agredai Mária említi, hogy az Úr Jézus Édesanyját a keresztségben is részesítette.

¹ Agreda: I. 225, 226.

24. Mária az isteni kegyelem kiosztója.

1. Míg a Szent Szűz élt, közbenjárására sok személy nagy kegyelmeket kapott Istentől.

Máriának már *puszta megjelenése* is kegyelmet sugárzott széjjel; pl. látogatása nagynénjénél, Erzsébetnél. A Szentírás a következőképp jegyzi föl e látogatást: «És lőn, hogy amint meghallotta Erzsébet Mária köszöntését, repese méhében a magzat és betelék Erzsébet Szentlélekkel.»¹ Ugyanebben a pillanatban a még nem megszületett Szent János is betelék anyja méhében Szentlélekkel.² Az egyházatyák (pl. Szent Athanáz, Szent Ambrosius és mások) tanítása szerint Keresztelő János ekkor tisztult meg az eredeti bűntől.³

Agredai Mária szerint: «Mindaz, aki Isten Anyjának közelébe jött, égi fénnnyel és vigasztalással telítődött meg. Mária úgy jelent meg mindenki előtt, mint a teljes szentség isteni csodája».⁴ A bűnösöket Mária látása bűnös életük felett érzett bánattal töltötte el. Már Zakariás pap házában is előfordult egy ilyen eset. Egyik indulatos szolgáló, kit tizennégy év alatt nem lehetett erről a hibájáról leszoktatni, Mária iránt való tiszteletből teljesen ki-gyógyult ebből a hibájából. Máriának már puszta látása

¹ Luk.: 1, 41.

³ Lásd Luk.: 1, 15.

² Luk.: 1, 15.

⁴ Agreda: II. 293.

is hatalmas és üdvös hatást ért el nála. Egy erkölcstelen életet élő szomszédos nőszemély eleinte gúnyos mosollyal intézte el Mária magabazárkózottságát. Később azonban kíváncsisága arra vitte, hogy megnézzze a Szent Szűzet. Midőn az égi ártatlanságban sugárzó Istenanyát meglátta, egészen megváltozott. Megtért anélkül, hogy tudta volna, honnan nyeri az ehhez szükséges lelki erőt. Könnyhullatva bánta meg bűnös életét, és megszabadult bűnös testi vágyaitól is. Ettől az időtől kezdve azon fáradozott, hogy minél gyakrabban láthassa Máriát. Még több ehhez hasonló csoda és megtérés is történt, míg Mária Zakariás pap házában tartózkodott.¹

Megtérésüket és örök üdvösségüket nagyon sokan Mária imáinak köszönhetik. Ezek közé tartozik a bűnös nő, *Mária Magdolna* is. Ez nővére volt Lázárnak, Jézus gazdag barátjának, akit az Úr Jézus később fel is támasztott. Emmerich Katalin szerint a Szűz Anya közbenjárt Jézusnál ezért a bűnös nőért. E közbenjárásnak eredménye az lett, hogy a 25 éves Mária Magdolna Jézus egyik prédikációjára megtért. Krisztus ebben a beszédjében szándékosan olyan szavakat használt, amelyek a bűnös nő lelke legmélyére hatoltak és őt könnyekre indították. Nemsokára fölhagyott könnyelmű életével és megtért. Mint nagy bűnbánó halt meg.²

A *jobb lator* és a Krisztus keresztje alatt őrtálló *pogány százados* is Máriának köszönheti megtérését. A stigmatizált Pfister Borbála³ látomásaiban, éppúgy, mint Emmerich Katalin és Neumann Terézia, úgy látta, hogy édes Üdvözítőnk anyja kérésére bocsátott meg a jobb latornak. Midőn ez a lator hallja, hogy a katonáktól és körülállóktól agyongúnyolt Krisztus így imádkozik: «Atyám, bocsáss meg nekik, mert nem tudják, mit cselekszenek», így kiált a gúnyolódó tömeghez: «Ugyan ma-

¹ Agreda: I. 288.

³ † 1909.

² Em. Leb. J.: II. 242.

radjakat már nyugton! Ti keresztrefeszítettétek, ő pedig imádkozik értetek. Ilyent csak Isten tehet. Erősen hiszem tehát, hogy ő az Isten Fia». Mária nemsokára hallotta Fiának szavát, és a kereszthez lépett. Míg Mária a kereszt tövében állott és imádkozott, a latort elárasztotta az isteni kegyelem fényessége és bűnbánóan fordult az Üdvözítőhöz: «Uram, emlékezzél meg rólam, ha országodba jutsz». S mily vigasztalóan hangzott az édes Üdvözítő válasza: «Még ma velem leszesz a paradicsomban». Tehát a jobb lator megtérése nagy kegyelmét Mária imájának és közelségének köszönheti.¹

Midőn a katonák hallották, hogy ez a lator az Üdvözítőt védi, kövekkel kezdték dobálni. De a pogány százados megtiltotta ezt. Sőt jó szíve Jézus Anyját is egészen a kereszt közelébe engedte. Nem tűrte, hogy a kereszttől viasszaszorítsák. Ennek köszöni megtérését. El lehet gondolni, hogy Isten Anyja hálából érte is imádkozott. Ennek következtében az ő lelkét is átjárta a kegyelem világossága. Krisztus halálánál ezen szavakkal tett hitvallást: «Valóban ez az ember Isten Fia volt».²

Emmerich Katalin szerint a Szent Szűz a Krisztus-üldöző *Saulért* is sokat imádkozott. Imái eszközölték ki a Damaszkusz kapui előtt történő csodás megtérését. Szent Pál később meg is köszönte a Boldogságos Szűznek, hogy az ő közbenjárása eszközölte ki Istentől az ő megtérése kegyelmét.³

Az előbb említett Pfister Borbála szerint: «A mindenható Üdvözítő adhatná ugyan Anyja nélkül is kegyelmeit, de nem akarja Anyja nélkül adni».⁴ A megtért bűnösök és hitetlenek százai és ezrei köszönik Isten Anyjának megtérésüket és boldogságukat.

Agredai Mária azt állítja⁵, hogy *Szent Péternek a bör-*

¹ Molz: S. 228 ff.

⁴ Molz: 236.

² Máté: 27, 54.

⁵ Agreda: II. 264.

³ Agreda: II. 278.

tönből való kiszabadulása is Mária imáinak eredménye volt. Látomásában megtudta a Szűz Anya, hogy Szent Pétert bebörtönözték. Elkezdett tehát állhatatosan imádkozni az apostol kiszabadulásáért. Közbenjárására Isten angyalt küldött a börtönbe. Az angyal Péter apostolt ki is vezette a fogságból és kint az utcán közölte vele, hogy Mária közbenjárására nyerte vissza szabadságát. Igazuk van a szenteknek, midőn azt mondják, hogy az Isten-anya a könyörgő mindenhatóság.

2. Miután Mária felvétetett az égbe, közbenjárása által számtalan kegyelmi ajándékot kapnak az emberek.

A pápák minden kegyelem közvetítőjének nevezik Máriát. XIII. Leó azt mondja: «Minden kegyelemnek, amelyet kapunk, hármask útja van: Isten átadja Krisztusnak, Krisztus a Szűz Anya kezébe helyezi és a Szűz Anyától kapjuk mi». X. Pius: «Mária a kiosztója minden kegyelmi adománynak, amelyet Krisztus halála és vére által számunkra kiérdemelt».¹ XIV. Benedek Máriát égi folyamnak nevezi, mely által a minden kegyelem vizei hozzánk, szegény halandókhoz eljutnak.² Figyelemre méltó, hogy XV. Benedek 1921 május 31-én a spanyolok és belgák számára elrendelte, hogy ott különösen ünnepeljék meg a Szent Szűzet, mint minden kegyelem közvetítőjét. Megjegyzendő az is, hogy a katolikus Egyház a Miatyánk után mindjárt imádkozza az Üdvözlégy Máriát is; ezáltal megérthetjük, hogy Isten kegyelmét és a Miatyánkban kért égi és földi javakat Máriától, a mi közbenjárónktól és a kegyelem kiosztójától várhatjuk.

A szentek *Isten kincstartójának* nevezik Máriát. Damjáni Szent Péter szerint: «Mária a keresztt alatt állt. Ez által is nyilvánvaló lett, hogy Krisztus vérének kincseiben csak az ő közvetítése révén részesülünk». Szent

¹ Ad diem illum 2. 2. 1904.

² Lit. Ap. Gloriosae 27. 9. 1748.

Bernát: «Az az Isten akarata, hogy minden jót Mária által kapjunk».¹⁻² Majd máshol így ír: «Krisztus a Szentlélekisten minden kegyelmét, melyet számunkra kiérdemelt, Mária kezébe tette le. Tehát tőle függ lelkiüdvőségünk». Szent Ildefonz szerint: «Minden jó, melyet Isten nekünk akar adni, Mária kezébe van letéve. Isten neki adta át kegyelmi kincseit». Bossuet püspök így ír: «Isten, minden kegyelem ősforrása, Mária által adta magát nekünk. Érthető tehát az a szabály, hogy mi minden kegyelmet, melyre különféle életviszonyaink között szükségünk van, Mária közvetítése által kapunk». Lataste Máriához pedig így szólt Krisztus: «Az Atyával és a Szentlélekkel egyetértőleg választottam ki Anyámat, hogy rajta keresztül öntsem a földre az ég minden áldását»³.

Ime néhány hasonlat, mellyel a szentek ezt az igazságot megvilágosították. Szent Bernát szerint Krisztus minden kegyelem forrása, Mária pedig a csatorna, melyen keresztül ezek a kegyelmek hozzánk eljutnak. De hasonló Mária a holdhoz is. A hold a nap fényét sugározza ránk. Mária is Krisztus és az Egyház között áll és Krisztusból, az igazság Napjából sugárzó kegyelmeket közli velünk. A tengerhez is hasonlít Mária. A tenger minden vizet magába gyűjt. Mária is minden kegyelem gyűjtőmedencéje. A tenger a beléje ömlött víztömegeket nem nyeli el, hanem a felszálló pára és felhőképződés útján ismét a földre küldi és eső, patak, folyó alakjában termékennyé teszi a földet. Mária is kiosztja az emberek között az Istentől kapott kegyelmeket. Az egyháztanítók az Egyház nyakának is nevezik Máriát. Krisztus az Egyház feje. A testbe a nyakon keresztül folyik minden vér; Márián keresztül folyik hozzánk Krisztusból minden kegyelem.

¹ In nat. B. M. V.

² Szent Bernát ezen szavait az Egyház nov. 27-én használja a Szepölтелен Fogantatás csodás érméről szóló misében.

³ Darbius: II. 172.

Ezt a hasonlatot használja XIII. Leó pápa is a szent-olvasóról szóló körlevelében.¹ X. Pius is az Egyház nyakának nevezi a Szűz Anyát.² Szienai Szent Bernardin is hirdeti: «A boldogságos Szűzön megy az élet Krisztusból a főből az Egyházba, Krisztus titokzatos testébe». Minden kör középpontjából húzott vonal metszi a kört; Mária is teste középpontjában, a szíve alatt hordozta az Üdvözítőt, azért az Úr Jézusból kisugárzó minden kegyelem Máriát is érinti, rajta is keresztül megy.

Ismereteseek az angyalnak Máriához intézett szavai: «Ne félj Mária, kegyelmet találtál Istennél».³ Találni pedig csak azt lehet, amit valaki elveszített. Talán Mária veszítette el valaha a kegyelmet és most újra megtalálta? Semmi esetre sem. Mária azt a kegyelmet találta meg, amelyet ősszüleink elveszítettek a paradicsomban. Mi emberek, Mária által kaphatjuk meg újra, a számunkra elveszett kegyelmet. Ezért nevezzük Máriát a lorettói litániában isteni kegyelem Anyjának.

Szent Alfonz helyesen jegyzi meg, hogy semmi túlzás nincs abban, ha Máriát a kegyelem kiosztójának nevezzük. Különbözik a Szentlélektől, az igazság Lelkétől megvilágosított szentek nem beszéltek volna így.⁴ A következő hasznos gyakorlati alkalmazást vonhatjuk le abból a tanból, hogy Mária az isteni kegyelem kiosztója.

3. Sosem cselekedhetünk hasznosabban, mintha minden élethelyzetünkben a boldogságos Szűz segítségét kérjük.

Máriának, Isten kincstárosának nem kell minden alkalommal Isten elé terjesztetni kérését, hanem önállóan is rendelkezhetik, mert pontosan tudja, mi egyezik meg Isten

¹ 1899. szept. 8.

² Ad diem illum.

³ Luk.: 1, 30.

⁴ Mária fensége, Salv. Reg. 15. old.

akaratával. Erre vonatkozóan jegyzi meg lisieuxi kis Szent Teréz¹: «Ha a szentekhez fordulunk, egy kicsit várnunk kell, nekik ugyanis Isten elé kell terjeszteniök kérésünket. Ha azonban a Boldogságos Szűz segítségét kérjük, mindjárt megsegít minket. Tegyük meg és meggyőződünk ezen állítás igazságáról».

A Boldogságos Szűz kiválaszt magának egyes helyeket. Különösen szereti itt tartani audienciáit. Ezek a helyek a Mária-búcsújáróhelyek és az itt lévő kegyképek. Ezen helyek fogadalmi táblácskái, melyeken e szavak láthatók: «Mária segített» stb . . . — a legbeszédesebb bizonyítékai annak, hogy számos és sokszor egész csodálatos imameghallgatás történt.

¹ † 1897.

25. Mária kegyhelyei.

Isten a világ sok helyén fakasztott gyógyító forrásokat, amelyekben a testi betegségben szenvedők gyógyulást találnak. Éppen így, bizonyos helyeket is kiválasztott Isten, ahol imádságaink gyorsabban meghallgatást nyernek. A legtöbb közöttük Mária-búcsújáróhely. Rendszerint az Istenanya tiszteletére épült templomok ezek. Ezek az Istenanya legkedvesebb fogadótermei. Minden országban van egy-két híres Mária-búcsújáróhely. Pl. Olaszországban Loretto, Svájcban Maria-Einsiedeln, Ausztriában Maria-Zell, Bajorországban Alttötting, Lengyelországban Censtochova, Spanyolországban Montserrat, Franciaországban Lourdes és La Salette. Nálunk Máriapócs, Máriaradna, Máriabesnyő, Mária-Gyűd, Mátraverebély, Kismarton (Eisenstadt), Vasvár stb. a híresebb búcsújáróhelyek.

Néhány ilyen búcsújáróhelyet maga Mária alapított. Ő a második Éva, akit Krisztus a keresztről adott nekünk Anyánkul. Nagyon szeret minket, gondja van üdvösségünkre, s azon van, hogy minél inkább segíthesen rajtunk. Nagyon szépen mondja Lataste Mária, a francia segítő nővér: «Szűz Mária azt akarja, hogy hozzá folyamodjunk, s nála keressünk oltalmat. Ő közöttünk és Isten között áll, lát minket s elvárja, hogy hozzá folya-

modjunk. Szíve tele van jóssággal és gyengédséggel. Ő, mondhatni, koldulja a mi hozzá intézett imáinkat. Ime, ennyire akar és kész rajtunk segíteni!» Ez a nagy szeretet és gondosság az oka annak, hogy az Istenanya megmegjelenik egyes embereknek. Általában ártatlan gyermekeket szokott erre a nagy kitüntetésre kiválasztani, s ezeket bízta meg azzal, hogy akaratának hírvivői legyenek. Rendszerint azt kívánja, hogy templom épüljön a megjelenés helyén. A maga részéről pedig megígéri, hogy ezen a helyen segít minden testi és lelki nyomorúságunkon. Lássunk néhány ilyen búcsújáróhelyet, amelyet maga Mária alapított.

1. Mária a spanyolországi Saragossában Krisztus Urunk születése után 40-ben alapította az első Mária-búcsújáróhelyet.

Ezt az eseményt Emmerich Katalin és Agredai Mária majdnem egyöntetűen írják le. Az idősebb Szent Jakab apostol, Szent János evangélista testvére Spanyolországban hirdette és terjesztette az evangéliumot. Bizony sok üldözést kellett Krisztusért elszenvednie. Egyik éjjel az Efezusban élő Szűzhöz imádkozott, hogy esdje ki Szent Fiának hathatós segítségét az üldözés ellen. És mi történt? Tündöklő fényesség villant föl előtte. A fényesség közepén karcsú oszlop és rajta a Boldogságos Szűznek fehér alakja jelent meg. És így szólt Szent Jakabhoz: «Fiam, Jakab! A fölséges Isten azt akarja, hogy itt templom épüljön és azt az én nevemről nevezzétek el. Itt osztja ki az Úr kegyelmének kincseit azoknak a híveknek, kik az én közbenjárásommal keresik azt. A Mindenható nevében nagy kegyelmeket és áldást ígérek nekik. Az igazság és ígéretem zálogául ez az oszlop a rajta lévő szobrommal itt marad a világ végezetéig. Kezd meg a templom építését és befejezése után utazz Jeruzsálembe. Itt Fiam akarata szerint életedet érte föl fogod áldozni».

Kr. sz. u. 40-ben, január 2-án történt ez a megjelenés. Attól az időtől kezdve az oszlopot állandóan egy angyal őrzi. A szentély a sok vihar és üldözés közepette is sértetlen maradt. Midőn Jakab befejezte a templom építését, Jeruzsálembe utazott. Útközben meglátogatta az Efezusban élő Szent Szűzet, aki megjövendölte neki közeli halálát és vigasszal és erősséggel töltötte el lelkét. Szent Jakab érzékeny búcsút vett Máriától és öccsétől, Szent János evangélistától és Jeruzsálembe távozott. Itt 41 március 25-én lefejezték. Lefejezése előtt térdre esett és kérte a Szent Szűzet, hogy legyen mellette e nehéz pillanatában. Az Istenanya mindjárt meg is jelent neki tündöklő szépséggel, egy sereg angyaltól körülvéve. Holttestét július 25-én tanítványai Spanyolországba vitték. Ezért az Egyház ezen a napon ünnepli az idősebb Szent Jakab apostol ünnepét.¹ Az Apostolok Cselekedetéből is megállapíthatjuk, hogy Szent Jakab vértanúsága március végén húsvétkor történt.²

Mária különösen közelállt Szent Jakabhoz, hiszen vérrokona volt (lásd 5. o. családfát) és Jakab testvére volt Szent János³ evangélistának, akit az Úr Jézus kereszten elhangzott szava Mária fiává tett. A Szűz Anya gyakran megjelent Szent Jakabnak. Midőn az apostol a spanyolországi Granadában prédikált, az ottani zsidók őt két tanítványával együtt elfogták, megkötözték, és kihurcolták a pusztába, hogy ott megöljék. Szükségében Szent Jakab a Boldogságos Szűzhöz folyamodott segítségért. Mária meg is jelent egy felhő szárnyán Szent Jakabnak. De csak az apostol láthatta Máriát és csak ő hallotta a Szűz szavait: «Fiam, Jakab, légy bátor! Hisz szeret téged az én Uram, Jézus Krisztus . . . Kimentelek téged ellenégeid kezéből.» A zsidók, akik kivont karddal állottak

¹ Agreda: II. 253, 262; Em. Leb. J.: III. 553 ff.

² Ap. Csel. 12, 3.

³ Lásd 5. old. családfát.

előtte, megtántorodtak, földreestek és órákhosszat eszméletlenül heverték. Közben Szent Jakab és társai megszabadultak. Tüstént el is távoztak Granadából és Andaluzián, Toledón, Galicán, Asturián keresztül Saragosa sába utaztak.¹

Szent Jakab apostol élettörténetében láttuk, hogy Szűz Anyánk életében a *bilokáció* adományát is élvezte, vagyis életében egy időben két helyen volt jelen. Agredai Mária² még a következő esetet beszéli el: Szent Péter az apostoli zsinat után 42-ben Antiochiába ment, és ott megalapította első püspöki székhelyét. Mikor egyszer az Egyházat nagy veszély fenyegette, megjelent neki a Boldogságos Szűz, és megbeszélte vele az egyházi teendőket. Később Rómában is gyakran megjelent neki.

A bilokáció több szent életében is előfordul. *Szent Pál* apostol írja,³ hogy egyszer a paradicsomba ragadtatott, míg teste a földön volt. És megjegyzi, hogy ez számára rejtély maradt. *Szent Alfonz*⁴ életéből is ismerünk egy bilokációs esetet. 1774 szeptember 21-én szentmiséje után leült püspöki palotájában egy székre, hogy ott elvégezze hálaadását — 80 éves volt ekkor. — Egyszerre csak mozdulatlan lesz, úgylátszik, hogy elragadtatásba esett. Ez az állapot a következő nap reggeléig tartott. Ekkor felébredt, és közölte elősiető szolgálival, hogy Rómában XIV. Kelemen pápa⁵ halálos ágyánál volt. És nemsokára meg is jött a hír, hogy a pápa szeptember 22-én meghalt. Szent Alfonz szenttéavatási aktáiban ez az eset is megvan említve. A stigmatizált *Schumann Mária Beatrix*⁶ a bajorországi Pfarrkirchenben élt. Életében a következő két eset fordult elő. 1854-ben a jubileumon a plebániái templomban a szentáldozáshoz járult, mialatt otthon betegen feküdt. Azt is megmondta, hogy három

¹ Agreda: II. 246—248.

² Agreda: II. 289.

³ 2. Kor.: 12; 2—4.

⁴ † 1787.

⁵ Ő törölte el a jezsuita rendet.

⁶ † 1887.

sor áldozó volt. 1855 Úrnapján pedig betegen feküdt a szobájában és ugyanakkor meglátogatta beteg nagynénjét, Leitner Terézt, aki ugyanabban a házban, de egy más szobában lakott és még aznap meghalt.¹

Feltűnő Mária nagy alázatossága. Midőn Spanyolországba való elragadtatása után ismét magához tért, legelőször is megköszönte Istennek a jótéteményt, hogy segíthetett Szent Jakab apostolon. De arra a megtiszteltetésre, hogy tiszteletére már életében templom épüljön, alázatosan kevésnek érezte magát. Ismételten földreborult, mintha a legnyomorultabb féreg lenne, és nem az Isten Fiának Anyja és áldott az asszonyok között.²

2. 1858-ban alapította Mária Franciaországban a lourdesi búcsújáróhelyet.³

A szeplőtelen fogantatás dogmájának kihirdetése után négy évre Isten Anyja 18 alkalommal megjelent Lourdesban a 14 éves lánykának, Soubirous Bernadette-nek, akit legutóbb avattak szentté. E megjelenések között a legfontosabbak február 25-e és március 25-e. Február 25-én fakasztotta Mária a csodatevő forrást. Vize külsőleg semmiben sem különbözik más víztől, de Isten erejével csodás hatása van. Ezreken felül van azoknak a száma, kik a víz használata által visszanyerték egészségüket. Március 25-én pedig megismertette magát Bernadette égi Asszonya. A lányka ismételt kérésére megnevezte magát és így szólt: «Én vagyok a szeplőtelen fogantatás». Ezzel azt akarta mondani: Én vagyok az Isten Fiának Édesanyja, kinek szeplőtelen fogantatását, mint hittételt, nem régen hirdette ki ünnepélyén a pápa.

¹ Wilh. Maier, Schuhmann, 1914, Passau, Georg Kleiter, S. 34. und 89.

² Agreda: II. 256.

³ Lásd bővebben: «Spirago, Beispielsammlung» 6. Auflage S. 25—27. (Verlag R. van Acken, Singen-Ems.)

Egy másik megjelenésénél pedig így szólt a Boldogságos Szűz Bernadettehez: «Menj, és mondd meg a papoknak, hogy ide templomot építsenek. A népek pedig körmenetben jöjjenek e helyre!»

Ettől az időtől a lourdesi búcsújáróhelyet évente milliók és milliók keresik fel. Számptalan csodás gyógyulás történt és történik ma is itt. Az ujságok, amelyek legtöbbje nem keresztény szellemű, vagy elhallgatják e csodákat azért, mert a csodák világnézetük keretében nem találnak helyet, vagy pedig természetes úton-módon igyekeznek azokat megmagyarázni. Például a vallási lelkesedésben keresik az itt történt gyógyulások csodás hatását. Mi az igazság előtt nem csukjuk, nem húnjuk le szemünket, hanem hálás szívvel köszönjük meg a Mindenhatónak, hogy a Szent Szűz megdicsőítésére olyan csodákat művel.

3. 1917-ben, a világháború alatt a portugáliai Fatimában az Istenanya új búcsújáróhelyet alapított.¹

A Szűz Anya 1917 május 13-tól október 13-ig öt ízben jelent meg itt három pástorgyermeknek mindig a hónap 13. napján. A gyermekek 7—10 évesek voltak: Az égi asszony egy tölgyfán szokott megjelenni, hófehér ruhában, amelyet aranyos öv díszített. Fejéről földigérő fehér fátyol omlott alá. Összekulcsolt kezéből olvasó lógott. Mária most is azt óhajtotta, hogy a megjelenés helyén templom épüljön, és körmeneteket vezessenek oda. Megígérte, hogy e helyen meggyógyítja a betegeket. «A szentolvasóról nevezett kedves Asszonyunknak» mondta magát. Figyelmeztetett bennünket, hogy gyakran imádkozzuk a szentolvasót, és sokszor ajánljuk fel a tisztító-tűzben szenvedő lelkekért, különösen azokért, akik legjobban el vannak hagyatva, akikre nem gondol senki.

¹ A Fatimában történt eseményeket nagyon részletesen megtalálhatjuk: «Spirago, Neue Predigten» (II. Band. S. 203—211).

Kevés búcsújáráhelyet látogatnak ma annyiszor, mint éppen a fatimait. Volt nap, hogy 300.000 búcsújáró is fölkereste, és volt rá eset, hogy 30.000 ember is áldozott. Az ottani áldoztatókehely majdnem fél méter átmérőjű, és körülbelül 25.000 ostya fér el benne. Fatima a jelenkor legnevezetesebb búcsújáráhelye lett. Sok a csodás gyógyulások száma. Érdekes, hogy a beteg zárándokok közül sokan csak a hazatérés alkalmával gyógyultak meg.

4. 1932 és 1933-ban a boldogságos Szűz Belgium több közösségében megjelent. Az a kívánsága, hogy a megjelenések helyén templom épüljön. Ugyanakkor megígéri, hogy itt meggyógyítja a betegeket és megtéríti a bűnösöket.

Boring (Beauraing) az Ardenneken fekvő kis belga falucskában Mária 33-szor jelent meg öt 10—15 éves gyermeknek.

A gyermekek közül egy fiú, a többi négy leány. Hárman testvérek voltak, a másik kettő szintén. Valamennyien iskolás gyermekek.

Egyik este ezek közül négyen elmennek barátnőjükért a keresztény iskolanővérek ottani iskolájába. A kolostor kertjében szép, fényes Asszonyt pillantottak meg. Az Asszony máskor is megjelent nekik a kolostorkert kerítésén túl levő fának ágain.

Midőn ennek híre futott, estelenként az öt gyermek kívül néha több ezer ember is eljött a jelenés helyére. Köztük néha 50 orvos is volt. Midőn az öt gyermek az égi Asszonyt meglátta, gyorsan, mintha villám sújtotta volna őket, térdre estek — ellenállhatatlan erő kényszerítette őket térdre. A gyermekek azon kérdésére, vajjon ő-e az Istenanya, — a csodás nő helyeslőleg bólintott. Egy más alkalommal így szólt hozzájuk: «Én az Isten Anyja, az ég királynője vagyok. Meg fogom téríteni a bűnösöket. Imádkozzatok, sokat imádkozzatok!» Azt kí-

vánta, hogy a megjelenés helyén kápolnát építsenek és minél többen zárandokoljanak oda.

A megjelenések ismétlődtek 1932 november 29-től 1933 január 3-ig. Az utolsó napon az Asszony mindegyik gyerekeknek egy titkot mondott meg, amelyet nem volt szabad elárulniok. Csak a fiú közölt annyit, hogy a neki mondott titok nagyon szomorú. A megjelenések utolsó napján mintegy 25.000 ember volt jelen; közülük 2000-en autón jöttek a falucskába. Az égi Asszony utolsó szava ez volt: «Adieu!»

Az Asszonyt ilyennek látták: Majdnem $1\frac{1}{2}$ méter magas volt. Mikor megjelent, ovális, fénylő felhő vette körül, amely azután szétnyílt és nagy fény áradt ki belőle. Fehér ruháját égszínkév öv díszítette. Jobb kezében olvasót tartott. Haja aranyfényben csillogott. Mellén aranyos, fénysugarakkal körülvett Szív ragyogott. Körülötte kéklő fényesség szendergett. Megjelenésekor először mindig az égre emelte szemét, s csak azután nézett a földre.

A gyermekek az egész megjelenés ideje alatt elragadtatásba estek. Az orvosok égő gyufát tartottak ujjuk alá, de ők észre sem vették. Egy orvos orvosi késével megvágta az egyik gyermek arcát, de sem vér nem serkent ki belőle, sem pedig seb nem látszott rajta. A szemük elé tartott elektromos lámpa is hatás nélkül maradt.

A namüri püspöki hatóság a katolikus papságnak szigorúan megtiltotta, hogy ezeken az összejöveteleken résztvegyen. Csak 1933 május 31 óta engedte meg a püspök, hogy az esti szentolvasó ájtatosságon, melyet az öt gyermek a megjelenés helyén tartott, papok is résztvegyenek. Arra is megadta az engedélyt, hogy a megjelenés helyén kápolnát építsenek. 1934 nyarán 50—100.000 ember — köztük sok előkelő személy is — látogatta meg azt a helyet, ahol Mária megjelent.

A gyermekek neve: A három Boison testvér közül a fiút Albertnek (akkor 11 éves volt), a lánykákat Gilber-

tának (13 éves) és Fernandának (15 éves) hívták. A másik két testvér neve : Degeimbre Andrea (14 éves) és Gilberta (10 éves). A plebános kijelentése szerint csak langyos vallásos nevelésben részesültek és egyáltalán nem voltak jámborok. A megjelenés óta azonban mindennap szentáldozáshoz járulnak, és egy este sem hiányoznak a megjelenés helyén tartott nyilvános imádságról. A gyermekeket csalással nem lehet gyanúsítani, hisz mindegyiket külön hallgatták ki, és mind az öt gyermek vallomása megegyező volt. Az is feltűnő, hogy a gyermekek anélkül, hogy egymásnak jelt adtak volna, egyszerre hullottak térdre. Továbbá figyelemre méltó az is, hogy az orvosok megállapítása szerint mind az öt gyermek teljesen egészséges és egyiknek sincs testi hibája. Tehát hiszteriaról, hallucinációról, vagy önámításról szó sem lehet náluk.

1934 január 3-ig a nézők közül senki sem látta a jelenést. Ezen a napon azonban körülbelül száz ember hirtelen térdreesett. Azt mondták, hogy ők is látják az Istenanyát. Nehányan így kiáltottak fel: «Ő, Boldogságos Szűz Anya, mily szép is vagy te!»¹ Azok között, akik a jelenést látták, több hitetlen és vallásüldöző is volt, köztük egy, a katolikus vallás elleni támadásairól jólismert szocialista is. Ez beismerte, hogy 14 éves kora óta nem imádkozott, de most újra megtanult imádkozni.

1933 június 11-én, Szentháromság vasárnapján Bóringban csodás gyógyulás történt. Tilman Goume, 58 éves gyárimunkás vagy 50 kilométer távolságból autón jött a megjelenés helyére. Utazása nagyon fájdalmas volt. Hátgerincbajban szenvedett, és betegsége már annyira előrehaladt, hogy lehajolni sem tudott. Maga mondta: «Ha ezer frankost is látnék heverni az úton, nem bírnám fölvenni». Az autóból a fia emelte ki és tette a kegyhely rácsa elé. Itt betegünk állhatatosan kérte a

¹ Lásd: «Die Ereignisse von Beauring» (Verlag Rex-Loewen, 80 Seiten, 75 Pfg.) S. 62—69

Szűz segítségét. Hosszabb imádkozás után hirtelen meg-rázkódott és szokatlan forróságot érzett testében. Mintha elektromos ütés érte volna. Ettől a pillanattól kezdve egészséges lett, ismét le tudott hajolni és órák hosszat is eljárkalhatott. Hálából tovább a kegyhelyen maradt. A Szent Szűz neki is megjelent. Gyönyörű Asszonyt látott egy leereszkedő felhőn. Arca ovális volt, ruhája fehér. Derekán övet hordott. Fejéről fátyol omlott alá, jobbában szentolvasót tartott. A csodálatos módon meg-gyógyult ember június 15-én, Úrnapján megegyszer el-jött a kegyhelyre, hogy másodszor is megköszönje a nagy kegyelmet. Délelőtt 9 óra tájban Mária ismét meg-jelent neki. Arra a kérdésére, hogy mit kíván, így válaszolt: «Egy kápolna építését» — és ugyanekkor a ruháján lévő kék övön aranyos betűkkel a következő szavak látszottak: «Notre Dame de Beauraing».¹ Az öt gyermek nagyon megörült, amikor meghallotta, hogy ennek az embernek is megjelent Mária. Így szóltak: «Nekünk, gyermekeknek sokan nem hittek. Most, hogy az Istenanya egy felnőtt-nek is megjelent, inkább fognak hinni». Ennek a csodás gyógyulásnak legközelebbi eredménye az lett, hogy a meggyógyultnak anarchista fia, aki eddig csak gúnyoló-dott a búcsújáráshelyen, megtért.

Még több csodás gyógyulás is történt ezen a búcsú-járáshelyen. Feltűnő, hogy ezek rendszerint csak a haza-utazás alkalmával, vagy pedig csak otthon gyógyul-tak meg.

1933 február 11-én Hubert de Wolf, ki gerincvelő betegsége miatt béna volt, a kegyhelyen gyógyulásért imádkozott. Ettől kezdve szemlátomást javult betegsége és néhány nap múlva teljesen egészséges lett. Ő is még-egyszer eljött, hogy Isten Anyjának köszönetet mondjon.

1933 június 19-én a kegyhelyre egy nyolcéves lányka

¹ Bóringi Miasszonyunk.

Nelly Mettet jött. Ballába kétéves kora óta teljesen béna volt. Nála a gyógyulás csak akkor állott be, mikor hazaérkezett a Pontaury mellett fekvő Sery-be. Három nappal később ismét a kegyhelyen látjuk, ahol hálásan köszöni meg a Szűz segítségét.

Másnap egy 38 éves asszony, Maria von Laer jött 300 más búcsússal a kegyhelyre. Buzgón imádkozott azért, hogy megszabaduljon gerincvelő betegségéből, melyben 1917 óta szenvedett. A gyógyulás másnap reggel 9 órakor állott be. Minden segítség nélkül föl tudott állani és teljesen egészségesnek érezte magát.

1933 június 27-én a kegyhelyen hirtelen meggyógyult a négyéves Huchon Vilmos, aki születése óta mindkét lábára béna volt. A gyermek anyja térdén ült és hirtelen azt követelte, hogy engedjék le. Kitépett egy szál virágot anyja kezéből, a megjelenés helyre sietett és letette a virágszálat. A gyermek most nevetett életében először.

Még több csodát is elmond a már említett füzet: «R. v. Lama, Die Muttergottes erscheinungen in Belgien» S. 28—35.¹

A kis belga falucskában, Banneurben Mária a «Sze­gények Asszonya» búcsújáróhelyet alapította.

Ebben a falucskában lakott Mariette Beco, ki egy teljesen hitetlen szocialista családapának nyolc gyermeke közül a legidősebb volt. Ez a lányka 1933 január 15-én este 7 óra körül lakásuk ablakából kinézett a sötét éjszakába. Leste, vajjon nem jön-e még hazafelé 10 éves öccse, ki egész nap távol volt. Egyszer csak hirtelen felkiáltott és rémülten szaladt anyjához. Elmondta neki, hogy kint

¹ Míg a tudósok egy része a jelenés természetfölötti jellegét kétsé­gen kívülnek tartja, addig mások, különösen orvosok, természetes úton igyekeznek megmagyarázni. Pl.: Az országúton haladó autó fénye okozta, hogy a gyermekek fényességet láttak. Ehhez azonban sok fantázia kell.

egy szép, fényben ragyogó Asszonyt látott. Az anya is az ablakhoz ment, de ő csak homályosan látta a fénylő asszonyi alakot. A leányka ellenben vagy tíz percig még nagyon világosan látta. Azután eltűnt a jelenés. Midőn ezt a dolgot az apának elmesélték, az egyszerűen ki-nevette őket.

Január 18-án megint esti 7 óra tájban ismét hívta a leánykát a fényes Asszony és egy nem messze lévő forráshoz vezette. Majd így szólt: «Ez a forrás az enyém... Ez a forrás a nemzetek betegeiért van . . .»

Még hatszor jelent meg a szép, fényben ragyogó Asszony. Mindig esti 7 óra tájban. Legutolsó megjele-nése 1933 március 2-án volt. Az égi Asszony résztvevően mosolygott ekkor. Fehér ruháját kék öv díszítette. Fátyola is hófehér volt. Összekulcsolt kezében szentolvasót tartott, melynek keresztyével kétszer áldást adott.

Pár szó a jelenés szavaiból: «Én a Megváltónak Anyja, az Istennek Anyja vagyok». — «Én a szegények Nagyasszonya vagyok.» — «Imádkozzatok sokat, kedves gyermekeim.» — «Azért jöttem, hogy segítsék a szenvedőkön». — «Azért jöttem, hogy segítséget hozzak a betegeknek.» — Egy kápolna építését is kérte az Asszony. Már 1933 május 25-én nagy néptömeg jelenlétében le is rakták az alapkövet; augusztus 15-én szentelte föl a lüttichi püspök és Belgium prímásának titkára misézett először a kápolnában.

Ettől az időtől kezdve szüntelenül zarándokolnak a megjelenés helyére. Minden este nagy néptömeg imádkozza itt az olvasót. A kőből kibuggyanó forrás vízének áhítatos használata által már sok gyógyulás is történt. Az első 1933 április 10-én. Lelki betegségből való gyógyulás is előfordul. Elsőnek a jelenést látó lányka apja tért meg. Rövidesen meggyónt és megáldozott. Azután, nem törődve társainak gúnyolódásával, kilépett a kommunista pártból is.

Atyja vallomása szerint, a leányka, kinek a Szent Szűz megjelent, mindig nagyon jó gyermek volt. Sohasem járt szórakozások után, hanem amint megjött az iskolából, beteg édesanyjának segített. Elvégezte helyette a házimunkát. Az apja mindig «kis mártír»-nak nevezte. Könnyen lehetséges, hogy az a nagy kitüntetés, mely a leánykát a Szent Szűz megjelenésével érte, erkölcsi tisztaságának és alázatos munkájának a jutalma.

A lüttichi és a namúri püspöki hatóságok készséggel megadták a papoknak az engedélyt, hogy Beauraingba és Banneurbe zarándoklatot vezessenek.¹ A banneuri kápolán halomszámra kapja a kegyhelyen nyert kegyelmeket megköszönő leveleket.²

A belgiumi Onkerzele-ben az 1933. évben szintén megjelent a Szűzanya. Itt is kápolna építését kérte.

Itt 1933 augusztus 4-től szeptember 23-ig több ízben megjelent a Szent Szűz egy 58 éves jámbor asszonynak, Leonie van Dycknek, akit a férje elhagyott. Ez az asszony 13 gyermek édesanyja volt és nagy szükségben élt. Szépen, vallásosan élt. Minden este résztvett a község esti szentolvasó ájtatosságán. Augusztus 4-én pénteki napon imádság közben hirtelen égi Asszony arcát látta a közelben. Másnap déli harangszókor ismét látta a jelenséget, amely kedden, augusztus 8-án este a szentolvasó-imádság alatt ismétlődött.

Augusztus 10-én az égi Asszony fénybeburkolt alakja megjelent a kápolnában; majd utána a kápolna melletti nyárfa ágain. És az égi Asszony így szólt fla-

¹ 1933. novemberében jelent meg a belga püspököknek a papsághoz intézett pásztorlevele, mely szerint a megjelenéseknek addig nem kell természetfölötti jelleget tulajdonítani, míg ez minden kétségen felül nem áll; és hogy a papok ne rendezzenek püspöki engedély nélkül búcsújárásokat a megjelenés helyére.

² Lásd: «Linzer Quartalschrift, 1934. XI. S. 672».

mand nyelven: «Ne félj! Azért jöttem ide, hogy a bűnösöket megtérítsem. Mondd meg a népnek, javuljon meg, imádkozzék sokat és hagyja abba a káromkodást». Ez a megjelenés ismétlődött még mintegy 15 napig. Gyakran oly erős fény vette körül az égi Nőt, hogy van Dyck asszony nem bírta elviselni. A későbbi megjelenéseknél néha ezernél is több ember volt jelen. Amint a Szent Szűz megjelent, az asszony térdreborult és elragadtatásba esett.

A következő mondatokat vesszük ki az égi Asszony szavaiból: «Én a szegényeknek kedves Nagyasszonya vagyok». — «Magamhoz fogom vonzani a bűnösöket.» — «Állandóan imádkozzatok a bűnösök megtéréséért.» — «Közel van az a pillanat, midőn az embereket nagy büntetés fogja érni.» — «Imádkozzatok sokat, hogy országokat a bekövetkező csapás megkímélje.» — «Én meg akarom védeni országokat, segítsetek nekem imáitokkal.»

Az égi Asszony azt kívánta, hogy a kápolnát nagyobítsák meg és benne úgy helyezték el a szeplőtelen fogantatás szobrát, hogy már messziről észre lehessen venni. De még egy másik kápolnát is építsenek a megjelenés helye mellett. Ez lehet nagyobb vagy kisebb, aszerint, hogy az emberek hogyan szeretik az Isten Anyját és milyen anyagi eszközök állanak rendelkezésükre. Ennek a kápolnának a célját e szavakkal jelölte meg az égi Asszony: «Ez a második kápolna emlékeztesse az embereket arra, hogy én a Fájdalmas Anya vagyok, a nyomorultaknak és a szomorkodóknak megsegítője. És azt a kívánságát is bejelentette, hogy szeptember 15-én — ezen a napon ünnepli az Egyház a Hétfájdalmú Szűzanyát — körmenet vonuljon a kápolnába. Az utolsó megjelenés alkalmával, szeptember 23-án, így szólt: «Nemsokára ismét látni fogtok engem».

A megjelenés lefolyása a következő volt. Először is egy felhő ereszkedett le a fára. Ezen a felhőn jelent meg

az égi Nő. Hófehér, földigérő ruhát hordott, kék övvel. Arca hosszúkás, ovális volt. Szőke haja fürtökben omlott alá. Szemei nagyok voltak. Kezét összekulcsolva tartotta. Megjelenésekor először mindig az égre nézett, csak azután tekintett le a népre, melyet jobbkezeivel megáldott, mialatt balkeze mellén pihent. Mellén arany szív fénylett, amelyből fénysugarak lövelltek szerteszét. Feje körül is fénysávocsák villogtak. Ezeknek fénye oly erős volt, hogy a szemet el kellett miatta fordítani. Feje mögött holdalakú fény volt látható. Az Asszony teljesen fényben ragyogott és a fehér fényesség mellett sokszínű tüzek villogtak.¹

*

Könnyen ajkunkra túlulhat a kérdés: Miért éppen Belgiumban jelent meg oly sok helyen a Szűz Anya? Erre a kérdésre így adhatjuk meg a feleletet: Máriának erre biztosan megvolt az oka. Ezt az okot talán abban kereshetjük, hogy Belgium nagyon, de nagyon tiszteli az Istenanyát. Sok Mária-búcsújáróhely is van itt; így pl.: Oostacker, Gourtrai, Hal, Montaign, Lüttich, Limburg, Tongres, Namúr, Alseberg.

5. Mária megjelenésével rendszerint a gyermekeket és a pásztorokat tünteti ki.

Sokan csodálkoznak, hogy Mária a gyermekekhez és a pásztorokhoz fordul és ezeket használja föl eszközéül. De vajjon Isten is nem a gyermek Sámuel használta föl arra, hogy üzenetét átadja a főpapoknak?² Nemde, a csipkebokorból is a pásztor Mózeshez szólt az Úr és utasításait neki adta?³ S vajjon nem a betlehemi puszta pásztorait értesítette-e először angyalai által a Megváltó

¹ E megjelenést is kimerítően tárgyalja a már többször említett irat : «Lama: Die Muttergotteserscheinungen in Belgien». S. 42—52.

² 1. Kir. 3.

³ 2. Móz. 3.

születéséről? Istennek az a szokása, hogy a gyenge és alacsonyrangú személyeket választja ki és velük valósítja meg céljait. «Azt, ami a világ szerint oktalan, választotta ki az Isten, hogy megszégyenítse a bölcseket és azt, ami a világ szerint gyöngé, választotta ki az Isten, hogy megszégyenítse az erőseket.»¹ «Kicsoda olyan, mint az Úr, a mi Istenünk, ki a magasságban lakik és a nyomorultra letekint.»² Így tesz az Istenanya is. Nagyon szépen mondja Melanie von La Salette: «Ugyan, mi bírta rá Istent arra, hogy engem válasszon ki? Hiszen az egész világon nem találhatott volna nálam kisebbet. A Mindenható kis senkik által akar működni.»

¹ 1. Kor. 1, 27.

² 112. Zsolt. 5.

26. Mária fontosabb megjelenései.

A főntebb tárgyalt lourdesi, fatimai és belgiumi megjelenéseken kívül még megemlítsünk pár megjelenést, különösen azokat, melyek leginkább felkeltették a kereszténység figyelmét.

1. Az 1251. évben Mária megjelent a karmelita rend generálisának, Stock Szent Simonnak. Kezében barna skapulárét tartott.

A Szentföldön, a Földközi-tengertől keletre, Szamaria és Galilea között vonul végig a *Karmel-hegység*. Délnyugati, termékeny oldalát már ősi idők óta remetéik keresték fel. Illés és Elizeus is itt remetéskedett. A kereszténység idejében is itt kerestek az emberek békét és nyugalmat az üldözések ellen. 1205-ben az ottlakó remetéik szerzetesrenddé egyesültek a «Kármelhegyi Boldogasszony testvérei» címen. Nemsokára a szaracénok feldúlták a kolostort és a szerzeteseket elűzték. Ezek angliába jöttek. Egy ilyen angol kolostorba lépett be a Kentben született Simon remete is. Mellékneve Stock (törzs) volt, mert egy magasan kiemelkedő tölgyfatörzszön élte eddigi remeteéletét. 1245-ben a rend generálisává választották. A rendet akkoriban sok üldözés érte. Ezek ellen Simon az Istenanya oltalmába ajánlotta rendjét. A Szűz Anya

1251 július 16-án megjelent neki a Cambridge-i kolostorban. Kezében barna skapulárét tartott és (amint ezt Simon rendtársaival még aznap írásban közölte) a következő szavakat intézte Simonhoz: «Vedd, fiam, rendednek skapuláréját, mint barátságomnak jelvényét. Kitüntető kiváltság ez számodra is meg az összes karmeliták számára is. Aki ezel a szent ruhadarabbal a testén hal meg, azt soha sem éri el a pokol lángja. Ez lesz az üdvösség jelvénye, védelmi fegyver a veszélyben és záloga örök szövetségemnek». (Magától értetődő, hogy ez az ígélet csak azokra vonatkozik, akik keresztény életet élnek.) Nem sokkal ezután Stock Simon megalapította az úgynevezett *skapuláré-társulatot*, melynek tagjai többek között azt is magukra vállalják, hogy állandóan viselik a skapulárét. Ez két barna (vagy fekete) gyapjúvászon-darabkából áll, melyet zsinór köt össze. Úgy kell a vállra¹ tenni, hogy az egyik darab a mellen, a másik pedig a háton feküdjék. Stock Simon 100 éves korában halt meg, Bordeauxban. Teste az ottani katedrálisban pihen. A skapuláré-társulat nagyon elterjedt, különösen azóta, hogy az Istenanya XXII. János pápának² is megjelent. A Szűz Anya közölte a pápával, hogy Szent Fiától kiesdette ezt a kegyelmet, hogy a skapulárét viselők még a tisztítóhelyen is könnyebbülést találnak. Haláluk utáni vasárnapon megszabadulnak az ideigtartó büntetéstől és bethérhetnek az örök dicsőségbe. A pápa 1322 március 3-án hirdette ki ezt a Szent Szűztől megerősített kiváltságot. XIV. Benedek pápa Stock Szent Simont «nagy szentségű ember»-nek nevezi,³ és igaznak tartja, hogy a Szent Szűz Stock Szent Simonnak és XXII. János pápának valóban megjelent. Így ír: «Szent Simonnak a látomása valóban megtörtént».

¹ A váll neve latinul: scapulae; ebből a szóból ered a skapuláré elnevezés is.

² 1316—1334.

³ De festis II. 76.

Aki a kármeliták skapuláréját hordani akarja, először is a kármelita társaságnak (harmadrend) kell tagjává lennie, és nevét a társaság könyvébe be kell vezetni.

A kármelhegyi kolostort ismételten feldúlták. 1840-ben egy kármelita szerzetes fáradozása folytán újból fölépült. Ma egyike Kelet legszebb kolostorainak.

2. 1645-ben Mária megjelenésével elűzte a svédek, mikor ezek a würtenbergi Weingarten városka templomát, ahol Krisztus vérének ereklyéje van, le akarták rombolni.

Midőn a pogány százados Cassius, kit a keresztények Longinusnak¹ neveztek, átdöfte lándzsájával Krisztus Urunk szívét, a nagy sebből vér és víz ömlött ki. Emmerich Katalin szerint ezt a vért a Szűz Anya, a kereszt mellett álló jámbor asszonyok, Szent János apostol és maga Cassius százados is fölfogták. A szent vért a jámbor asszonyok a náluk lévő csészékbe gyűjtötték össze, míg mások kis kancsóokban őrizték meg e drága ereklyét. Cassius, aki tudvalevőleg Krisztus halálakor megvallotta annak istenségét, mindig magával hordta ezt az ereklyét. Midőn később Itáliába, Mantuába ment, oda is magával vitte. Így jutott a mantuai keresztény község az ereklyék birtokába. 1047-ben Mantua lakosai a megszáradt vér egy részét III. Henrik² német császárnak ajándékozták, másik részét az akkori pápának. A szent véreereklyéjének megmaradt harmadik részét pedig megtartották maguknak. Ez most a mantuai Szent András-templomban van.³ A német császárnak adott ereklye 1094-ben a weingarteni⁴ bencés kolostor birtokába került. Itt minden évben az ú. n. «Blutfreitag»-on, azaz az áldozócsütörtök utáni pénteken⁵

¹ V. ö. a görög: λóγγυ-*lándzsa*.

² 1039—56-ban.

³ Minden 25. évben nyilvános tiszteletre állítják ki ez ereklyét, legutóljára 1926-ban tették ki.

⁴ A várost azelőtt Altdorf-nak hívták.

⁵ Ezen a napon került az ereklye a város birtokába.

nagyszerű körmenetben viszik körül ezt az ereklyét. Ezen a körmeneten körülbelül 50 község, és több mint 2100 lovas vesz részt. Régebben gyakran 6000 lovas is felvonult a körmenetre. Feltűnő, hogy a kolostorban az ereklyék a századok viharai ellenére is megmaradt. Azt állítják, hogy *a Boldogságos Szűz Anya óvta meg az ereklyét*. 1621 szeptember 22-én Dubadelius svéd herceg az éj leple alatt le akarta rombolni Weingarten városát és templomát. De hirtelen az égből villámok cikkáztak alá; és az ég peremén esti 9 órától reggel 4 óráig félelmes lovassereg volt látható. Ennek láttára a svédek rémülten elmenekültek. Néhány évvel később Widerholz svéd tábornok földülta egész Bajorországot. 1645 szeptember 13-án Weingarten felé közeledett, hogy templomát lerombolja. De egyszercsak seregével együtt hatalmas hadsereget látott maga előtt. *A sereg élén egy gyönyörű Asszony vitte a zászlót*. Most is rémülten távoztak a svédek erről a helyről. Ezt az eseményt örökíti meg az 1725-ben megjelent könyv, «Vinea florens et fructificans Altdorf, genannt Weingarten», továbbá von M. Grimm «Geschichte des Wallfahrtortes Altdorf, genannt Weingarten» című könyve is. (Megjelent 1864.) Szintén ezt a történetet írja le «Der kostbare Schatz des heiligen Blutes», von J. B. Frick, Pfarrer in Altdorf, 1851. című könyv is. Ez utóbbi könyv beszéli el a hadsereg előtt zászlót tartó Asszony megjelenését is.

1830-ban az Istenanya megjelent Labouré Katalin francia apácnának, és azt kívánta, hogy Szeplőtelen fogantatás-érmekek verjenek.

Ez az irgalmas nővér, akit 1933 május 21-én avattak boldoggá, egy jámbor földműves-család kilencedik gyermeke volt. 1806 május 8-án látta meg a napvilágot. Nyolc éves korában elvesztette jó anyját. Már kora ifjúságában sokat dolgozott a mezőn. Lelke azonban mindig

az Istennel volt, munkaközben is imádkozott. Minden szombaton böjtölt a Szent Szűz tiszteletére. Vágya már gyermekkorában mindig az volt, hogy kolostorba lépjen és apáca lehessen. Egyik éjjel álmodt látott. Egy plebánia-templomban volt, ahol éppen egy öreg pap mutatta be szentmiséjét. Mise után a pap jelt adott neki, de ő megijedt, és elfutott. Elment beteget ápolni, de ide is követte őt az öreg pap és így szólt hozzá: «Egészen helyes, hogy beteget ápolasz. Most még futsz tőlem, de eljön a nap, midőn szerencsédnek tartod, ha hozzám jöhetsz. Ne feledd, amit most mondtam neked!» Katalin 18 éves korában belépett egy chautilon-i intézetbe, hogy ott kiképezze magát. Eddig ugyanis sem írni, sem olvasni nem tudott. Itt álmát elmesélte az intézet papjának, mert még eddig nem találta ki, hogy mit is jelent álma. A pap így fejtette meg álmát: «Az öreg pap de Paul Szent Vince volt. Valószínű meghívta önt a tőle alapított vincenővérek rendjébe, hogy ott ápolja a betegeket.» Így történt, hogy azután, 24 éves korában belépett az irgalmas nővérek egyik párisi kolostorába.

40 évig szolgált Párisban az aggok menedékházában. Isten már novicia és később szerzetes-nővér korában sok kegyelmi megvilágítással és több megjelenéssel tüntette ki. Ezekről azonban gyóntatóján kívül senki sem tudott. Gyóntatóatyja parancsára később mindent leírt. Halála előtt főnöknőjével is közölte életének összes csodás eseményeit.

Kiemelkedik Labouré Katalin életében az Istenanya megjelenése. Ez 1830 július 18-án Szent Vince napjának előestéjén történt. Hálósobájában éjfél felé egyszer csak azt hallja, hogy valaki nevéen szólítja. Midőn ágyának függönyét széthúzta, egy körülbelül öt éves, kedves szőkefürtű fiúcskát látott maga előtt, ki így szólította meg: «Jöjj, a Boldogságos Szűz a kápolnában vár téged.» A nővér félt, hogy a zajt a hálósobájában lévő többi nővér

meg fogja hallani és így a figyelmet magára vonja. A gyermek kitalálta gondolatát és így szólt hozzá: «Ne félj! Alszik mindenki.» Gyorsan felöltözött tehát a nővér és követte vezetőjét. A kápolnában a gyermek, aki nem volt más, mint egy angyal, így szólt hozzá: «Ime, itt van a Boldogságos Szűz!» A nővér egy kimondhatatlan szépségű Asszonyt látott, aki leült az oltár közelében lévő székre. Katalin az Istenanya lábához borult, és kezét, mint a gyermek szokta anyjával tenni, ölébe tette. A Szűz Anya így szólt a nővérhez: «Fontos feladatot akarok rád bízni. Ha tekintetedet nem veszed le Istenről, le fogod győzni a feltornyosuló nehézségeket. Az emberek ellened lesznek, de Isten kegyelme segítségedre lesz. Ne félj, mondj el csak mindent egyszerűen és bizalommal lelki vezetődnék.» Azután szomorú tekintettel közölte a Szűz, hogy Franciaországot nagy csapás fogja érni. Megígérte azonban, hogy a nővérek anyaházát meg fogja oltalmazni a veszélyben is. (Mária ezen ígéretét meg is tartotta. A nővérek anyaháza mind az 1830-i júliusi forradalom, mind pedig 1870-ben a kommún alatt sértetlenül maradt.) Azután a következő kinyilatkoztatást kapta a Szűztől: «Franciaország 40 évig és 10 évig sokat fog szenvedni, s csak azután lesz általános béke.»¹ S miután a Szűz Anya még hosszabb időn át beszélgetett Katalin nővérrrel, eltűnt, mint a tovatűnő árnyék. A nővér vezetője az angyali gyermek visszakísérte őt halószobájába. Mikor lefeküdt, az óra éppen kettőt ütött. Ez a megjelenés egyúttal a további megjelenések bevezetése volt.

Ugyanezen év november 27-én volt a második megjelenés. Ezt gyóntatótyja megbízásából a nővér a következőkép írja le: «Szombaton, november 27-én, advent első vasárnapjának előestéjén, este félhat körül a kápolnában elmélkedésem közben selyemruha suhogását hal-

¹ A negyven év valószínűleg 1832—72. Hogy melyik a másik további tíz év — biztosan nem tudjuk.

lottam. A szentély Szent József-oltár felőli részén fehér-
ruhás, csodaszép Asszonyt láttam. Fehér ruhája, mint
a hajnal csillogott. Fátyola egészen a földig ért. Lábai
a földgolyón pihentek, de a gömbnek csak a felső felét
láttam. Kezében nagykönnyedén szintén földgolyót tar-
tott. Szemeit az égre emelte. Arca fénylett. Hirtelen gyű-
rűk kerültek ujjaira, és a gyűrűkön lévő drágakövekből
mindenfelé fénysugarak villantak elő, úgyhogy többé a
lábat és a ruhát nem láttam. Nem tudom leírni, mit érez-
tem ekkor. A Boldogságos Szűz azt mondta nekem, hogy
a földgolyó nemcsak az egész világot jelzi, hanem Francia-
országot is, és külön-külön mindenegyes embert. A ke-
zéből kivillanó sugarak jelzik a kegyelmet, amelyet mind-
azok megkapnak, kik azt kérik. Azután az Istenanya feje
körül aranybetűkkel a következő szavak jelentek meg:
«Ó, bűn nélkül fogantatott Mária könnyörögj érettünk, kik
hozzád menekszünk.» S ugyanakkor azt az utasítást kap-
tam, hogy nekem ilyen szeplőtelen fogantatás-érmet kell
veretnem. Mindaz, aki ezt a szentelt érmet nyakában
hordja, nagy kegyelemben részesül. Azután hirtelen úgy
látszott, mintha megváltozna a kép. M betűt láttam, fölötte
keresztet és rajta az Úr Jézusnak és Máriának a szívét.
Az édes Üdvözítő szívét tövis fonta körül. Azután mindez
eltűnt.»¹

Mivel a nővér gyóntatója nagyon tartózkodóan visel-
kedett, e jelenés még ez év decemberében megismétlő-
dött. A Szűz ismét azt követelte a nővértől, hogy érme-
ket veressen. A párisi érsekkel való tanácskozás után páter
Aladel missziósatyja végre elhatározta, hogy érme-
ket veret. 1832-ben jelent meg a nyilvánosság előtt 2000 darab ilyen
érem. Ezen érem jámbor használata által rövidesen több
csodás gyógyulás és megtérés történt. 1836-ban a párisi

¹ Így írja le ezt a nővér gyóntatótyja által kiadott írás: Aladel, médaille miraculeuse, 1881, Paris, Pillet et Dumoulin, rue des Grands Augustuins 5, 438. old.

érsek vizsgálata folyamán több csodás gyógyulás és megterés napfényre került. Aladel páter főtebb említett irata 240 oldalon tárgyal azokról a csodás gyógyulásokról és megtérésekről, melyek az éremmel függenek össze.

Msgr. de Quélen Paris érseke 1836 december 15-én pásztorlevelet adott ki, melyben nagyon ajánlja a szeplőtelen fogantatás érmét. Több millió ilyen érem indult ezután vándorútra az egész világra. XVI. Gergely pápa¹ is sok ilyen érmet ajándékozott jóindulata jeléül.

1876 december 31-én halt meg Labouré Katalin nővér szép és épületes halállal. Csak halála után tudták meg társnői, hogy az egyszerű és alázatos nővérnek többször megjelent az Istenanya, és hogy a csodás Mária-érem is tőle származik.

4. 1842-ben Mária a zsidó Ratisbonnenak, aki a szeplőtelen fogantatása-érmet hordta, a római Szent András-templomban megjelent és megtérítette.

A szeplőtelen fogantatás érme hódító hadjáratra indult el az egész világra. Hogy mily csodás eredményeket ért el, megmutatja a gazdag zsidónak Ratisbonne Tóbiásnak a megtérése is. Ez a gazdag bankár fia kereskedelmi utazó volt. 28 éves korában Rómába került. Az örökvárosban fölkereste egyik ifjú barátját, von Bussières Gusztávot és ennek testvérét, von Bussières Teodor bárót, a neves író, ki nem rég tért át a protestantizmusból a katolikus vallásra. Ez utóbbi Ratisbonne-nak megszentelt Szeplőtelen fogantatás-érmet adott emlékebe. Ratisbonne mosolygott ezen, de mégis nyakába akasztotta az érmét. Másnap barátja kíséretében megnézte Róma nevezetességeit, köztük Szent András kicsiny templomát is. Ez történt 1842 január 20-án. Barátja közben a sekrestyébe ment, hogy elintézzon egy temetési ügyet. Ezalatt ő a templom művészeti emlékeit vette szemügyre. Egyszer-

¹ 1831—1841-ben.

csak magasabb erő ragadja meg és a templom baloldaláról a főhajón keresztül a jobb oldalra, Szent Mihály arannyal kápolnájába viszi. Itt fénylő világosság ragyogta körül és a világosságban egy nagy fénylő Asszonyt látott. Éppen olyan volt, mint amilyent tegnap kapott érme ábrázolt. Az Asszony nagyon barátságos volt; jelt adott neki, hogy térdeljen le. Ratisbonne könnyekig megindulva térdreborult. Ebben az állapotban talált rá barátja. Innen elmentek a Santa Maria Maggiore templomba és Ratisbonne itt is hálát adott az Istennek. Majd elhatározta, hogy még Rómában felveszi a szent keresztséget. Tanításra nem igen volt szüksége, mert a keresztény vallás igazságai teljes világosságukban álltak lelke előtt. Ő maga mondta később: «A megjelenés alkalmával a katolikus vallás összes igazságai egy pillanat alatt tisztán és érthetően álltak előttem, noha eddig még sohasem olvastam katolikus könyvet és ellenséges érzülettel voltam a kereszténység iránt». Január 31-én felvette a keresztséget, amelyben Alfonz-nevet kapott. Majd hazautazott Strassburgba, hogy ott megesküdjék jegyesével. Kérte jegyesét, hogy legyen ő is kereszténnyé, de az erről hallani sem akart. Mivel Alfonz zsidó nővel nem léphetett házasságra, teljesen Istennek szentelte életét: pappá lett. 42 évig dolgozott pihenés nélkül a zsidók megtérítésén. Ebből a célból alapította a Simon-nővérek kongregációját is. Ennek a kongregációnak Jeruzsálemben és a Szentföldön 14 háza van. Ratisbonne 1884-ben halt meg Keresztelő Szent János szülőhelyén. A Sant Andrea delle fratte templom szentség-kápolnájában látható a boldogságos Szűznek képe, amint Ratisbonnenak megjelenik.

5. 1846-ban a Boldogságos Szűz a franciaországi La Salette 1800 méter magas hegyén megjelent két pásztor-
gyermeknek.

La Salette Délfranciaország Grenoble megyéjében fekvő kis falucska. Az ottani hegyen jelent meg Mária 1846 szeptember 19-én két szegény gyermeknek, a 11 éves Maximinnek¹ és a 15 éves Melanie-nek.² Mind a ketten teheneket őriztek a hegyoldalban, ugyanis idegen embereknel tehénpásztorok voltak. Reggel kihajtották a teheneket a hegyre és este hazatértek. Az Istenanya megjelelése vasárnap, a hétfájdalmú Szűz ünnepének előestéjén történt délután 3 óra tájban. A nap ragyogóan sütött az égen. A gyermekek közelében hirtelen nagy fényesség jelent meg, amelynek fényétől a nap elhomályosodott. A fényesség közepén egy Asszonyt láttak kövön ülni. Fájdalomtól lehajtott feje kezére támaszkodott. A gyermekek megrettentek, midőn észrevették az Asszonyt. Ez felállt, keresztbe fektette mellén karjait és így szólt: «Ne féljete, jöjjetek közelebb gyermekeim! Azért jöttem, hogy fontos dolgot közöljek veletek». A gyermekek közelebb jöttek és észrevették, hogy fénylő könnyek folynak az Asszony szeméből. Mintha szikrák lettek volna, úgy hullottak a földre és eltűntek. Míg az Asszony a mellette álló gyermekekkel beszélt, szünet nélkül folytak szeméből a könnyek. Az Asszony magas volt, arca hosszúkas. Ezüstfehér ruháján gyöngyök csillogtak. Vállára fehér, rózsákkal díszített kendő borult. Aranyos köténye, aranyos harisnyája és aranycsattal díszített ezüstszínű cipője volt. Fején fejkötő volt és felette napnál fényesebben csillogó korona ragyogott. A nyakában lévő aranyláncon a Megfeszített képe függött. Az Asszony testéből és ruhájából is fényugarak törtek elő, de egyik sem bántotta a szemet. Az égi Nő arca úgy ragyogott, hogy a fiú nem tudott ránézni. A leánykát azonban nem kápráztatta el a fényesség, úgyhogy az Asszony arcába tudott nézni. Az égi jelenés megparancsolta a gyermekeknek, hogy adják az

¹ † 1875.

² † 1904.

emberek tudtára, hogy súlyos büntetés éri őket különösen a vasárnap megszenteltségtelenítése, a bűjt megszegése és a káromkodás miatt. Majd mindegyik gyermeknek egy titkot mondott. Végül felemelkedett és egy darabig a föld felett lebegett. Majd még egyszer barátságos mosolygással ránézett a gyermekekre s azután eltűnt az őt körülvevő fényességben.¹

Ettől az időtől kezdve csobogó forrás jelzi a megjelenés helyét. Azelőtt csak a hóolvadás és esőzés alkalmával volt benne víz. Az Asszony e szavakkal hívta föl a forrásra a gyermekek figyelmét: «Mostantól fogva nem fogtok vízben szűkölködni». A megjelenés helyén nem-sokára több csodás gyógyulás történt. Grenoble püspöke több éves kutatás után 1851 szeptember 19-én egyházmegyéje minden szószékéről kihirdettette, hogy a Szűz Anya a két gyermeknek La Salette-ben valóban megjelent és ezért a megjelenés helyén búcsújárótemplomot kell építeni. Már a következő évben 1852-ben letette a püspök a templom alapkövét, de csak 1879-ben készült el a templom és tudták felszentelni. Fekete márványból épült a templom; a márványt a közeli hegyről hozták. Júniustól szeptemberig körülbelül 50.000 búcsújáró fordult meg ezen a helyen. La Salette a világ legmagasabb fekvésű búcsújáró helye. Évenként nyolc hónapon át hó borítja.

*

A szentek élettörténetében is számtalan Mária-megjelenést találunk. Paul Sausseret francia kanonok két kötetes művében sok ilyen megjelenést tárgyal kimerítő pontossággal.²

¹ Lásd pontosabban: Konzionator, La Salette, 92 Seiten, Verlag R. van Acken in Singen-Ems, M. 1, 10.

² 1878-ban német nyelven is megjelent, Manz, Regensburg.

27. Mária és a protestánsok.

A Szentírásban áll: «Az istenfélő asszony dicséretet érdemel».¹ Ki zárhatná ki ebből a dicséretből a legszebb erényekben tündöklő Istenanyát? Hiszen az istenküldötté angyal is köszöntötte és magasztalta őt! Tisztelettel keressük föl a Szentföldnek mind azt a helyét, ahol az Úr Jézus járt és élt. Ennél még inkább megérdemli tiszteletünket az a Szűz, kinek méhében kilenc hónapig pihent az Isten Fia és akiben a második isteni Személy örökre egyesült az emberi természettel.

És Luther követői mégsem adják meg Jézus Anyjának az őt megillető tiszteletet. Azt mondják, hogy csak egy közvetítő van Isten és az ember között: Jézus Krisztus, a mi Megváltónk. Ő békített ki minket Istennel. Igaz, Krisztus közvetítőnk lett kereszthalála által, de ő lesz a mi jövőendő bíránk is. Hisz maga mondja: «Nem is ítélt az Atya senkit, hanem az ítéletet egészen a Fiúnak adta».² Ezért mondja Szent Pál is: «Mindnyájunknak meg kell jelennünk Krisztus ítélőszéke előtt».³ S vajjon nincs-e nekünk bűnösöknek elég okunk arra, hogy az ítéletől rettegjünk? Már csak ezért is Jézus Anyjához kell fordulnunk, hogy közvetítő legyen köztünk és Krisztus kö-

¹ Péld.: 31, 30.

² Ján.: 5, 22.

³ 2. Kor.: 5, 10; Róm.: 14, 10.

zött. Hiszen a gyermekeknek az a természete, hogy baj és gondok közepette anyjához fordul. Mária volt a közvetítő a Fiúisten emberrélevésekor, természetes tehát, hogy mint Jézus Anyja, ő legyen a mi közvetítőnk. Oktalanság tehát nem hozzá fordulni, aki éppen az édes Üdvözítő keresztje alatt lett a mi közbenjárónk. Benne nem volt semmi bűn, neki nem kellett elégtételt adnia az isteni igazságnak. Lélekben a Golgotán együtt szenvedett Krisztussal, tehát ő is résztvett a mi megváltásunkban. Ezért sokat elérhet Istennél s ha könyörögve hozzá fordulunk, sokat tud értünk tenni.

A protestánsok szívesen hivatkoznak a Szentírás ezen szavaira: «átkozott az az ember, ki emberben bízik és halandóra támaszkodik»¹ és azt mondják, tehát nem szabad teremtménybe helyezni reményünket, Mária pedig csak teremtmény. Erre azt feleljük: aki reményét Istentől függetlenül helyezi teremtménybe, helytelenül cselekszik, mert teremtmény Isten nélkül reményünk nem lehet. Ámde Máriára nem önmaga miatt támaszkodunk, hanem azért, mert Istennél szava és hatalma nagy. Bizalmunk így tehát végeredményben Istenben van. Tudjuk, hogy Máriát érte az a nagy szerencse, hogy az isteni Üdvözítővel a földön sok jót tehetett: táplálta, nevelte stb. Ezért Krisztus mintegy viszonzásképpen a Boldogságos Szűznek minden kérését és kívánságát készségesen teljesíti. Máriában való bizalmunk alapja végeredményben Isten jósága.

Dechamps mechelni kardinális egy alkalommal összekerült egy protestáns angollal. Beszélgetésük nem-sokára vallási térre terelődött. A protestáns kijelentette, hogy nem érti meg, miért tiszteljük mi az Istenanyát és így szólt: «Én bizony szívesebben fordulok egyenesen Krisztushoz». A kardinális erre csak így felelt: «Én is. De

¹ Jer.: 17, 5.

nem egyedül megyek, hanem Jézus Anyjának kíséretében. És nincs kétség a felől, hogy kettőnk közül melyikünket fogadja szívesebben és melyikünk kérését hallgatja meg gyorsabban és szívesebben». A mi protestánsunk erre nem tudott semmit sem válaszolni, hiszen ő is tudta, hogy a mindennapi életben is mennyit el lehet érni protekcióval.

A protestánsok maguk is belátják, hogy náluk a dolog az Istenanyával szemben nincs egészen rendben. 1930 novemberében Kölnben «az evangélikus kereszténységhez felhívást»¹ intéztek, amelyben többek között ez áll: «Az emberiség mindig tisztelte a nagy emberek anyját, pl. Goethe anyját, a Grachusok anyját, a nagy Ágoston anyját Monikát. Csak egyet zárnak ki, felednek el és hanyagolnak el a protestánsok és ez a mi Urunknak és Üdvözítőnknek Anyja: Szűz Mária».

Max Jungnickel protestáns író 1919-ben a következőket írja: «A protestáns egyház megfagy a hidegtől. Ismét vissza kell neki adnunk anyját: Máriát. Így egyházunkban ismét melegebb lesz. Vissza kell hozni Máriát. Vissza kell hoznunk a Mária-énekeket, amelyek oly szépek, mint az égből a földrecseppent harmat».²

A kiváló hitszónokhoz Roh Péter³ bonni jezsuita páterhez így szólt egyszer egy protestáns pásztor: «Ügy látom, hogy a katolikusok vidámabbak, mint mi protestánsok. Hogyan lehetséges ez? Páter Roh így felelt: «Mert nekünk van Édesanyánk. Míg a családban él az édesanya, addig a gyermekek vidáman örvendeznek. De ha az édesanya meghal, mindenki szomorú és elhagyatott. Ugyanígy vannak a protestánsok is. Nincs azóta édesanyjuk, amióta az úgynevezett reformátorok elvetették a Mária-tisztele-

¹ Aufruf an die evangelische Christenheit.

² Jungnickel a berlini «Post» 1919. 11., 19. számában megjelent «Was fehlt der evangelischen Kirche? — Az evangélikus egyház hiányai» című cikkében írja ezeket a lélek mélyéről buggyant szavakat.

³ † 1872.

tet. Nekünk katolikusoknak ellenben van édesanyánk és ezért örülni is tudunk. Ti anyátlanok vagytok. Szükségtekben és a halál óráján nem fordulhattok hozzá, éltetek nehézségei közt nem kérhetitek segítségét. Mi katolikusok azonban mindig oltalmat találhatunk nála».

A protestánsoknak azt ajánljuk, hogy fogadják meg Alban Stolz jó tanácsát. Der englische Gruss (Az anyagi üdvözlés) című könyvében azt ajánlja a protestánsoknak, hogy minden nap mondjanak el egy Ave Mariát az Istenanya tiszteletére. Így ír könyvében: «Bizonyára érzed még a csendes vonzalmat a Mária-tisztelettel szemben. Ezt még ősiedtől örökölted, akik 400 évvel ezelőtt híven és bensőséggel hívták segítségül az Isten Anyját . . . Mint Sámson széttépte kötelékeit, tépd szét te is az ifjúságodtól belédnevelt előítéletek kötelékeit . . . Végy hozzá bátorságot és a mai naptól kezdve mindennap imádkozd el az Üdvözlégy Máriát. Csak egy hónapig tedd meg. Meglásd, egy hónap múltán úgy meg fogod szeretni, hogy önkénytelenül is folytatod és halálod napjáig soha el nem hagyod». Alban Stolz e könyve Dr. Lammer Hugó tudós protestáns teológus¹ kezébe is elkerült. Elolvasta belőle az előbb idézett helyet is és megfogadta a tanácsot: minden nap ájtatosan elimádkozta az Ave Mariát. Nemsokára benső harc indult meg benne és ennek következtében Dr. Lammer az igazság kikutatására alapos tanulmányozást indított. Ezen tanulmányozás eredményeképpen 1858 nov. 21-én Braunsberg-ben letette a katolikus hitvallást, majd pedig pappá lett. Egy ideig a breslaui katolikus teológiának lett a tanára, majd ugyanott kanonokká nevezték ki.² Ime, mily nagy eredményt tud elérni az egy Üdvözlégy Mária! Ezt az Üdvözlégy Máriát égi követ hozta a földre, azért van neki a csodás égi ereje. Ave Mariával kezdődött

¹ † 1918-ban Berlinben.

² Dr. Lammer életrajzát megírta Dr. Josef Schweter. (Arnestus-druckerei in Glatz, 482 Seiten, M. 6, 50.)

a megváltásunk: az angyal üdvözlő szavai után öltött testet az örök Ige. És ugyancsak ez az imádság szabadít meg sok tévelygőt elhomályosult értelmének előítéleteitől.

De tévednek akkor is a protestánsok, midőn azt állítják, hogy a kereszténység kezdetén még nem volt meg a Mária-tisztelet. Már a katakombákban, a keresztények legrégebbi összejövetelei helyein is sok képet találunk, amely Máriát ábrázolja karján a gyermek Jézussal.

Legújabban a katolikusok nem kis csodálkozására egy *protestáns pásztor csodaszép cikket írt az Isten Anyjáról*. E göttingeni protestáns lelkész neve *Johannes Lortzing*, könyvének a címe: «Geistliche Lesungen für die Weihnachtszeit» — Karácsonyi lelkiolvasmányok.¹ A paderborni általános helynökség a protestáns lelkész írását jóváhagyta és a könyv minél szélesebb elterjedését óhajtja. A következő gyönyörű helyeket vesszük ki a könyvből:²

«A hitben mindnyájan Krisztus testvérei lettünk.³ Tehát Mária gyermekei vagyunk mi is. Mint Anyánkhoz hozzá fordulunk és bensőséggel kérjük: könyörögj értünk, szegény bűnösökért».⁴

«A pásztorok nem anyátlan gyermeket találtak a betlehemi istállóban, hanem a gyermeket Anyjával. Ezért az Anyát és Gyermekeit mindig és mindig együtt kell néznünk. A gallyat nem képzelhetjük el gyökér nélkül. Ahol nem tisztelik az Anyát, végül a Fiút sem fogják tisztelni. Aki nem tiszteli azt, ki nekünk az Emmanuelt szülte, az elveszti az Emmanuelt is. Csak az Anya vezethet minket Fiához, csak Mária vezethet minket vissza Krisztushoz».⁵

«Az evangéliumnak az a tanítása, hogy a keresztények

¹ 1927. Ferd. Schöning in Paderborn.

² «Baudenbacher, Was ein evang. Pastor Schönes über Maria geschrieben.» Ferd. Schöningh, Paderborn, 64 Seiten — íratból véve.

³ Lásd Róm. 8, 29.

⁴ 27. old.

⁵ 41. old.

mind testvérek. Az igazi testvéreknek nem csak az apjuk közös, hanem az anyjuk is . . . Krisztus a második Ádám. Ahol van második Ádám, ott kell lennie második Évának is».¹

«Lehetetlen, hogy Krisztus valamely szívben lakást vegyen Mária nélkül».²

«Minden dicséret, amellyel Máriát elhalmozzuk, ráárad a Fiúra, mint a hajnalpír szépségének dicsérete végeredményben a nap dicsőítő himnusza».³

«Krisztus szent emberségét valamiképpen megközelelti szeplőtelen Anyja, a legnagyobb a teremtmények között . . . Annak a testnek, melyet Ő felvett, szeplőtelennek és szentnek kellett lennie».⁴

«Az Egyház fénykora igazi Mária-kor volt. Ilyen fénykor után vágyódunk ismét. Ismét lesz majd még fénykor, és elkezdődik ismét a Mária-korszak».⁵

«Mária létének kezdete fogantatásának pillanata volt. Ez éppolyan tiszta volt, mint amily tisztán alkotta Isten Ádámot. Isten Fia csak a Szeplőtelen Szűznek lehetett fia».⁶

«Mária Isten tervének öröktől fogva kiválasztott eszköze volt, egész életében végigvonul Isten irányító keze».⁷

«A hajnalpír fényét a naptól kapja és annak fényét sugározza. Így sugározza felénk Mária is «a napba öltözött asszony» Jézus szépségét».⁸

«Oly szép lelkek legyünk, mint volt Mária, kinek szépségében az égi Király jó kedvét találta, és őt jegyeséül választotta».⁹

«Szeressük Istent műveiben! Mária Isten legszebb műve, kegyelmének fénye. Isten iránti szeretetünket azáltal mutatjuk meg, ha szeretjük Máriát».¹⁰

¹ 157. old.

² 159. old.

³ 157. old.

⁴ 207. old.

⁵ 217. old.

⁶ 219. old.

⁷ 219. old.

⁸ 253. old.

⁹ 264. old.

¹⁰ 264. old.

«Mária-tiszteletünk ne legyen csupán tétlen csodálat. Utánozzuk Mária szépségét, hogy mi is szép lelkek legyünk».¹

«Senki sem tapasztalta úgy magán Isten hatalmát, nagyságát és jóságát, mint Mária».²

«Amint az Atya tiszteli a Fiút,³ úgy tiszteli a Fiú az Anyját. És azt akarja, hogy mi is tiszteljük őt».⁴

«Maga a Szentlélekisten vezette be a Mária-tiszteletet. Engedetlenség leszünk vele szemben, ha nem tiszteljük Máriát. Nagy bűn lenne, ha csak a «nép egyszerű asszonyát» látnánk benne! Maga Mária a következő szavakkal utasítja vissza e lealacsonyítást: «Mostantól kezdve boldognak hirdet engem a föld minden népe». Tudja, hogy ő lesz a győztes, és a sátán nem árthat semmit neki. . . El fog jönni az az idő, midőn a tévelygők megpihennek anyai szívén, és megtalálják azt a nyugalmat, amelyet oly soká hiába kerestek».⁵

A mi Anyánk legnagyobb életbölcseését e szavakkal mutatta ki: «Ime az Úrnak szolgálóleánya». Éljen ez a Máriás filozófia!⁶

Ó mily gyönyörű szavak ezek egy protestáns lelkész szájából!

Fontolják meg jól a protestánsok még Szent Alfonz gondolatát is: Jézus Mária testének gyümölcse. Aki a gyümölcsöt akarja, annak a fához kell mennie. Ez a fa: Mária. Aki el akarja érni Jézust, annak Máriához kell mennie.⁷

¹ 265. old.

² 267. old.

³ V. ö. Ján.: 8, 50.

⁴ 267. old.

⁵ 271. old.

⁶ 283. old.

⁷ Salve Reg. V.

28. Krisztus Urunk is megadta az Édesanyjának kijáró tiszteletet.

1. A Mária-tisztelet ellenzői szívesen hivatkoznak a *kánai menyegzőre*. Azt állítják, hogy itt Krisztus közönyösen viselkedett Anyjával szemben.

Pedig a Szentírás ezen kifejezése: «Mi közöm nekem és neked, ó asszony?»¹ nem állít ellentétet az Üdvözítő és Anyja között. E szólásmód elég gyakori a zsidóknál;² értelme: «Köztünk micsoda ellentét lehet? Köztünk nincs ellentét, nincs viszálykodás». Krisztus Urunk tehát nem nyersen szól Édesanyjához, nem sérti meg tiszteletlenül. Hiszen az is világos, hogy nem utasítja vissza Anyjának kérését, midőn az a bor elfogyására figyelmessé teszi. Ellenkezőleg megígéri, hogy kérését később fogja teljesíteni. Alexandriai Szent Cyrill szerint Krisztus ezzel a mondásával kimentette magát Anyjánál, hogy kérése ebben a pillanatban nem teljesíthető, de nemsokára teljesíteni fogja, mikor csodája inkább feltűnő és hasznosabb lesz. Hogy Szent Cyrillnek igaza van, kitűnik Máriának a szolgálkhoz intézett szavaiból: «Bármit is mond nektek, tegyétek!»³

Hogy itt Krisztus az «asszony», és nem az «anyám»

¹ Ján.: 2, 4.

² V. ö. 2. Kir. 16, 10; 4. Kir. 3, 13; 1. Jud. 11, 12 stb.

³ Ján.: 2, 5.

megszólitást használja, ezt azért teszi, mert mint Isten Fia és a Messiás lép föl.

Emmerich Katalin látomásában világosságot derít a kérdésre: Krisztus Urunk azt akarta, hogy a lakomán jelenlevő barátai és rokonai is megismerjék, kicsoda Ő. Édesanyjának már előzőleg megígérte, hogy gondoskodni fog a borról. Midőn pedig a bor elfogyott, Mária az előbb említett szavakat intézte Jézushoz. Jézus erre így felelt: «Ne aggódj! Még nem érkezett el az én óráim».¹

2. Azt is mondják a protestánsok, hogy Krisztus nem akarta, hogy Anyját tiszteljék. Hivatkoznak Szent Lukács evangéliumának 11. fejezetében a 12. és következő versekre, ahol arról van szó, hogy a nép közül egy asszony Jézus Anyját boldognak magasztalja. Felhozzák továbbá Máté 12, 46—50-t is, amely azt tárgyalja, hogy Jézust Anyja és rokonai keresték, hogy beszéljenek vele.

Lássuk csak a fönt említett helyeket!

Az első esetben a következőképp áll a helyzet. Egy asszony Jézus gyönyörű beszéde végén így kiált fel: «*Boldog a méh, mely téged hordozott, és az emlők, melyeket szoptál!*» Krisztus Urunk pedig így felelt: «Sőt inkább boldogok azok, kik az Isten igéjét hallgatják és megőrzik azt».

A szentek azt állítják, hogy ennek az asszonynak a szájába maga a Szentlélekisten adta a Máriát dicsérő szavakat. Ez az egyszerű asszony azzal, hogy megdicsérte a Megváltó Anyját, megszégyenítette Krisztusnak jelenlevő ellenségeit, a tudós farizeusokat és írástudókat. Azzal, hogy az asszony boldognak magasztalta Jézus Anyját, tulajdonképpen isteni Fiának fönségét dicsőítette, és boldognak mondta Máriát, hogy szülhette és fölnevelhette ezt a nagy Férfiút. Hasonló ez az eset ahhoz, amikor

¹ Em. Leb. J.: I. 210, 216.

valaki a fát dicséri jó gyümölcse miatt: az illető tulajdonképpen a gyümölcsöt dicséri.

Jézus feleletében egyáltalán nem korholja az asszony szavait, hanem a «sőt inkább» szóval elismeri. És midőn boldognak nevezi azokat, akik az Isten ígését hallgatják, a hallgatók között — mint már Szent Ágoston is megjegyzi — Jézusnak Anyja is ott van. Sőt legelsősorban ő van ott, hisz nálánál jobban senki sem teljesítette Isten akaratát. Jézus feleletében a zsidók azon hamis véleményét akarja megcáfolni, mintha Ábrahámtól való testi származásuk mindennél többet érne. Nem a testi származás adja az embernek a méltóságot, hanem Isten parancsainak hűséges megtartása.

Tévednek tehát mindazok, akik az evangéliumból Mária mellőzését akarják kiolvasni.

3. A másik eset pedig a következő: Midőn Krisztus Urunk a néphez beszélt, így szóltak hozzá hallgatói: «*Ime Anyád és atyádfiai (= rokonaid) kinn állanak, keresvén téged*». Az Úr Jézus pedig így válaszolt: «Ki az én anyám, és kik az én atyámfiái? És kiterjesztvén kezét tanítványai felé, mondá: Ime az én anyám és az én atyámfiái. Mert aki Atyám akaratát cselekszi, ki a mennyekben vagyon, az az én fivérem és nővérem és anyám».

Mindenekelőtt meg kell jegyeznünk, hogy ezek a rokonok (a zsidó nyelvhasználat szerint: Krisztus testvérei) nem a legjobb érzellemmel nézték az édes Üdvözítőt, és nem igen hitték isteni küldetését.¹ A hallgatóság előtt pedig valószínű kevélykedtek azzal, hogy ők Krisztusnak rokonai. Krisztus azt akarta velük megértetni, hogy a test szerinti rokonság nem használ semmit sem, ha nem élünk Istennek tetsző életet. A testi rokonsághoz hozzá kell járulnia a Krisztussal való lelki rokonságnak is.

¹ Lásd Ján.: 7, 5.

Fő a vele levő lelki rokonság, a testi rokonság mellékes. Ezzel a felelettel Jézus célzott a zsidók azon fölfogására is, mintha az Ábrahám-tól való származás a legnagyobb tisztelet forrása lenne. Azt akarja megértetni, hogy az emberek derék és nagy rokonaikra ne csak büszkék legyenek, hanem kövessék azoknak nemes, nagy tetteit is. A szentatyák véleménye szerint Jézus ezen szavai a zsidókkal azt is meg akarták érttetni, hogy az üdvösségre a pogányok is ki vannak választva. Azok a zsidók pedig, akik az Üdvözítőt elvetették, maguk is el vannak vetve.

Tehát Krisztus Urunk ezen feleletével Anyjának fájdalmat nem okozott. Hisz Mária nemcsak testileg, hanem lelkileg is rokonságban állott Jézussal. Az is lehet, hogy Jézus ezen szavaival el akarja terelni Anyjáról a figyelmet, hogy a Krisztus iránt ellenséges érzelmű nép háboríthatatlanul hagyja.

Agredai Mária a következőképp magyarázza a kérdéses helyet: Elkerülhetetlen volt, hogy Krisztus csodáinak fényessége az őt kísérő Anyjára valamiképp rá ne sugározzék. Ezért magasztalta egy asszony is boldognak Jézus Anyját. *Mária nagy alázatosságában kérte Szent Fiát: tartson távol tőle minden dicséretet.* Krisztus Urunk teljesítette is Édesanyja kérését. Azonban mégis megdicsérte, de úgy, hogy hallgatói ne vegyék észre. Midőn az előbb említett asszony Máriát magasztalta, az Úr Jézus így válaszolt: «Sőt inkább boldogok azok, kik Isten szavát hallgatják és megtartják azt» — és ezzel Máriára gondolt. Így feltűnés nélkül adta meg neki a kijáró tiszteletet. A második esetben pedig, midőn hírül adták a Mesternek, hogy jelen van Anyja, így válaszolt: «Az én anyám és testvéreim azok, kik Isten igéjét hallják, és megőrzik azt». Ezek a szavak elsősorban szintén Máriára vonatkoznak. Ő volt az, aki Isten igéjét nemcsak hallgatta, de igazán teljesítette is. A jelenlévők nem értették meg

Jézus gondolatát, és így Anyját dicsérő szavai rejtve maradtak.¹

Pohle Dogmatikájában² ezt írja: «Az is feltűnő, hogy Jézus az evangéliumban sohasem használja ezt a gyengéd szót: «Anyám». Erre így felelhetünk: Krisztus el akarta kerülni azt, hogy útjain kísérő Anyja feltűnést keltsen. Azt akarta, hogy egyrészt ellenfelei bántalmának ne legyen kitéve, másrészt pedig — és ezt óhajtotta az alázatos Szűzanya is — ne dicsőítse őt a nép.

¹ Agreda: II. 67.

² 1914. Paderborn, Schöningh, II. S. 36.

29. Mária neve és megtisztelő címei.

1. *E név : Mária, úrnőt jelent, és hatalmas erő a gonosz lélek ellen.*

Mária, héberül Mirjam, a szír nyelvben annyit jelent: úrnő. A Boldogságos Szűz úrnő, mégpedig *királyi úrnő*, mert ő az ég Királyának Anyja. Szent Athanáz szerint: «Mivel Krisztus Király és Úr, Anyja is királynő és úrnő». Damaszkuszi Szent János pedig így ír: «Midőn Mária a Teremtőnek Anyja lett, úrnője lett minden teremtménynek». Az «úrnő» cím Máriát azért is megilleti, mert Isten az égben minden angyal és szent fölé magasztalta őt, tehát őt tette meg az ég Királynőjének.

Feltűnő, hogy Mária neve latinul *tengerek*-et jelent.¹ Nagy Szent Albert szerint Mária nevének a latin szóval való megegyezése jelzi azt, hogy az Istenanya «a kegyelemnek tengere». Agredai Mária a Prédikátor 1, 7-ről elmélkedve így ír: «Ebbe a nagy tengerbe folyik egybe Isten kegyelmének minden folyama».²

Mária neve hatalmas erő annak, aki ájtatosan ejti ki azt. Szent Bernát szerint: «Az ördögök reszketnek, ha csak hallják Mária nevét». Kempis Tamás pedig így ír:

¹ Mare = tenger, többesszáma: maria = tengerek.

² II. 14.

«Az emberek földreesnek, ha közelükbe villám csap le. Így zuhannak az ördögök is le, ha Mária nevét hallják».

2. Máriának legszebb megtisztelő címe az Isten- anya név.

Szent Bernát Máriáról tartott beszédeiben mintegy száz megtisztelő címet használ, amelyeket jórészt a Szentírásból gyűjtött össze. Krétai Szent András¹ több mint hatvan címet és jelképet sorol fel, melyek mind Mária kiválóságát jelzik. Ha Isten Anyját megtisztelő címekkel halmozzuk el, végeredményben Istent dicsőítjük, hogy ily nagy kegyelmekkel és kiválóságokkal ajándékozta meg egyik teremtményét. Tehát Isten jóságát dicsérjük, mint ezt Mária is megtette a Magnificat himnuszában: «Nagyot cselekedett velem a hatalmas, kinek szent a neve». Bármily megtisztelő címet adjunk is Máriának, túlzásba sohasem esünk, hiszen, mint montforti Grignon is írja, Mária «Isten legszebb remekműve».²

Az Isten lelke, a Szentlélek által megvilágosodott szentek mind hirdetik, hogy Istenen kívül nincs szebb, felségesebb, tiszteletreméltóbb, hatalmasabb lény, mint a Boldogságos Istenanya.

3. Joggal nevezzük Máriát «*mater admirabilis*»-nak, csodálatraméltó Anyának.

a) Mária csodálatos fogantatásában; a Szent Szűzet anyja, Szent Anna asszony eredeti bűn nélkül foganta. Ezt ünnepli az Egyház december 8-án, a Szeplőtelen fogantatás ünnepén. Oly szépen imádkozza e napon az Egyház: «Egészen szép vagy, ó Mária, és nincs benned szeplő!»

b) Csodás az a körülmény is, hogy Mária férfi közre-

¹ † 720.

² Aranykönyv: 33. old.

működése nélkül, egyedül a Szentlélek ereje által lett Megváltónknak Édesanyja.

Erre céloznak az angyalnak Szent Józsefhez intézett szavai is: «Vedd a gyermeket és anyját, és fuss Egyiptomba».¹ Majd pedig hét évvel később: «Vedd a gyermeket és anyját, és menj vissza Izrael földre, mert meghaltak azok, kik a gyermek élete ellen törtek».² Tehát nem így szólt az angyal: «Vedd gyermekedet és feleségedet». Szent József csak nevelőatyja és nem édesapja volt az Úr Jézusnak.

c) Csodálatos az is, hogy Mária szűz és anyja is egyszerre. Férfi nélkül lett anyja, tehát szűz maradt.

d) Csodás Krisztus születése is. Mária fájdalom nélkül szülte Fiát; a gyermek Jézus Anyja testének megsértése nélkül jött e világra, olyanképen, mint amidőn az Üdvözítő zárt ajtókon keresztül megjelent, vagy midőn húsvét reggelén a kövel elzárt sírból fel-támadt.

e) Csodás az a körülmény is, hogy Mária teste mindjárt halála után fölébredt halottaiból, és az angyalok fölvitték az égbe. Ezt ünnepli az Egyház augusztus 15-én, Mária mennybevitelének vagy Nagyboldogasszonynak ünnepén.

f) Csodás az is, hogy Mária egész életében ment volt minden, még a legcsekélyebb bűntől is.

g) Végül Mária csodálatra méltó Anya azért is, mert Anyja lett a Teremtőnek, a második isteni Személynek; de egyúttal Anyja a teremtményeknek is, fogadott Anyja az embereknek: Krisztus Urunk a kereszten adta őt Anyánknak.

4. Mária a bölcsességnek széke.

Igy nevezzük őt a lorettói litániában. A Szentlélek annyira megvilágosította, hogy szent hitünknek minden

¹ Máté: 2, 13.

² Máté: 2, 20.

titkát, vallásunk minden tanítását ismerte, még jobban, mint a próféták, evangélisták, vagy az apostolok. Ezért tiszteli őt a lorettói litánia próféták, apostolok és evangélisták királynőjének. Azért is a bölcseségnek széke, mert az örök Bölcsesség, a második isteni Személy kilenc hónapig benne vett szállást és őt is mennyei bölcsességgel sugározta át. Agredai Mária szerint, Szűz Anyánknak Isten bölcseségéről való tudása a Jézussal való naponkinti érintkezés folytán felülmúlt minden más emberi tudást.¹ Másutt pedig ezt mondja: «Isten a Boldogságos Szűzzel bölcseségének legelrejtettebb kincseit is közölte.² Szent vallásunk titkait nagyobb világossággal, biztossággal és pontossággal ismerte meg, mint az összes angyalok».³ Világosan megismerte az égnek és a földnek hat nap alatt történt teremtetését, az angyalok és az ember teremtetését. Láttá az embernek Istenhez való viszonyát, az ember csekélységét, úgyhogy alázatosságában semminek nézte és érezte magát. Isten látomásban megmutatta neki az összülők állapotát is, szeme elé állította megkísértésüket és bűnüknek következményeit. A Szűz Anya úgy megsiratta összüleink bűnét, mintha maga követte volna azt el.⁴ Joggal nevezi tehát Máriát a lorettói litánia «nagyokosságú Szűznek».

5. Mária a mi életünk és reménységünk.

Igy nevezzük a Salve Regina-ban. Mióta összüleink a paradicsomban elkövették az első bűnt, azóta a Megváltónak Anyja lett az emberiség reménysége. A jóságos Isten megígérte, hogy jön majd egy asszony, aki széttapossa a kígyó fejét (azaz: széttöri az ördög hatalmát). Erre az istenígérte asszonyra vártak évezredek folyamán a pátriárkák, próféták és az összes igazak. Így volt Mária a Megváltó születése előtt az emberek reménye.

¹ II. 32.

² Lásd Zsolt. 50, 8.

³ I. 219.

⁴ Agreda: I. 248, 254.

De most is Máriába helyezik reményüket mindazok, kik a baj, csapás és szükség idején Mária oltalma alá menekülnek és segítségét kéri. Ezért hívjuk őt «betegek gyógyítójának, szomorúak vigasztalójának, keresztények segítségének, bűnösök menedékének és irgalmasság anyjának». Maga a kereszten függő Megváltó adta őt Anyánknak; éppen azért Mária aggódó szeretettel visel gondot gyermekeire. Hogy rajtunk segíthessen, ehhez Szent Bernát szavai szerint nem hiányzik neki sem a hatalma, sem az akarata. Rá is áll, amit ugyancsak Szent Bernát a szentekről mondott: «Az ég boldog lakóinak gyermekeik iránt érzett szeretete nem változik meg, hanem inkább megnövekszik». Agredai Mária azt mondja: «Mária tudja, hogy minden érdem nélkül lett az Isten Fiának Anyja. És e nagy kitüntetést meghálálja az embereknek is, hiszen őérettük szállt le az Isten Fia a földre. Ezért sohasem alszik ki Szűz Anyánkban az emberek iránt érzett szeretet és az üdvükért való aggódás».¹ Szent Bernát pedig így édesít bennünket a Szent Szűzhez: «Semmi szigorúság, semmi félelemgerjesztő nincs benne. Édes és szelíd Anyánk ő nekünk». S ezért mondta ugyancsak Szent Bernát a *Salve Regina* végén: «Ő jóságos, ó kegyes, ó édes Szűz Mária!» Látaste Mária nővér pedig így bátorít minket: «Mária azt akarja, hogy hozzá folyamodjunk és segítségét kérjük. Ő Isten között és köztünk áll, néz minket és várja, hogy kérésünkkel hozzá forduljunk. Jóság és gyengédség lakik szívében... Egyenesen koldulja, hogy hozzá imádkozzunk. Ime, ennyire akar segíteni rajtunk».

Mária a mi reménységünk is. Éva hozta mindnyájunkra a halált, Mária pedig azt ajándékozta nekünk, aki halálával számunkra kiérdemelte az örök életet, és aki magát is «élet»-nek nevezte. Lázár feltámasztásánál így

¹ I. 326.

szólt édes Urunk: «*En vagyok a föltámadás és az élet; aki énbenem hiszen, ha meghalt is, élni fog*».¹ Az utolsó vacsorán pedig: «*En vagyok az út, az igazság és az élet*».²

Nem Mária váltott meg minket a kereszten, de mégis közreműködött üdvösségünk megszerzésében.³

Mária azáltal, hogy nekünk a Megváltót szülte, üdvösségre segített minket. Ezért a szentek például Szent Justinus⁴ és Szent Germanus⁵ «üdvösségünk oka»-nak nevezik őt. A lorettói litánia «örömünknek oka» névvel tünteti ki Máriát. A régi egyházi imádságok pedig az «egész világ öröme»-nek nevezték a Szent Szűzet.

Mária a mi közbenjáró Édesanyánk. A Szentírás beszéli el a következő esetet:⁶ Egyik napon egy Thekuából való anya megjelent Dávid királynál és a következő kérdést intézte hozzá: «Királyom, nekem két fiam van. Egyik megölte a másikat. A törvény a gyilkost halállal sújtja. Könyörülj rajtam, királyom, és ne engedd, hogy mindkét fiamat elveszítsem». Dávid királyt megindították ezek a szavak és megkegyelmezett az asszony fiának. Hasonlóan esedezik az Istenanya is értünk az égi Király trónusa előtt: «Fiamat keresztrefeszítették. Földön élő második gyermekem bűnei okozták ezt a halált. Az igazságosság azt követelné, hogy most az is meghaljon. Ó mennyei Királyom, adj földi gyermeknek kegyelmet».

A *Salve Regina* és az «Oltalmazd alá futunk...» kezdetű imádságokban Máriát szószólónknak, *advocata nostra*-nak nevezzük. Közbenjár értünk és helyettünk a mennyei Atyánál. Közvetítőnknek is nevezzük, mert köztünk és isteni Fia között közvetít. Egyébként az Apos-

¹ Ján.: 11, 25.

² Ján.: 14, 6.

³ A Szent Officium 1913. aug. 22-én Máriát *corredemptrix*nek (= társmegváltó) nevezi.

⁴ † 166.

⁵ † 733.

⁶ 2. Kir. 14.

tol szavai szerint «csak egy közvetítő van az Isten és az emberek között, és ez Jézus Krisztus, aki a váltságpénzt kifizette értünk».¹ Ezért fejezi be az Egyház minden kérését e szavakkal: «Per dominum nostrum Jesum Christum, a mi Urunk, Jézus Krisztus által». Krisztusnál azonban Mária a mi közvetítőnk, ezért mondja XIII. Leó pápa: «Mária Jézusnak Anyja és így méltó és kedves közvetítő asszonyunk a mi Közvetítőnknek».² Másutt így ír a nagyemlékű pápa: «Jézus Krisztus nélkül az örök Atyához senki sem juthat el. De Jézushoz sem juthat el Mária nélkül».³ Szent Bonaventura tanítja: «Mária az út, melyen eljuthatunk Krisztushoz». Mária közvetítői szerepe istenanyai méltóságán alapul. Montforti Grignon azt mondja: «Mária az az eszköz, mely által a Megváltó hozzánk jött, és az ő közvetítése által juthatunk mi is Krisztushoz».⁴ Másutt: «Mária a legbiztosabb, legkönnyebb, legrövidebb és legtökéletesebb eszköz, mely által Krisztushoz eljuthatunk».⁵ Szent Bellarmin szerint: «Mária közvetítése által elérhetjük azt is, amit saját erőnkkel és imádságunkkal nem érhetnénk el».

Ebből a következő igazság folyik: Aki anélkül, hogy Krisztusra támaszkodna, közvetlenül akar az Atyához fordulni, nem talál Istennél kegyelmet. Épígy az is, aki kifejezetten Mária nélkül akar az Üdvözítőhöz fordulni, hiába kopogtat nála: Krisztus nem ismeri el testvérének, mert ő sem ismeri el Máriát anyjának. Máriát nem lehet elválasztani Krisztustól. IX. Pius pápa szerint: «Mária bensőséges és felbonthatatlan szövetséggel egyesült Krisztussal».⁶ Amint az Atyaisten nem választható el a Fiúistentől, úgy a Fiúisten sem választható el Anyjától. Montforti Grignon írja: «Mária olyan bensőségesen egyesült Krisztussal, hogy előbb el lehet választani a fényt a nap-

¹ I. Tim. 2, 5.

² Fidentem.

³ Octobri mense 22. 9. 1891.

⁴ Aranykönyv 59 old.

⁵ 40. old.

⁶ Ineffabilis Deus.

tól, a meleget a tűztől, az angyalokat és a szenteket Krisztustól, mint a Boldogságos Istenanyát Fiától. Mária forróbban szereti és tökéletesebben dicsőíti Krisztust, mint az összes angyalok és szentek együttesen . . . A Boldogságos Szűz elválaszthatatlan kísérőtársa Jézus szenvedésének és halálának, de égi fönségének és hatalmának is».¹

Ugyancsak megfontolandók Grignon eme szavai is: «Alázatosabb és ezért tökéletesebb is nem közvetlenül Istenhez fordulni, hanem közvetítőt keresni. Ha közvetítő nélkül egyenesen Istenhez fordulunk, nincs bennünk alázatosság. És nincs bennünk tisztelet sem: nem félünk bűnös ember létünkre megjelenni a fölséges és szent Isten előtt, a királyok Királya előtt».² Szent Antoninus szerint: «Aki Mária nélkül kér valamit a jó Istentől, úgy jár, mint aki szárnyak nélkül akarna repülni».

Szent Bonaventura így kiált föl: «Ó, csodálatos jósága az Istennek! Isten saját Anyját adta nekünk közbenjárónak, hogy ne féljünk az egyszer mindnyájunkra ráncszakadó ítélettől.

7. Mária a bűnösök menedéke.

Igy hívjuk segítségül a lorettói litániában. Szent Gertrudnak történt kinyilatkoztatás szerint, Krisztus mindazzal a bűnössel szemben, ki Máriához menekül oltalomért, irgalmas lesz.³ Krisztus örül annak, ha Anyjának minden kérését teljesítheti. Szent Brigitta hallotta, hogy az Üdvözítő így szólt Anyjához: «Kérj tőlem, anyám, mindent, amit csak akarsz».⁴

Mária a mi Édesanyánk. Akár testi, akár lelki szükségben vagyunk, részvételt van irántunk. Ha a legnagyobb bűnös is tér hozzá, őt is szeretettel fogadja, és számára is kiesdi a bánat és megbocsátás kegyelmét. Ezért nevezi őt az Egyház irgalmas Anyának, az «irgalmasság Anyjá-

¹ Aranykönyv 46. 58.

² Aranykönyv 66. old.

³ Leg. div. piet. 4, 51.

⁴ Rev. I, 23.

nak). Szépen mondja a stigmatizált Pfister Borbála: «Az irgalmasság országát Krisztus átadta Anyjának, ahol a mi királynőnk uralkodik».¹ A tiszteletreméltó Billani Máriához pedig így szólt a Szűzanya: «Az Istenanya cím után engem a 'bűnösök közbenjárója' cím tisztel meg leginkább.» Szent Gertrud látta Máriának kiterjesztett köpenyét, amely alatt különféle vadállatok, oroszlánok, tigrisek, medvék húzódtak meg. Az Istenanya nem űzte el azokat, hanem inkább megsímogatta őket. Ezek a vadállatok azokat a bűnösöket jelképezték, kik Mária oltalma alá menekülnek. Ezeket a Szűz szívesen fogadja és nem űzi el magától őket. Szent Alfonz tanítja: Az Énekek Éneke 4, 8-ban célzás van arra, hogy a vadállatok, oroszlánok és leopárdok alkotják Mária koronáját. Ezek a vadállatok a bűnösök, kik Mária segítsége és könyörgései által az ég csillagaivá lesznek. És mint az ég csillagai ők alkotják az irgalmasság királynőjének csillagkoronáját.² Szent Brigittához így szólt Mária: «Amint a mágnes vonzza a vasat, úgy vonzom én is magamhoz a megkeményedett szíveket, hogy kibékítsem őket Istennel».³ Ezért nevezi őt Szent Alfonz a «szívek mágnesének».⁴ Szent Bonaventura pedig azt mondja: «Isten Máriára azt a hivatalt ruházta, hogy a szegény bűnösök menedéke legyen». Az Egyház Nagyboldogasszony vigiliáján így imádkozik: «Áldozati adományainkat tegye kedvessé Kegyességednek az Istenanya imája, akit azért vettél el e világból, hogy bűneinkért bizakodással járjon közbe nálad».⁵ Éppen ezért Szent Alfonz a bűnösök «égi létrájá»-nak nevezi a Szűz Anyát.

8. Mária, mennyországnak ajtaja.

Ez is a lorettói litária könyörgése. Mária a mi közbenjárónk és közvetítőnk. Üdvösségünk érdekében közre-

¹ Molz. S. 148.

³ Rev. 3, 31.

⁵ A mise secretája.

² Salve Regina 8.

⁴ Salve reg. 6.

működik és közbenjárása nyitja meg számunkra az eget. Ő számunkra a mennyország kapuja, vagy mint Szent Bernát nevezi őt: a mennyország lépcsője. Mária volt az az ajtó, amelyen az Isten Fia a világra lépett. Ugyancsak ő az a kapu, melyen a mennyországba bejuthatunk. Lataste Mária nővérhez így szólt a Szent Szűz: «Amint az emberek kapun keresztül járnak ki és be, éppen így minden kegyelem is, amely az égből a földre száll, rajtam keresztül jut el az emberekhez.»¹ A királynak minden rendelete palotája ajtaján megy keresztül. Az ég Királyának minden kegyelmi rendelete is Márián keresztül jut el hozzánk. Mária közvetíti nekünk a kegyelmet.

9. Mária a béke királynéja.

Ez a lorettói litánia utolsó előtti megszólítása.² Mária adta nekünk az édes Üdvözítőt, aki minket kibékített Istennel és ismét helyreállította az Isten és ember között a békét. Ezért nevezi Izaiás próféta az eljövendő Messiást a «béke fejedelmének».³ Szent Vazul Máriát az «Isten és ember közötti béke szerzőjének» nevezi, Szent Ephrém pedig az «egész világ békeszerzőjének.» Az Istenanya a világháború idején 1917-ben a portugáliai Fatimában a szentolvasó imádkozására szólította föl az embereket, hogy «a béke királynője szüntesse meg a gyilkoló háborút, hiszen van rá hatalma».

10. Mária a szentolvasó királynéja.

Figyelemreméltó, hogy Szűzanyánk legutóbbi megjelenései alkalmával kezében mindig szentolvasót tart. Így látták őt 1858-ban Lourdesben, 1917-ben Fatimában és legújabban a belgiumi megjelenéseknél is. Mind-

¹ Darbius: II. 208.

² Az utolsó nálunk magyaroknál: Magyarország Nagyasszonya.

³ 9, 6.

ezen a helyeken még szóval is felhívta az embereket, hogy a szentolvasót minél gyakrabban imádkozzák.

A szentolvasó-imádság századok óta a keresztény hívek legkedvesebb imádsága. Sőt az Egyház október havát a szentolvasó hónapjának szenteli. A szentolvasó eredete a következő: Kezdetben az Istenanya tisztelői a 150 zsoltár mintájára 150 Üdvözlégy Máriát imádkoztak. Az imádkozás ezen módját elnevezték Szűz Mária zsoltárkönyvének. Ennek az olvasóimádságnak legbuzgóbb terjesztője Szent Domonkos lett 1200 körül. A 15. században kezdték az Üdvözlégyhez hozzáadni Mária és Jézus életének nevezetesebb titkait s így módon az ajakimádság az elmélkedővel egyesült.¹ Szent Domonkos ezzel az imádsággal több eltévelyedett lelket mentett meg, mint prédikációival. Ma is több lelket menthetünk meg a szentolvasó imádságával, mint akár a tévedések ellen írt legfényesebb hitvédő iratokkal.

A kereszténységnek nagy veszélyek idején ismételten csodás segítséget és támogatást szerzett ez az imádság. Például a törökök ellen viselt háborúban. Ez az ima egyúttal háborús imádság is. Itt jegyezzük meg, hogy nagy Hunyadink állandóan kardjára csavarva hordta a szentolvasót; nándorfehérvári és egyéb győzelmeit is a szentolvasó segítségével tulajdonította. IX. Pius pápa így szólít föl minket a szentolvasó végzésére: «Gyermekeim, segítsetek nekem az Egyházat és a társadalmat fenyegető gonosz elleni harcban, de ne kardokkal, hanem a szentolvasó imádsággal!»

És ami áll a társadalomra és a kereszténységre, az áll a családra is. Veszélyben a család — hangoztatják ma mindenütt. E nagy szükség és békétlenség idejében kérjük a szentolvasó imádsággal az Istenanyának, a «szomorúak vigasztalójának» és a «keresztények segítségének»

oltalmát. És tapasztalni fogjuk: a szentolvasó lesz és marad a legjobb eszköz, hogy minden körülmények között sikeresen megállhassuk helyünket.

Végül az Istenanyát még egy címmel tiszteljük meg. Ezt talán még sohasem hallottuk, mégis magától értetődő:

11. Mária a nők legnagyobb büszkesége.

Minden nép régi mondáiban visszacseng valamilyen módon az emlékezés a paradicsom első asszonyára, ki engedetlenségével és könnyelműségével olyan rettenetes nyomort és halált hozott összes utódaira. Talán ez az első asszonyra nem éppen kedvező visszaemlékezés okozta azt, hogy a nőt a pogány világban lenézték és a férfiúnál sokkal alacsonyabb rangúnak tartották. Igen, a nő a pogányoknál a férfi rabszolgája volt. Mária által ismét helyreállt a női nem tisztelete. Mária, azáltal, hogy nekünk a Megváltót adta, megneemesítette az egész női nemet és visszaadta neki a megbecsülést és tiszteletet.

Ápolja tehát az édesanya családjában az Istenanya tiszteletét! Ezáltal saját magának is megbecsülést szerez. Legyen minden lakásban valamilyen Mária-kép vagy szobor. Köszöntsék minden nap a Boldogságos Szűzet egy-két Üdvözléggel és legalább egy tizedet imádkozzanak el közösen a szentolvasóból. Erre Kempis Tamás is figyelmeztet bennünk: «Az angyal köszöntésével üdvözlétek Máriát, mert ő ezeket a szavakat szívesen hallja!» Szent Bonaventura pedig így ír: «Ha Máriát Üdvözléggel köszöntjük, kegyelemmel fog visszaköszönni nekünk».

Ó, mennyire sajnálhatják a protestánsok, hogy nekik nincs Üdvözlég Máriajuk. Olyanok ők, mint a gyermek, akinek korán meghalt az édesanyja. Ó, milyen szánalomra méltók azok a gyermekek, akiknek nincsen édesanyjuk.

30. Különféle hasonlatok.

Szűz Mária méltóságát és fönségét katolikus egyházunk az által is kifejezésre juttatja, hogy nagy méltóságát a természetből és az ószövetségből vett hasonlatokkal világítja meg.

Lássunk néhány ilyen hasonlatot.

1. *Mária és az égő csipkebokor.*

Midőn Mózes apósának, Jethronak nyáját legeltette, elérkezett Horeb hegyéhez. Egyszer csak az egyik csipkebokorból előtörő lángokat pillantott meg. Csodálkozva vette észre, hogy a csipkebokor mindig ég, és mégsem ég el. És ebből az égi csipkebokorból szólt Mózeshez az Úr. Ez az égő és mégsem eléggő csipkebokor előképe a Boldogságos Szűznek. Mária Isten mindenhatóságával anya lett és mégis megőrizte szűzességét. Ezért imádkozza Egyházunk február 2-án, Gyertyaszentelő Boldogasszony ünnepén: «Tudjuk, hogy a csipkebokor, melyet Mózes látott és amely égett és mégsem égett el, a Te sértetlenül megőrizett szűzességed, ó Istennek Anyja».

2. *Noé bárkája.*

A bárkát Noé kívülről és belülről szurokkal kente be, hogy bele ne folyhasson a víz. Mária is ment volt minden

személyes bűntől, sőt Isten különös kegyelme folytán még az áteredő bűntől is. A bárka méltóságteljesen úszott a habok felett, Mária is tisztán, érintetlenül járt a bűntenger felett. A bárka megmentette az emberiséget a pusztulástól, Mária pedig megmentette az embereket az örök pusztulástól, a pokoltól azzal, hogy Üdvözítőnket adta nekünk. Mária a bűnösök menedéke, amint a bárka is a különféle teremtmények menedékhelye volt.

3. A frigyszekrény.

Salamon templomában a szentek szentjének legértékesebb kincse a frigyszekrény volt. Ez a láda arannyal volt befuttatva és szent tárgyakat rejtett magába; többek között benne volt a manna is; Isten ezzel az étellel csodás módon táplálta a zsidókat pusztai vándorlásukkor. Mária is méhében hordozta a kenyérré lett Istent, az élet kenyerét, «mely az égből szállott alá és életet ad e világnak,»¹ méhében hordozta az édes Üdvözítőt.

4. Salamon temploma.

Salamon király apja, Dávid megbízásából pompás templomot építtetett Jeruzsálemben. Ezt a pompás Istenházát 7 évi munka után szentelték föl nagy ünnepélyességgel. A templom belső falait aranylemezek díszítették, a szentek szentjében, a frigyszekrény fölött egy kis felhőben pedig maga az Isten trónolt. Mária is, akinek lelkét a legszebb erények díszítették, Isten temploma volt. Benne kilenc hónapig lakott az Isten Fia.

Ezért nevezzük Máriát «*Isten városának*» is. Reá alkalmazzuk a zoltáros szavait: «Dicsőséges dolgok hangzanak el rólad, Istennek városa».² A városban lakni szoktak; Máriában is kilenc hónapig lakott az Isten Fia.

¹ Ján.: 6, 13.

² Zsolt. 86, 3.

A Szentírás *«mennyei Jeruzsálem»*¹ kifejezését is Máriára vonatkoztatjuk.

A szentek is gyakran *«Isten házának»*, *«Isten palotájának»* nevezik az Istenanyát. «Az égi Király templomának» is nevezik, mert benne öltött testet az ég Királya, a mi édes Üdvözítőnk. A *tabernákulum*hoz is lehet hasonlítani Szűzanyánkat. A tabernákulumban őrizzük a legszentebbet, a kenyér alakjában rejtőző második isteni Személyt. Mária volt az első tabernákulum.

5. *Dávid király tornya.*

Sion hegyén emelkedett Dávid királynak magas és hatalmas tornya. Jeruzsálem e legmagasabb pontja az egész város díszé volt. Ellenség sohasem vette be, a megszorultak mindig menedéket találtak benne. Mária ehhez a toronyhoz is hasonlít. Ő a legnagyobb a teremtmények között, díszé az égnek. A pokolbéli ellenség soha nem vett erőt rajta. A nyomorultak és bűnösök pedig biztos menedéket találnak benne.

A lorettói litánia *«elefántcsontból való torony»*-nak is nevezi Máriát. A régiek a hófehér és nagyon ellenálló elefántcsontot az arannyal egyenlő értékűnek tartották. Fehér színe emlékeztet minket Máriának bűnöktől mentes, hófehér tiszta lelkére; ellenállóképessége pedig arra, hogy az ördög hatalma mindig megtorpan Mária lelkén.

Vegyünk néhány természetből vett hasonlatot is.

1. *Mária szép, mint a hajnalpír.*

III. Ince pápa mondja: «Találóan hasonlítjuk Máriát a hajnalhoz, mert a hajnal az éjszakának vége és a nappalnak kezdete». A pápa itt arra céloz, hogy a Szűztől született Istengyermek evangéliumának égi fényességével elűzte a pogányság sötét éjszakáját.

¹ Jel. 21, 2.

Mária születésében hasonlít a «fölkelő hajnalhoz.»¹ A hajnal a közeledő nap előhírnöke. A gyermek Mária pedig előhírnöke az igazság Napjának, a tőle született Üdvözítőnknek. Ezért nevezzük őt a lorettói litániában «*hajnali szép csillagnak*». A hajnalcsillag napkelte előtt látható, Mária is a «világ világossága» előtt lépett a földre. A csillagból fény árad, Máriából pedig a «világ világossága», Megváltó Jézusunk jött elő.

2. Mária a holdhoz is hasonlított.

A hold minden más csillagot túlszárnyal fényességével és a napnak fényét ragyogja ránk. Mária szentségével és égi dicsőségével is fölülmúlja az összes angyalokat és szenteket és közli velünk az Istentől számunkra kiesedett kegyelmeket. A hold a fényét a naptól kapja, Mária dicsősége is onnan van, hogy az égi Napnak, az Isten Fiának lett Édesanyja. A csillagok különböző fényességére már Szent Pál apostol is fölhívja figyelmünket: «Más a fényessége a napnak, más a fényessége a holdnak és más a fényessége a csillagoknak».² Ugyáltszik, hogy az apostol ezzel Krisztus, Mária és a szentek égi dicsőségének különböző fokaira céloz. A hold több fénnel áraszt el bennünket, mint a többi csillag együttesen. Mária is, a mi jó Anyánk, jobban gondoskodik üdvösségünkről, mint a szentek. Szent Bonaventura még egy más gondolatra is felhívja figyelmünket: A hold a nap és föld között van és a nap fényét közvetíti hozzánk. Így áll a Szent Szűz is Isten és az emberek között és közvetíti velünk az isteni napfényt, a kegyelmet.

A *naphoz* is lehet Máriát hasonlítani. A nap minden más égitestet túlszárnyal fényességével, úgyhogy ezek fénye a nap fénye mellett elenyézik. Az istenszülő Szűzanyának szentsége is meghaladja az ég minden más

¹ Én. Én. 6, 9.

² 1. Kor. 15, 41.

teremtmény-lakójának szentségét. A napsugár melegét mindenki megérzi. Mária is mindenkire édesanyai szeretettel néz le, aki segítségét kéri. Szent Bonaventura szerint: «Mária arra törekszik, hogy jóságát mindenki tapasztalhasssa». III. Ince pápa pedig így ír: «Mária hold az éjben, hajnalragyogás reggel és nap nappal».

3. Mária és a sarkcsillag.

Az iránytű fölfedezése előtt a hajósok a sarkcsillaghoz igazodtak. A sarkcsillag állásából tudták meg, merre kell haladniok, hogy a helyes irányt megtarthassák. Ez a csillag a föld forgási tengelyének irányában fekszik, ezért a földhöz viszonyított helyzete nem változik. Mindig az égbolt ugyanazon helyén marad. Ha tehát a hajósok rápillantanak, mindjárt tudják, merre van észak. Azért «tenger csillagá»-nak is nevezik a sarkcsillagot. Nagy csapás volt a hajósokra, ha e csillagot a felhős ég fátyla eltakarta.

A mi földi életünk sem más, mint tengerenjárás, és bizony mi is sok veszélynek vagyunk kitéve. Eme veszélyek és viharok közepette sohasem veszítjük el az égi haza felé vezető biztos irányt, ha szemünk mindig Máriára néz, és ha életünk minden ügyes-bajos dolgában Szűz Anyánk pártfogását kérjük. Ezért magasztalja őt Szent Bernát gyönyörű himnuszában a következőképpen: «Ave maris stella! — Üdvözlégy tenger csillaga!» Mivel Mária éltünk bármely helyzetében, akármilyen bajban és csapásban megsegítésünkre mindig készen áll, nevezük «a folytonos segítség Anyjá»-nak is.

4. Mária gyönyörű, mint a rózsza.

A lorettói litánia Máriát «titkos értelmű rózsának» nevezi. A rózsza általában a legszebb minden virág között és illata nagyon kedvelt. Mária, édesanyánk a legszebb, legfölségesebb és legszentebb minden angyal és szent között. Ezért nagyon szereti őt az Atyaisten. A régi szép

magyar ének így dicséri a magyarok Nagyasszonyát: «Ő, Atyaistennek kedves, szép leánya . . .» Szent Brigitta azt mondja, hogy a Szűz Anya testi szépsége is gyönyörűbb, ragyogóbb volt, mint minden más emberé. Kimondhatatlan szentsége pedig túlszárnyalta minden más ember lelki szépségét. Rá alkalmazhatók a zsoltáros szavai: «Belül csupa szépség a király leánya».¹ Ezért köszönti őt az angyal is így: «Üdvözlégy, kegyelemmel telt Szűz». Mária nagy előhaladást tett az összes erények gyakorlásában. Életében mindig a megigazultság állapotában volt. Soha még bocsánatos bűnt sem követett el. Szép és tiszta volt, mint ősszüleink a bűnbeesés előtt. Dehát, hogy is ne szentelődött volna meg, mikor az Isten Fiát mindig maga előtt látta! Az evangélium szerint Krisztus Urunkból csodás erő áradt, amely számos beteget meggyógyított. Mária 33 éven át mindig Krisztus közelében volt, tehát annál inkább érezte az isteni közelség csodás erejét. Az Üdvözítővel való naponkinti érintkezés folyamán mindig új kegyelmeket kapott, úgyhogy napról-napra tökéletesebb és szentebb lett. Teljesen betelt Szentlélekkel, és a legbensőbb istenszeretet hatotta át egész valóját. Nagy szentsége miatt nevezi őt a lorettói litánia «igazságnak tüköre» néven. Róla, belőle példát vehet mindenki.

A Szentírás azt az embert, akiben a Szentlélek lakik, Isten templomának nevezi. Szent Pál apostol így szól a keresztényekhez: «Nem tudjátok-e, hogy az Isten temploma vagytok, és a Szentlélek lakozik bennetek?»² Edényhez is lehet hasonlítani az embert. Az edény lehet üres, vagy tele. Az az ember, akiben nem lakik a Szentlélek, hasonló az üres edényhez. Ellenben az igaz, a megigazult keresztény, akiben a Szentlélek lakik, már nem üres edény. Szent Pál apostol így ír, amikor az

¹ Zsolt. 44, 14.

² 1. Kor. 3, 16.

igazakat óvja a bűntől: «Ez a kincsünk pedig cserépedényben van».¹ Nagy Szent Albert így nyilatkozik az Istenanyáról: «Mária olyan edény, amelyben a kegyelem csordultig van, úgyhogy több már nem is fér el benne». Ezért adja Máriának a lorettói litánia a következő címet: «delki tiszta edény», «tiszteletreméltó edény», «ájtatóságnak jeles edénye».

Különbség van Mária és a szentek között. Egyik szent sem volt úgy telve Szentlélekkel, mint az Istenanya. Szent Bernát szerint a Szent Szűzben benne lakott az istenség egész teljessége. Az angyal is így köszöntötte Máriát: «malaszttal teljes». Szent Jeromos is azt tanítja: «Mások csak részenként kapják a kegyelmet, Máriára a kegyelem egész teljessége áradt. Valóban malaszttal teljes».² Damjáni Szent Péter pedig így kiált föl: «Hogyan is hiányozhatnék abból valamilyen kegyelem, aki méltó volt arra, hogy az istenség szentélye legyen!»

¹ 2. Kor. 4, 7.

² Sermo 3 de annunt.

31. Mária és az angyalok.

(A jó és a rossz angyalok.)

1. Isten, miután megteremtette az angyalokat, előre megmutatta nekik az emberré lett Fiúistent, és ennek Anyját, leendő égi királynőjüket is.

Emmerich Katalin és Agredai Mária látomásukban a következőket látják: Az ég angyalainak teremtésük után Isten iránti hűségükkel kellett kiérdemelniök örök boldogságukat. Mint később az első emberpárt, Isten őket is próbának vetette alá. E próba abból állott, hogy Isten, mint egy képet, előre megmutatta nekik az emberré lett Fiúistent és közölte velük, hogy ennek tisztaságos Anyját királynőjüknek és úrnőjüknek kell elismerniök és tisztelettel kell elhalmozniok. A szent angyalok eltelve Isten Anyjának szépségétől, örvendezve magasztalták az Urat. Lucifer, a legszebb angyal, ellenben kijelentette, hogy ő nem hajol meg az emberré lett Fiúisten és ennek Anyja előtt. Ez őt nagyon megalázná, hiszen az emberi természet sokkal alacsonyabbrangú, mint az angyaloké! Lucifer ellenmondása, mint valami mennydörgés zúgott végig az égen, és mind a kilenc karból magához vonta az angyalok egy részét. És ők is megismételték a «Nem szolgálók fölkiáltást», Lucifer ellenmondó szavait. A kevélységükben lázadó angyalok ellen a jó angyalok élén Szent Mihály arkangyal vette fel a harcot. Kardjára

ezek a betűk voltak lángbetűkkel írva: «Kicsoda olyan, mint az Isten?» A jó angyalok megütköztek a gonoszokkal — és a harc a gonoszak bukásával végződött.¹

2. Isten a paradicsomban előre megjövendölte, hogy Mária lesz az ördög legyőzője.

Igy szólt Isten a pokoli kígyóhoz, aki Évát bűnre vitte: «Ellenségeskedést vetek közéd és az asszony közé, a te ivadékod és az ő ivadéka közé: Az széttiporja fejedet.»² Ezzel Isten megígérte a Megváltó Édesanyjának eljövételét, aki majd széttiporja az ördög fejét, vagyis megtöri a sátán hatalmát. Ez a jövendölés a Megváltó születésével és önkéntes kereszthalálával be is teljesedett. Az ördög hatalma ártalmatlanná vált. Azóta a pokoli kígyó harapása csak azt érheti el, aki saját hibájából megengedi magát rontani. Istennek a kígyóhoz intézett szavait *ősevangéliumnak* nevezzük. Ez volt az első örömhír, mely a Megváltó születését hírül adta. Ez hirdette először: eljön majd a kegyelemmel teljes Asszony, akiben nincs bűn, tehát ellensége a kígyónak. Az első asszonyt le tudta győzni a kígyó, de eljön majd a hatalmas második Asszony, aki szétapossa a kígyó fejét.³

Az ördög utódai a gonosz emberek, mert ezek az ördög tetteit utánozzák. Ezért mondja az Úr Krisztus ellenségeinek: «a ti atyátok az ördög».⁴ Mária utódai elsősorban is a Megváltó, azután pedig ennek szolgálói és követői. A sátán rabszolgái, a világ barátai üldözik Mária gyermekeit, mint Kain üldözte Ábelt. Lucifer és Mária követői között az engesztelhetetlen gyűlölet el fog tartani a világ végéig.

Montforti Grignon így ír: «Mária az ördögnek

¹ Lásd bővebben: Spirago, Der Teufel in seinem Wirken. S. 4—11.

² Gen. 3, 15.

³ Vagyis: az Isten Fia teljes győzelmet arat a poklon.

⁴ Ján. 8, 41.

félelmes ellensége. Isten állította őt az ördöggel szembe... Az ördög jobban fél Máriától, mint az összes angyaloktól és szentektől, bizonyos értelemben még jobban, mint magától Istentől... Mária alázatossága jobban megálla őt, mint Isten hatalma... Az Istenanya fenyegetéséről jobban fél a sátán, mint bármily kínzástól. Mária oly fényes győzelmet arat a kevély ördögön, hogy göggyének székhelyét, a fejét tapossa szét... Máriának az ördögök fölött megszerzett hatalma leginkább a világ vége előtti időkben ragyog majd felénk a maga nagyszerűségében».¹

Szöveget üthet a fejünkbe a következő tény is: Gyakran előfordul az az eset, hogy az ördögűzést végző pap sokáig hiába fáradozik, nem tudja kiűzni az ördögöt a megszállt személyből. Végül is a Szeplőtelen Fogantatás nevében, vagyis a szeplőtelenül fogantatott Istenanya nevében parancsolja meg a sátánnak, hogy távozzék. És ez rendszerint használ is.² Kleiser Engelbert³ szentéletű pap 33 évig volt a bádeni Bickelsheim búcsújáróhely plébánosa. Egyik ördögűzése alkalmával nagyon hosszú ideig semmi eredményt sem tudott elérni. Végül is elővette a Szeplőtelen Fogantatás érmét és Mária nevében kiáltott az ördögére. Erre a sátán azonnal kivonult a megszállott egyénből.⁴ Az Egyház szavai szerint⁵ Mária az ördög számára «félelmes, mint a rendben álló tábor». «Ő széttiporja fejedet»; ezek a szavak azt hirdetik, hogy az ördög Mária hadifoglya, tehát parancsának engedelmeskednie kell. Sziénai Szent Bernardin szerint: «Mária parancsol a pokolnak is», Szent Alfonz szerint

¹ Aranykönyv. 36—38.

² Több ilyen ördögűzési esetet tárgyal: Spirago, Der Teufel in seinem Wirken.

³ † 1931.

⁴ Lásd Dr. Dold, Der blinde Pfarrer von Bickelsheim 1933, Karlsruhe, Bodemia, S. 58.

⁵ Off. B. M. V. Laudes Ant. V.

⁶ Én. Én. 6, 9.

pedig: «Mária az angyaloknak erőssége, az embereknek megmentője és az ördögöknek legyőzője».

Már a «Mária» név pusztá említése is rettegéssel tölti el az ördögöt. Szent Brigittához így szólt Mária: «Valamennyi gonosz szellemet félelem és aggodás tölti el nevem hallatára». Kempis Tamás pedig azt írja: «Az ördög rettegve fél az ég Királynőjétől. Aki Mária nevét említi, az elől az ördögök úgy menekülnek, akár a szikrázó tűz elől».

3. Máriának földi életében gyakran megjelentek a szent angyalok, különösen Gábor főangyal.

Isten megbízásából Gábor arkangyal szerezte meg Mária beleegyezését a Fiúisten emberrélevéséhez.¹ Chrysologus Szent Péter írja: «Máriával az angyal az emberiség üdvéről tárgyalt, Évával ellenben egy másik angyal az emberiség romlásáról». Midőn Gábor angyal hírüladta Máriának, hogy az Atya őt választotta ki a Fiúisten Anyjául, előbb alázatosan köszöntötte a Szent Szűzet, s mint Lataste Mária megjegyzi, mélyen meghajolt előtte.² Úgy megtisztelte, mint ez leendő királynőjét megillette. Mária megijedt az angyal szavaira. Aquinói Szent Tamás szerint Máriának már ezelőtt többször is megjelentek az angyalok. Nem azért ijedt meg tehát, hogy Gábor arkangyalt látta, hanem az angyal szavai döbbsentették őt meg. Nem értette meg a neki adott tiszteletet. Egyedül Isten dicsőségét kereste.³

Agredai Mária és Szent Brigitta azt állítják, hogy Gábor főangyal Isten megbízásából később is többször megjelent az Istenanyának, sőt halála óráját is előre megmondotta neki.⁴

Szent Ambrus szerint Máriának gyakran megjelen-

¹ Luk. 1, 27. ss.

² II. 179.

³ III. 30, 3.

⁴ Lásd Nr. 18, 1. 2.

tek a szent angyalok.¹ Agredai Mária pedig azt is följegyezte, hogy Isten a gyermek Mária szolgálatára több őrzőangyalt rendelt. Ezek gyakran megjelentek neki gyermekalakban, aranyos ruhában, virágkoszorúval a fejükön és pálmaággal kezükben. Megjelenésük Máriát mindig Isten nagyobb és forróbb szeretetére hangolta. Az Izaiás próféta által látott hatszárnyú szeráfok is² gyakran megjelentek Máriának. Az őrzőangyalok feje, Szent Mihály arkangyal, őt is gyakran látta a Boldogságos Szűz.³ A jeruzsálemi templomban is gyakran megjelentek neki az angyalok és oktatták őt.⁴

Az alatt az idő alatt is megjelent Máriának egy angyal, míg az Úr Krisztus a sírban pihent. Emmerich Katalin a következőket írja erről: Mária és több más jámbor asszony szombaton (nagyszombaton) este együtt imádkoztak az utolsó vacsora házában. Egyszer csak egy angyal lépett a Boldogságos Szűz elé és azt mondta neki, hogy menjen ki Nikodémus házának ajtajához, mely a város fala mellett van. Ott meg fogja találni az Üdvözítőt. Mária azonnal örömmel fölállt, magára vette felöltőjét és elsietett anélkül, hogy az asszonyoknak valamit is szólt volna. Odaérkezett a kapuhoz, amelyen keresztül Krisztus sírjához lehetett jutni. Esti 9 óra volt ekkor... Hirtelen maga előtt látta az édes Üdvözítő fénylő alakját. Az ősatyák és az igazak lelkei nagy csapatokban lebegtek körülötte. Az Üdvözítő hozzájuk fordult és így szólt: «Ime az én Édesanyám, Mária!» És kitért karjait, mintha át akarná ölelni Máriát, — s azután eltűnt. Mária leborult a földre és megcsókolta a helyet, ahol Jézus állott. Azután újra visszatért az asszonyokhoz, de a jelenésről nem szólt semmit. Megvigasztalta mindnyájukat és megerősítette őket hitükben.⁵

¹ Lib. 2 de virg.

⁴ I. 248.

² Iz. 6, 2.

⁵ Em. Leb. J. 369.

³ Agreda: I. 165. 185.

4. *Mint édes Üdvözítőnk, Mária sem volt ment az ördög alkalmatlankodásaitól.*

Az Üdvözítő, midőn megkísértette őt a sátán, a Szentírás szavait használta az ördög ellen. Végül is így kergette őt el: «Távozz tőlem, sátán». Ezután szent angyalok jöttek és szolgáltak az Úr Jézusnak.¹ A sátánnal szemben Mária is hasonlóképp viselkedett.

Nemsokára az Úr Krisztus fogantatása után megjelent az Istenanyának az ördög. Félelmetes állat alakját öltötte magára, hogy Máriát félelemmel töltsse el. De a Boldogságos Szűz sem külső, sem belső nyugalmát nem veszítette el. A sátán kísértő szavakkal is zaklatta őt. Erre Mária a Mindenhatót dicsérő 112. zsoltár szavaival felelt: «Ki olyan, mint az Úr, a mi Istenünk, aki a magasságban lakozik».² És többször is elismételte ezeket a szavakat. Végezetül kérte Istent, hogy az ördög szemtelen kevélységét alázza meg és kötözze meg a kísértőt. Azután a következő parancsot adta az ördögnek: «Te, a sötétség fejedelme és minden bűnnek ősoke! Parancsolom neked a Mindenható nevében, hogy némulj meg! Zuhanj le pokoli börtönöd mélyére, az a te igazi helyed. Addig nem jöhetsz onnan elő, míg a megígért Megváltó ezt meg nem engedi». Tüstént eltűnt az ördög. S Mária azonnal hallotta az angyalok énekét, kik Judit könyvéből³ vett szavakkal magasztalták: «Te Jeruzsálem dicsősége, te Izrael öröme, te népünk ékessége vagy, mert férfiasan cselekedtél és bátor volt a szíved».⁴

Agredai Mária beszéli el a következőket is. Mária egyszer, életének vége felé jeruzsálemi szobácskájában imádkozott. Egyszer csak megragadta az ördög. Félelmes zörgést, dörömbölést és ordítást vitt végbe. Az egész környék remegett, mintha minden össze akart volna om-

¹ Máté: 4, 3—11.

² 5. old.

³ 15, 10.

⁴ Agreda: I. 302.

lani és romba akart volna dőlni. Közben pokoli alakok jelentek meg a Szűz Anya előtt félelmes arckifejezéssel és taglejtésekkel. Mária teljesen nyugodt maradt, mintha semmit sem hallana és semmit sem látna. Többször állhatatosan kérte szeretett Istenét, hogy segítsen meg minden embert, akit az ördög kísértéseivel zaklat. Isten megígérte neki, hogy segítségére lesz minden embernek, akit az ördög megkísért, ha az ő oltalmát kéri. Az ördög végre belátta, hogy nem sikerült neki Máriát aggodásba ejtenie és eltávozott. Erre a Szűz Anyának angyalok kíséretében megjelent Krisztus és Édesanyját égbe ragadta.¹

5. A világ vége felé a gonosz lélek fokozott hevességgel támadja az Egyházat. De Mária megvédi gyermekeit és az Egyház a Szűz Anya pártfogásával új virágkorát éli.

Mária a kereszténység Anyja,² tehát a katolikus Egyháznak védőasszonya is. Szent Antonin szerint: «Az Egyház a Boldogságos Szűznek oltalma alatt áll, tehát uralma és hatalma alatt is». Ezért imádkozik az égben Szűz Anyánk a katolikus Egyház felmagasztalásáért és a kereszténység jólétéért. Az emberek üdvéért gyakran — mint a századok folyamán történt megjelenései igazolják —, még személyesen is beleavatkozik a történelembe. Különösen a világ vége felé teszi majd ezt még gyakrabban. Akkor nagy üldözések szorongatják majd az Egyházat. Montforti Grignon írja: «A világ vége felé az ördög tudja, hogy már csak kevés ideje van arra, hogy a lelkeket romlásba taszítsa. Erőlködéseit és támadásait megkettőzi és borzalmas üldözéseket zúdít az Egyházra mindaddig, míg csak el nem jön a Szentírásban megjelölt Antikrisztus uralma. De Mária védi övéit és félelmes lesz, mint a rendben álló tábor».³

A Szent Szűznek és az ördögnek erre a végső harcára

¹ Agreda: II. 280. ² Lásd 16. fejezet. ³ Aranykönyv. 35. old.

céloz Szent János evangelista a Jelenések könyvének 12. fejezetében. Máriát napbaöltözött asszonynak látja, kinek lába alatt van a hold és fején 12 csillagból álló korona. (A nap jelenti Krisztust, Mária Fiát, aki Anyját fénnel sugározza körül. A hold a változandóságnak, tehát a bűnnek jelképe. A Szűz Anya lába alatt levő hold jelzi a Szent Szűz teljes bűnnélküliségét. A fejét díszítő 12 csillagból álló korona utal arra, hogy Mária a tizenkét apostol királynője.) A gonosz lélek pedig mint vérvörös sárkány jelenik meg. Hét fején korona van és tíz szarvat visel. Ő a hét főbűnnek és a tízparancsolat megszegésének ősoke. Mária azon fáradozik, hogy elősegítse az Egyház szellemi újjászületését, amelyet a gonosz szellemek mindenáron meg akarnak hiúsítani. (A Jel. 12, 4. szerint az ördögöt jelképező sárkány el akarja nyelni, azaz el akarja pusztítani az újszülöttet: a szellemében megújult Egyházat.) De az ördög végül is elbukik¹ és Mária marad a győztes.

Mária az Egyháztól elszakadtakat vissza fogja vezetni a katolikus hit egységébe. Agredai Mária² a következőket írja: «Isten kinyilatkoztatta nekem, hogy a Boldogságos Szűz kérésére a világon minden tévedés el fog múlni.

¹ Jel. 12, 8.

² Agredai Mária látomásaira megjegyezzük, hogy azokat az akkori négy híres egyetem (Toulouse, Salamanca, Alcalá, Löwen) átvizsgálta és semmi hibát nem talált bennük. Agredai Mária gyóntatóatyjának parancsára kezdte leírni látomásait. (1637.) Művét már be is fejezte, mikor gyóntatójának, Francisko Andrea-nak el kellett utaznia. Helyettese egy öreg szerzetes abban a véleményben volt, hogy az írásmunka nem a nőknek való. Megparancsolta tehát a nővérnek, hogy művét égesse el. (1645.) Nemsokára megérkezett a nővér rendes gyóntatója és fájdalommal tapasztalta, hogy mi történt. Megparancsolta tehát a nővérnek, hogy látomásait újból írja le. De 1647-ben ez a gyóntatóatyja meghalt és ismét az előbbi szerzetes lett a nővér gyóntatója. Ez újra elégettette a kéziratot. 1650-ben a nővér új gyóntatót kapott, ki 15 éven át: egész haláláig volt a nővér lelkivezetője. Ez a nővérnek 1655-ben azt a megbízást adta, hogy a Szent Szűzről való látomásait most már harmadízben is írja le. Ez a kézirat megmaradt. A húsz év leforgása alatt a nővér természetszerűleg több dolgot elfelejtett. Így tehát különösen az időpontokat illetőleg több tévedés is belecsúszott munkájába.

Krisztus Urunk a tévtanok fölött a győzelmet Szentséges Anyjának tartotta fönn. Mária közbelépésének köszönhető, hogy Arius, Pelagius és Nesztorius eretnekségei nyomtalanul eltűntek». ¹ A zsoltosma imádságban az Egyház e szavakkal dicséri az Istenanyát: «Cunctas haereses sola interemisti in universo mundo = A világnak minden tévedését egymagad semmisítetted meg». ²

Mint Montforti Grignon megjegyzi, Mária a világ vége felé buzgó papokat, lángoló lelkű apostolokat fog támasztani. Ezek szegénységben, alázatosságban, világ-megvetésben és a felebaráti szeretetben élik le életüket. Nem félnek senkitől, s az istenszeretet tüzét gyújtják az emberek szívében. Az istentelenek, bálványimádók és a mohamedánok lelkébe is belevarázsolják Isten országának szépségét. Isten Anyjának kezében hegyes nyilak lesznek ezek az emberek. A seregek Urának ereje száll beléjük, csodás tetteket visznek majd végbe és dicsőséges győzelmet aratnak ellenségeiken. ³

Ez a korszak igazi Mária-korszak lesz. Montforti Grignon azt mondja: «A Boldogságos Szűz által jött Jézus Krisztus először a földre. Általa fog másodszor is eljönni. Fiának első eljövetelekor Máriát csak igen kevesen ismerték. Második eljövetelekor mindenkinek el kell őt ismernie. A názáreti házban a Szűz nagyon elrejtett életet élt, hogy annál többen megismerjék Krisztust». ⁴ A világ végén pedig azt akarja az Úr Krisztus, hogy a lehető legjobban megismerjék, tiszteljék és megszeressék Szentséges Szűz Anyját. ⁵ Az utolsó időkben az embereknek egyre jobban meg kell ismerniök Máriát, Isten remekművét, hogy annál inkább magasztalják és tiszteljék a Szentháromságot. Mária által jött el a világra az üdvösség, és Mária által teljeseedik is be. Boldog lesz ez a korszak, amelyben Mária lesz a szívek úrnője és királynője.

¹ Agreda: I. 302.

³ Aranykönyv. 40. 41. old.

² Off. B. M. V. III. Noct. Ant. I.

⁴ Aranykönyv 10. old. ⁵ 39. old.

32. Mária-képek és Mária-szobrok.

Akiket nagyon szeretünk, azoknak képeit és fényképeit tisztelettel meg szoktuk őrizni. Ezért minden családban megtaláljuk az élő és meghalt szülők és rokonok képeit. Ez a tisztelet az emberi természetben gyökerezik. Ezért jámbor keresztények lakásaiban majdnem mindenütt megtaláljuk a megfeszített Üdvözítő képét. Ugyanígy Mária képe is majdnem minden keresztény lakásnak dísze.

Katolikus vallásunk ellenségei sokszor azzal vádolnak minket, hogy a képeket imádjuk és így bálványimádók vagyunk. Pedig a szentképek tisztelete még nem imádás. Tiszteletünk tárgya nem maga a kép, hanem az a személy, akit a kép ábrázol. Szent Ambrus tanítja: «Ha ránézünk a keresztre, azt imádjuk, aki értünk a keresztfán meghalt». Már 787-ben; a második niceai zsinat rámutat arra, hogy mi nem a kép anyagát tiszteljük, hanem azt, akit a kép ábrázol. Ha valaki az államfő képét tiszteletben tartja, akkor csakis az államfő személyét tiszteli és nem a papírost vagy festéket, amelyből a kép készült. Hasonló a szentképek tisztelete is.

Nem a képektől várjuk a segítséget, amelyek előtt imádkozunk, hanem a segítséget Istentől várjuk annak a szentnek közbenjárására, kit a kép ábrázol. Mi a szenteket

arra kérjük, hogy járjanak közbe kérésünk teljesítéséért Istennél. Azt csak a pogányok gondolták, hogy magában a képben van valamilyen isteni erő, hogy a képben vagy szoborban valahogyan jelen van istenük. És ezért magában a képben vagy szoborban bíztak. De ez a pogányoknak volt a hite és nem nekünk, katolikusoknak.

A kép az imádkozó számára arra jó, hogy megóvja a szórakozásoktól, mederbe tereli gondolatait s megakadályozza, hogy esze elkalandozzék. Stolz Albán helyesen jegyzi meg, hogy a képek számunkra lépcsők, amelyeken könnyebben Istenhez szállnak gondolataink. Ha imádság közben ránézünk a képre, gondolataink könnyebben Istennél maradnak — imádságunk tehát ájtatosabb. Az ájtatos imádságot pedig a jó Isten is gyorsabban meghallgatja.

Damaszkuszi Szent János szerint a szentképeken Isten kegyelmének árnyéka van. Ezért gyakran előfordulnak a szentképek előtt csodák, különösen gyógyulások. Az ilyen képeket kegyképeknek nevezzük. Az ilyen képek körül lévő hálaszavakkal telt táblácskák mutatják, mily gyümölcsöző a képek előtt végzett imádság. Ezek a táblácskák a legkézzelfoghatóbb bizonyosságai annak, hogy Isten a szentképek tiszteletében jó kedvét leli.

A szentképek, különösen a Mária-képek tisztelete a kereszténységgel egyidős. Már a földalatti katakombákban, amelyek az őskeresztényeknek temetkezőhelyül és az üldözések ellen rejtekhelyül szolgáltak, megtaláljuk az Istenanya képeit. Leginkább a gyermek Jézussal karján ábrázolták a Szűz Anyát.

1. Egyházunkban általában négyféle Mária-kép van :

a) *Legelterjedtebb a Segítő Mária-kép, vagyis Mária karján a gyermek Jézussal. Ez a kép emlékeztet minket arra, hogy a Fiúisten emberré lett. De arra is emlékeztet, hogy Máriának nagy a befolyása isteni Fiánál, nagyobb,*

mint az összes angyaloké és szenteké. És nagy felszólítás is számunkra ez a kép, hogy minden szükségünkben bizalommal meneküljünk az Istenanya oltalma alá.

b) *A Fájdalmas Szűz képe.* Máriát ábrázolja, amint ölében az Úr Jézus holttestét tartja. Míg az előbbi kép inkább a második isteni személy emberrélevésére emlékeztet, az utóbbi inkább megváltásunkat tárja elénk. Életünk szomorú pillanataiban nagy vigasztalásunk ez a kép. Mennyi szenvedő lélek talált már megkönnyebbülést, erőt és bátorságot a Fájdalmas Szűz képe előtt. Ez a kép éppoly erőssége a szenvedő meggyötört szíveknek, mint az Olajfák hegyén vérrel verejtékező, önmagát áldozatul adó Üdvözítő képe.

c) *A harmadik elgondolás Máriát, mint az ég királynőjét állítja szemünk elé.* Mária égi dicsőségében közbenjár értünk az Isten trónja előtt. Míg az első képen az örvendő, a másodikon a fájdalmas Anya jelenik meg előttünk, ez a harmadik kép a megdicsőült Istenanyát jeleníti meg előttünk. Ruhája fénylő, fején tizenkét csillagból álló korona, amely jelzi, hogy ő az apostolok királynője. Lába alatt a hold, mely a Szűz Anya teljes büntelenségére utal. Lábával a kígyó fejére tapos: ő az ősevangéliumban megígért asszony, ki az Írás szavai szerint széttagozza a kígyó fejét. Ő soha, egy pillanatra sem volt a pokoli kígyó hatalma alatt. Kezéből fénysugarak törnek elő, ezek jelzik, hogy ő az isteni kegyelem kiosztója. Ez a kép leginkább Mária dicsőséges mennybemenetelére emlékeztet.

d) *A negyedik kép a Szeplőtelen Fogantatás képe.* Úgy ábrázolja a Szűzanyát, amint 1858-ban megjelent a franciaországi Lourdesban a nemrég szentté avatott s akkor még 14 éves Soubirous Bernadettenak. A Szűz Anya ruhája hófehér, leomló fátyola szintén fehér. Derékát hosszú kék öv veszi körül. Jobbkezában hófehér aranykeresztes olvasót tart. Mária Lourdesban a «Szeplőtelen

Fogantatásnak» mondta magát.¹ Ez a kép arra emlékeztet bennünket, hogy Mária Isten különös kegyelméből mentes volt az eredeti bűntől. Ennek a képnek ugyanaz a célja, mint a Szeplőtelen Fogantatás ünnepének december 8-án. Ez a kép nemcsak a szeplőtelen Szűz tisztaságára emlékeztet bennünket, hanem arra is int, hogy a tisztaságos Istenanyát kövessük is.

2. Igen sok Mária-kegykép és szobor is van, vagyis olyan képek és szobrok, amelyek előtt csodák történtek.

Az ilyen szobrok, képek előtt történt események csodás voltát szigorú egyházi vizsgálat szokta megállapítani. A kegyképek és szobrok fejét az Egyház rendszerint aranykoronával ékesíti föl. A Szent Szűznek koronás szobra, képe igen sok búcsújáróhelyen látható.

Már az Egyház legrégibb korában is voltak ilyen kegyképek. Damaszkuszi Szent János² így ír: «Mária oltárai és képei előtt látnak a vakok, hallanak a süketek, beszélnek a némák, az ördögtől megszállottak megszabadulnak, a betegek meggyógyulnak s a már félhalottak újra életre kelnek, ha a Szűz Anya szent nevét hívják segítségül».³ Emmerich Katalin azt mondja: «Isten akarata szerint azért vannak bizonyos helyeken kegyképek, hogy ott annál inkább ellen lehessen állni a gonosz léleknek. A kegyképeken kegyelemsugarak vannak, amelyek a képek előtt imádkozóra sugároznak».⁴

Van olyan kegykép, amely sértetlen marad a tűzvészben, éjjel fényben ragyog, magától mozog, könnyeket hullat stb.

Lássunk néhány ilyen esetet!

¹E megjelenés előtt négy évvel hirdette ki ünnepélyesen IX. Pius pápa hittételének Mária szeplőtelen fogantatását.

²† 780.

³Hom. 2. in Dom. B. M. V. 19.

⁴Spirago, Katharina Emmerich S. 146. Nr. 15.

Hazánkban Temesvártól északkeletre van a Mária Radna hegy. Tetején kápolna nyúlik az ég felé. Midőn II. Musztafa török szultán 1695-ben a vidéket tűzzel-vassal elpusztította, a kápolna is teljesen leégett. De a Szűz Anya papírra festett képe csodálatos módon sértetlenül megmaradt a lángok között is. Csak a füst barnította meg egy kissé. Midőn a törököt kiűzték az országból a kápolnát újra felépítették s benne újra fölállították az Istenanya képét. A környék lakói — másvallásúak is — gyakran látták, hogy a Radna hegyen lévő kápolna éjnek idején fénybeborultan áll, mintha lángokban állana. Nemsokára ezután számtalan búcsújáró kereste föl a kis kápolnát és nem hiába, mert sok imameghallgatás történt e helyen. A kegyképet most gyönyörű, arany és gyöngyökből készült korona ékesíti.¹

Gyakran előfordul, hogy az olyan templomok, amelyekben Mária-kegykép van, éjjel-nappal fényességben ragyognak, vagy pedig ezen templomokban lévő kegykép vagy szobor időnként fényleni kezd. Ezek a fény sugarak az e helyen kiosztott kegyelemsugarakat jelentik. A fény világít és melegít, jelképe a Szentléleknek, aki értelmünket megvilágosítja és szívünket felmelegíti s a jóra buzdít minket. Ezért szállt le a Szentlélekisten is pünkösöd napján tüzes nyelvek alakjában az apostolokra.

Steierországban van a híres *máriacelli* búcsújáróhely. A gyönyörű templomot Nagy Lajos királyunk építtette és szerelte föl. 1532-ben a török sereg errefelé vonult föl Bécs ellen. A falut fölgyújtották, és a templom tetejére is tüzes nyilakat röptettek, hogy lángot fogjon. A tetőre röptett tüzes nyilak lángolva égtek, de a tető nem fogott tüzet. És ebben a pillanatban a templom fölött, amelyet láthatóan maga a jó Isten oltalmazott, fénylő korona jelent meg. 1618 augusztus 23-án pár száz bécsi zarándok ismét

¹ Lásd Spirago, Beispielsammlung, 6. Aufl. S. 306.

látta, hogy a templom fölött 12 csillagból álló korona fénylik.¹ Ezzel a fénylő koronával akarta az ég föl hívni az emberek figyelmét arra, hogy a templomban kegykép van. Néha az is előfordult, hogy az Istenanya szobrából éjjelenként oly erős fény tört elő, hogy a templom egész környéke nappali fényben ragyogott. Az is feltűnő, hogy *az Istenanya és a gyermek Jézus arcát soha nem lepi be a por*. Nagy ünnepeken, mikor ezernyiezer ember jár ki-be a templomban, a fölszálló por belep mindent: oltárokat, szobrokat, a kegykép ruháját, koronáját és más díseit is. De a Szűz és a karján lévő kis Jézus arca mindig tiszta marad.² És ez nemcsak a régmúlt századokban történt, erről ma is mindenki meggyőződhet. Ez a tény is fölségesen hirdeti Krisztusnak és Anyjának dicsőségét. Rendkívüli időben, pl. háború idején, előfordult, hogy a máriacelli kegykép szemei mozogtak, megváltozott arckifejezésén komolyság, vagy szomorúság tükröződött, vagy pedig arcszíne megváltozott. Hogy ezek valóban megtörténtek, ezt az egyházi hatóságok előtt tett esküvallomások igazolják.³

Hasonló esemény történt egy másik kegyképpel is. Csehország szívében, Prágától 60 kilométernyire, délfele van *Přibram* (Pschribram) városka. Itt az egyik magaslaton híres búcsújáró Mária-templom van, az úgynevezett Szent Hegy.⁴ Ennek a templomnak ezüst főoltárán van a Boldogságos Szűznek másfél méter magas szobra. Bal karján a gyermek Jézust tartja. Ezt a szobrot Prága első érseke, Pardubitz Ernő⁵ ajándékozta a templomnak. A zarándokok, köztük papok is, esküvel igazolták, hogy a szobor néha elváltoztatta a színét. Sokszor kék lett, más alkalommal sárga, néha pedig vörös. Néha szelíden tekintett le az alatta imádkozóra, máskor szomorúan, sőt hara-

¹ Spirago, Beispielsammlung, S. 723.

² U. o. 723.

³ U. o. 723.

⁵ † 1464.

⁴ Svatá hora.

gosan. Néha egyik, vagy mindkét szeméből könnyek folytak jelül annak, hogy az alatta imádkozó lelkét súlyos bűnök terhelik. Az is előfordult, hogy a Szűz Anya az imádkozótól elfordította tekintetét, sőt egészen hátat is fordított neki. Midőn 1647-ben a templomot a jezsuiták vették át, a nagy rend ellenségei azt állították, hogy a szobor elváltozása a jezsuiták csalásának műve. Ez a rágalom eljutott I. Lipót császár fülébe is. Lipót 1680 április 4-én eljött a přibrami Szent Hegyre. Az akkori superiort, Paschal Domonkos atyát alaposan kikérdezte a kegykép felől, s meggyőződött, hogy minden csalás ki van zárva. Erre gazdagon megajándékozta a templomot.¹

Szintén hasonló eset történt hazánk ősrégi búcsújáróhelyén, *Celldömölkön* is (régebbi neve: *Kis-Cell*). Azért nevezik Kis-Cellnek is, mert a templom és a benne lévő kegyszobor olyan, mint Máriacellben. Celldömölkön több zarándok észrevette, hogy a szentmise alatt az Istenanya szobra szemét kinyitotta és becsukta, ajkait mozgatta, fejét elfordította és oldalt nézett. Továbbá könnyek folytak szeméből, arcszínét elváltoztatta, és verejték lepte el, a karján ülő kis Jézust a magasba emelte és a nép felé fordította, és néha éjjelenként erős fényben ragyogott. Ezen csodák eredményeképp sok protestáns megtért, és sok megrögzött bűnös életjobbulást kezdett. Az akkori győri püspök, vásonkői Zichy Ferenc gróf szigorú vizsgálatot indított, egymásután háromszor alaposan átvizsgálta a szobrot, vajjon nincs-e benne valamilyen gépezet, amely a mozgást okozná. A szemtanukat is megeskette. A vizsgálat után a püspök ünnepélyesen kihirdette, hogy az Istenanyának kiscelli szobra csodatevő szobor. A püspök 1745 november 19-én maga vezetett egy nagy zarándoklatot a kegyszoborhoz, és résztvett annak megkoronázásán is.

¹ Dr. Miklik—Spirago: Der Satan auf dem Heiligen Berge in Přibram. S. 12.

A bécsi *Szent István-dóm* főoltárán is van egy Mária-kegykép, amely napokig könnyezett. Ez a kép a magyarországi Mária-Pócsról származik. Itt történt vele a török háborúk idején a következő eset: I. Lipót¹ császár alatt a törökök ismételten betörték Magyarországra, sőt egészen Bécsig is előrenyomultak. A török uralom hazánk területén több helyen megtiltotta a keresztény istentiszteletet. Ilyen hely volt Mária-Pócs is. Hosszú szünet után végre 1696 november 4-én ismét bemutathatták a szentmiseáldozatot. A mise alatt egyszer csak látják ám a jelenlevők, hogy a főoltár fölött lévő *Mária-kép* szeméből *könnyek törnek elő*. Ez a könnyhullatás *megszakítás nélkül tizennégy napig tartott*. Az egész vidékről ideözönlött a nép, hogy lássa a csodát. Selyem- és vászonkendőkben fogták föl Mária könnyeit. A protestáns és kálvinista prédikátorokat természetesen kellemetlenül érintette ez a csoda. Csalásról beszéltek és azt állították, hogy a képen a szemek helye ki van fúrva és a kép mögött víztartály van, tele halakkal. Ezek állandóan mozgásban tartják a vizet, és így szivárognak állandóan a vízcseppek a Mária-kép szemeiből. Ezt az agyafurt magyarázatot azután igyekeztek mindenfelé elterjeszteni. Ezért az egyik nap Káló várából gróf Corbelli János András várkapitány elment tisztjeivel és katonáival együtt Pócsra. Mindjárt levetette az oltárról a kegyképet, és az összegyűlt nép előtt négy óra hosszáig pontosan megvizsgálta. A vizsgálat alatt is állandóan folytak a kegykép szeméből a könnyek. Majd öröket állított a gróf a képhez, és ezek azt jelentették, hogy a könnyek éjjel is szüntelenül folytak Mária szeméből. Úgy tűnt föl, hogy a szentmise alatt az átváltozás pillanatában a könnyek sokkal bővebben folytak. 1596 december 8-án a nagy hidegben a bor és a víz befagyott az ámpolnában, de a könnyek most is szüntelenül peregtek az

¹ 1658—1705.

Istenanya szeméből. Az egri püspök, Fenesy György vizsgálóbizottságot küldött, mely 26 napon keresztül a tényállást pontosan megvizsgálta, és a szemtanuk vallomását jegyzőkönyvbe vette. Ezek a jegyzőkönyvek ma is megvannak a bécsi Szent István dómban. I. Lipót 1697-ben a kegyképet Bécsbe vitette, és ott nyilvános tiszteletre kiállították. A híres szónok, Abraham a Sancta Clara tartotta a szentbeszédet. A kegyképet a Szent István-dóm főoltárára, a tabernákulum fölé állították és ma is ott van. Feltűnő, hogy Savoyai Jenő herceg ezekben a napokban aratott Zentánál döntő győzelmet a törökök fölött.¹ Most már mindenki megértette, miért hullottak a könnyek az Istenanya szeméből. A Boldogságos Szűz, Magyarország Pátrónája kifejezésre akarta juttatni, hogy nagyon fáj neki a törököktől agyonsanyargatott, keresztény és máriatisztelő Magyarország szomorú sorsa, és ezért isteni Fia előtt könnyes szemmel kér számára segítséget.²

Ezeket a csodás eseményeket a pápák nyilatkozatai szerint nem kell hittételnek elfogadnunk, tehát ezek elfogadása nélkül is üdvözülhetünk. De a századok folyamán sok más kegyhelyen is történtek ezekhez hasonló események. Az egyházi hatóságok szigorú vizsgálat után ezeket is igazaknak találták. Tehát mindenesetre oktanul cselekszik az, aki ezeket az eseményeket minden alap nélkül, pusztán szeszélyből hamisaknak tartaná, és elvetné. Ezekért a csodás eseményekért szívünk legmélyéből hálásaknak kell lennünk, és nem szabad oktanul visszautasítanunk Isten kegyelmét, aki minket ezek által a csodás események által akar hitre téríteni, vagy abban megerősíteni.

¹ 1697. nov. 14.

² Ehhez hasonló csodás eseményeket találunk: «Spirago, Über sogenaunten Anzeichen» című könyvben. (S. 125—130.)

33. Csodás megsegítések Mária közbenjárására.

Aki már volt nagy Mária-búcsújáróhelyen, az sok kicsi táblácskát látott a templom falain. A zarándokok hálaszavai olvashatók ezeken a táblácskákon annak emlékére, hogy Mária közbenjárására különféle szükségekben segítséget nyertek. Ezek a táblácskák igazolják a legvilágosabban, hogy a Mária-búcsújáróhelyeken sok imameghallgatás történik. A kegyképek közelében sokszor sok mankót is láthatunk. Ezeket a csodálatosan meggyógyult bénák hagyták ott. A mankók is beszédes tanui Mária nagy közbenjáró hatalmának.

Maga az Úr Krisztus mondta, hogy «Istennél semmi sem lehetetlen».¹ A mindenható Istennek minden lehetséges: még a legnagyobb szükségünkben is segítségünkre lehet, még akkor is, ha minden kilátástalannak mutatkozik. Hogy ez így van, mutatja *Szent Péter apostolnak fogásából való megszabadulása* is. Szent Pétert láncraverten sok katona őrizte és a börtön ajtaja is erősen el volt zárva. Másnap akarták őt kivégezni. És, íme, Isten éjjel angyalt küldött a börtönbe, és az angyal feloldotta Szent Péter láncait, és az apostolt a katonák között kivezette a börtönből anélkül, hogy valaki meglátta volna őt. A börtön

¹ Luk. 1, 37.

ajtaja magától kinyílt, és Péter apostol az utcán volt. Itt az angyal közölte vele, hogy megszabadulását az Istenanya közbenjárásának köszönheti.¹

Hasonló csodás megszabadulások fordultak elő a szentek életében is. Ők is az Istenanyához fordultak segítségért — s nem hiába.

Lássunk néhány ilyen esetet :

Emiliáni *Szent Jeromost*² gyakran intette jámbor anyja: «Fiam, élted minden helyzetében fordulj bizalommal a Szűz Anyához. Ő minden veszélyből meg fog téged szabadítani». Jeromos katonakorában teljesen megfélemlített Istenről. Vitézsége Castelnuovo várparancsnokává tette őt. Ám a várat bevette az ellenség, és Jeromost bilincsbeverten börtönbe vetették, majd pedig hadbíróság útján halálra ítélték. Börtönében elég ideje volt megfontolnia a földi élet hiábavalóságát. És megemlékezett anyja intéseről is, hogy veszély idején legjobb a Szűz Anya segítségét kérni. Állhatatosan kérte a Szent Szűz segítségét, és komoly javulást ígért. Éjjel azután égi fényességben meg is jelent neki az Istenanya, és bilincsei kinyitásához kulcsot adott neki. Igéretének hűséges teljesítésére is intette. Jeromos így szerencsésen megmenekült és Trevisóba ment. Itt a Boldogságos Szűz oltárára tette bilincseit, s az Istenanya képe előtt szívből hálát mondott csodálatos megszabadulásáért. Majd zarándokruhával cserélte föl katonaruháját, és életét ezután teljesen az elhagyott gyermekek nevelésére szentelte. Erre a célra rendet is alapított, amely az elhagyott gyermekekből az Egyháznak derék fiait nevel.

*Keresztes Szent Jánost*³ is csodálatosan szabadította meg fogságából a Szűz Anya. János már gyermekkorában buzgó tisztelője a Szent Szűznek, ifjúkorában pedig belép a karmelita rendbe. Lángolóan szerette Istent és a Szűz

¹ Agreda: II. 264.

² † 1537.

³ † 1591.

Anyát, és ez a szeretet mások szívét is lángragyújtotta: sok bűnös neki köszönhetette megtérését. Keresztes Szent Jánost sok üldözés érte sarutlan karmelita korában. Ellenségei egy alkalommal elfogták és Toledóban bebörtönözték. Lassú halállal akarták megölni, naponta csak kenyeret és vizet kapott enni. Természetes, hogy ez az embertelen bánásmód nagyon aláasta egészségét. Kilenc hónapig tartó fogságában állhatatosan kérte az Istenanyát, hogy segítse ki börtönéből. Meg is jelent neki egyszer a Szűz, és szökésre szólította föl. Megígérte neki, hogy mellette lesz menekülésközben, és meg fogja oltalmazni. De János semmiféle alkalmat nem talált a szökésre. Ezt is a Szűz Anya mutatta meg neki. A kapott tanács alapján fölhasítgatta ágytakaróját és gyapjúingét, kötelet font belőlük, a nyitvafelejtett cellaajtón keresztül kiosont és a Szűz által jelzett ablakon keresztül a kolostor udvarára ereszkedett. Itt fényfelhőt látott, amelyből ezek a hangok hallatszottak: «Kövess engem!» És János csodás módon nemsokára a falakon kívül találta magát, és ismét szabad volt. Még több évig végezhetette áldásos munkáját. Negyvenkilenc éves korában halt meg. Teljesen épen maradt teste a spanyolországi Segobia városában pihen.

*Damaszkuszi Szent János*¹ is élvezte a Szűz Anya segítségét. III. Izauri Leo görög császár szigorúan megtiltotta a szentképek tiszteletét, és megparancsolta, hogy égessenek el, vagy romboljanak le minden képet.² Szent János, ki akkor Damaszkusz helytartója volt, a szentképek tiszteletének védőjeként lépett föl. A szentképek tiszteletének védelmére könyvet írt, és ezt elküldte több egyházi és világi méltóságnak. Mikor ezt Leo császár megtudta, bosszút forralt. De mert Szent János más ország alattvalója volt, nem tudta megbüntetni őt. Csaláshoz folyamodott tehát. Megszerezte Szent János egy kéz-

¹ † 780.

² Ez történt 730 körül.

iratát, elleste keze írását, és Szent János nevében levelet hamisított. Ezt a hamisított levelet azután elküldötte a kalifának, azzal a megjegyzéssel, hogy ezt Jánostól, a damaszkuszi helytartótól kapta. Ebben a hamisított levélben Szent János fölszólította Leo császárt, hogy foglalja el a gyengén megerősített Damaszkuszt. A kalifa a levélben fölismerte Szent János kezeírását, és János hiába erősítette a maga ártatlanságát, a kalifa levágatta jobb kezét. Ezt a levágott kezet nyilvános szemlére tették ki. Este Szent János hazavihette saját levágott kezét. Házikápolnájában leborult az Istenanya képe előtt és könnyek között kérte a Szent Szűz segítségét: «Édesanyám, Isten Anyja! A te képeid védelmében veszítettem el jobbkezeimet. Hatalmas közbenjárásoddal add vissza újra jobb karomat. Még sok éneket akarok vele írni Fiad dicsőségére». Imája közben elbágyadt és elaludt. Amikor fölébredt, karja ismét a helyén volt és teljesen meggyógyult. Csak egy vörös forradás maradt meg emlékné a multból. Midőn a kalifa a csodás eseményt meghallotta, elment Szent Jánoshoz, hogy saját szemével láthassa a csodát. Belátta igazságtalanságát, átölelte a helytartót és bocsánatot kért tőle. János ezután megánya vonult és még sok könyvet írt Isten dicsőségére. 104 éves korában halt meg. Katolikus Egyházunk az egyháztanítók sorában tiszteli.¹ Ez az egy példa is világosan bizonyítja, hogy a Szűz Anya valóban hatalmas közbenjárónk.

Hitetlenek az ilyen tényekkel szemben azt hozzák föl, hogy az efféle csodás események a nagy vallási felbuzdulás, lelkesedés eredményei. Erre azt feleljük: Hogyan lehetséges akkor, hogy például a lourdesi forrás csodás vize által még beszélni nem tudó csecsemők is meggyógyulnak. Pedig ezek igazán nem képesek a vallási lelkesedésre. Azt pedig mindenki megengedi, hogy törött

¹ Spirago: Beispielsammlung, 6. Aufl. S. 302.

csontok semmiféle vallási lelkesedésre össze nem forradnak. Pedig a Mária-búcsújáróhelyek számos ilyen gyógyulásnak szemtanúi.

1908 augusztus 23-án érdekes 400 személyből álló zarándokmenet jelent meg Lourdesban. A búcsújárók mindegyike Lourdesban gyógyult meg. Kezükben fehér zászlót tartottak. Mindenki könnyezett, aki a csodásan meggyógyultak eme nagy csapatát látta. A körmenet élén egy 52 éves férfi, Jean Bonhort haladt. Őt anyja, egy szegény napszámosasszony ötven évvel azelőtt, 1858 február 28-án hozta Lourdesba. Amint a béna, megnyomorodott, *haldokló* gyermeket a csodás forrás vize érte, azonnal meggyógyult és megszabadult minden testi nyavalyájától. Erről a kétéves nyomorék gyermekről igazán senki sem mondhatta, hogy vallási lelkesedés hatotta át. Nem a lelkesedés, hanem a Szűz Anya közbenjárása gyógyította őt meg. Az értünk közbenjáró Szűz Anya valóban mindenható.

1900-ban a brüsszeli Legaert kiadónál három belga orvos francianyelvű írást tett közzé. *Egy tört lábszár csodálatos meggyógyulását beszélők ebben el.* A gyógyulás 1875-ben a belga búcsújáróhelyen, Oostakerben történt. De Rudder Péter 44 éves munkás bal lábát egy ráeső fa két helyen eltörte. Ez a szerencsétlenség 1867 február 16-án történt. Három orvos kezelte a beteget, de mégsem tudták összeforrasztani az eltört csontot. A láb állandóan gennyes volt, az orvosok végül is kijelentették, hogy le kell vágni. A beteg erről hallani sem akart és végső segítségért a Szűz Anyához fordult. A belga búcsújáróhelyre, Oostakerbe utazott, ahol egy kedves lourdesi szobor várja a betegeket. Betegünk két mankóra támaszkodva érkezett meg Oostakerbe 1875 április 7-én, tehát a szerencsétlenség után nyolc évvel. Tehetetlenül alácsüngő tört lábszára mindenki figyelmét magára vonta. Péter elbágyadtan roskadt le a kis kápolna előtt lévő padra.

Bűnei bocsánataért esedezett, és gyógyulását kérte, hogy eltudja tartani családját. Hirtelen nagy nyugtalanság vesz rajta erőt, és úgy érzi, hogy föl kell állnia és az Istenanya szobra elé kell térdelnie. Mankóiról, melyek nélkül nyolc év óta egy lépést sem tudott tenni, teljesen megfélemlkedett. Csak mikor már a szobor előtt térdelt, akkor vette észre, hogy mit is tett. Most tehát újra fölállt, és örömmel tapasztalta, hogy lába meggyógyult. És valóban gennyfolyós, eltört lába teljesen egészséges volt. A tapasztalás megkötés magától lehullott a lábáról. Ez az ember még ezután 23 évig élt a legjobb egészségben, szorgalmasan dolgozott. 1898-ban halt meg 75 éves korában. Halála után az orvosok megegyezően megvizsgálták a meggyógyult láb-szárát, és semmi nyomát sem találták rajta a törésnek. Ha több orvos nem bizonyítaná a csodát, nehezen lehetne elhinni. A Szent Szűz valóban megérdemli a lorettói litániában neki adott címet: «betegek gyógyítója».

A Boldogságos Szűz, a fájdalomnak Anyja, sok keserűséget és lelkifájdalmat szenvedett át földi életében. Tudja, hogy mi a szenvedés, és ezért részvéttel van szenvedő gyermekei iránt. Senki se veszítse el tehát bátorságát, életkedvét a szenvedések közepette! Meneküljön bizalommal az Isten Anyjához. Természetesen kitartóan és Isten akaratával egybehangzóan kell imádkoznia.

Hogy milyen hasznos a szerencsétlenségben Isten Anyját segítségül hívnunk, mutatja a IX. *Piusz pápával* megtörtént eset is. IX. Piusz a Szeplőtelen Fogantatás hittételének kihirdetése után 1855 április 12-én megnézte a Szent Ágnes-templom mellett lévő újonnan fölfedezett katakombát. Visszajövet meglátogatta Szent Ágnes sírját, majd a templom mellett lévő plébánián néhány személyt kihallgatáson fogadott. Vagy negyven prelátus és a Propagandának nyolcvan növendéke volt a teremben. A nagy tömeg alatt szörnyű robajjal leszakadt a padló és valamennyien, köztük a pápa is, hat méter magasból a föld-

szintre zuhantak. Az egész szobaberendezés, a padló nehéz gerendái, a sok kő mind rájuk omlott. Zuhanás közben a pápa ezekkel a szavakkal hívta segítségül az Istenanyát: «Szeplőtelen Szűz, segíts meg minket!» És íme, csoda történt: mind a pápa, mind pedig a 120 személy nagyobb sérülések nélkül került ki a romok alól. Midőn a pápa meggyőződött, hogy senki sem halt meg, és senki sem sebesült meg súlyosan, fölkiáltott: «Ez valóban csoda!» Mindnyájan átmentek a Szent Ágnes-tempomba, ahol a pápa rákezdet a «Te Deum»-ra és nagy hálaadást tartott. Az egész eseményt hatalmas kép örökíti meg.

Nagyon szánalomra méltók azok az emberek, akik ahelyett, hogy tisztelnék és segítségül hívnák a Boldogságos Szűzet, inkább gyalázzák őt és meg akarják fosztani a neki kijáró tisztelettől. Ezeket rendszerint Isten büntetése sújtja. Isten Fia nem engedi, hogy Anyját sértegezzék. Ezt az igazságot bizonyítja ez a néhány eset is:

A «Corriere de Napoli» egyáltalán nem katolikus színezetű újság 1899 februárjában a következő hírt közli: A délitáliai Liveriben az ottani rendőr, Barone Fülöp 1899 január 28-án gyalázta az Istenanyát. Feleségével pörölve a vendéglőben fölkapott egy darab tökehalat és az Istenanya képe felé hajította e szavakkal: «Te sem vagy szűz! Különben, ha tudod, törd össze karomat!» Alig ejtette ki e szavakat, földrezuhant, és egy félóraig eszméletlenül feküdt. Amikor magához tért, jobb karja, melyet a Mária-képre emelt, béna volt. Nem tudta többé mozgatni és kegyetlen fájdalom kínoztta. Két hét múlva, 1899 február 13-án meg is halt. Karját a rák teljesen szétromcsolta.¹

Egy másik ehhez hasonló eset: A westfaleni Geseke községben a templom Mária-oltára mellett van egy ősrégi

¹ Spirago: Beispielsammlung, 6. Aufl. S. 286.

fogadalmi tábla, melyre régies nyelven, régies írással a következő történet van felírva: 1633 október 29-én egy elvetemült katona, Ludwig Sadeler gyalázta a Hellwigstrassé-n levő kis kápolna Mária-szobrát, végül pedig a szoborra lőtt, és eltalálta annak bal vállát. A katona azonnal megőrült. Három napig őrjöngött, és folyton ezt kiabálta: «Gyógyítsátok meg az asszonyt! Gyógyítsátok meg az asszonyt!» Három napi borzasztó kínok után meghalt. A szobron még mindig látni a lövés nyomát. Később a szobrot átvitték az alapítványi templomba és a Máriaoltárra helyezték. Ezen eset emlékére minden évben ünnep van a templomban, és ezt az ünnepet a nép «Maria Schuss»-nak¹ nevezi.

Nagyon feltűnő az az autószerencsétlenség is, amely a lourdesi búcsújáróhelyen történt 1923-ban. Huszonöt személy járt itt szerencsétlenül. Néhány ujság ütni akart egyet a búcsújáróhelyen és azt írta, hogy a szerencsétlenség áldozatai katolikus zarándokok voltak. De a valódi tényállás másképp áll. «De Tijd» (Die Zeit ... Az idő) hollandi ujság a valóságnak megfelelően a következőket közli: A szerencsétlenül jártak holland protestáns turisták voltak. A «De Protestant» ujság szerkesztőjének, De Klerk ujságírónak vezetésével jöttek Lourdesba. De itt nem imádkozni akartak, hanem, mint ők mondták, mulatni a katolikusok babonáján. De Klerk szerkesztő ujságjában nevetségessé tette az Istenanya tiszteletét. Ujságjának egyik legutolsó számában kigúnyolta a Lourdesben történt csodákat, és közölte olvasóival, hogy legközelebb elmegy Lourdesba, leleplezi a csalást, és majd azt is megírja az ujságban. A protestánsok már öt napja Lourdesban tartózkodtak. Végül is egy hegyiútról autójuk a mélységbe zuhant és mind a huszonöten életüket veszítették.

¹ Maria Schuss annyit jelent: Mária meglövése.

Isten Anyja ellen hadakozni nem igen ajánlatos. Mindig Ő marad a győztes.

Ellenben boldog az a keresztény, aki tiszteli az Istenanyát. Szent Bonaventura így kiált föl: «Ő, égi királynőm! Tisztelőid már ebben az életben is nagy békét élveznek, a másvilágon pedig halált nem látnak mindörökké».¹ Az istenfélő tudós Blossius pedig így ír: «Lehetetlen, hogy valaki örökre elveszen, aki buzgón tiszteli az Isten Anyját». Hasonlóan nyilatkozik XV. Benedek pápa is: «Mindazok, akik a Boldogságos Szűz védelme alá álltak, nem vesznek el mindörökké».²

¹ Psalt. B. M. V. Ps. 67.

² Ep. 22. 3. 1918. Act. Ap. Sedis 10, 182.

Tartalomjegyzék.

	Oldal
Bevezető.....	5
A szerző előszava.....	7
1. Mária szülei és rokonsága.....	11
2. Mária az Isten tervében.....	15
3. Mária származása.....	20
4. Szűz Mária szeplőtelen fogantatása.....	27
5. Mária születése.....	40
6. Mária följánlása és ifjúsága a jeruzsálemi templomban.....	46
7. Mária eljegyzése és házassága.....	51
8. Az Isten Fia megtestesül.....	59
9. A szeplőtelen Szent Szűz.....	72
10. Mária Erzsébetnél. A Magnificat.....	77
11. Krisztus Urunk születése.....	83
12. Jézust bemutatják a jeruzsálemi templomban.....	91
13. A pásztorok és a három szent király.....	98
14. A Szentcsalád Egyiptomba menekül.....	107
15. A fájdalmas Anya.....	113
16. Mária a mi édesanyánk.....	127
17. Mária örömei.....	135
18. Szűz Mária halála.....	141
19. Mária mennybemenetele.....	150
20. Mária égi megkoronázása.....	153
21. Mária nagy méltósága.....	159
22. Mária testi külseje.....	166
23. Mária otthoni élete.....	170
24. Mária az isteni kegyelem kiosztója.....	181

	Oldal
25. Mária kegyhelyei	188
26. Mária fontosabb megjelenései	204
27. Mária és a protestánsok	215
28. Krisztus Urunk is megadta az Édesanyjának kijáró tiszteletet ..	222
29. Mária neve és megtisztelő címei	227
30. Különféle hasonlatok.....	239
31. Mária és az angyalok (jók és rosszak)	246
32. Mária-képek és Mária-szobrok	255
33. Csodás megsegítések Mária közbenjárására	264

